

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 10^{ης} Δεκεμβρίου 2019

Ωρα έναρξης: 9.03 π.μ.

Αρ. 10

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Συνεχίζουμε τη συζήτηση για τους προϋπολογισμούς του 2020 και παρακαλώ την κ. Ξένια Κωνσταντίνου του ΔΗΣΥ, μέχρι δεκαπέντε λεπτά.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μέχρι δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι δέκα λεπτά.

Να παρακαλέσω τους βουλευτές και τη γραμματεία να βοηθήσουμε τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, για να μην παρεκκλίνουμε, αλλά αυτό δε σημαίνει, κύριοι εκπρόσωποι κομμάτων, ότι αναλαμβάνουμε την ευθύνη να περιορίσουμε τους βουλευτές σας στον χρόνο. Εμείς θα βοηθήσουμε, αλλά να παρεμβαίνετε και εσείς να τους λέτε να σταματήσουν, διότι τρώνε χρόνο από τον άλλο συνάδελφο.

Κυρία Κωνσταντίνου, έχετε τον λόγο.

ΞΕΝΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πορεία της χώρας μας προς τη σταθεροποίηση και την ανάκαμψη δεν ήταν ούτε εύκολη ούτε αυτονόητη, αλλά μέσα από τη στοχοπροσήλωση και τη μεθοδικότητα που επιδείχθηκε έχει επιτευχθεί και έχει επισυμβεί. Ως πολιτική παράταξη, αισθανόμαστε υπερήφανοι, επειδή καταφέραμε να οδηγήσουμε τη χώρα μπροστά. Μάλιστα, είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε και να εντείνουμε τις προσπάθειές μας όπως αξίζει σε αυτή τη χώρα και σε αυτό τον λαό.

Έχουμε σήμερα μπροστά μας τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020. Έναν πλεονασματικό και αναπτυξιακό προϋπολογισμό, με τα κύριά του χαρακτηριστικά να αντανακλούν το βελτιωμένο οικονομικό περιβάλλον και τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας μας. Ξεχωρίζουν το 5% πρωτογενές πλεόνασμα του ΑΕΠ, η δραστική μείωση της ανεργίας στο 6,5%, το βιώσιμο ποσοστό του δημόσιου χρέους, αλλά και η αναβάθμιση της πιστοληπτικής δυνατότητας της χώρας μας μέχρι και 9 μονάδες από το 2013.

Μία κυβέρνηση πρέπει να κρίνεται με βάση τα έργα της και τις προτεραιότητές της. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν απέκρυψε ποτέ τον πυρήνα των ιδεολογικών του αρχών, την ανοικτή ελεύθερη οικονομία, το φιλελεύθερο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης, την προώθηση των φορολογικών ελαφρύνσεων ως εργαλείου ανάπτυξης, τη βιώσιμη και συνετή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και το κοινωνικό μοντέλο ενίσχυσης και προστασίας των ευάλωτων ομάδων. Η αντιπολίτευση έχει διαφορετική αντίληψη και διαφορετικές αρχές, έτσι ασκεί ως εκ του ρόλου της ισοπεδωτική κριτική, αλλά η σταθεροποίηση και η ανάκαμψη της οικονομίας βασίστηκαν στη δική μας προσέγγιση, στη δική μας πολιτική και στη δική μας φιλοσοφία: μια φιλοσοφία την οποία εν πάση περιπτώσει επέλεξαν οι πολίτες με την εντολή που έδωσαν στην πολιτική ηγεσία. Πάνω στις ίδιες αρχές έχουμε στηριχθεί, για να μπορέσουμε να έχουμε σήμερα ανάκαμψη της οικονομίας, θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, αύξηση της απασχόλησης και προοπτικές ακόμη μεγαλύτερης ευημερίας για την κυπριακή κοινωνία.

Επιπλέον, ας σημειωθεί ότι η χώρα μας καταγράφει σήμερα την καλύτερη δημοσιονομική επίδοση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, είναι δυνατή η προώθηση ενός φιλόδοξου μεταρρυθμιστικού προγράμματος, γιατί μεταρρυθμίσεις σημαίνει ανάπτυξη, μεταρρυθμίσεις σημαίνει ένα νέο κράτος, που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις, στα ευρωπαϊκά πρότυπα και στις ανάγκες της νέας γενιάς των Κυπρίων πολιτών. Οι κοινωνικές και πολιτικές μεγάλες αλλαγές γίνονται μέσω μεγάλων μεταρρυθμίσεων, οι οποίες βασίζονται σε εμπειριστατωμένες μελέτες, προκύπτουν μέσα από τον κοινωνικό διάλογο, εμπεδώνονται μέσα από δημόσιες διαβουλεύσεις και εφαρμόζονται στην πράξη.

Η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει σχεδιάσει και ξεκίνησε να υλοποιεί με επιτυχία μια σειρά από αυτές. Πιο εμβληματική μεταρρύθμιση είναι το γενικό σύστημα υγείας. Η υλοποίηση της πρώτης φάσης του ΓΕΣΥ αγκαλιάστηκε με επιτυχία από τους πολίτες και το ιατρικό προσωπικό του τόπου. Οδεύουμε προς τη δεύτερη φάση εφαρμογής του και φυσιολογικά έχουν ανακύψει θέματα που χρήζουν βελτίωσης και αλλαγών. Εξάλλου, η βασική φιλοσοφία για ένα γενικό σύστημα υγείας όπου όλοι έχουν πρόσβαση δίχως αποκλεισμούς αποτελεί πλέον ένα κοινωνικό γεγονός.

Όμως οι αλλαγές που έχει ανάγκη ο τόπος δεν περιορίζονται εδώ. Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι καίριας σημασίας, γιατί είναι μία μεταρρύθμιση με βασικό στόχο την προσφορά καλύτερων υπηρεσιών με χαμηλότερο κόστος για τον πολίτη, μία μεταρρύθμιση που θα οδηγήσει σε εξοικονομήσεις εκατομμυρίων για έργα υποδομής και κοινωνικές παροχές προς τις κοινότητες.

Οστόσο, κανένα κράτος δε θα είναι ποτέ σύγχρονο και ανταγωνιστικό, αν δε διαθέτει μία σύγχρονη και ποιοτική δημόσια υπηρεσία. Η μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας αφορά και επηρεάζει θετικά πρώτα και κύρια τους ίδιους τους λειτουργούς της, γιατί αναμένεται να δημιουργήσει ένα περιβάλλον αξιοκρατίας, δικαιοσύνης και κινήτρων, που σήμερα δυστυχώς απουσιάζουν με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις στο επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Τέλος, έχω την απόλυτη πεποίθηση πως καμία χώρα δεν μπορεί να προοδεύσει στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, αν δεν επενδύσει ουσιαστικά στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, με θεσμικές τομές και γενναίες επενδύσεις. Μία διακυβέρνηση που θέλει να κοιτάζει προς το μέλλον αυτονόητα επενδύει στην έρευνα και στην καινοτομία. Η σημερινή αυτό το κάνει πράξη με ένα νέο εθνικό σύστημα διακυβέρνησης της πολιτικής αυτής και με προτεραιότητα τη δημιουργία νέων θεσμών και σωμάτων, όπως το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας, ως το κατεξοχήν συμβουλευτικό όργανο για τον καθορισμό στρατηγικής για την έρευνα και την καινοτομία, τον διορισμό επικεφαλής επιστήμονα ο οποίος θα επιτελεί συντονιστικό και καθοδηγητικό ρόλο. Έχουμε βεβαίως μπροστά μας μεγάλο δρόμο να διανύσουμε, για να καλύψουμε το έδαφος που υπολείπεται και για να φτάσουμε στα ποσοστά επένδυσης του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για αυτό, για να φθάσουμε στον προορισμό μας, οφείλουμε να συνεχίσουμε να οδεύουμε με συνέπεια προς αυτή την πορεία.

Συζητάμε σήμερα τον προϋπολογισμό του κράτους μας και ασκούμε τον θεσμικό μας ρόλο στη διαδικασία αυτή, αλλά κανένα μέτρο, καμιά πρόνοια του προϋπολογισμού και καμιά πολιτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί να μετριάσει το κενό που προκαλεί η διαίρεση της πατρίδας μας και η συνέχιση της παράνομης στρατιωτικής κατοχής της από την Τουρκία. Κανένας μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και καμιά μακρόπνοη στρατηγική δεν μπορεί να θεωρείται πλήρης ή ολοκληρωμένη, εάν εφαρμόζεται σε μισή πατρίδα. Κανένα Κυπριόπουλο δε θα μεγαλώσει σε ένα αληθινά ασφαλές κράτος, αν δεν επανενωθεί ο τόπος μας. Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι, ας μην ξεχνάμε ποτέ ότι πάνω και κύρια η βασική ευθύνη του πολιτικού συστήματος είναι να πετύχουμε το συντομότερο τη λύση της ομοσπονδίας, που να επανενώνει το νησί μας και που θα καθιστά την πατρίδα μας ισχυρή και γέφυρα ασφαλείας για την περιοχή, για την Ευρώπη και για τον κόσμο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης, έχει τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ερχόμενος στο βήμα, για να καταθέσω την ομιλία μου, προβληματίστηκα, οφείλω να ομολογήσω, αρκετά. Ως νέος άνθρωπος και ως νέος βουλευτής, έμαθα να έχω θετική προσέγγιση στον τρόπο που αντικρίζω τα διάφορα ζητήματα, να τα αξιολογώ αντικειμενικά, πριν διαμορφώσω άποψη, και να προσπαθώ πάντοτε να καταθέτω προτάσεις και ιδέες για βελτίωση, ώστε να κάνουμε ένα βήμα μπροστά. Δυστυχώς, η καθαρά οικονομίστικη και λογιστική προσέγγιση των θεμάτων από το κυβερνητικό στρατόπεδο καθ' όλη τη διάρκεια της επταετούς διακυβέρνησης του Προέδρου Αναστασιάδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού δε μας αφήνουν και πολλά περιθώρια. Είναι, φαίνεται, θέμα ιδεολογικό -και ας μην αρέσει σε κάποιους- να δίνεται προτεραιότητα στη

φαινομενική βελτίωση κάποιων αριθμών παρά στην πραγματική ευημερία των ανθρώπων και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα. Τρανταχτή εξαίρεση βέβαια αποτελούν λίγοι συγγενείς και φίλοι, καθώς και το βαθιά ριζωμένο κατεστημένο, τους οποίους η κρίση προσπέρασε κατά έναν περιεργό τρόπο.

Είθισται να λέγεται ότι η νεολαία είναι το μέλλον κάθε χώρας και η νεολαία της Κύπρου είναι το μέλλον αυτού του τόπου. Αλλά για ποιο μέλλον μπορούμε να μιλήσουμε σήμερα, όταν αυτό προδιαγράφεται ακόμα πιο ζοφερό;

Να μιλήσουμε για την εμπορευματοποίηση της παιδείας και τις οπισθοδρομικές αντιλήψεις στην εκπαίδευση, που υπονομεύουν το δικαίωμα στη μόρφωση ως κοινωνικό αγαθό που πρέπει να είναι δεδομένο για όλους και για όλες; Η μαθητική κοινότητα είναι ανάστατη. Τόσες εξετάσεις κάνουν μόνο οι ασθενείς όπως εύστοχα λένε οι ίδιοι οι μαθητές. Χάθηκε η δημιουργικότητα, η χαρά και η ανάπτυξη δεξιοτήτων στα σχολεία μας. Και μέσα σε όλα αυτά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατσαδιάζει τους μαθητές, επειδή διεκδικούν τα δικαιώματά τους και εκφέρουν άποψη.

Να μιλήσουμε για τη νεανική ανεργία, η οποία συνεχίζει να είναι υψηλή και η οποία σε συνδυασμό με την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, τους χαμηλούς έως εξευτελιστικούς μισθούς, τη μερική απασχόληση και τα ευέλικτα ωράρια δημιουργεί εργασιακή ανασφάλεια, η οποία κτυπά πρώτα τους νέους;

Να μιλήσουμε για την ολοένα και αυξανόμενη τάση για εργασιακή μετανάστευση, η οποία σε αρκετές περιπτώσεις αποτελεί τη μόνη επιλογή ανάμεσα στους νέους, οι οποίοι βλέπουν τα πτυχία και την επαγγελματική τους κατάρτιση να μην μπορούν να έχουν αντίκρισμα στην ίδια τους τη χώρα;

Να μιλήσουμε για τα απλησίαστα ενοίκια, που, ειρήσθω εν παρόδω, χθες υπήρξε παραδοχή ότι πράγματι είναι ακριβά; Φυσικά, ξεχάσαμε το ρεύμα, τα καύσιμα, το γάλα, το ψωμί. Αυτά φαίνεται δεν απασχολούν κανέναν. Να μιλήσουμε για τα απλησίαστα ενοίκια, τα οποία εκτοξεύτηκαν ελέω της ανεξέλεγκτης ανέγερσης πολυτελών και πανύψηλων πύργων, που σε συνδυασμό με την έλλειψη στεγαστικής πολιτικής από την κυβέρνηση εμποδίζουν χιλιάδες νέα ζευγάρια να αποκτήσουν τη δική τους στέγη και να δημιουργήσουν τη δική τους οικογένεια και αναγκάζονται να μένουν με τους γονείς τους;

Ναι, αγαπητέ συνάδελφε, αυτό φταίει και όχι, όπως άστοχα αναφερθήκατε, οι μετανάστες!

Ή, τέλος, να μιλήσουμε για την αναξιοκρατία και τη διαφθορά, που έχουν φτάσει σε πρωτοφανή επίπεδα τα τελευταία χρόνια, προκαλώντας απογοήτευση και απελπισία ανάμεσα στη νέα γενιά για τις προοπτικές του τόπου μας, αλλά και των ίδιων των νέων γενικότερα;

Παράλληλα, η βία και η παραβατικότητα έχουν ριζώσει στην κοινωνία μας και το πιο ανησυχητικό είναι ότι τα ναρκωτικά, που κάποτε λέγαμε είναι έξω από τα σχολεία μας, τώρα δυστυχώς είναι μέσα ακόμα και στα δημοτικά, στις εκδρομές και σε άλλα μέρη που συχνάζει η νεολαία. Η απουσία ολοκληρωμένων προγραμμάτων πρόληψης και διαφώτισης πρέπει να μας προβληματίσει, καθώς και η ενίσχυση των σχολείων μας με ειδικούς επιστήμονες. Όλα αυτά αποτελούν και την απάντηση στο ερώτημα γιατί η απαξίωση της πολιτικής, των πολιτικών, αλλά και των θεσμών γενικότερα κυριαρχεί κυρίως στις νεαρές ηλικίες.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με όλα όσα ανέφερα πιο πάνω, το μέλλον αυτού του τόπου, η νεολαία του δηλαδή, μόνο μέλλον δεν μπορεί να χαρακτηριστεί. Διότι το μέλλον ως έννοια είναι αντίθετη με χαρακτηριστικά όπως ο συντηρητισμός, η στασιμότητα και η έλλειψη οράματος. Το μέλλον ως έννοια απαιτεί και προϋποθέτει γνωρίσματα όπως η εξέλιξη, η βελτίωση, η μάχη, η αναζήτηση, ο αγώνας και προπαντός η ελπίδα. Και δυστυχώς η ελπίδα για τους νέους της Κύπρου έχει προ πολλού χαθεί με τις πολιτικές που ακολουθούν οι κυβερνήτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένας άλλος τομέας ο οποίος χρήζει βελτίωσης είναι αυτός του αθλητισμού. Δυστυχώς, σήμερα πολλές πτυχές του αθλητικού οικοδομήματος του τόπου μας δεν εκπέμπουν μηνύματα πολιτισμού και παιδείας. Τα τελευταία χρόνια μαζί με την υπόλοιπη κοινωνία διολισθαίνει και η αθλητική ζωή του τόπου με διάφορους τρόπους. Ο αθλητισμός ως κοινωνικό αγαθό έχει τρωθεί μέσα από σκοπιμότητες και φαινόμενα που τον εκτροχιάζουν από τον κοινωνικό του ρόλο. Κακοδιαχείριση, διασπάθιση δημοσίου χρήματος, διαπλοκή, νεποτισμός, κλειστά διοικητικά κυκλώματα, χειραγώγηση θεσμών και φορέων, στημένα παιχνίδια, ντόπινγκ, βία, ρατσισμός και ξενοφοβία επιβάλλουν συνεχή αγώνα για εξυγίανση. Το πλάτεμα του κοινωνικού αθλητισμού για ευκαιρίες άθλησης του κάθε πολίτη και η εξυγίανση των αθλητικών φορέων αποτελούν βασικούς πυλώνες του οράματος του ΑΚΕΛ για τον αθλητισμό. Οι επιτυχίες των πρωταθλητών μας προβάλλουν την Κύπρο διεθνώς, αλλά εξίσου σημαντικός είναι ο ρόλος και του κοινωνικού μαζικού αθλητισμού. Μέσα στις σημερινές δύσκολες συνθήκες μπορεί να προσφέρει δημιουργική απασχόληση και ψυχαγωγία στους νέους.

Λαμβάνοντας υπόψιν τα πιο πάνω, ως ΑΚΕΛ έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις με γνώμονα τη στήριξη του αθλητισμού σε όλα τα επίπεδα: Ενίσχυση του παρεμβατικού ρόλου του ΚΟΑ μέσα από τη ρύθμιση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Εξυγίανση του κυπριακού ποδοσφαίρου μέσα από θεσμικές και δομικές αλλαγές και όχι με την παρωδία που ζούμε σήμερα με την κάρτα φιλάθλου. Υιοθέτηση και εφαρμογή κώδικα δεοντολογίας που να διέπει τη λειτουργία των αθλητικών φορέων και τις διοικήσεις τους. Αυστηροί έλεγχοι στους

αθλητικούς φορείς για εφαρμογή αρχών διαφάνειας, λογοδοσίας, δημοκρατίας και για πάταξη της διαπλοκής. Αύξηση των αρμοδιοτήτων της ΑΔΕΑ για ενίσχυση του Δευτεροβάθμιου Αθλητικού Δικαστηρίου. Περαιτέρω αναβάθμιση των προγραμμάτων κοινωνικού και μαζικού αθλητισμού του ΚΟΑ, όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα «Αθλητισμός για Όλους». Αναβάθμιση της φυσικής αγωγής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, αξιοποίηση του ανοικτού και καλοκαιρινού σχολείου με στόχο την υγεία των μαθητών.

Είναι απαραίτητο στο Αθλητικό Γυμνάσιο Βεργίνας στη Λάρνακα να μην υπάρχουν αθλητικές υποδομές και οι κατάλληλοι χώροι άθλησης και εκπαίδευσης! Κατά τα άλλα, το συγκεκριμένο το θεωρούν αθλητικό γυμνάσιο.

Στήριξη των κέντρων νεότητας, προώθηση αθλημάτων χαμηλού κόστους και δημιουργία περιφερειακών αθλητικών χώρων στην ύπαιθρο. Στήριξη της Κυπριακής Αρχής Αντι-Ντόπινγκ για την καταπολέμηση του ντόπινγκ. Δημιουργία εθνικού συμβουλίου για τη βία στα γήπεδα με τη συμμετοχή επιστημόνων και άλλων ατόμων με ειδική κατάρτιση για την ετοιμασία μακρόπνοου σχεδιασμού πρόληψης και καταπολέμησης. Αποτελεσματική εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων επιμόρφωσης και πρόληψης της βίας στα γήπεδα αντί της μονοδιάστατης επικέντρωσης στην καταστολή όπως είναι η προτεραιότητα των κυβερνήσεων. Βελτίωση της ασφάλειας και της γενικότερης κατάστασης των σταδίων.

Μόλις το περασμένο καλοκαίρι ζήσαμε το φιάσκο με το Μακάρειο Στάδιο και τον ακατανόητο χειρισμό και στάση του ΚΟΑ και της Αρχής Αδειοδότησης Σταδίων.

Εκδημοκρατισμό των καταστατικών και της λειτουργίας των ομοσπονδιών και των γυμναστικών συλλόγων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Λάρνακας και ως Λαρνακάας, δε θα μπορούσα τελειώνοντας να μην αναφερθώ και σε κάποια ζητήματα κεφαλαιώδους σημασίας για την πόλη και επαρχία της Λάρνακας.

Η ολοκλήρωση της νέας πτέρυγας του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας αποδεικνύεται ένα σύγχρονο γεφύρι της Άρτας ή, αν προτιμάτε, η δική μας πλατεία Ελευθερίας, αφού πρόσφατα ο εργολάβος πήρε εκ νέου παράταση από το Υπουργείο Μεταφορών για την ολοκλήρωση του έργου. Και ενώ η τελευταία προθεσμία προνοούσε παράδοση της πτέρυγας περί τα μέσα Νοεμβρίου του 2019, αυτή αναβλήθηκε για πολλοστή φορά και μετατέθηκε περί τα τέλη Ιανουαρίου 2020, όπου μέχρι τότε θα έχουν συμπληρωθεί σαράντα ολόκληροι μήνες καθυστέρησης από την αρχική ημερομηνία παράδοσης για ένα έργο που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2013 και θα έπρεπε να παραδοθεί τον Σεπτέμβριο του 2016.

Στο σημείο αυτό βέβαια να υπενθυμίσω ότι σε σειρά επισκέψεών του στη Λάρνακα ο Πρόεδρος Αναστασιάδης διαβεβαίωνε ολοκλήρωση του έργου. Παρ' όλα αυτά, το μόνο που γίνεται μέχρι σήμερα είναι μετάθεση των χρονοδιαγραμμάτων. Προφανώς, ακόμα μία δέσμευση κενή περιεχομένου. Και να σκεφτεί κανείς ότι μιλούμε για ένα έργο που αφορά έναν κρίσιμο και ευαίσθητο τομέα, όπως είναι αυτός της υγείας, οι συνεχείς αναβολές αποπεράτωσης του οποίου προκαλούν τλαιπωρία ασθενών, συγγενών, γιατρών και προσωπικού και δημιουργούν αντίξοες συνθήκες και εμπόδια για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας και ασφάλειας στους κατοίκους της πόλης και επαρχίας Λάρνακας.

Όσον αφορά το άλλο πολύκροτο θέμα που αφορά τη Λάρνακα, η καθυστέρηση που παρατηρείται στην τελική συμφωνία κυβέρνησης-ισραηλινής κοινοπραξίας για την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας προκαλεί επίσης ανησυχία. Καλούμε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να επιδείξουν την απαιτούμενη υπευθυνότητα, σημασία και ταχύτητα για την ολοκλήρωση των διαδικασιών και παράλληλα να διαφυλάξουν τα συμφέροντα του δημοσίου, ώστε να μην παρουσιαστούν τα ίδια φαινόμενα που αντιμετωπίζει το λιμάνι Λεμεσού. Το έργο αυτό το έχει απόλυτη ανάγκη η Λάρνακα, αφού σε συνδυασμό με τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου θα έχει ως αποτέλεσμα την ενοποίηση και εκμετάλλευση μια τεράστιας έκτασης παραλιακού μετώπου, η οποία μέχρι σήμερα βρίσκεται παγιδευμένη, θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και θα συμβάλει στην πολυδιαφημιζόμενη ανάπτυξη.

Τέλος, αναφορικά με την ίδρυση Σχολής Επιστημών και Τεχνολογίας της Θάλασσας στη Λάρνακα, η οποία αποτελεί μέρος των εξαγγελιών του Προέδρου της Δημοκρατίας σε σειρά επισκέψεών του στη Λάρνακα, καθώς και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από τον Οκτώβριο του 2014, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει υλοποιηθεί, αναμένουμε την υλοποίηση των όσων συμφωνήθηκαν μεταξύ των αρμόδιων φορέων και τα οποία μας κοινοποιήθηκαν σε πρόσφατη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας. Επιτέλους, ας υπάρξει η απαραίτητη συνεννόηση μεταξύ Προεδρίας, Υπουργείων Παιδείας και Οικονομικών και Πανεπιστημίου Κύπρου! Μπουχτίσαμε από δεσμεύσεις που αποδεικνύονται γράμμα κενό. Απαιτούμε από την κυβέρνηση Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού να σεβαστεί τον κόσμο της επαρχίας Λάρνακας!

Η ανικανότητα των κυβερνήσεων και οι πολιτικές που εφαρμόζουν θυματοποιούν τον λαό, τους μαθητές, τους φοιτητές, τους νέους, τους εργαζόμενους. Επιτέλους, αλλάξτε ρότα!

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Καλώ τώρα τον κ. Χρίστο Ορφανίδη για το ΔΗΚΟ να πάρει τον λόγο.

Έχετε το βήμα, κύριε Ορφανίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, καλή σας ημέρα!

Θα ξεκινήσω την ομιλία μου με θέματα που αφορούν την πόλη και την επαρχία μου.

Μέσα στα πενήντα κυριότερα αναπτυξιακά έργα που ανακοινώθηκαν για τον προϋπολογισμό του 2020 είναι και η διεύρυνση, βελτίωση του παραλιακού δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας, φάση γ', ύψους €15 εκατομ., ένα έργο το οποίο εδώ και χρόνια εξαγγέλλεται κατ' επανάληψη και χάνεται μονίμως στους λαβύρινθους της κυβερνητικής πολιτικής.

Καλό είναι όμως να μην ξεχνάμε και την ιστορία του θέματος, κύριε Δημητρίου.

Τον Δεκέμβριο του 2016 κατακυρώθηκαν προσφορές για μελέτη και σχεδιασμό αξίας €34.400 αναφορικά με τη διαδικασία η οποία θα ακολουθηθεί για το εν λόγω έργο. Σύμφωνα με απάντηση που έλαβα από τον τότε Υπουργό Μεταφορών κ. Δημητριάδη σε ερώτησή μου στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου, οι οποιοσδήποτε απαλλοτριώσεις που είχαν γίνει παλαιότερα έπαψαν να ισχύουν και για αυτό τον λόγο η διαδικασία απαλλοτριώσεων θα ξεκινούσε εκ νέου. Τέλος Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους, σε συνέχιση της ερώτησής μου σχετικά με το μέχρι πού βρίσκεται η ολοκλήρωση της μελέτης για το πιο πάνω έργο, έλαβα απάντηση από την τέως υπουργό κ. Αναστασιάδου, η οποία αυτολεξεί ανέφερε το εξής: «Σημειώνεται ότι το έργο, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, αναμένεται να προωθηθεί εντός του 2020, εφόσον εν τω μεταξύ ολοκληρωθούν οι διαδικασίες (μελέτες υπηρεσιών και απαλλοτριώσεις)». Δηλαδή μέχρι και σήμερα η μελέτη δεν έχει ολοκληρωθεί και, εφόσον η διαδικασία αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, η εξαγγελία ενός τέτοιου έργου αναπτυξιακού για το 2020 για την επαρχία μου αποτελεί ένα ακόμη γαργάλισμα στα αφτιά των συμπολιτών μου.

Αναφορικά με τη νέα πτέρυγα στο νοσοκομείο Λάρνακας, επιθυμώ να δανειστώ μια φράση από τον Δημόκριτο, «το αεί μέλλειν ατελέας ποιεί τας πράξεις», κύριε Τορναρίτη. Δηλαδή η διαρκής αναβολή δεν ολοκληρώνει τις πράξεις. Έχουμε φθάσει στην ενδέκατη «τελική» ημερομηνία παράδοσης της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου Λάρνακας!

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα μιλάμε για την ενδέκατη ημερομηνία παράδοσης του νοσοκομείου! Εάν αυτό δεν είναι εμπαιγμός προς τη Λάρνακα, τότε τι είναι;

Από την πρώτη κιόλας ημερομηνία που δόθηκε, θυμάμαι, είχα δηλώσει ότι αυτό δεν ήταν κατορθωτό, για τον πολύ απλό λόγο ότι οι εργασίες ήταν αδύνατο να ολοκληρωθούν στο χρονοδιάγραμμα που είχε δοθεί, και αυτό ακριβώς γινότανε και για τις ημερομηνίες που ακολούθησαν. Το θέμα της παράδοσης της νέας πτέρυγας αποτελεί τον ορισμό της κοροϊδίας και ελπίζω να έχει παραγγελθεί ο εξοπλισμός, για να μπορέσει να λειτουργήσει η νέα πτέρυγα με την παράδοσή της.

Αναφορικά με το θέμα της μετακίνησης των εγκαταστάσεων υγραερίου, ελπίζουμε ότι θα τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα μετακίνησής τους, γιατί περαιτέρω καθυστέρηση λειτουργεί αναποτελεσματικά.

Σε ό,τι αφορά δε την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας, επικρατεί σιγή ιχθύος και η υπερβολική καθυστέρηση κρατά τη Λάρνακα σε περιορισμό για την ανάπτυξή της.

Η περιοχή του Βασιλικού φιλοξενεί όλη τη βαριά βιομηχανία, διάφορες εγκαταστάσεις και απόβλητα. Το γεγονός αυτό εγκυμονεί πολλούς κινδύνους και η παρουσία πυροσβεστικού σταθμού στην περιοχή είναι άκρως απαραίτητη. Αυτό έπρεπε να είναι η πρώτη και η βασική σας έγνοια πριν την έναρξη των οποιωνδήποτε εργασιών. Δυστυχώς, ακολουθείτε τη μοίρα με τον σταυρό στο χέρι και ελπίζετε στη μη ύπαρξη οποιωνδήποτε ατυχημάτων. Πρέπει άμεσα να επιληφθείτε του θέματος. Θα μου απαντήσετε ότι βγίκατε σε προσφορές, αλλά έπεσε η διαδικασία. Ας κάνετε σωστά τη διαδικασία, το οφείλατε, εφόσον είναι ένα έργο που εξαγγέλλετε κάθε χρόνο και είναι η απαίτηση των μικρών κοινοτήτων της περιοχής, που έντονα ανησυχούν γι' αυτό.

Σχετικά με τη δημιουργία πανεπιστημιακών σχολών στην Λάρνακα, πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι επήλθε συμφωνία του Πανεπιστημίου Κύπρου με τον δήμο Λάρνακας σε συνάντηση που είχαν στο Υπουργείο Παιδείας. Εφόσον η αρχική ιδέα τοποθέτησης της σχολής στο παλαιό λιπροκομείο ναυάγησης, για άγνωστους επίσημους λόγους, παρ' όλο που εξαγγέλλθηκε επανειλημμένα η δημιουργία των σχολών στη συγκεκριμένη τοποθεσία, σήμερα υπάρχουν εισηγήσεις για δύο νέες τοποθεσίες, η μία στην περιοχή Μακένζυ και η δεύτερη στην περιοχή των διυλιστηρίων. Κατά την άποψή μου, οι δύο αυτές επιλογές είναι κακές και θα επιφέρουν μόνο χάσιμο χρόνου και αυτό είναι κάτι που θέλω να τονίσω με έμφαση, γιατί, μόλις αποχώρησε ο προηγούμενος πρύτανης, ο οποίος ήταν θιασώτης της δημιουργίας των σχολών, ξεκίνησαν οι ακυρώσεις και οι αναβολές.

Η περιοχή που έχει προταθεί και αφορά την περιοχή Μακένζυ χρειάζεται απαλλοτριώσεις, ενώ παράλληλα υπάρχει γη η οποία είναι τουρκοκυπριακή. Όπως όλοι γνωρίζουμε, η διαδικασία απαλλοτριώσεων είναι μια διαδικασία δαιδαλώδης και χρονοβόρα και διερωτώμαι κατά πόσο, προτού προταθεί η συγκεκριμένη περιοχή, είχαν ληφθεί υπόψη αυτά που αναφέρω τώρα. Παράλληλα, έχει προταθεί και η περιοχή των διυλιστηρίων, στην οποία πρώτα πρέπει να ολοκληρωθεί η κατεδάφιση των υφιστάμενων πετρελαϊκών εγκαταστάσεων και υγραερίου και τότε θα χρειαστεί διαδικασία αποκατάστασης του εδάφους. Όφειλαν να γνωρίζουν ότι το έδαφος είναι μολυσμένο και θα πρέπει να αφαιρεθεί και να μετακινηθεί σε άλλη περιοχή, άγνωστη προς το παρόν, αφού δεν έχει γίνει η οποιαδήποτε προεργασία για το ποιος θα αποδεχτεί αυτή την τεράστια ποσότητα μολυσμένου χώματος στην περιοχή του.

Δικαιωματικά, οι έντονες ανησυχίες μας φουντώνουν σχετικά με το κατά πόσο θα υλοποιηθεί η εξαγγελία για ίδρυση της σχολής εν τέλει ή αν είναι απλώς ένα ακόμη πυροτέχνημα, αφού με βάση τη μέχρι σήμερα εμπειρία μας και τα δεδομένα στο συγκεκριμένο θέμα τείνει να συμβεί το δεύτερο. Εννοείται ότι η επιθυμία και η ευχή μου είναι όπως διαψευστώ.

Θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ και να ευχαριστήσω τον τέως Υπουργό Παιδείας κ. Χαμπασιούρη για τη θέληση που υπέδειξε και κατέληξε σε συμφωνία με τη Διαχειριστική Επιτροπή του Διανέλλειου Ορφανοτροφείου, που αφορούσε την περιοχή που στεγαζόταν η Τεχνική Σχολή Διανέλλου.

Στην επαρχία μου δυστυχώς παρατηρείται έντονα το πρόβλημα της αστυφιλίας στις κοινότητες της ορεινής Λάρνακας και, παρότι υπάρχει ενδιαφέρον από νεαρούς για εγκατάστασή τους σε αυτές, δεν υπάρχει το οποιοδήποτε σχέδιο που να είναι βοηθητικό. Οι κοινότητες της ορεινής Λάρνακας βρίσκονται για ελάχιστα μέτρα διαφορά εκτός των προδιαγραφών των στεγαστικών σχεδίων αναζωογόνησης ορεινών και ακριτικών περιοχών. Καλώ τους αρμοδίους όπως προβούν στις απαραίτητες ενέργειες που χρειάζονται, ούτως ώστε οι μικρές αυτές κοινότητες να αναζωογονηθούν, εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον από τους νέους, και να εξευρεθούν οι τρόποι, για να βοηθηθούν.

Όσον αφορά την κατοχύρωση του χαλλουμιού ως προϊόντος προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μάς κοροϊδεύει ότι εξετάζονται οι ενστάσεις που υποβλήθηκαν, ενώ στην πραγματικότητα εφευρίσκει λόγους, για να παρεμποδίσει την κατοχύρωση. Το κοινό ανακοινωθέν του Προέδρου κ. Αναστασιάδη με τον κ. Ακιντζί, υπό την αιγίδα του κ. Γιούνκερ στα πλαίσια της κοινής αντίληψης, στο οποίο διασυνδέθηκε η κατοχύρωση του χαλλουμιού με την επίλυση του Κυπριακού, αποτελεί τροχοπέδη για την κατοχύρωση. Δηλαδή ένα προϊόν καθαρά του τόπου μας, ανεξαρτήτως των πολιτών, γίνεται διαφορά κοινοτήτων και η Κυπριακή Δημοκρατία από μόνη της μετατρέπεται σε κοινότητα. Η τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν έχει τη δυνατότητα να παρεμποδίσει νομικά την κατοχύρωση του χαλλουμιού ως προϊόντος προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης και με δόλιες συμπεριφορές υποσκάπτει την κατοχύρωση. Οφείλουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία να προσφύγουμε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να δοθεί ένα τέλος στο θέμα αυτό και να κατοχυρώσουμε το εθνικό μας προϊόν. Η έλλειψη στρατηγικής πρέπει να τερματιστεί και να τερματιστούν επίσης οι ανεκπλήρωτες υποσχέσεις των αρμόδιων υπουργείων. Την επωνυμία «χαλλούμι» τη συναντάμε ήδη παντού στο εξωτερικό και σε διάφορες ευρωπαϊκές και αραβικές χώρες που το παράγουν και εξάγουν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι τελευταίες εξελίξεις σε ό,τι αφορά το εθνικό μας θέμα και οι αξιώσεις που προστίθενται, όπως κάθε φορά, από μέρους του κατακτητή στους λεγόμενους «όρους αναφοράς» μάς βρίσκουν αντίθετους και επιβεβαιώνουν τις ανησυχίες και τις εκτιμήσεις μας για την τακτική που ακολουθούμε, όπως διαφάνηκε και στην πρόσφατη τριμερή συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο.

Η Τουρκία διασφάλισε και κλείδωσε τις νέες μας υποχωρήσεις όπως καταγράφηκαν στο κοινό ανακοινωθέν που εκδόθηκε. Η Τουρκία κάθε φορά αξιώνει και κερδίζει. Η Τουρκία κάθε φορά πριν από κάθε συνομιλία ακολουθεί την τακτική ότι τάχα δεν την ικανοποιεί η μεθοδολογία και παρουσιάζει νέες απαιτήσεις και πως σύρεται τάχα στις διαπραγματεύσεις, ενώ γνωρίζει εκ των προτέρων ότι θα παρευρεθεί και αφού θα έχει ήδη διασφαλίσει υποχωρήσεις από τη δική μας πλευρά.

Η στάση της ελληνικής κυβέρνησης, «εσείς αποφασίζετε και εμείς σας υποστηρίζουμε», θυμίζει ποντιοπιλατική πολιτική και έτσι δεν ιδρώνει το αφτί της, ενώ εμείς ζητούμε μια πιο ουσιαστική πολιτική, όπως κατά περιόδους είχε επιδείξει, και αυτό κρίνουμε ότι αποτελεί και υποχρέωσή της.

Όταν ο πρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος δηλώνει από το εξωτερικό ότι δεν αποκλείει την επιλογή ενός αγωγού προς την Τουρκία για πώληση φυσικού αερίου, κάτι που είναι απαίτηση της Τουρκίας και αποσκοπεί στον στραγγαλισμό της οικονομίας της πατρίδας μας, το θεωρούμε αδικαιολόγητο και εκτός της γραμμής που χαράσσει το Εθνικό Συμβούλιο.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο θα πραγματοποιηθούν μεθαύριο εκλογές και στο μανιφέστο του κυβερνώντος κόμματος, στη σελίδα 53, μιλά για λύση δύο κρατών και κάνει αναφορά για την Κύπρο, τη Σρι Λάνκα και την Παλαιστίνη, κάτι το οποίο κατόπιν έρευνάς μας το εντοπίσαμε στις 2 Δεκεμβρίου και αναφερθήκαμε ήδη επί του

θέματος, και η κυπριακή κυβέρνηση δεν επέδειξε καμία αντίδραση, ενώ η κυβέρνηση της Σρι Λάνκα ζήτησε εξηγήσεις από τη βρετανική κυβέρνηση.

Από τις 18 Ιουλίου είχα αναφερθεί με ιδιαίτερη ανησυχία, όταν λίγες μέρες πιο πριν ο Τούρκος Πρόεδρος είχε συνάντηση με τον Πρωθυπουργό της Λιβύης και συμφώνησαν από τότε να παραβιάσουν το διεθνές δίκαιο και να μη σεβαστούν τα δικαιώματα των υπόλοιπων χωρών της Ανατολικής Μεσογείου. Καμία αντίδραση δεν υπήρξε έγκαιρα από την ελληνική και κυπριακή κυβέρνηση, παρά μόνο όταν εξαγγέλθηκε η απαράδεκτη συμφωνία Λιβύης-Τουρκίας. Ο δικός σας πρώην Υπουργός Υγείας και στέλεχός σας διερωτάται γιατί δεν προχωράτε στην οριοθέτηση της ΑΟΖ μας ή της υφαλοκρηπίδας της Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου και σας λέει ότι ολιγωρήσατε και η Τουρκία το εκμεταλλεύεται.

Κόπτεστε για σωτηρολογίες και μηδενίζετε τις ανησυχίες μας δηλώνοντας ότι η Κύπρος δεν είναι ο ομφαλός της γης. Η αδυναμία σας να ξεπεράσετε την αποτυχημένη σας πολιτική μάς κάνει να ανησυχούμε περισσότερο. Η Κύπρος ασφαλώς δεν είναι ο ομφαλός της γης και το αναγνωρίζουμε, αλλά ο κάθε λαός, όσο μικρός και να είναι, έχει τα δικά του δικαιώματα και εμείς διεκδικούμε αυτά που δικαιούμαστε. Άλλωστε, δεν μπορούμε να νοιαζόμαστε για άλλους μικρούς λαούς που αντιμετωπίζουν αδικίες και να μην ενδιαφερόμαστε για τον δικό μας λαό. Οδηγείτε την Κύπρο με τη συμπεριφορά σας σε εθνική απουσία και από κονδυλοφόρους άσχετους με την ιστορία μας. Αν ήταν η οποιαδήποτε άλλη χώρα και είχε τέτοιες και τόσες παραβιάσεις, νομίζετε ότι θα καθόταν να συζητά μαζί τους τα ακατανόμαστα;

Η εξαλλοσύνη της δεξιάς έκανε ύποπτη και απωθητική τη συμπεριφορά της με επαγγελματίες εθνικόφρονες και μας προκαλεί για κάθε προβολή της ιδιαιτερότητας της εθνικής μας ταυτότητας. Η δε αριστερά μηδένισε τη σημασία της εθνικής μας συνειδησης. Εμείς νοηματοδοτούμε τον κόσμο και την πατρίδα.

Με την τακτική του «καλού παιδιού» που ακολουθείτε δημιουργείτε μια Τουρκία πιο επιθετική και ο Ερντογάν με θράσος δηλώνει ότι λόγο έχουν μόνο οι εγγυήτριες δυνάμεις στην Ανατολική Μεσόγειο, δηλαδή μόνο η Τουρκία. Διαιωνίζετε τις προτάσεις σας για το Κυπριακό και ακούμε αυτούς που λένε ότι θέλουν λύση χθες, προχθές, την όποια λύση εδώ και τώρα και λέτε για εμάς ότι δε θέλουμε λύση, γιατί τολμούμε να λέμε την αλήθεια, γιατί μας νοιάζει η βιωσιμότητα της λύσης και η λειτουργικότητά της, αυτά που εσείς τα προσπερνάτε με δηλώσεις όπως «μα, είμαστε μικροί», «είμαστε οι χαμένοι», «δεν μπορούμε να τα βάλουμε με την Τουρκία».

Ξεχνάτε ότι από τα τελευταία τριάντα δύο χρόνια εσείς κυβερνάτε τα είκοσι επτά. Και όλα αυτά ενώ καταστήσατε την Κυπριακή Δημοκρατία αθωράκιση αμυντικά, γιατί θεωρείτε τις δαπάνες για την άμυνα ως χαμένα λεφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά, κύριε Ορφανίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Μετά το λεγόμενο «πραξικόπημα» το 2016, η Τουρκία έχει αποθρασυνθεί και η επιδίωξή της είναι να επιβληθεί στη γύρω περιοχή μη σεβόμενη καμία έννοια δημοκρατίας και σεβασμού στους γείτονές της. Το άγος της τούρκικης κατοχής με την αρνητική συμπεριφορά και στάση της συνεχίζεται. Η Τουρκία επιδιώκει να μας σύρει σε πολιτική ατζέντα μέσα από τις υποχωρήσεις μας, για να διεισδύσει περισσότερο στρατιωτικά και οικονομικά, ούτως ώστε να έχουμε πολιτικοοικονομική κόπωση και έτσι να αποδεχτούμε τις επιδιώξεις της. Η Τουρκία νομίζει ότι καταπατώντας κάθε έννοια δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι η κυρίαρχη κατάσταση στην περιοχή.

Γι' αυτό εμείς εκτιμούμε ότι η Τουρκία οδηγείται σε διεθνή απομόνωση από μόνη της και ο σατραπισμός που τη διακατέχει είναι πρόσκαιρος και οι διεθνείς αντιδράσεις θα πληθύνουν και εμείς οφείλουμε με πειστική πολιτική βούληση να διασφαλίσουμε τα κρατικά μας συμφέροντα. Φτάνει να το πιστέψουμε και τα ψευδοδήληματα της υποταγής που αιωρούνται θα μας δικαιώσουν και η φθίνουσα πολιτική θα διαφοροποιηθεί προς όφελός μας. Φτάνει οι ηγεσίες μας να δώσουν ξανά όραμα και αυτοπεποίθηση στον λαό μας. Για να έχουμε επίσης πιο αποφασιστική στήριξη διεθνώς και πολύ περισσότερη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει πρώτοι εμείς να έχουμε χειρισμούς προάσπισης και να ενεργοποιήσουμε όλες μας τις δυνατότητες στον τομέα αυτό, έτσι ώστε να έχουμε συμπαραστάτες.

«Ανδρείοι εσείς που πολεμήσατε και πέσατε ευκλεώς»! Το οφείλουμε σε αυτούς που θυσιάστηκαν για την ανεξαρτησία, που θυσιάστηκαν για τη διαφύλαξη της Δημοκρατίας και την ελευθερία μας.

Κλείνοντας, θα ήθελα επί τη ευκαιρία των εορτών να ευχηθώ σε όλους κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία, με υγεία και χαρά, σε όλο το προσωπικό της Βουλής και τους συνεργάτες και σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ, κύριε Ορφανίδη.

Τον λόγο έχει η κ. Ευανθία Σάββα.

Έχετε το βήμα, κυρία Σάββα.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,
Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού είναι μια από τις κυριότερες αρμοδιότητες του νομοθετικού σώματος της χώρας μας, όχι μόνο επειδή ασκείται ο εποπτικός έλεγχος που η Βουλή επιτελεί στην εκτελεστική εξουσία, αλλά και γιατί όλες οι πολιτικές δυνάμεις καταθέτουν τις απόψεις και τις θέσεις τους πάνω στην κυβερνητική πολιτική και εκφράζονται με αυτό τον τρόπο ανοικτά προς την κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ασφάλεια και το δικαίωμα σε αυτήν είναι θεμελιώδεις για την ανθρώπινη ύπαρξη και διαβίωση. Βρίσκεται στη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και καθορίζεται ως ύψιστη υποχρέωση ενός κράτους δικαίου. Το 2019 δυστυχώς ήταν η χρονιά κατά την οποία η κυβέρνηση έχει αποτύχει πλήρως και ολοκληρωτικά να διασφαλίσει το βασικό αγαθό της ασφάλειας των πολιτών. Και σε αυτό δεν έχουν ευθύνη ούτε άλλοι ούτε προηγούμενοι ούτε υπάλληλοι ούτε λειτουργοί, αυτή η αποτυχία χρεώνεται ολόκληρη στην παρούσα κυβέρνηση.

Επιγραμματικά, παραθέτω τις φρικιαστικές εγκληματικές πράξεις του κατά συρροήν δολοφόνου, που, αν δεν ήταν η τυχαία ανακάλυψη του πρώτου πτώματος, ενδεχομένως να συνέχιζε τη δράση του, και την αντιμετώπιση που είχαν οι εξαφανίσεις των αλλοδαπών γυναικών από την αστυνομία. Ζητήσαμε βεβαίως συγγνώμη, ανεξάρτητα εάν ήταν αλλοδαπές, διά στόματος του Προέδρου της Δημοκρατίας, αποδεικνύοντας με αυτό τον θεσμικό ρατσισμό που υπάρχει από τα ανώτατα στρώματα μέχρι τα κατώτατα.

Θέλω να θυμίσω την πρόσφατη υπόθεση με το περιβόητο βαν, που δεν έχουμε ιδέα ακόμα ποιος παρακολουθούσε, τι παρακολουθούσε με ποιων την άδεια και ποιος γνώριζε για αυτό. Να πάμε και στο πιο πρόσφατο παράδειγμα, το πόρισμα της Επιτρόπου Διοικήσεως, όπου καταδεικνύεται τόσο η εγκληματική αδιαφορία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να προστατεύσουν ένα δεκατετράχρονο αγόρι όσο και της αστυνομίας -ξανά!- να παρέμβει ουσιαστικά σε καταγγελίες ενδοοικογενειακής βίας. Και δεν είναι μόνο αυτή η υπόθεση ούτε μόνο η υπόθεση με τον κατά συρροήν δολοφόνο που η αστυνομία απέτυχε να δράσει. Πρόσφατα, ακόμα ένα περιστατικό βίας κατά γυναίκας σημειώθηκε, με την απόπειρα δολοφονίας της από τον πρώην σύζυγό της με επίθεση με καυστικό οξύ. Υπόθεση η οποία ήταν γνωστή στην αστυνομία, που πάλι απέτυχε να δράσει αποτρεπτικά.

Βέβαια, η κριτική μας δεν εστιάζει στον κάθε αστυνομικό ούτε σε αυτούς που επιτελούν το καθήκον τους με αυταπάτηση και πολλές φορές με αυτοθυσία. Η κριτική ασκείται σε αυτούς που έχουν την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας της δύναμης, την ευθύνη της διόρθωσης των κακών κειμένων, της επίλυσης των προβλημάτων. Και η αστυνομία και ο τομέας των δυνάμεων ασφαλείας αντιμετωπίζει προβλήματα όχι μόνο γενικά, αλλά και ειδικά:

- Η υποστελέχωση της αστυνομίας είναι από τα πιο σοβαρά προβλήματα της δύναμης.
- Ουλαμός Πάταξης της Λαθροθηρίας. Διαλύθηκε. Γιατί;
- Δημιουργία ακτοφυλακής. Το νομοσχέδιο ετοιμάζεται εδώ και τρία χρόνια!
- Πάταξη της διαφθοράς στην αστυνομία! Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα στοιχεία τα οποία δόθηκαν στη Βουλή κατά τη διάρκεια της συζήτησης του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της ίδιας συζήτησης τον περασμένο χρόνο, δηλαδή εξήντα εννέα καταγγελίες, δεκαεννέα έχουν διερευνηθεί. Σύμπτωση;
- Πρόβλημα υποστελέχωσης όμως παρουσιάζει και η Πυροσβεστική, της οποίας η συμβολή με τις κλιματικές αλλαγές και τα ακραία καιρικά φαινόμενα στον τόπο μας είναι ολόένα και πιο σημαντική. Ακόμα υπάρχει εποχιακή στελέχωση, την ώρα που οι υπηρεσίες της δύναμης είναι αναγκαίες ολόχρονα.
- Πρόβλημα προκύπτει επίσης με την ανέγερση των περιφημων πύργων. Η πυροσβεστική σήμερα που μιλάμε δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλειά τους σε περίπτωση κάποιας πυρκαγιάς ή ατυχήματος και αυτό, διότι δεν έχει τα κατάλληλα μέσα για τέτοια ψηλά κτίρια.
- Στις φυλακές συνεχίζονται τα προβλήματα υπερπληθυσμού.
- Για πέντε ολόκληρα χρόνια στους προϋπολογισμούς υπάρχουν κονδύλια για ακτινοδιαγνωστικά μηχανήματα, για τρία χρόνια κονδύλια για συστήματα απενεργοποίησης drone. Εν τω μεταξύ, τα ναρκωτικά πέφτουν ως δωράκια!
- Πρόσφατα, είδαν το φως της δημοσιότητας συμπεριφορές και στάσεις της διεύθυνσης των φυλακών που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή δεσμοφυλάκων που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας όμως για ασφάλεια και προστασία, δεν πρέπει να βγάζουμε από την εξίσωση την κοινωνική προστασία των πολιτών. Και σε αυτό τον τομέα οι χαμηλές πτήσεις της κυβέρνησης συνεχίζονται. Η μείωση του κοινωνικού κράτους και της κοινωνικής πρόνοιας, που στοχευμένα η παρούσα κυβέρνηση επιδιώκει συνεχώς, έχει πετύχει τραγικά αποτελέσματα στην κοινωνία.

Το πρόσφατο πόρισμα της Επιτροπής Διοικήσεως, για το οποίο οι κυβερνώντες υπογραμμίζουν τις ευθύνες των λειτουργών, έχει επιβεβαιώσει -και ας μην το παραδέχονται- τα όσα επισημαίνουμε για χρόνια τώρα: την αποτυχία τους στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής τους κράτους. Και ας φωνάζει η υπουργός και κάνει ότι δεν αντιλαμβάνεται τις ευθύνες που τις αναλογούν! Επί δικής της υπουργίας οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν φτάσει σε αυτή την κατάσταση υποστελέχωσης και αδυναμίας να επιτελέσουν τον ρόλο τους. Επί δικής της υπουργίας διαλύθηκε το κοινωνικό κράτος και οι δομές κοινωνικής πρόνοιας. Επί υπουργίας της υπάρχουν αυτοκτονίες ατόμων που ήταν κάτω από τη στήριξη των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Ποιος είναι η ευθύνη που οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας δεν μπορούν να προσφέρουν πραγματική στήριξη σε όσους την έχουν ανάγκη; Ποιος έχει την ευθύνη για το τσουβάλιασμα σε στέγες ηλικιωμένων ασυνόδευτων ανηλίκων; Η έλλειψη χώρων και ο προγραμματισμός των υπηρεσιών είναι ευθύνη των υπηρεσιακών; Ποιος είναι η ευθύνη για τη διαμονή ψυχικά ασθενών σε στέγες ηλικιωμένων;

Το ίδιο υπουργείο, της Εργασίας, έχει και την ευθύνη της προστασίας της εργασίας και δη των εργαζομένων. Την πενταετία '13-'18 είχαμε αύξηση των εργατικών ατυχημάτων κατά 40%, ενώ φέτος μόνο σημειώθηκαν έντεκα εργατικά ατυχήματα με δύο θανατηφόρα. Η υποστελέχωση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και η έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού είναι τα κύρια προβλήματα τα οποία παραδέχεται το ίδιο το υπουργείο μέσα από τον στρατηγικό του σχεδιασμό για το 2020-2022. Σε ένα οικονομικό περιβάλλον που προωθείται ολοένα η απορρύθμιση της εργασίας και η μείωση του κόστους με κάθε τρόπο η ασφάλεια των εργαζομένων τίθεται σε κίνδυνο και μας το υποδηλώνουν τα γεγονότα. Άνθρωποι χάνονται στο μεροκάματο και το υπουργείο ανήμπορο να ελέγξει και να προλάβει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως βουλευτρια της επαρχίας Λάρνακας, δεν μπορώ να μην αναφερθώ και σε προβλήματα που υπάρχουν στην επαρχία μου. Η ορθότερη έκφραση θα ήταν «να επαναλάβω», αφού κάποια προβλήματα χρονίζουν και τα επαναλαμβάνουμε κάθε λίγο, χωρίς βέβαια να επιλύονται. Και εκτός από το λιμάνι-μαρίνα, εκτός από τον δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας, εκτός από τη νέα πτέρυγα του νέου νοσοκομείου, που έχουν αναφερθεί, στη λίστα με τα εκκρεμή έργα προστίθεται και το αντιπλημμυρικό έργο στην περιοχή Καμάρων, που είναι στο στάδιο της μελέτης από το '14. Παρ' όλο που έγιναν βελτιώσεις στην περιοχή, τόσο από πλευράς δήμου, αλλά και της επαρχιακής διοίκησης, εντούτοις δεν κατασκευάστηκε ολοκληρωμένο αντιπλημμυρικό έργο που να αποτρέψει να ζήσει η περιοχή ξανά τον εφιάλτη των πλημμυρών. Και δεδομένων των νέων ακραίων καιρικών φαινομένων, που τα τελευταία χρόνια κάνουν την εμφάνισή τους ολοένα και πιο συχνά στο νησί μας, ένα τέτοιο φαινόμενο είναι πολύ πιθανό να συμβεί. Και τότε τι θα πούμε στους κατοίκους; Ότι ακόμα μελετούμε;

Φέτος προέκυψε ακόμα ένα σοβαρό θέμα, που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των κατοίκων σε περιοχή του δήμου Αραδίππου. Και αναφέρομαι στο εργοστάσιο της πυρίτιδας και την αποθήκευση τριάντα τόνων πυρίτιδας σε απόσταση μόλις δέκα μέτρων από το πρώτο σπίτι. Πρώτα του δόθηκε η άδεια, λαμβάνοντας θετικές απόψεις από όλα τα αρμόδια τμήματα, και μετά το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας -τυχαία, παρακαλώ!- ανακάλυψε την ποσότητα της πυρίτιδας και ότι έπρεπε η περιοχή να χαρακτηριστεί ως περιοχή SEVESO λόγω της επικινδυνότητας, αφού ένα ενδεχόμενο ατύχημα στο εργοστάσιο θα είχε τραγικές συνέπειες σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων. Η λύση που δίνεται αυτή τη στιγμή είναι να μεταφερθεί στην πρώην ελεύθερη ζώνη εμπορίου, γνωστή ως «περιοχή Κρασά», μια περιοχή στην οποία δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση βαριάς βιομηχανίας και η οποία γειτνιάζει με κατοικημένη περιοχή! Ουσιαστικά, το πρόβλημα μεταφέρεται αλλού!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως είπα και πριν, δεν είναι πρόθεσή μας να επαναλαμβάνουμε κάθε χρόνο τα ίδια πράγματα. Δυστυχώς όμως είμαστε αναγκασμένοι να το κάνουμε, αφού πολλά προβλήματα παραμένουν άλυτα και έργα παραμένουν ανολοκλήρωτα, παρ' όλο που προβλέπονται στους προϋπολογισμούς για χρόνια. Παραμένουν άλυτα, διότι η πολιτική φιλοσοφία της κυβέρνησης δεν αλλάζει, όπως και ποιες είναι οι προτεραιότητές της. Προτεραιότητες που δεν έχουν στις πρώτες θέσεις την ασφάλεια των πολιτών, την κοινωνική στήριξη και έργα που βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης. Προτεραιότητα αυτής της κυβέρνησης είναι η εξυπηρέτηση των λίγων και εκλεκτών, η αύξηση του κέρδους των φίλων και των συγγενών, το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου, η πώληση χρυσών διαβατηρίων σε παγκόσμιας εμβέλειας εγκληματίες. Εμείς ταχθήκαμε να υπερασπιζόμαστε το συμφέρον των πολιτών μας, όλων των πολιτών μας, όχι μιας ομάδας ή μιας τάξης, και θα επαναλαμβάνουμε χίλιες φορές, αν χρειαστεί, τα λάθη και τις παραλείψεις των κυβερνώντων και θα προσπαθούμε άλλες τόσες να τα διορθώσουμε. Γιατί πάντοτε για μας σημασία έχει ο άνθρωπος και οι ανάγκες του. Με αυτό πορευόμαστε, με αυτό συνεχίζουμε να ενεργούμε μέσα και έξω από τη Βουλή!

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.

Εύχομαι καλά Χριστούγεννα και καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεκάμισι λεπτά η κ. Σάββα. Και με τις καθυστερήσεις κατ' ακρίβειαν δέκα πρέπει να είναι.

Ο κ. Μιχάλης Σοφοκλέους.

Έχετε τον λόγο, κύριε Σοφοκλέους.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, να ευχαριστήσω όλους, από όλες της πλευρές του σώματος, για την υποδοχή που έτυχα τόσο εγώ όσο και οι δυο νέες συνάδελφοί μου με την ανάληψη των καθηκόντων μας την περασμένη Παρασκευή. Πιστεύω ότι η Βουλή είναι ο ναός της δημοκρατίας και πιστεύω ότι το κοινοβούλιο πρέπει να ανοίξει περισσότερο τις πόρτες και τις διαδικασίες του στην κυπριακή κοινωνία.

Κύριε Πρόεδρε,

Ηχούν ακόμα στα αυτιά μου οι ευχές των συμπολιτών μου, αλλά και η απογοήτευση ότι η διαφορά φάσης μεταξύ της κοινωνίας και του πολιτικού μας συστήματος είναι τόσο μεγάλη που δεν καλύπτεται. Δεν το πιστεύω αυτό, θεωρώ ότι και ουσιαστική δουλειά γίνεται για το συλλογικό καλό και η πολιτική βούληση μπορεί να βρεθεί από όλες τις πλευρές, για να αντιμετωπισθούν τα ζωτικά θέματα που έχουμε μπροστά μας. Φυσικά δε βοηθούν καθόλου ούτε στην αξιοπιστία μας, αλλά ούτε και στην αποτελεσματικότητα του σώματος οι εντάσεις και οι αφορισμοί, οι συναισθηματισμοί, τα ποιήματα και οι λαϊκίστικες κορώνες όπως τα βιώσαμε χθες. Ας τα ξεπεράσουμε. Οι πολίτες το έχουν ήδη κάνει.

Έχω όμως ειλικρινά απογοητευθεί από την αμετροέπεια της κριτικής που ασκήθηκε από τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, του κύριου πόλου της αντιπολίτευσης. Ξέρετε καλά -και θέλω να απευθυνθώ στον κ. Κυπριανού, αν και δεν είναι εδώ- ότι προσωπικά είχα κατακρίνει την αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας σε μηδενικά. Δεν μπορώ όμως να μείνω αδιάφορος στην πολύ χειρότερη ισοπέδωση και το φεστιβάλ μηδενισμού που ζήσαμε χθες. Δε σας τιμά η χθεσινή σας παρουσία και δεν τιμά δυστυχώς ούτε και τον τόπο. Με τη φράση «η Κύπρος ζει την χειρότερη περίοδο που πέρασε ποτέ», διαβήκατε, κύριοι συνάδελφοι, τον Ρουβίκωνα του αντιπολιτευτικού, τυφλού σας παραληρήματος. Θυμίσατε στον κάθε Κύπριο πολίτη τις πραγματικά χειρότερες στιγμές που έχει βιώσει και υπενθυμίσατε όλους τους λόγους για τους οποίους ο κυπριακός λαός εναπόθεσε τόσο απλόχερα τις τύχες του στον Πρόεδρο Αναστασιάδη και τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Μέσα από εκλογές και όχι λόγια και θεωρίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι για όλους μας πολύ εύκολο να δώσουμε αποστομωτικές απαντήσεις σε μια αντιπολίτευση που ακόμα και μετά την οικονομική καταστροφή αδυνατεί να συνειδητοποιήσει την κατάρρευση των ιδεών και της φιλοσοφίας της. Το έπραξε πολύ αποτελεσματικά ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού ψες. Θα ήταν περίπατος πολιτικός να εξηγήσουμε και πάλι την κοινωνική οικονομία της αγοράς, την απενοχοποίηση της επιχειρηματικότητας, τον σεβασμό στον κάθε άνθρωπο και τις δυνατότητές του. Να σας υπενθυμίσουμε ότι το «κράτος-πατερούλης» που επιδιώκετε έχει καταρρεύσει ως αξίωμα και στην Κύπρο και αλλού. Το γιατί; Ο Κύπριος πολίτης δεν επιζητεί να ζει με επιδόματα παρά τω κρατικώ πρυτανείω. Ο Κύπριος πολίτης απαιτεί την ευκαιρία να δημιουργήσει και να εργαστεί αξιοπρεπώς, προκειμένου να μπορεί να προοδεύσει τόσο ο ίδιος όσο και η οικογένειά του.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος βγήκε από την κρίση γρήγορα μέσα από τεράστια υπευθυνότητα, αλλά και πολύ μεγάλες θυσίες από όλους. Και είναι αλήθεια -ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος αναφέρθηκε σε αυτό χθες- ότι ο κύκλος της οικονομίας επέβαλλε πρώτα την προσέλκυση επενδύσεων, φρέσκου χρήματος δηλαδή, και ακολούθως τη στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Μόνο έτσι θα μπορούσαμε να είχαμε μέσα στις συνθήκες της καταστροφής την εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής από τη μια και από την άλλη τη διατήρηση της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα. Και είναι μέσα από αυτή τη διαδικασία που δημιουργήθηκαν ξανά θέσεις εργασίας για τους επαγγελματίες μας, τους οικοδόμους, τους μηχανικούς, τους δικηγόρους και τους λογιστές, τους εστιάτορες, τους ξενοδοχοϋπαλλήλους, τους νέους μας και τόσους άλλους. Με αυτό τον τρόπο το κράτος μας κατάφερε να έχει εύρωστους πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, να εισπράττει περισσότερους φόρους και να εκπληρώνει τον κοινωνικό και τον αναπτυξιακό του ρόλο.

Τώρα όμως είναι η ώρα για το επόμενο βήμα στις πολιτικές μας, τη στήριξη και αναγέννηση της μεσαίας τάξης, αλλά και την παροχή των ευκαιριών δημιουργίας στους νέους μας. Κάτι που πολύ εύστοχα επισήμανε επίσης ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου χθες.

Οφείλω να παραδεχθώ ότι η κυβέρνηση έχει παρουσιάσει καθυστερήσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτό μάλιστα θα ήταν μία αξιόπιστη και δίκαιη κριτική, αν είχατε επιλέξει να την είχατε κάνει. Καθυστερήσεις, που ως κυβέρνηση και ως κοινοβούλιο πρέπει να ανατρέψουμε, για να ανατραπεί μαζί και η όποια δικαιολογημένη απογοήτευση επικρατεί στην κοινωνία μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Μεσαία τάξη είναι η συντριπτική πλειοψηφία της κυπριακής κοινωνίας, οι δημόσιοι και τραπεζικοί υπάλληλοι, οι εκπαιδευτικοί, οι ακαδημαϊκοί και οι ερευνητές μας, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες μας, οι μηχανικοί, οι λογιστές, οι δικηγόροι μας, αλλά και η νέα ομάδα των ανθρώπων μας που ασχολούνται με την καινοτομία και την τεχνολογία. Είναι η σιωπηλή πλειοψηφία των συμπολιτών μας και οι νέοι μας, που υπέστησαν καρτερικά τις συνέπειες της κρίσης και σήμερα δικαιούνται την προοπτική μιας καλύτερης ζωής. Είναι όλοι αυτοί που απαιτούν με πιο γρήγορους ρυθμούς να θεσπίσουμε το νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας μας. Είναι αυτοί που ζητούν επιτέλους την αποτελεσματική δικαιοσύνη και τη διαφάνεια στο πού ξοδεύονται τα χρήματα που παραχωρούν μέσα από τους φόρους τους. Η μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης έχει ήδη καθυστερήσει πάρα πολύ και δεν έχουμε προχωρήσει στο να παράσχουμε με απλό και εύληπτο τρόπο λογαριασμό στον κάθε πολίτη για το πού το κράτος κατευθύνει τις δαπάνες του.

Η μεσαία τάξη ζητά λιγότερους φόρους και χαίρομαι που ξεκίνησε χθες η συζήτηση για μια νέα, απλούστερη και δικαιότερη φορολογική μεταρρύθμιση, αλλά και ένα τραπεζικό σύστημα ικανό να χρηματοδοτήσει ξανά την επιχειρηματικότητα. Διότι είναι μέσα από τη σύγχρονη επιχειρηματικότητα που θα ανέβουν ξανά οι μισθοί, τώρα που μειώθηκε η ανεργία. Ο μέσος Κύπριος πολίτης ζητά να είναι πολίτης όχι πελάτης ενός απαρχαιωμένου συστήματος. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος από την τεχνολογία και την απλοποίηση των διαδικασιών, για να αποκτήσουμε το σύγχρονο κράτος που δικαιούμαστε.

Δεν μπορεί, κυρία Σάββα, να συνεχίσουν όλοι σχεδόν οι υπάλληλοι του δημοσίου να βαθμολογούνται ως εξάριτοι και δεν επιτρέπεται η τυπολατρία να δημιουργεί χρόνια καθυστερήσεων σε κάθε αναπτυξιακή ή μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία. Η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας είναι υποχρέωση όλων εμάς προς το μέλλον των συμπολιτών μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο θέμα της τοπικής αυτοδιοίκησης θα κριθούμε όλοι για το κατά πόσο θα υποκύψουμε στα μικροσυμφέροντα ή αν θα βάλουμε ως προτεραιότητα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, κάτι που ισχύει ιδιαίτερα και για τη Λευκωσία πριν ακόμη από τη μεταρρύθμιση. Όπου η πολιτεία πρέπει επιτέλους να παρέμβει και πρέπει να παρέμβουμε και εμείς, για να ελαφρυνθούν οι συνέπειες αυτής της ανοργανωσιάς των έργων που επικρατεί στην πρωτεύουσα.

Η μεσαία τάξη απαιτεί το ΓΕΣΥ να πετύχει. Το δικαίωμα να νιώθει ο κάθε πολίτης ότι θα τύχει της καλύτερης περίθαλψης, όποτε και αν χρειαστεί, δεν επιτρέπεται ποτέ να κινδυνεύσει να τιναχθεί στον αέρα μέσα από τις καταχρήσεις και τις αδυναμίες του συστήματος που ήδη παρουσιάζονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω αφήσει τελευταίο το θέμα της αναγκαίας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Θεωρώ την παιδεία το δεύτερο εθνικό μας πρόβλημα. Καμία δικαιολογία δεν μπορεί να ανατρέψει το γεγονός ότι ξοδεύουμε μαζί με τη Δανία τα περισσότερα χρήματα στην Ευρώπη για την εκπαίδευση, μόνο που εμείς έχουμε τα χειρότερα των αποτελεσμάτων. Όπως και πραγματικότητα είναι ότι το κράτος ξοδεύει για κάθε μαθητή στο δημόσιο σχολείο περισσότερα από τα υψηλότερα δίδακτρα των ιδιωτικών σχολείων.

Μιλάμε όλοι για το μοντέλο της Φινλανδίας ή και άλλων σκανδιναβικών ή και βαλτικών χωρών. Ας κάτσουμε λοιπόν όλοι μαζί να προσαρμόσουμε στα μέτρα μας ένα από αυτά τα συστήματα. Ας συστήσουμε ένα εθνικό συμβούλιο παιδείας που θα ανατρέψει στη ρίζα της τη θλιβερή πραγματικότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μας χωρίζουν πολλά και είναι λογικό σε μια Δημοκρατία. Ας μας ενώσει όμως η υποχρέωση που έχουμε απέναντι στους συμπολίτες μας. Έχουμε προεδρικό σύστημα και η συναίνεση στη Βουλή είναι προϋπόθεση για την κάθε πρόοδο. Έχουμε καθήκον να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες των Κυπρίων και να σπάσουμε επιτέλους το διαζύγιο που έχει δυστυχώς παρουσιαστεί μεταξύ κοινωνίας και πολιτικής.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Νίκος Κέττηρος έχει το βήμα.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ

Καλημέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όρες ώρες έχω την εντύπωση, κύριε Σοφοκλέους, ότι η κυβέρνησή μας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όταν μιλάτε, ζείτε σε μια άλλη πραγματικότητα, σ' έναν κόσμο διαφορετικό, που είναι σίγουρα μακριά και πέρα από την καθημερινή απτή πραγματικότητα που ζει ο μέσος Κύπριος πολίτης. Και μπορεί να θεωρείτε ευκολάκι να μας αποστομώσετε, όπως είπατε, στην ομιλία σας. Η ανάπτυξη, αγαπητοί συνάδελφοι, την οποία συνεχώς επικαλείστε και εσείς και η κυβέρνηση, για να έχει νόημα και αξία πρέπει να αντανακλάται στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του συνόλου των πολιτών και όχι μόνο των λίγων και εκλεκτών φίλων της κυβέρνησης.

Από τη μια έχουμε μια κυβέρνηση να ισχυρίζεται ότι πάμε καλά, ότι η οικονομία έχει πλεονάσματα, ότι οι αριθμοί ευημερούν, ότι η ανεργία μειώνεται, ότι οι τράπεζες αναπτύσσονται και μεγαλώνουν. Και από την άλλη είναι η σκληρή πραγματικότητα την οποία ζει καθημερινά ο λαός. Διακόσιες είκοσι χιλιάδες συμπατριώτες μας, το ένα τέταρτο δηλαδή των συμπατριωτών μας, ζει κοντά ή κάτω από το όριο της φτώχειας.

Το success story της κυπριακής οικονομίας έχει καταρρεύσει με το ξεπούλημα του συνεργατισμού, έχει καταρρεύσει με τις χιλιάδες που αδυνατούν να στεγαστούν, έστω με ενοίκιο, έχει καταρρεύσει με τις καθημερινές εκποιήσεις, έχει καταρρεύσει με τη διάλυση των εργασιακών σχέσεων και μεγάλη μερίδα του λαού εργάζεται χωρίς συμβάσεις και με εξευτελιστικούς όρους απασχόλησης για τρεις και εξήντα. Και μπορεί η ανεργία ως ψυχρός αριθμός να μειώθηκε, όμως πολλοί εργαζόμενοι υποαπασχολούνται ή εργάζονται με μισθούς πείνας των 600 ευρώ, τα οποία δεν μπορούν να τους εξασφαλίσουν ούτε τα βασικά. Στα επιτεύγματά σας περιλαμβάνεται και η νέα κατηγορία των εργαζόμενων φτωχών.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι οι μισθοί υπολείπονται 300 εκατομμύρια ευρώ, για να φτάσουν στα προ κρίσης επίπεδα, σε αντίθεση με τα κέρδη τα οποία έχουν αυξηθεί με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας κατά 1 δισεκατομμύριο ευρώ από το 2011. Τα ενοίκια; Έχουν πάει στα ύψη. Η οικονομία της φούσκας και της αρπακτής αποτελεί επίσημη πολιτική της κυβέρνησης και τα σπασμένα τα πληρώνει ο μικρομεσαίος εργαζόμενος, ο οποίος χωρίς υπερβολή χρειάζεται έναν μισθό, για να ενοικιάσει, ειδικά σε περιοχές τις οποίες προβάλλει και με περηφάνια η κυβέρνηση ως ναυαρχίδες του success story. Λείπει ο κ. Κυπριανού να επαναλάβει ότι για την αύξηση των ενοικίων φταιν οι μετανάστες.

Σκάνδαλα βλέπουν το φως της δημοσιότητας το ένα μετά το άλλο. Διαπλοκή, βολέματα και εξυπηρέτηση κομματικών και οικογενειακών συμφερόντων είναι στην ημερήσια διάταξη. Η έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη διαφθορά στην Κύπρο από το 2013 μέχρι το 2018 λέει κάτι στους κυβερνώντες; Πού είναι τα στεγαστικά σχέδια για τους πρόσφυγες; Ενδεικτικά αναφέρω ότι την πενταετία 2014-2018 η κυβέρνηση απέτυχε να διαθέσει ογδόντα ένα εκατομμύρια ευρώ από τα προϋπολογιζόμενα κονδύλια για τα προσφυγικά στεγαστικά προγράμματα. Η κυβέρνηση δημιουργεί πλεονάσματα πάνω στις πλάτες των πιο αδύναμων αυτής της κοινωνίας και έχει και το θράσος να το διατυμπανίζει.

Πρέπει να επιστρέψουν τα σχέδια παραχώρησης οικοπέδων στους πρόσφυγες, καθώς είναι αδύνατο πλέον για τα νέα ζευγάρια να αποκτήσουν δική τους κατοικία. Θα πρέπει να επανέλθουν τα σχέδια ανέγερσης κυβερνητικών κατοικιών, κύριε Χατζηγιάννη, αν θέλετε να ακούσετε...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σας ακούω.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

...Για τις πλέον ευάλωτες ομάδες των προσφύγων, οι οποίοι με κανένα από τα υφιστάμενα σχέδια δεν έχουν τη δυνατότητα να στεγαστούν.

Τουρκοκυπριακές κατοικίες, χιλιάδες πρόσφυγες αφέθηκαν ως δεύτερης κατηγορίας πολίτες να διαβιούν σε απηρχαιωμένες, ασυντήρητες και ετοιμόρροπες κατοικίες. Επιβάλλεται άμεσα να εφαρμοστεί πρόγραμμα συντηρήσεων και επιδιορθώσεων των τουρκοκυπριακών κατοικιών, προκειμένου να στεγαστούν με αξιοπρέπεια άνθρωποι που βρίσκονται στην αναμονή και να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ανθρώπων που διαβιούν σε αυτές.

Την περασμένη Πέμπτη στον συνοικισμό των Αγίων Αναργύρων ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ σε δημοσιογραφική διάσκεψη κατέθεσε δεκαεννέα προτάσεις για την προσφυγική πολιτική, δεκαεννέα! Ωστόσο, ο νέος Υπουργός Εσωτερικών στην πρώτη του δημόσια τοποθέτηση μας κατηγορήσε για μηδενισμό και ισοπεδωτική πολιτική. Διερωτώμαι αν διάβασε τις προτάσεις του ΑΚΕΛ, αν άκουσε τις εισηγήσεις μας. Όταν

υποβάλλεις δεκαεννέα προτάσεις, είναι μηδενισμός, ακατανόητη λογική, «τοξική αντίδραση» από τον κ. Νουρή και τον κ. Νεοφύτου, ατάκα που του αρέσει να προβάλλει το τελευταίο διάστημα.

Οι τράπεζες κυνηγούν καθημερινά τον κόσμο, οι εκποιήσεις είναι στην ημερήσια διάταξη, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια επικρέμονται ως δαμόκλειος σπάθη πάνω από τις κυπριακές οικογένειες και εσείς εξαγγέλλετε ανεφάρμοστα σχέδια.

Στην παιδεία αυτό που οραματιζόμαστε εμείς είναι ένα δημοκρατικό σχολείο στο οποίο οι μαθητές να έχουν ίσες ευκαιρίες μάθησης και να μπορούν να αναπτύξουν κριτική σκέψη ως ελεύθεροι άνθρωποι. Αντί αυτού, η κυβέρνηση με τις πολιτικές της μετέτρεψε τα σχολεία σε φυλακές στα οποία κυριαρχεί το γκρίζο και το μαύρο. Επέβαλε την παπαγαλία με τις εξετάσεις των τετραμήνων, επιβάλλει το εξετασιοκεντρικό σύστημα, φορτώνει τα παιδιά με άγχος και τα οδηγεί στα φροντιστήρια και στην παραπαιδεία. Και, όταν τα παιδιά διαμαρτύρονται, πώς αντιδρά η κυβέρνηση; Με εκβιασμούς, απειλές, τιμωρίες και αξιωματικούς χαρακτηρισμούς από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτά, κύριοι, θυμίζουν παρωχημένες, σκοτεινές εποχές.

Στον τομέα του περιβάλλοντος κάθε τρεις και λίγο βλέπουν το φως της δημοσιότητας σκάνδαλα, εξυπηρετήσεις ημετέρων, χαλαρώσεις με κοινή συνισταμένη την επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

Ο Ακάμας, ένας από τους σημαντικότερους βιότοπους της Κύπρου, εκπέμπει σήμα κινδύνου, κύριοι συνάδελφοι. Τα τελευταία τρία χρόνια έχουν καταγραφεί ογδόντα πυρκαγιές οι οποίες τέθηκαν κακόβουλα. Ο Ακάμας είναι περιουσία ανεκτίμητης αξίας για τον τόπο και τους κατοίκους της και απαιτείται άμεσα ολοκληρωμένο διαχειριστικό σχέδιο για την προστασία του.

Η διαχείριση των αποβλήτων φαίνεται να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες και απαιτείται επανασχεδιασμός. Ο αριθμός των πράσινων σημείων είναι ελλιπέστατος σε σχέση με τις ανάγκες, ενώ πολλά από αυτά είναι υπερπλήρη ή έχουν βάλει λουκέτο. Αποτέλεσμα είναι να έχουν γεμίσει τα άδεια οικόπεδα με σκουπίδια και τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία να ελλοχεύουν. Αναφέρω ενδεικτικά ότι ο αρχικός σχεδιασμός ήταν για λειτουργία εκατό τέτοιων σημείων από τα οποία λειτούργησαν τελικά μόλις είκοσι δύο, εκ των οποίων κανένα στην Αμμόχωστο.

Στον γεωργικό τομέα τα αποτελέσματα είναι δυστυχώς απογοητευτικά. Η συμβολή του γεωργικού τομέα στο ΑΕΠ παραμένει καθηλωμένη στο 1,7%, ο αριθμός των απασχολούμενων στον τομέα μειώνεται και το κόστος παραγωγής αυξάνεται συνεχώς, την ώρα που στα μεγάλα ζητήματα η κυβέρνηση καταγράφει τη μια αποτυχία μετά την άλλη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η προσπάθεια κατοχύρωσης του πιο σημαντικού εξαγωγίμου μας προϊόντος, του χαλλουμιού, ως προϊόντος προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης. Η ολοκλήρωση της εξέτασης του φακέλου εκκρεμεί για πέντε χρόνια, τη στιγμή που συνήθως η διαδικασία αυτή δεν ξεπερνά τους δέκα μήνες. Παρά τις κατά καιρούς διαβεβαιώσεις ότι μοναδικός στόχος είναι η κατοχύρωση του προϊόντος, κάποιοι δείχνουν να βολεύονται μ' αυτή την κατάσταση και να επαναπαύονται στην εκτόξευση των εξαγωγών, προσέγγιση όμως πρόσκαιρη και κοντόφθαλμη. Χωρίς την κατοχύρωση και προστασία του χαλλουμιού δε θα αργήσουμε από εξαγωγείς να γίνουμε εισαγωγείς του πλέον παραδοσιακού μας προϊόντος.

Αλλα ζητήματα του γεωργικού τομέα, παρά την αναγνώριση ότι απαιτούνται τομές και εκσυγχρονισμός, παραμένουν για χρόνια στο περίμενε και στο στάδιο των μελετών, από πράξεις τίποτε. Οι παραγωγοί μας συνεχίζουν να είναι έρμαιο των μεσαζόντων εμπόρων, οι τιμές που εξασφαλίζουν είναι εξευτελιστικές σε σχέση με την τελική τιμή των προϊόντων και η κυβέρνηση αρκείται μόνο στη διαπίστωση του προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσον αφορά την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, αποτελεί χωρίς υπερβολή καθρέπτη των ευρύτερων πολιτικών της παρούσας κυβέρνησης. Ανάπτυξη δυο ταχυτήτων, πολλά στους λίγους και λίγα στους πολλούς. Η κυβέρνηση εμμένει σε πρόσκαιρες και αδιέξοδες πολιτικές. Πότε επιτέλους θα αντιληφθούν οι κυβερνώντες ότι η πώληση διαβατηρίων και η άναρχη οικοδόμηση επαύλεων στο παραλιακό μέτωπο δεν προσφέρει παρά μόνο πρόσκαιρα υπερκέρδη στις τσέπες λίγων; Εκείνο που χρειάζεται η επαρχία μας -και δε θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε- είναι ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη προς όφελος του συνόλου των κατοίκων της επαρχίας. Αυτό θα επιτευχθεί με την υλοποίηση έργων υποδομής σε ολόκληρο το γεωγραφικό φάσμα της ελεύθερης επαρχίας τα οποία θα εντάξουν το σύνολο της επαρχίας στον τουριστικό χάρτη και θα της προσδώσουν νέες προοπτικές ανάπτυξης. Αυτή είναι, κύριε Πρόεδρε, η σημερινή σκληρή πραγματικότητα, όχι η άλλη που οι κυβερνώντες και ο ΔΗΣΥ επιχειρούν να παρουσιάσουν.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με ένα σχόλιο επί της ομιλίας του Προέδρου της Δημοκρατίας, όταν διόριζε το νέο Υπουργικό Συμβούλιο. Συναίνεση, ναι, όχι όμως στα λόγια. Η συναίνεση δεν είναι κάτι αόριστο. Για να έχει υπόσταση, για να γίνει πραγματικότητα, πρέπει να συνοδεύεται με διάλογο, συνδιαβούλευση και αλληλοσεβασμό, μακριά από αυθαίρετες αποφάσεις, ετσιθελισμό, αναξιοκρατία, κομματοκρατία, κυνηγητό του κομματικού αντιπάλου ή με σύνθημα επίθεσης προς τους βουλευτές του, όπως έδωσε από το βήμα της Βουλής χθες βράδυ ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού. «Επίθεση», σας είπα, αυτή είναι συναίνεση. Όχι με δαιμονοποιήσεις και βρισιές, όταν σας ασκούμε κριτική. Θυμίζω μόνο την αναφορά του Προέδρου σε μηδενικά, η οποία προσβάλλει το ένα τρίτο των συμπολιτών μας. Μήπως να θυμηθούμε και τις απαξιωτικές αναφορές

στους Τουρκοκυπρίους για δανεικές ψήφους, στους συνδικαλιστές, τους εκπαιδευτικούς ή στους μαθητές ή τις προσβλητικές αναφορές ότι εκφράζουμε τουρκικές θέσεις. Τελικά, την ίδια ρητορική Αναστασιάδη ΔΗΣΥ υιοθέτησε χθες εναντίον μας και ο Πρόεδρος του ΕΛΑΜ. Σας αντιγράφουν, κύριε Δίπλαρε, σας αντιγράφουν.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Εσάς ποιος εννά σας αντιγράψει;

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ως βουλευτής Αμμοχώστου, της επαρχίας η οποία πλήρωσε βαρύ το τίμημα της εισβολής και της κατοχής, θέλω να κλείσω την ομιλία μου με την ευχή το 2020 να φέρει εκείνες τις εξελίξεις που θα ανοίξουν διάπλατα την προοπτική επανένωσης του τόπου και του λαού μας! Η πλευρά μας οφείλει να παραμείνει στοχοπροσηλωμένη μακριά από παλινδρομήσεις στην επίτευξη λύσης διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας το συντομότερο. Τα περιθώρια στο κυπριακό στενεύουν και το εφιαλτικό σενάριο οριστικής διχοτόμησης είναι πλέον ορατό. Εμείς στο ΑΚΕΛ, εμείς στην Αμμόχωστο, εμείς οι πρόσφυγες δεν πρόκειται ποτέ να συμβιβαστούμε με την ιδέα της διχοτόμησης.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Σάβια Ορφανίδου, έχετε τον λόγο.

Δεκατρία λεπτά, έτσι;

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι πραγματικά τιμή που έχω σήμερα την ευκαιρία να μιλώ για πρώτη φορά από το βήμα της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων και μάλιστα στο πλαίσιο της κορυφαίας κοινοβουλευτικής διαδικασίας της ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2020.

Είναι συνάμα με πλήρη συναίσθηση της ευθύνης που καταθέτω τις δικές μου απόψεις μέσα σε πνεύμα ανοικτού και ειλικρινούς διαλόγου με σκοπό μεταξύ άλλων την πληρέστερη ενημέρωση των συμπολιτών μας για τα πραγματικά δεδομένα σε σχέση με την οικονομία της χώρας μας.

Γι' αυτό και εγώ επιλέγω να πω τα πράγματα ως έχουν στη βάση δεδομένων χωρίς καμία ωραιοποίηση, αλλά και χωρίς μηδενισμό. Η μηδενιστική προσέγγιση στην οικονομία, που συχνά εκφράζεται από την αντιπολίτευση, δεν ωφελεί κανένα. Στα θέματα οικονομίας χρήσιμο είναι να παραθέτουμε τεκμηριωμένες θέσεις και απαντήσεις, που βασίζονται σε συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία και δεδομένα.

Το πρώτο που θα ήθελα να ξεκαθαρίσω αφορά το επίπλαστο δίλημμα που προβάλλει πολλές φορές η αντιπολίτευση περί δήθεν ευημερίας των αριθμών αντί της ευημερίας των ανθρώπων. Αυτή η προσέγγιση δεν ανταποκρίνεται ούτε συμβαδίζει με την πραγματικότητα. Αν θέλει κανείς να είναι συνεπής και αξιόπιστος στην οικονομία, θα πρέπει να παραδεχθεί ότι οι δείκτες και οι αριθμοί αφορούν ανθρώπους, αφορούν τους συμπολίτες μας. Αντικατοπτρίζουν την εικόνα της πραγματικής οικονομίας σε μια δεδομένη στιγμή και σίγουρα βοηθούν στο να έχουμε μια πιο αντικειμενική προσέγγιση και να κάνουμε τις σωστές επιλογές. Όταν κάποιος κλείσει τα μάτια και υιοθετήσει την προσέγγιση ότι οι αριθμοί δεν έχουν σημασία, θα οδηγηθεί σίγουρα σε αδιέξοδο. Αυτό δυστυχώς έγινε επί διακυβέρνησης ΑΚΕΛ όταν όλοι οι οικονομικοί δείκτες τότε κατρακυλούσαν, με αποτέλεσμα να οδηγηθούμε στη χειρότερη κρίση μετά το '74.

Το αντίστροφο συμβαίνει επί διακυβέρνησης Αναστασιάδη. Οι κατά τα άλλα άψυχοι αριθμοί επιβεβαιώνουν μια συνεπή, σταθερή πορεία, που αποκατέστησε την οικονομική δραστηριότητα, την εμπιστοσύνη και σε σύντομο χρόνο τη δυναμική ανάπτυξη.

Ο τόπος μας διανύει για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά ρυθμούς ανάπτυξης από τους υψηλότερους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό σημαίνει ότι οι κύριοι τομείς της οικονομίας μας βελτιώνονται, καλυτερεύοντας παράλληλα και την καθημερινή ζωή των συνανθρώπων μας.

Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι για ακόμη μια φορά πλεονασματικός. Φέτος το δημοσιονομικό πλεόνασμα αγγίζει το €1 δις και είναι το υψηλότερο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και το υψηλότερο στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό είναι το περιθώριο ασφαλείας για την οικονομία της χώρας μας. Αυτή η συνετή διαχείριση των δημοσιονομικών μας είναι και ο λόγος που η κυβέρνηση μπόρεσε να προωθήσει είκοσι περίπου φορολογικές ελαφρύνσεις μέχρι σήμερα όχι προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων, αλλά προς όφελος του συνόλου των πολιτών της Κύπρου, με προοπτική να υπάρξουν και τα επόμενα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η ανεργία έχει μειωθεί από το 16,5% στην κορύφωση της κρίσης κοντά στο 6,5%, πιο χαμηλά και από τον μέσο όρο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πλησιάζοντας επιτέλους συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Αυτοί δεν είναι αριθμοί, είναι το αποτέλεσμα μιας σκληρής δουλειάς με πρωταγωνιστές τους εργαζομένους, τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες, τους αυτοεργοδοτούμενους, τους επιχειρηματίες, τους υπαλλήλους στον δημόσιο τομέα και το σύνολο των παραγωγικών τάξεων. Οι αριθμοί που δείχνουν μείωση της ανεργίας είναι οι χιλιάδες συμπολίτες μας που βρήκαν επιτέλους δουλειά ύστερα από μήνες αγωνίας και αδράνειας, εξαιτίας της κατάστασης που βρέθηκαν να είναι εκτός αγοράς εργασίας. Όσον αφορά τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας, κύριε Κέττηρε, είχε φτάσει στο 29% κατά τη διάρκεια της κρίσης και έχει αυτή τη στιγμή μειωθεί στο 23%, που ήταν στα επίπεδο προ της κρίσης.

Όλα αυτά τα χρόνια της διακυβέρνησης Αναστασιάδη εκατοντάδες βιώσιμες επιχειρήσεις πέτυχαν την επαναδραστηριοποίησή τους και νέες δουλειές έχουν ανοίξει. Πολλά νεαρά ζευγάρια που ξεκινούν τώρα τη ζωή τους μπορούν να πάρουν δάνεια από τις τράπεζές μας με τα χαμηλότερα δανειστικά επιτόκια που υπήρξαν ποτέ στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, επειδή το τραπεζικό μας σύστημα λειτουργεί πλέον σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο με αυστηρές αλλά αξιόπιστες εξασφαλίσεις. Το κράτος μας μπορεί να αποπληρώνει μεγάλα δάνεια και να τα αντικαθιστά με πιο φτηνό δανεισμό, μειώνοντας το κόστος του δημόσιου μας χρέους. Μετά από επτά ολόκληρα χρόνια στο επίπεδο των «σκουπιδιών» η κυπριακή οικονομία αναβαθμίστηκε στην επενδυτική βαθμίδα. Οι ξένοι επενδυτές εμπιστεύονται ξανά την Κύπρο σε βάθος χρόνου, επενδύοντας για πρώτη φορά στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας σε κυπριακά ομόλογα διάρκειας τριάντα ετών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έζησα από πολύ κοντά τα τραγικά γεγονότα της οικονομικής κρίσης στο Υπουργείο Οικονομικών, γνωρίζω από πρώτο χέρι ότι η ανάκαμψη της οικονομίας μας δεν ήταν ποτέ ούτε εύκολη ούτε δεδομένη. Σε αυτή την ανάκαμψη συνέβαλαν πρωτίστως και πάνω από όλα οι συμπολίτες μας, τα οργανωμένα σύνολα, η κοινωνία των πολιτών, όλες οι παραγωγικές τάξεις, μέσα από θυσίες, μέσα από τη συνεργασία και την κατανόησή τους, μέσα από σκληρή δουλειά. Δεν ήταν ποτέ δεδομένη ούτε και η σταθεροποίηση του τραπεζικού μας συστήματος, χρειάστηκαν να ληφθούν δύσκολες αλλά αναγκαίες αποφάσεις από την κυβέρνηση Αναστασιάδη, για να μπορέσουν να θωρακιστούν οι τράπεζές μας και να λειτουργήσουν στο απαιτητικό, αυστηρό ευρωπαϊκό εποπτικό πλαίσιο. Δεν ήταν ποτέ εύκολη υπόθεση η πορεία μας προς την ανάκαμψη. Έγινε όμως εφικτή μέσα από συλλογική προσπάθεια και μέσα από ορθολογιστικές πολιτικές, που ήταν ωφέλιμες και όχι κατ' ανάγκη αρεστές.

Σήμερα είμαστε σε θέση να κάνουμε συγκρίσεις και να αφήσουμε πίσω μας όσα μας οδήγησαν στην οικονομική παρακμή. Γι' αυτό και έχουμε διπλά την ευθύνη να διατηρήσουμε αυτή την πορεία ανάκαμψης, που πετύχαμε με τόσο κόπο. Απαιτείται συλλογική προσπάθεια, αλλά συνάμα είναι και συλλογική η ευθύνη, για να μην επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος. Δε χρειάζεται να αναπολούμε τον κακό μας εαυτό. Έχουμε μνήμη και ξέρουμε ότι είναι κακή επιλογή, μόλις τα πράγματα πάνε λίγο καλύτερα, να γυρίζουμε πίσω στις παλιές μας συνήθειες. Είναι ακριβώς αυτό που πρέπει να αποφεύγουμε. Η συνέχιση της αναπτυξιακής μας πορείας εξαρτάται από εμάς τους ίδιους και από το πόσο θα αντισταθούμε στους λαϊκισμούς και στη μικροκομματική πρακτική για αλίευση ψήφων.

Εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό δεν επιθυμούμε να χαϊδέψουμε τα αυτιά κανενός. Μέσα από δύσκολες ομολογουμένως αποφάσεις συμβάλαμε ουσιαστικά στο να αποκαταστήσουμε τα θεμέλια και την ομαλή λειτουργία της οικονομίας μας. Δεν υπάρχει αμφιβολία όμως ότι υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν ακόμη. Τώρα ακριβώς είναι η ώρα για τις μεταρρυθμίσεις. Πολλοί ανάμεσά μας γνωρίζουν, ότι για να καλλιεργηθεί η αλλαγή και να γίνει πράξη, πρέπει να «πειραχτείς» παγιωμένα κεκτημένα δεκαετιών. Συμμερίζομαι αυτή την άποψη, που στον πολιτικό κόσμο συνεπάγεται εύκολη κριτική και προσωπικό κόστος. Πιστεύω όμως ότι μπορούμε ως Βουλή των Αντιπροσώπων να βρούμε τη δύναμη και τη διάθεση που θα μας επιτρέψει να προχωρήσουμε και να κάνουμε πράξη τις μεταρρυθμίσεις με τη μεταξύ μας συναίνεση και συνεννόηση. Τώρα έχουμε την ευχέρεια που μας δίνει ο θετικός οικονομικός κύκλος της ανάπτυξης να τολμήσουμε την εκ βάθρων μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, της τοπικής μας αυτοδιοίκησης, του δικαστικού μας συστήματος, των κρατικών μας νοσηλευτηρίων. Οφείλουμε να στηρίξουμε πρωτοβουλίες όπως το blockchain, που είναι και πρωτοβουλία του Προέδρου της Βουλής, τη δημιουργία του επενδυτικού ταμείου για τη χρηματοδότηση κεφαλαίου στον ιδιωτικό τομέα, το equity fund, τη δημιουργία του Υφυπουργείου Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, αλλά και άλλες πολιτικές που προωθούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Οφείλουμε να στηρίξουμε περαιτέρω την ιδιωτική πρωτοβουλία και να ενισχύσουμε με κάθε τρόπο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Μια κοινωνία δεν πρέπει να είναι μόνο ευημερούσα, πρέπει και να αποτελείται από ευτυχισμένους ανθρώπους, που αισθάνονται ότι ανήκουν σε μια κοινωνία που σκέφτεται με αξιοκρατία και συλλογικότητα και προσέχει αυτούς που έχουν περισσότερη ανάγκη. Γι' αυτό και στην εξίσωση της δικής μου δράσης δε θα απουσιάζουν οι πολίτες, οι οποίοι πρέπει να είναι πάντοτε στον πυρήνα κάθε πολιτικής, μιας πολιτικής που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα -επί ευκαιρία βεβαίως της παγκόσμιας ημέρας σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων- που παρέχει ίσες ευκαιρίες, που ενδυναμώνει τον ρόλο της γυναίκας και κτίζει κοινωνίες που

ενισχύουν την ποιότητα ζωής των συνανθρώπων μας. Μιας πολιτικής που στηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη που σέβεται το περιβάλλον, αντιμετωπίζοντας έτσι μια από τις πιο σύγχρονες παγκόσμιες προκλήσεις, αυτή της κλιματικής αλλαγής, που τόσο επηρεάζει το νησί μας.

Κυριότερα και πάνω απ' όλα στηρίζω και θα στηρίζω πάντοτε τις πολιτικές και τις προσπάθειες που ενισχύουν την πατρίδα μας στον μεγάλο αγώνα προς την ελευθερία και επανένωση με στόχο τη δημιουργία συνθηκών ασφάλειας και ειρήνης στο πολύπαθο νησί μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Γνωρίζω ότι πολλοί συμπολίτες μας έχουν πληγωθεί και έχουν υποφέρει τα τελευταία χρόνια. Κι αυτό δε θα αλλάξει από τη μια μέρα στην άλλη, μόνο επειδή τα επιχειρήματά μας έχουν λογική και επειδή η οικονομία μας τα πηγαίνει πολύ καλύτερα. Θέλουμε να ξανακερδίσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών, να βάλουμε τέλος στην απαξίωση. Χρειάζεται να μιλήσουμε πιο απλά, να κάνουμε περισσότερα και να αφήσουμε τα κενά λόγια. Οι πολίτες πλέον αναζητούν πολιτικούς που θα τους πούνε την αλήθεια κατάματα, όσο πικρή και εάν είναι αυτή, μακριά από λαϊκισμούς και συνθήματα. Πολιτικούς που θα έχουν επιχειρήματα, συνέπεια και αξιοπιστία στον λόγο τους και δεν κοροϊδεύουν τους πολίτες.

Πρόερχομαι από τη νεαρότερη γενιά, που ήρθαμε με όνειρα και σπουδές χάριν στον κόπο και τις θυσίες των γονέων μας. Αισθάνομαι ότι έχουμε την υποχρέωση να μη φανούμε κατώτεροι των περιστάσεων και ότι πρέπει να τιμήσουμε την εμπιστοσύνη αυτών που μας έδωσαν τη σκυτάλη, αλλά και να ανοίξουμε δρόμους γι' αυτούς που θα ακολουθήσουν. Μπορούμε να χαράξουμε μια νέα πορεία στα πολιτικά δρώμενα, με γνώση, με ποιότητα στον δημόσιο λόγο, με επιχειρήματα, με πρωτοβουλίες.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και εύχομαι καλές γιορτές σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τώρα έχει τον λόγο ο κ. Χριστάκης Τζιοβάνης για το ΑΚΕΛ.

Κύριε Τζιοβάνη, έχετε το βήμα.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Καταρχάς θέλω την κατανόησή σας για τη φωνή μου, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλημέρα σας, ειδικά στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και θα έλεγα το δις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού, κύριε Αβέρωφ. Δε θα ακολουθήσω την πεπατημένη, αλλά, αν θέλετε, πολύ ευχαρίστως,

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ, κύριοι!

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Ανάπτυξη. Πόσο δύσκολο να πετύχουμε την έννοια αυτής της λέξης. Μια λέξη που, όπως έχει διαφανεί, η έννοιά της είναι εκ διαμέτρου αντίθετη για τους κυβερνώντες και τον υπόλοιπο κόσμο.

Ανάπτυξη για την κυβέρνηση είναι οι επίπλαστοι δείκτες της οικονομίας, η εικονική μείωση της ανεργίας με τους πλείστους εργαζομένους να αμείβονται πολύ χαμηλότερα από την παραγωγική τους αξία και χωρίς να απολαμβάνουν εργασιακά δικαιώματα και οφέλη. Η μεθοδευμένη τουριστική ανάπτυξη που στοχεύει όχι στον ποιοτικό και επαναλαμβανόμενο τουρισμό, αλλά στον τουρισμό του all inclusive, τα φουσκωμένα ταμεία του κράτους από τις λειψές κοινωνικές παροχές. Ανάπτυξη για τον λαό θα ήταν οι αυξημένες κοινωνικές παροχές στην παιδεία, την υγεία, την αξιοπρεπή ευημερία, την ολόχρονη εργασία με συνεπακόλουθο την πραγματική μείωση της ανεργίας, οι αξιοπρεπείς μισθοί, η πραγματική εργασιακή προοπτική και ελπίδα σε όλους τους τομείς. Δυστυχώς όμως, το αντίκτυπο της δικής τους ανάπτυξης μεταφράζεται στην κοινωνία μέσα από την κουτσουρεμένη παιδεία, υγεία και ευημερία, μέσα από τη λειψή προσφυγική πολιτική, μέσα από τη φτιαγμένη κρατικής περιουσίας. Αυτή είναι η ρεαλιστική εικόνα της κοινωνίας, αυτό είναι το πάζλ της κοινωνίας, φτιαγμένο από κομμάτια λιπότητας, ανεργίας, ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και ανεργιακού επιδόματος.

Το συνεπακόλουθο αυτής της πρακτικής είναι τραγικό και συνάμα ανησυχητικό. Με τις πράξεις σας έχετε μορφοποιήσει το μέλλον, μερίδα της νεολαίας έχει στραφεί προς τον συντηρητισμό, τον φανατισμό και τον ρατσισμό, με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα αυτών των φαινομένων. Αυτό όμως δεν είναι το μέλλον του τόπου μας, δεν μπορεί να είναι το μέλλον του λαού μας, ενός λαού που ακόμα έχει ανοικτές πληγές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα συνεχίσω την παρέμβασή μου κάνοντας αναφορά στην επαρχία Αμμοχώστου, όπου η εικόνα είναι η ίδια για ακόμα μια χρονιά και θα επαναλαμβάνεται για πολλά χρόνια ακόμη, εάν δεν υπάρξει η πολιτική βούληση για πραγματικά μέτρα ανάπτυξης και μείωσης της εποχικότητας.

Η παραλιακή πτέρυγα της επαρχίας Αμμοχώστου έχει βάλει λουκέτο μέσα σε μία νύχτα, όχι γιατί η περιοχή δεν προσφέρεται πλέον, αλλά γιατί το κράτος δεν παρέχει τέτοια κίνητρα στοχευμένα, ελκυστικά και ανταποδοτικά, ούτως ώστε να κρατήσουν στη ζωή τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους. Οι φωτεινές επιγραφές και η χλιδή του παραλιακού μετώπου αγγίζει μόνο τους λίγους που η οικονομική υπόστασή τους είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με τους πολλούς. Μια βόλτα στα κατά τόπους γραφεία εξευρέσεως εργασίας και κοινωνικών ασφαλίσεων θα σας πείσει ότι οι λέξεις είναι λίγες, για να περιγράψουν την κατάσταση. Φυσικά, η εικόνα δε διαφέρει ούτε στο ελάχιστο από τον περασμένο Νοέμβριο μέχρι τον Απρίλιο, είναι ακριβώς η ίδια, γιατί, είπαμε, η επαρχία Αμμοχώστου λούζεται με φως και λάμψη για ένα εξάμηνο, μετά βουλιάζει στη μιζέρια και στη δυστυχία της!

Στην Αμμόχωστο υπάρχει ενδιαφέρον από νέους για τα πρωτογενή επαγγέλματα, τη γεωργία και την κτηνοτροφία, τομείς που έχουν στηρίξει και συνεχίζουν να στηρίζουν την οικονομία του τόπου σε δύσκολους καιρούς. Είναι εδώ που πρέπει η πολιτεία να σταθεί αρωγός, να προωθήσει και να επιδοτήσει αυτά τα επαγγέλματα, τα οποία θα βοηθήσουν σημαντικά στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων, αλλά και της κυπριακής οικονομίας γενικότερα.

Οικονομική ανάσα, αλλά και υποχρέωση προς τα παιδιά μας είναι η μεταφορά έστω και ενός πανεπιστημιακού παραρτήματος, η δημιουργία ενός κολυμβητηρίου, η προώθηση του θρησκευτικού, ιατρικού, προσβάσιμου και αθλητικού τουρισμού. Αυτά είναι έργα και προγράμματα που θα ενισχύσουν την ποιότητα και θα βοηθήσουν οικονομικά τους κατοίκους της περιοχής.

Η ενδοχώρα γερνά, το χαλασμένο οδικό δίκτυο και οι λειψές υπηρεσίες οδηγούν την περιοχή σε στασιμότητα. Ως εκ τούτου, η ανάδειξη της ενδοχώρας με στοχευμένα έργα και η σύνδεσή της με τα παράλια είναι επιβεβλημένη. Δυστυχώς, παρ' όλες τις προσπάθειές μας καμιά από τις απόψεις που εκφράζουμε εδώ και χρόνια δεν εισακούεται. Τουναντίον, αυτές ξεχνιούνται στα ντουλάπια της αδιαφορίας και για ακόμα μια χρονιά ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός σας μας έχει αφήσει έξω.

Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου υπάρχει ως κτίριο και ως ιδέα, δεν είναι άρτια στελεχωμένο με ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό ούτε υπάρχει ο επαρκής τεχνικός εξοπλισμός, ούτως ώστε να εξυπηρετηθούν οι κάτοικοι της περιοχής. Οι γιατροί και οι νοσηλευτές δίνουν μάχη καθημερινά και αυτό είναι προς τιμή τους. Από την άλλη πλευρά η βούληση του κράτους δεν είναι τέτοια, ούτως ώστε να μπορεί να επιλύσει αυτό το τεράστιο πρόβλημα. Η ανάγκη είναι τεράστια, η απαίτηση για υλοποίηση είναι επιβεβλημένη.

Αυτών λεχθέντων, ευελπιστώ πως επιτέλους η κυβέρνηση θα κατανοήσει την τεράστια αδικία που δέχεται διαχρονικά η επαρχία Αμμοχώστου. Θα πρέπει όμως να δουλέψουμε συλλογικά και μονιασμένα για την ανατροπή του αρνητικού κλίματος. Πρέπει να ανοίξουμε οριζόντες προοπτικής και προόδου, έχουμε χρέος απέναντι στη νέα γενιά, στους νέους επιστήμονες που διψούν να μπουν στην αγορά εργασίας και να αξιοποιήσουν τις πολύτιμες γνώσεις τους, για να κτίσουμε ένα καλύτερο αύριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από τρία σχεδόν χρόνια συζητούσαμε εδώ στη Βουλή την πρόταση της κυβέρνησης για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού και τα τεράστια οικονομικά οφέλη που ισχυρίζονταν πως θα επιφέρει αυτή η ενέργεια. Τότε έλεγαν ότι αυτή η πράξη θα πρόσφερε €2,5 δις έσοδα στο κράτος τα επόμενα είκοσι πέντε χρόνια. Ο απολογισμός σε έναν χρόνο; Πέραν των υπολοίπων πολλαπλών προβλημάτων που προκύπτουν από την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού, οι αριθμοί πόρρω απέχουν από αυτά που μας σερβίρατε. Υπό τις καλύτερες περιστάσεις θα κατατεθούν στα ταμεία του κράτους μόνο €600 εκατομ. τα επόμενα είκοσι πέντε χρόνια.

Αεροπορική σύνδεση. Εκεί που η κρατική εταιρεία χρειαζόταν νοικοκύρεμα και εξορθολογισμό -και πραγματικά το χρειαζόταν- εσείς την κλείσατε σε μια νύχτα και αφήσατε ένα ημικατεχόμενο νησί χωρίς κρατικές αερογραμμές. Ο απολογισμός; Τα αεροπορικά ναύλα έχουν αυξηθεί κατακόρυφα και τις συνέπειες τις επωμίζονται τα χαμηλότερα οικονομικά στρώματα και οι νέοι μας φοιτητές, που, για να επιστρέψουν στις οικογένειές τους από τις σπουδές τους, πληρώνουν τεράστια ναύλα.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έχει να χειριστεί και άλλα νευραλγικά πόστα όσον αφορά τη λειτουργία του κράτους. Εκτός από το αναπτυξιακό πλάνο πρέπει και οφείλει να χειριστεί και ένα τεράστιο κοινωνικό φαινόμενο που απαντά στον όρο «οδικά τροχαία και θανατηφόρα δυστυχήματα». Δυστυχώς, κατέχουμε μια από τις πρώτες θέσεις στην Ευρώπη όσον αφορά τα οδικά και θανατηφόρα δυστυχήματα. Τη

μείωση αυτού του φαινομένου δε θα την επιφέρουν τα αυστηρά, τα εξοντωτικά και φοροεισπρακτικά προστίματα, αλλά η βελτίωση του οδικού δικτύου και η σωστή αστυνόμευσή του. Πριν από δέκα χρόνια, όταν λειτούργησε ο θεσμός των καμερών φωτοεπισήμανσης, είχαμε μείωση έως και 50% στατιστικά στα θανατηφόρα. Τα τελευταία χρόνια δίνουμε πραγματική μάχη, προσπαθούμε να ξεκλειδώσουμε την κρατική μηχανή, να την αφυπνίσουμε από την αδιαφορία της και την κακή της νοοτροπία, για να προχωρήσει στην εγκατάσταση των καμερών φωτοεπισήμανσης. Ευελπιστούμε πως εντός του 2020 θα τοποθετηθούν επιπέλους και θα τεθούν σε εφαρμογή, έχοντας έτσι την ελπίδα και την προσδοκία πως θα πάψουμε να θρηνούμε άλλα θύματα στον Μολύχ της ασφάλτου. Λύσεις υπάρχουν, βούληση χρειάζεται. Μια λύση θα είναι η ανάπτυξη κουλτούρας και οδικής συνείδησης, λύση θα είναι η καλλιέργεια του σεβασμού προς τους άλλους οδηγούς, τους πεζούς και τους ποδηλάτες, λύση θα είναι το βελτιωμένο και σωστά σχεδιασμένο οδικό δίκτυο, λύση θα είναι η χρήση των δημόσιων επιβατικών μεταφορών. Οφείλουμε και πρέπει να επενδύσουμε στην οδική εκπαίδευση, εντάσσοντας μαθήματα στα σχολεία, ούτως ώστε να καλλιεργήσουν κουλτούρα, έτσι ώστε οι επόμενες γενιές να είναι σωστοί και συνειδητοποιημένοι οδηγοί.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλοι γινόμαστε μάρτυρες του κυκλοφοριακού εμφράγματος που πνίγει τους δρόμους της Κύπρου και ειδικά της Λευκωσίας. Οι πόλεις, για να είναι λειτουργικές και βιώσιμες, χρειάζονται ένα επιστημονικά τεκμηριωμένο σχέδιο που να ρυθμίζει και να καθοδηγεί την ανάπτυξη. Μέρος αυτού του σχεδίου είναι και το οδικό δίκτυο. Ο σχεδιασμός του οδικού δικτύου γίνεται με τρόπο που ο κάθε δρόμος να διαδραματίζει έναν συγκεκριμένο ρόλο. Μια χώρα όμως, για να είναι βιώσιμη, σύγχρονη και λειτουργική, δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στην ανάπτυξη του οδικού δικτύου, αλλά πρέπει να απαιτεί την ανάπτυξη δημόσιων οδικών μεταφορών, τραμ, ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων, που θα καταστήσουν τη μετακίνηση των πολιτών πιο εύκολη και ευχάριστη.

Λέγοντας αυτά, θέλω να τονίσω πως χωρίς σύνεση και συνεργασία δε θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε μπροστά. Έχουμε δουλειά να κάνουμε, συλλογικά και συγκεντρωμένα, να αναβαθμίσουμε την παιδεία μας, που είναι η μοναδική ελπίδα για το μέλλον, να προσφέρουμε ποιοτική υγεία στους πολίτες. Με στοχευμένα έργα να προσφέρουμε ανάπτυξη που να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας για όλους με καλύτερες αμοιβές και προοπτική. Οφείλουμε να προσφέρουμε πρόνοια στους οικονομικά ασθενέστερους συμπολίτες μας και να τους βοηθήσουμε να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

Ήρθε η ώρα, κύριοι της κυβέρνησης, να αφουγκραστείτε τις ανάγκες της κοινωνίας, να υιοθετήσετε θέσεις και απόψεις που ακούγονται από αυτό εδώ το βήμα, να ακολουθήσετε τον δρόμο που σας υποδεικνύουν τόσοι και τόσοι, τον δρόμο του ορθολογισμού, της ανάπτυξης και της προοπτικής. Τον δρόμο που θα οδηγήσει τη χώρα και τον λαό σε μια οικονομία υγιή και δυναμική, μια οικονομία που θα παράγει και θα δημιουργεί για τους πολλούς, για το σύνολο της κοινωνίας και όχι για τους λίγους και εκλεκτούς.

Τέλος, θα κλείσω την παρέμβασή μου με μια ευχή και μια διαπίστωση. Η διαπίστωση είναι πως για ακόμα μια χρονιά η επαρχία Αμμοχώστου έχει λάβει ψίχουλα από τον προϋπολογισμό του κράτους, παρ' όλες τις πιέσεις μας προς τους κυβερνώντες.

Ευχή ο προϋπολογισμός του 2020 να συμπεριλάβει την Αμμόχωστο, γιατί έχουμε καταντήσει φορτικοί να επαναλαμβάνουμε συνεχώς τα ίδια, χωρίς να εισακούμαστε.

Θα ήθελα να ευχηθώ καλές γιορτές, χρόνια πολλά σε όλους και ό,τι καλύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Μαριέλλα Αριστείδου.

Σας παρακαλώ, ελάτε στο βήμα, κυρία Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσω την ομιλία μου, να υπενθυμίσω στον αγαπητό συνάδελφο κ. Κέττηρο ότι είναι αυτή η κυβέρνηση που επανάφερε ενισχυμένα σχέδια βοήθειας προς τον προσφυγικό κόσμο μετά την οικονομική κρίση. Δυστυχώς, ο κ. Κέττηρος έδωσε την εντύπωση ότι βρίσκεται κάπου αλλού! Να θυμίσω κάτι που όλοι γνωρίζουμε, αλλά ξεχνούμε, ότι περάσαμε μία μεγάλη οικονομική κρίση, η οποία δεν άφησε ανεπηρέαστη και την προσφυγική πολιτική, καθώς βρεθήκαμε στη δυσμενέστατη θέση να διαπραγματευόμαστε, για να εξασφαλίσουμε στήριξη του κράτους μας με τους δανειστές μας. Μάλιστα, τότε στις διαπραγματεύσεις με την τρόικα η μάχη ήταν σκληρή, αφού στην πραγματικότητα ζητούσαν επίμονα την κατάργηση όλων σχεδόν των προγραμμάτων και σχεδίων στήριξης του προσφυγικού κόσμου. Ωστόσο, η επιμονή της κυβέρνησης και ειδικά του τότε Υπουργού Εσωτερικών, που πρωταγωνιστούσε στις διαπραγματεύσεις για τα ζητήματα αυτά, έφερε αποτέλεσμα και κράτησε κάποια σχέδια και προγράμματα στήριξης σε ισχύ. Ε, είναι λοιπόν αυτά τα προγράμματα που σήμερα η κυβέρνηση αναθεώρησε και ενίσχυσε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε σήμερα ενώπιον του λαού για τους προϋπολογισμούς του 2020 σε μία κρίσιμη περίοδο για την ειρήνη στην περιοχή μας, η οποία κινδυνεύει από τα νταηλίκια της Τουρκίας, η οποία δυστυχώς συνεχίζει τις έκνομες και προκλητικές της ενέργειες σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελλάδας και κατ' επέκταση εναντίον του ελληνικού έθνους. Μία συμπεριφορά η οποία οξύνεται, καθώς βρίσκει πρόσφορο έδαφος από τους ισχυρούς της γης, οι οποίοι δυστυχώς σε κάποιες περιπτώσεις την επιβραβεύουν με εμπορικές και στρατιωτικές συμφωνίες και συνεργασίες. Παρά τις συνεχείς και διαχρονικές προσπάθειες για εξεύρεση μίας κοινά αποδεκτής λύσης στο Κυπριακό, εντούτοις αποφεύγει να συνεργαστεί προβάλλοντας ανυπόστατους ισχυρισμούς και προφάσεις, αποποιούμενη των τεραστίων ευθυνών της, απαιτώντας περισσότερα.

Συνεχίζει προκλητικά να καταπατά κάθε αρχή δικαίου επιχειρώντας παράνομα και με τη δύναμη του ισχυρού να επεκτείνει τα δικαιώματά της με νέα εισβολή στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παρά τις καταγγελίες της Κυπριακής Δημοκρατίας στους διεθνείς οργανισμούς, αλλά και τις ευρωπαϊκές προειδοποιήσεις και υποδείξεις, δε συμμορφώνεται και συνεχίζει να αλωνίζει με τα ερευνητικά της σκάφη γύρω από την Κύπρο, συνοδευόμενα από πολεμικά πλοία, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει.

Ο νεοσουλτάνος της Άγκυρας δε δείχνει να αντιλαμβάνεται πού οδηγεί την κατάσταση, καθώς η αλαζονεία και η υπεροψία τον έχουν καταβάλει, νομιζόμενος ότι μπορεί να κάνει ό,τι θέλει. Η δική μας πλευρά πολύ ορθά αντιμετώπιζει αυτή την κατάσταση με ψυχραιμία αποφεύγοντας να ρίξει λάδι στη φωτιά. Όμως δεν κάθεται απαθής, αλλά συνεχίζει τη σύναψη συμμαχιών και συνεργασιών με γείτονες χώρες στα πλαίσια των προσπαθειών για διατήρηση της ειρήνης στην περιοχή μας.

Πολύ ορθά η κυβέρνηση αθόρυβα και χωρίς τυμπανοκρουσίες κάνει ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση. Την ίδια ώρα καταβάλλει κάθε προσπάθεια για επανέναρχη των συνομιλιών, τις οποίες η τουρκική στάση και συμπεριφορά οδήγησαν στο τέλμα. Θα πρέπει επίσης κάποιος εντός να αντιληφθούν ότι την αποκλειστική ευθύνη για το ναυάγιο των προσπαθειών επίλυσης του Κυπριακού έχει η Τουρκία. Μία χώρα υποψήφια προς ένταξη στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια, η οποία για σαράντα πέντε και πλέον χρόνια συνεχίζει να κρατά υπό κατοχή ένα μεγάλο μέρος των εδαφών ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η σημερινή μέρα έχει καθιερωθεί από τη διεθνή κοινότητα ως η Παγκόσμια Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία καταπατούνται κατάφωρα από την Τουρκία.

Δυστυχώς, το δικαίωμα στην ελευθερία, το δικαίωμα της ιδιοκτησίας καταπατούνται εδώ και δεκαετίες σε βάρος των Ελληνοκυπρίων, τους οποίους διά των όπλων εκδίωξαν και ξεσπίτωσαν από τις περιουσίες τους, τα χωριά και τις πόλεις τους. Διακώσεις και πλέον χιλιάδες Ελληνοκύπριοι βιώνουν εδώ και σαράντα πέντε χρόνια την προσφυγιά μέσα στην ίδια τους την πατρίδα.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει χρέος και υποχρέωση να συμπαραστή σε όλες αυτές τις χιλιάδες των προσφύγων, οι οποίοι εδώ και σαράντα πέντε χρόνια επωμίζονται το μεγαλύτερο κόστος της τουρκικής εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής.

Παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες που βιώσαμε τα τελευταία χρόνια, εντούτοις αυτή η κυβέρνηση κατάφερε να κρατήσει τα περισσότερα σχέδια βοήθειας προς τον προσφυγικό κόσμο. Στην πορεία και αφού η ανάκαμψη της οικονομίας επετεύχθη, αναθεώρησε την προσφυγική της πολιτική ενισχύοντας τη βοήθεια προς τον προσφυγικό κόσμο. Παράλληλα, με την αύξηση των κονδυλίων προέβη σε διορθωτικές κινήσεις με εμπλουτισμό των επαγγελματικών σχεδίων για νέους επιστήμονες.

Με δική μας πρόταση διαφοροποιήθηκαν οι κανονισμοί χρήσης των τουρκοκυπριακών κατοικιών. Τέθηκε σε ισχύ η νέα νομοθεσία που παρέχει το δικαίωμα σε παιδιά και εγγόνια χρηστών τουρκοκυπριακών κατοικιών που έχουν αποβιώσει να έχουν τον πρώτο λόγο για ιδιοκατοίκηση.

Σε ό,τι αφορά τους δανειολήπτες πρόσφυγες που συνήψαν δάνειο μέσω του Κεντρικού Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών μετά και από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, αυξήθηκε η επιδότηση του επιτοκίου και ουσιαστικά οι δανειολήπτες πρόσφυγες θα καταβάλουν μόνο το 1% του επιτοκίου.

Παράλληλα, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Υπουργείο Οικονομικών εκπόνησε σχέδιο για αναδιάρθρωση των δανείων για τους πρόσφυγες που συνήψαν δάνεια και μετατράπηκαν σε κόκκινα, λόγω αδυναμίας των δανειοληπτών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους με τις δόσεις. Συγκεκριμένα, το σχέδιο θα τεθεί σε ισχύ από τις 2 Ιανουαρίου 2020 μέχρι την 31^η Μαρτίου 2020. Ένα επιπλέον σχέδιο που θα ανακουφίσει έναν μεγάλο αριθμό δανειοληπτών.

Σε ό,τι αφορά την οικονομική βοήθεια που παρέχεται από το κράτος προς τους πρόσφυγες για στεγαστικούς λόγους, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προχωρήσει σε σημαντική αύξηση τόσο στα εισοδηματικά

κρίτηρια όσο και στην οικονομική ενίσχυση που παρέχεται στους εκτοπισθέντες για απόκτηση κατοικίας και επιπρόσθετα αυξήθηκε και η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται για επιδιορθώσεις κατοικιών.

Την ίδια ώρα θα ήταν παράλειψή μου, κυρίες και κύριοι βουλευτές, να μην επισημάνω το γεγονός της δημιουργίας του Μητρώου Προσφύγων, το οποίο αυτή η κυβέρνηση δημιούργησε και ολοκλήρωσε και σήμερα μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Με το Μητρώο Προσφύγων γνωρίζουμε πλέον ποια βοήθεια πήρε ο κάθε πρόσφυγας και ποια περιουσία έχει στα κατεχόμενα. Ως εκ τούτου, είναι με το Μητρώο Προσφύγων που θα εφαρμοστεί και το σχέδιο απώλειας χρήσης. Ήδη με την ολοκλήρωση του Μητρώου Προσφύγων τεχνοκράτες και εμπειρογνώμονες επεξεργάζονται διάφορα σενάρια, προκειμένου να επιλεγεί το καταλληλότερο. Σίγουρα δεν είναι εύκολο εγχείρημα, είναι όμως αυτή η κυβέρνηση που τόλμησε και έβαλε τα πράγματα στη σειρά και προχωρεί. Ευελπιστούμε ότι εντός του νέου έτους θα υπάρξει κατάληξη στην επιλογή του σχεδίου. Το Μητρώο Προσφύγων θα αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο, για να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε μια ορθολογιστική κατανομή της βοήθειας και να άρει μεγάλες αδικίες που έχουν συντελεστεί διαχρονικά.

Σίγουρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, ό,τι και να προσφέρουμε, ό,τι και να δώσουμε στον προσφυγικό κόσμο, δεν είναι αρκετό, πέραν της απελευθέρωσης και κατάργησης της κατοχής. Σίγουρα, εμείς δεν πρόκειται να σταματήσουμε να επιδιώκουμε την εξεύρεση μίας λύσης δίκαιης και βιώσιμης. Σίγουρα όχι την όποια λύση. Επιθυμούμε μία λύση η οποία θα απελευθερώνει την πατρίδα μας, μία λύση που θα καταργεί την κατοχή και που θα ισχύει σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Είναι εμείς, κύριε Πρόεδρε, που υποφέρουμε για σαράντα πέντε χρόνια και αναζητούμε λύση που να διασφαλίζει τα ανθρώπινά μας δικαιώματα. Είναι ο προσφυγικός κόσμος που επωμίζεται το μεγαλύτερο βάρος της κατοχής. Είναι όλο αυτό τον κόσμο που εμείς θα πρέπει να στηρίζουμε και να του παρέχουμε κάθε διευκόλυνση μέχρι την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Είναι γι' αυτό που εμείς θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μας, ώστε να μπορούμε να ζούμε ελεύθεροι στην Κερύνεια, στη Μόρφου, στην Αμμόχωστο και σε κάθε γωνιά της Κύπρου μας.

Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι καλά Χριστούγεννα και ευτυχημένο το 2020 με μια Κύπρο ελεύθερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ, κυρία Αριστέιδου.

Ο κ. Κώστας Κώστα έχει τον λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διαχείριση του σοβαρού θέματος των υδρογονανθράκων πρέπει να γίνει με σοβαρότητα και σωστό σχεδιασμό, προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού. Το ενεργειακό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΑΟΖ μας πρέπει να προχωρήσει απρόσκοπτα, στα πλαίσια ενός ευρύτερου ενεργειακού σχεδιασμού, τον οποίο θα πρέπει επιτέλους να εκπονήσει η κυβέρνηση.

Από αυτό το βήμα εκφράζουμε την έντονη ανησυχία μας για την περαιτέρω εξέλιξη του ερευνητικού μας προγράμματος λόγω των παράνομων και απαράδεκτων ενεργειών της Τουρκίας, αλλά και των πρόσφατων δηλώσεων του διευθύνοντα συμβούλου της ENI ότι η εταιρεία του δε θα προχωρήσει σε γεωτρήσεις, αν κάποιος εμφανιστεί με πολεμικά πλοία. Και αυτό γιατί το μήνυμα που λαμβάνει η Τουρκία είναι ότι οι παρανομίες της μπορούν να εμποδίζουν το ενεργειακό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι ξεκάθαρο ότι οι μεγάλοι ενεργειακοί κολοσσοί έχουν ως έγνοια τους τα συμφέροντα και την ασφάλεια των κερδών τους, όχι το διεθνές δίκαιο και τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών.

Για όλα αυτά που συμβαίνουν τις τελευταίες εβδομάδες είχαμε έγκαιρα προειδοποιήσει την κυβέρνηση. Υπενθυμίζουμε το προηγούμενο του 2018 με την αποχώρηση του γεωτρύπανου της ENI μπροστά στις τουρκικές ενέργειες, κάτι το οποίο δυστυχώς δεν είχε προβληματίσει σοβαρά την κυβέρνηση.

Ανησυχίες εκφράζουμε επίσης για τις πραγματικές προθέσεις της κυβέρνησης για δημιουργία ή όχι του τερματικού σταθμού υδροποίησης και για το τέλος στις διαπραγματεύσεις Κύπρου και Ισραήλ για την ανάπτυξη του κοιτάσματος «Αφροδίτη», τονίζοντας ότι εδώ και τέσσερα χρόνια οι δύο κυβερνήσεις δεν έχουν καταφέρει να καταλήξουν σε συμφωνία συνεκμετάλλευσης, για να έχουμε και τις χθεσινές αναφορές εκ μέρους της κυβέρνησης του Ισραήλ.

Για την υπογραφή του αναθεωρημένου συμβολαίου για την άδεια εκμετάλλευσης του κοιτάσματος «Αφροδίτη» σημειώνουμε ξανά ότι πρόκειται για μια θετική εξέλιξη, η οποία όμως έρχεται με τεράστια καθυστέρηση, επτά χρόνια μετά την ανακάλυψη του κοιτάσματος, ενώ απαιτούνται τουλάχιστον ακόμα έξι χρόνια, για να ολοκληρωθούν μελέτες και υποδομές, πολύ υψηλό κόστος για τον κυπριακό λαό, μειωμένα έσοδα για τη Δημοκρατία και αυξημένα για τις εταιρείες. Και αυτό λόγω της απόφασης της κυβέρνησης να επαναδιαπραγματευθεί το ποσοστό κέρδους. Απόφαση την οποία θεωρούμε ως λανθασμένη, αφού ανοίγει τον ασκό του Αιόλου για αλλαγές σε όφελος και των άλλων εταιρειών.

Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων μπορεί να αλλάξει το μέλλον του τόπου μας. Δε χωρεί άλλους αυτοσχεδιασμούς, άλλες παλινδρομήσεις και άλλες καθυστερήσεις. Ούτε μεγάλα λόγια χρειάζονται. Δυστυχώς, η κυβέρνηση αντιμετώπισε την υπόθεση των υδρογονανθράκων περισσότερο ως επικοινωνιακό εργαλείο για εσωτερική κατανάλωση, καλλιεργώντας πολλές φορές ψευδαισθήσεις στον λαό. Έστω και τώρα χρειάζεται αποφασιστικότητα, ταχύτητα και ανάληψη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης ενεργειακής στρατηγικής, για να πετύχουμε ευημερία, οικονομική και πολιτική αναβάθμιση της πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώ η ΕΕ έχει καθορίσει ως δεσμευτικό στόχο για το 2020 τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό ισοζύγιο σε ποσοστό 16%, ώστε να μειωθεί η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος με συμβατικά καύσιμα, μέχρι σήμερα είμαστε στο 9%. Το Υπουργείο Ενέργειας σπεύδει την υστίατη και με τεράστια καθυστέρηση να εξαγγείλει νέα σχέδια, για να προωθηθούν οι ΑΠΕ. Εμείς δηλώνουμε για μια ακόμα φορά ότι η κυβέρνηση επέδειξε απίστευτη αδιαφορία και είναι αδύνατο, γνωρίζοντας τα προβλήματα, αλλά και τη γραφειοκρατία, τα νέα έργα να εξεταστούν, να αδειοδοτηθούν και να υλοποιηθούν μέσα σε μερικούς μήνες.

Παράλληλα, στον τομέα των μεταφορών ο στόχος ανέρχεται στο 10% και μέχρι σήμερα είμαστε κολλημένοι μόλις στο 2,5%, ποσοστό απαράδεκτο. Και βέβαια, τη θέση του Υπουργού Ενέργειας ότι ο στόχος στις μεταφορές θα καλυφθεί με την περαιτέρω πρόσμιξη βιοκαυσίμων σε βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης ως κόμμα την αμφισβητούμε, αφού έχουμε πληροφωρηθεί ότι έχουμε ήδη φτάσει στο μέγιστο ποσοστό βιοκαυσίμων στο πετρέλαιο, ενώ δεν μπορούν να προσμιχθούν βιοκαύσιμα με το είδος της βενζίνης που εισάγεται στην Κύπρο. Πέραν αυτού όμως, ο ίδιος ο υπουργός είχε αναφέρει στο παρελθόν στην επιτροπή Ενέργειας ότι περαιτέρω αύξηση του ποσοστού βιοκαυσίμων στα καύσιμα σημαίνει αύξηση στην τιμή των καυσίμων κατά 6 με 7 σεντ το λίτρο, αύξηση η οποία εμείς λέμε ότι θα φτάσει ίσως και τα 11 με 12 σεντ. Είναι φανερό ότι δεν πρόκειται να καταφέρουμε να υλοποιήσουμε τους στόχους μας.

Παράλληλα, το Υπουργείο Ενέργειας διαβεβαίωσε την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή ότι η είσοδος μας στην ελεύθερη ανταγωνιστική αγορά για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, ώστε να καλύψουμε τον στόχο μας αναφορικά με τη διείσδυση των ΑΠΕ, αλλά και τον δεσμευτικό μας στόχο στην ΕΕ για υλοποίηση μέχρι το 2020, θα γινόταν τον Ιούλιο του 2016, κάτι το οποίο δεν έγινε.

Η ΡΑΕΚ προχώρησε σε ρυθμιστική απόφαση με οδικό χάρτη μέχρι τον Ιούλη του '19. Οι φόβοι μας ως ΑΚΕΛ για περαιτέρω καθυστερήσεις επιβεβαιώθηκαν, αφού οι διαδικασίες τελικά θα ολοκληρωθούν το 2022, ίσως και αργότερα, με αποτέλεσμα να μας επιβληθεί βαρύτατο πρόστιμο.

Βέβαια, ελπίζουμε ότι η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος μετά το άνοιγμα της αγοράς, όποτε αυτό και αν γίνει, θα μειωθεί και δε θα αυξηθεί και ότι το άνοιγμα της αγοράς θα οδηγήσει σε αυτό που ως κόμμα ζητούμε, που είναι η μείωση της τιμής προς όφελος των πολιτών.

Ελπίζουμε επίσης ότι η κυβέρνηση θα αφήσει την ΑΗΚ να μπει ενδυναμωμένη ως ένας οργανισμός δημόσιου δικαίου στην ελεύθερη ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού και δε θα την ξεπουλήσει και αυτή σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Κύριε Πρόεδρε,

Δικαιολογημένα οι πολίτες αντιδρούν έντονα για το ακριβό ηλεκτρικό ρεύμα που πληρώνουν. Ποια όμως είναι η ευθύνη της Αρχής Ηλεκτρισμού και ποιες οι ευθύνες της κυβέρνησης;

Η ΑΗΚ εδώ και χρόνια ζητά από την κυβέρνηση να την προμηθεύσει με φυσικό αέριο για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής, έτσι ώστε να μειωθεί το κόστος αγοράς των καυσίμων, αλλά και να μειωθούν οι εκπομπές ρύπων.

Παράλληλα, η ΕΕ έχει καθορίσει ως δεσμευτικό στόχο για την Κυπριακή Δημοκρατία την εισαγωγή φυσικού αερίου για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής μέχρι το 2020. Υπενθυμίζουμε ότι το 2011 ήμασταν ένα βήμα πριν από την υπογραφή συμβολαίων για έλευση φθηνού φυσικού αερίου. Δυστυχώς όμως, οι σημερινοί κυβερνώντες φρόντισαν να υποσκάσουν και να ακυρώσουν εκείνη τη συμφωνία, η οποία, αν είχε υπογραφεί, σήμερα θα πληρώναμε όλοι πολύ πιο φθηνό ρεύμα. Με αλλαγές στόχων, διαδικασιών, μετάθεση χρονοδιαγραμμάτων, η κυβέρνηση απέτυχε τρεις φορές να εισάξει φυσικό αέριο.

Και, ενώ μετά από επτά χρόνια αποτυχιών οι κυβερνώντες διατυμπάνιζαν ότι είναι κοντά στην υπογραφή συμφωνίας για τη δημιουργία υποδομών εισαγωγής υδρογονανθράκων φυσικού αερίου, λάθη, παραλείψεις και επιπολαιότητες στον χειρισμό του θέματος οδηγούν και αυτή την προσπάθεια σε ναυάγιο. Μια ακόμα αποτυχία, η οποία θα προσθέσει δυστυχώς επιπλέον δυσβάστακτο κόστος για τους πολίτες και τον τόπο. Πλέον ως κόμμα αμφιβάλουμε αν αυτοί που διαχειρίζονται το έργο έχουν την ικανότητα να το ολοκληρώσουν με επιτυχία.

Και δε φτάνει που η λύση αυτή θα κοστίσει περίπου €150 εκατομ. περισσότερα από άλλες προτάσεις στο πρόσφατο παρελθόν, τις οποίες οι κυβερνώντες αρνήθηκαν έστω να τις μελετήσουν, η κυβέρνηση, για να καλύψει την απίστευτη καθυστέρηση και τις ασήκωτες ευθύνες της, έχει αναγκάσει την ΑΗΚ να προχωρήσει στην εγκατάσταση συστημάτων αποθέρωσης και απονίτρωσης στις μονάδες 1 και 2 του σταθμού Βασιλικού, που θα

κοστίζουν ακόμα €35 εκατομ., αλλά και σε μετακίνηση του σημείου πρόσδεσης των πλοίων που μεταφέρουν καύσιμα για τις ανάγκες της Αρχής, το οποίο εμποδίζει την προβλήτα που θα κατασκευαστεί, κάτι που θα κοστίσει επιπρόσθετα περίπου €10 εκατομ.

Κύριε Πρόεδρε,

Μερικές φορές στην επιτροπή Ενέργειας ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα με τις τιμές των καυσίμων. Την ίδια ώρα η αισχροκέρδεια από τις εταιρείες πετρελαιοειδών συνεχίζεται σε βάρος του καταναλωτή.

Γιατί η κυβέρνηση δεν προχωρεί στην εφαρμογή ουσιαστικών μέτρων για την επίλυση του προβλήματος; Γιατί δεν υλοποιεί τις εισηγήσεις της δικής της μελέτης για τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού, που σήμερα είναι ανύπαρκτες; Γιατί η κυβέρνηση συνεχίζει να επιβάλλει ΦΠΑ και επί του φόρου κατανάλωσης; Γιατί η κυβέρνηση δεν προχωρεί με την προώθηση της υγραεριοκίνησης;

Τονίζουμε για ακόμα μια φορά την ανάγκη παροχής κινήτρων που να προωθούν την υγραεριοκίνηση, όπως η επιδότηση τοποθέτησης συστημάτων, η μείωση της άδειας κυκλοφορίας οχημάτων που κινούνται με υγραέριο, πρακτική που ακολουθείται σε άλλες χώρες. Κάτι τέτοιο θα δώσει την ευκαιρία στους πολίτες να προμηθεύονται πιο φθηνό καύσιμο, με φόρο κατανάλωσης μόνο 7 σεντ ανά λίτρο, αντί 44 σεντ ανά λίτρο που επιβάλλεται στη βενζίνη και το πετρέλαιο κίνησης.

Αυτός είναι και ο λόγος που η κυβέρνηση δεν προχωρεί με την προώθηση της υγραεριοκίνησης και της ηλεκτροκίνησης, με τον τέως Υπουργό Οικονομικών να αναφέρει χαρακτηριστικά στη Βουλή ότι η φορολογία στην Κύπρο είναι χαμηλή και ίσως θα έπρεπε να ήταν υψηλότερη!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αδικία της μη συμπερίληψης των ασθενών με πολλαπλή σκλήρυνση και των αιμοκαθαιρόμενων νεφροπαθών με περιτονιακή κάθαρση στην ειδική διατίμηση 08 στους λογαριασμούς κατανάλωσης της ΑΗΚ ξεκίνησε από τον Δεκέμβρη του '16 με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και από τον Μάρτη του '17 εγγράφηκε για συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Στις 7 Νοεμβρίου 2017 και μετά από αρκετές συνεδριάσεις για το θέμα, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου ανέφερε στα μέλη της επιτροπής ότι έχουν καταλήξει στα κριτήρια ένταξης της ειδικής διατίμησης όλων των κατηγοριών των ασθενών και ότι ήταν σε διαδικασία ετοιμασίας των εντύπων για τις αιτήσεις.

Τρία χρόνια μετά τίποτα δεν έχει γίνει, παρά τις υποσχέσεις που δόθηκαν ακόμα και από τον ίδιο τον υπουργό ενώπιον της επιτροπής στις 15 του Μάη το '18 ότι σε έναν μήνα θα εκδοθεί το διάταγμα στο οποίο θα προστίθεντο και οι τυφλοί, μέχρι να ετοιμάσει το υπουργείο ολιστική λύση. Η αδικία και η κοροϊδία της Βουλής συνεχίζονται!

Κύριε Πρόεδρε,

Ενώ οι εναρμονιστικές νομοθεσίες για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα ψηφίστηκαν από τον Ιούνιο του 2017, ακόμα ως Βουλή αναμένουμε τους σχετικούς κανονισμούς, την ίδια ώρα που σε όλες τις επιχειρήσεις, κυρίως μικρομεσαίες, καθημερινά μπαίνουν διάφοροι, άλλοι για πνευματικά, άλλοι για συγγενικά δικαιώματα, οι οποίοι ζητούν να εισπράξουν τέλη που οι ίδιοι καθορίζουν.

Οι κανονισμοί με τους οποίους θα καθορίζονται κριτήρια για τον τρόπο υπολογισμού των τελών που θα εισπράττουν οι οντότητες διαχείρισης από τους χρήστες και το νομοσχέδιο με το οποίο θα μεταφερθεί η Οδηγία 115/06, σύμφωνα με την οποία μόνο μία οντότητα θα μπορεί να εισπράττει από τις επιχειρήσεις πνευματικά ή συγγενικά δικαιώματα, η οποία, παρακαλώ, εκκρεμεί από το 2006, ακόμα δεν είναι έτοιμα, αφού αναμένεται ο νομοτεχνικός έλεγχος από τη Νομική Υπηρεσία, στην οποία η κυβέρνηση τα έστειλε με τεράστια καθυστέρηση.

Η Νομική Υπηρεσία τον Σεπτέμβρη του '18 δεσμευόταν ενώπιον της Βουλής ότι θα ολοκλήρωνε τον έλεγχο τον Οκτώβρη του '18. Βεβαίως, οι κανονισμοί ακόμα αγνοούνται!

Δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη φορά που βλέπουμε αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, επαναλαμβανόμενες υποσχέσεις για τήρηση χρονοδιαγραμμάτων, κωλυσιεργία είτε λόγω ασυνενοησίας μεταξύ υπουργείων ή κρατικών τμημάτων είτε λόγω προχειρότητας. Και ο πολίτης εξακολουθεί να μένει χωρίς προστασία!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή λέχθηκαν πολλά για θέματα καινοτομίας και έρευνας, η κυβέρνηση ακύρωσε τη δημιουργία του Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου στο Πεντάκωμο ως βασική υποδομή για την προαγωγή της έρευνας, της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο, για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, που πολλοί κόπτονται, και της έξυπνης εξειδίκευσης για την υλοποίηση της ψηφιακής στρατηγικής της χώρας μας, αλλά και τη μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο εφαρμοσμένης γνώσης. Ένα τόσο σημαντικό έργο, το οποίο θα δώσει χιλιάδες θέσεις εργασίας σε άνεργους νέους και ώθηση στην οικονομία.

Πολλές φορές κάνουμε αναφορά στο γειτονικό Ισραήλ και στα επιτεύγματά του στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας, που του αποφέρουν τεράστια ποσά κάθε χρόνο, δισεκατομμύρια. Απλώς, να πούμε ότι το Ισραήλ έχει τριάντα πέντε τεχνολογικά πάρκα και εμείς ούτε ένα δεν είμαστε ικανοί να κάνουμε!

Γιατί η κυβέρνηση δεν προχωρεί στην επαναπροκήρυξη του έργου με νέους όρους προσφορών; Γιατί επιμένει στην απόφασή της, η οποία ζημιώνει τον τόπο;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βεβιασμένες αποφάσεις και αποφάσεις με κόστος δεκάδες εκατομμύρια ευρώ από την τσέπη του φορολογούμενου, για να προσπαθήσουμε την υστάτη να καλύψουμε στόχους, πρόστιμα από την ΕΕ δεκάδων εκατομμυρίων, τα οποία θα πληρώσει ο πολίτης, και συνεχιζόμενος εμπαιγμός της Βουλής εδώ και αρκετό καιρό.

Τι συμβαίνει επιτέλους; Οι ευθύνες για αυτή την κατάσταση ανήκουν μόνο στους δημόσιους υπαλλήλους, όπως προσπαθούν να μας πείσουν κάποιοι; Όχι! Επαναλαμβάνουμε με έμφαση ότι οι ευθύνες είναι πρωτίστως πολιτικές.

Και όλα αυτά μαζί με το πρόσφατο απίστευτο φιάσκο της κυβέρνησης με το θέμα του χαλλουμιού και το διεθνές ρεζίλεμα της Κύπρου αποδεικνύουν ένα πράγμα, ότι την ανικανότητα, την προχειρότητα και την εγκληματική αδιαφορία των κυβερνώντων την πληρώνουν δυστυχώς οι πολίτες και ο τόπος. Αγνοείται από μέρους αυτών που κυβερνούν τον τόπο η πολιτική ευθιξία και η ανάληψη ευθυνών. Σαν να μη συμβαίνει τίποτε!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

Τώρα τον λόγο εκ μέρους του Κινήματος Αλληλεγγύη έχει ο κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εν μέσω μιας διεθνούς πολιτικής σκηνης που συνεχώς αλλάζει και τρομάζει συζητάμε αυτές τις μέρες στην κυπριακή Βουλή τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020. Στόχος δεν είναι η στατιστική ανάλυση δεδομένων και οικονομικών δεικτών, αλλά ο απολογισμός που θα οδηγήσει την εκτελεστική εξουσία στην εφαρμογή, στην αναθεώρηση, βελτίωση ή κατάργηση πολιτικών, με στόχο την ευημερία του λαού μας.

Και μιλώντας για ευημερία, σύμφωνα με τα στατιστικά της Eurostat, η Κύπρος με ποσοστό 10.5% βρίσκεται στην πρώτη πεντάδα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης των οποίων ο πληθυσμός αντιμετωπίζει σοβαρές στερήσεις σε υλικά αγαθά. Αυτό σημαίνει ότι πολλοί συμπολίτες μας δεν μπορούν να σηκώσουν άλλα οικονομικά βάρη στους ώμους τους, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να βιώνουν σε συνθήκες που θεωρούνται επιθυμητές ή αναγκαίες, για να ζήσει κάποιος μια επαρκή ζωή. Δηλαδή, απλά να πληρώνει τους λογαριασμούς του, να κρατήσει το σπίτι του ζεστό, να καλύψει τυχόν απροσδόκητα έξοδα. Ακόμη πιο σοκαριστικοί είναι οι αριθμοί σε σχέση με τα παιδιά, με το ποσοστό των παιδιών μας στην Κύπρο που ζουν σε συνθήκες φτώχειας να ανέρχεται στο 18%. 18% των παιδιών στην πατρίδα μας δεν έχει καινούργια ρούχα, δεν έχει ένα δεύτερο ζευγάρι παπούτσια, δεν έχει καθημερινώς φρέσκα φρούτα και λαχανικά, δεν έχει κατάλληλα βιβλία, δεν έχει παιχνίδια, δεν μπορεί να διασκεδάσει σε περίοδο γιορτών. Η πλειοψηφία των παιδιών που πλήττονται από τη φτώχεια γεννιούνται από φτωχούς γονείς, δημιουργώντας έτσι ένα φαύλο κύκλο φτώχειας που κληροδοτείται από γενιά σε γενιά. Τα στοιχεία είναι τραγικά και δεν μας τιμούν καθόλου, κυρίες και κύριοι.

Κλείνουμε τριάντα χρόνια φέτος από την υπογραφή στον ΟΗΕ της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και δεν έχουμε καταφέρει να εξασφαλίσουμε τα δικαιώματά τους στην επιβίωση, στην ανάπτυξη, στην προστασία. Μια από τις σοβαρότερες συνέπειες αυτής της τραγικής κατάστασης είναι τα παιδιά να γίνονται ευάλωτα στο να βιώσουν τη βία κάθε μορφής είτε αυτή είναι σωματική, είτε ψυχολογική, είτε σεξουαλική, είτε ονομάζεται σχολικός εκφοβισμός, είτε κοινωνική περιθωριοποίηση. Τα στατιστικά στοιχεία για ακόμη μια φορά δείχνουν το μέγεθος του προβλήματος, τα κενά και τις αδυναμίες, κυρίως στο κομμάτι της πρόληψης. Διακόσιες τριάντα περιπτώσεις διερεύνησης σεξουαλικής κακοποίησης εναντίον παιδιών για το 2019!

Είναι περισσότερο αναγκαία από ποτέ η προώθηση μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια, μέτρα όπως είναι η εφαρμογή της προώθησης του θεσμού της κατ' οίκον επίσκεψης σε παιδιά κάτω των 5 ετών, σε ευάλωτες οικογένειες και σε άτομα με ειδικές ανάγκες, η επιμόρφωση και η εξειδίκευση των επαγγελματιών, όπως οι εκπαιδευτικοί, οι λειτουργοί κοινωνικής ευημερίας, οι επαγγελματίες υπηρεσιών υγείας, σε σχέση με την αναγνώριση της κακοποίησης. Είναι αναγκαία επίσης η εξειδικευμένη εκπαίδευση των μελών της αστυνομίας, ακόμη και των παρατηρητών της γειτονιάς, σε σχέση με τον εντοπισμό και την παραπομπή περιστατικών βίας, καθώς και η παροχή υποχρεωτικής κατάρτισης των δικαστών.

Επιβάλλεται η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας και η δημιουργία κανονισμών, οι οποίοι θα προβλέπουν τις ευθύνες κάθε φορέα υπηρεσίας και τις κυρώσεις σε περιπτώσεις που δεν τηρούνται οι καθορισμένες ευθύνες.

Οι κοινωνικές κρατικές υπηρεσίες έπρεπε πρώτες να ενισχυθούν, για να μπορούν να σταθούν δίπλα στον πολίτη και κυρίως στα παιδιά και να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα συνεχώς αυξανόμενα, διαφορετικά και πολυσύνθετα προβλήματα που βιώνει η κυπριακή κοινωνία. Αντί αυτού, η ελλιπής εκπαίδευση, η ολιγωρία, οι τραγικές παραλείψεις, ο κακός συντονισμός, η απουσία συνεργασίας όλων των αρμόδιων υπηρεσιών και γενικότερα η όλη παθογένεια του συστήματος και η πλήρης αδιαφορία είναι αυτά που οδήγησαν στο θάνατο -και λυπούμαι που το λέω- ενός δεκατετράχρονου παιδιού. Σε κανένα παιδί, σε κανένα συνάνθρωπό μας δεν αξίζει τέτοιος θάνατος. Η περιβόητη όμως μεταρρύθμιση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δε λέει να πάρει σάρκα και οστά, με αποτέλεσμα απλώς να ελπίζουμε να μην ξαναγίνουμε μάρτυρες ενός ακόμη τραγικού περιστατικού. Και ευθύνη δεν μπορεί να έχουν μόνο οι τέσσερις λειτουργοί, ούτε οι ανώτεροί τους, η ευθύνη βαραίνει όλους μας, κυρίες και κύριοι!

Σε ένα άλλο μέτωπο, ο Γενικός Εισαγγελέας καταγγέλλει ότι η διαφθορά έχει απλώσει τα πλοκάμια της σχεδόν σε όλο το δημόσιο τομέα, αποκαλύπτοντας παράλληλα πως έγινε δέκτης από διάφορες πλευρές τόσο άμεσων όσο και έμμεσων παρεμβάσεων, για να μην επιδείξει αυστηρότητα στις ποινικές υποθέσεις που σχετίζονται με την κατάσταση της οικονομίας και των τραπεζών, από πολιτικούς και άλλους παράγοντες, οι οποίοι δημόσια ζητούσαν την τιμωρία των ενόχων! Οι αλληπάλληλες περιπτώσεις ευνοιοκρατίας και αναξιοκρατικής συμπεριφοράς από τους κυβερνώντες, οι παραλείψεις, η κατάχρηση θέσεων εξουσίας και η παντελής έλλειψη εποπτείας και ελέγχου οδηγούν τον πολίτη στην απαξίωση των θεσμών και αποτρέπουν πλέον κάθε ενεργό και δημοκρατικό πολίτη να συμβάλει στην καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η κυβέρνηση δεν μας πειθει πλέον ούτε για τις επιτυχημένες πολιτικές στην οικονομία. Τα υψηλά ποσοστά των μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένουν υψηλά, απεγνωσμένοι συμπολίτες μας μένουν από τη μια στιγμή στην άλλη στο δρόμο, ενώ τα στοιχεία για τη μερική απασχόληση στην Κύπρο είναι συγκλονιστικά. Σύμφωνα και πάλι με τη Eurostat, τη χρονιά που πέρασε η Κύπρος ανήλθε στην 3^η θέση από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη μερική απασχόληση, εξαιτίας του ότι οι εργαζόμενοι δε βρίσκουν δουλειά πλήρους απασχόλησης. Ο μέσος όρος μερικής απασχόλησης των εργαζομένων ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν στο 26% για το 2018, στη χώρα μας ανήλθε στο 65%. Άρα, ας μην περηφανευόμαστε τόσο για τη μείωση της ανεργίας, αλλά ας προβληματιστούμε για τις συνθήκες απασχόλησης στην αγορά, όπου οι εργαζόμενοι γίνονται σχεδόν επαίτες, για να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα για την επιβίωσή τους. Και την τιμητική πρωτιά στην εργασία μερικής απασχόλησης κατέχουν βεβαίως και πάλι οι γυναίκες. Το χάσμα της αμοιβής μεταξύ των φύλων εξακολουθεί να υφίσταται και αναφορικά με τις απολαβές, ενώ το ίδιο χαμηλά θα αμείβονται και κατά την τρίτη ηλικία. Κατά συνέπεια, η ανισότητα στην αμοιβή συνεχίζεται ως ανισότητα στη σύνταξη.

Και συνεχίζοντας τις επιτυχημένες πολιτικές, η Κύπρος κινδυνεύει να «βυθιστεί» από τον τεράστιο αριθμό προσφύγων που καταφθάνουν τα τελευταία χρόνια στις ελεύθερες περιοχές και που η Κύπρος αποτελεί τον τελικό τους προορισμό. Αριθμοί που η κυπριακή οικονομία και κοινωνία αδυνατεί να αντέξει. Η κυβέρνηση άργησε πάρα πολύ να λάβει μέτρα και να ζητήσει τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο επιμερισμός του βάρους μεταξύ όλων των ευρωπαϊκών χωρών αποτελεί μονόδρομο, για να καταφέρουμε έστω και την υστάτη να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση.

Και όταν όλες αυτές οι αλλαγές απαιτούν άμεσες λύσεις, γρήγορα ανατακταστικά και δραστικά μέτρα προς όλες τις κατευθύνσεις, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας καλείται να αντιμετωπίσει το σοβαρό ζήτημα της ένταξης των αλλόγλωσσων μαθητών στα σχολεία. Η προχειρότητα του σχεδιασμού της συγκεκριμένης πολιτικής οδήγησε σε κάποια σχολεία να αντιμετωπιστεί αυτό το σοβαρό ζήτημα με ποιο τρόπο; Στις ήδη ανεπαρκείς ώρες στις οποίες εφαρμόζεται η στήριξη για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα αλλόγλωσσα παιδιά, αυτά διδάσκονται μαζί με τους μαθητές που είναι στο πρόγραμμα στήριξης και αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες στο μάθημα των Νέων Ελληνικών! Η «πολιτική ένταξης» λοιπόν πέτυχε περισσότερο από τους μισούς αλλόγλωσσους μαθητές που ακολούθησαν το πρόγραμμα να μην καταφέρουν να κατακτήσουν το βασικό επίπεδο εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Από την άλλη, οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες παραμένουν υποχρεωμένοι να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες τους χωρίς την πρέπει στήριξη. Την ίδια στιγμή ο αναλφαριθμητισμός παρουσιάζει συνεχώς αύξηση. Και το Υπουργείο Παιδείας αγνοώντας αυτά τα σημαντικά προβλήματα της δημόσιας παιδείας προάγει τα ασήμαντα σε τεράστια ζητήματα.

Στόχος μας θα έπρεπε να είναι ο εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης στην Κύπρο, μια παιδεία προσαρμοσμένη στην αγορά εργασίας χωρίς να συνεχίσουμε να δημιουργούμε στρατιές ανέργων πτυχιούχων, αλλά επαγγελματίες που θα είναι χρήσιμοι και σεβαστοί και στον εαυτό τους και στην οικογένειά τους και στην κοινωνία.

Στόχος της πολιτείας θα έπρεπε να αποτελεί επίσης η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας σε όλους τους πολίτες και η συνεχής αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η φετινή χρονιά ήταν σταθμός για τον τόπο μας με την εφαρμογή από την 1^η Ιουνίου της πρώτης φάσης του ΓΕΣΥ. Η σημαντικότερη πρόκληση παραμένει τα δημόσια νοσηλευτήρια να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα, να καταστούν ανταγωνιστικά και βιώσιμα.

Δυστυχώς, βλέπουμε τα κρατικά μας νοσηλευτήρια να φθίνουν και αυτή την πραγματικότητα βιώνουν οι Κύπριοι ασθενείς. Υπάρχουν σοβαρά προβλήματα υποστελέχωσης κυρίως στις απομακρυσμένες περιοχές, σοβαρές κτιριολογικές αδυναμίες στα νοσηλευτήρια όλων των επαρχιών, το νέο νοσοκομείο ψυχικής υγείας παραμένει στα χρονοδιαγράμματα και στις εξαγγελίες, το Μακάριο νοσοκομείο χρήζει άμεσης αναβάθμισης, οι λίστες αναμονής για χειρουργικές επεμβάσεις και οι ελλείψεις φαρμάκων συνεχίζουν να υφίστανται, οι ιατροί του δημοσίου επιλέγουν την έξοδο προς τον ιδιωτικό τομέα και ανάμεσα σε αυτά το επιχειρησιακό πλάνο του ΟΚΥΠΥ έχει καθυστερήσει. Φαντάζομαι οφείλεται στο γεγονός ότι μέσα σε ένα χρόνο έχουν παραιτηθεί δυο πρόεδροι και έχει παυθεί ένας εκτελεστικός διευθυντής. Τη φυγή επιλέγουν και οι ιατροί στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκστρατείας, αφού σταθερά, χρόνο με το χρόνο αυξάνεται ο αριθμός των ιατρών που παραιτούνται, για να εργαστούν στον ιδιωτικό τομέα. Αρκεί να αναφέρω ότι κατά την τελευταία δεκαετία ο αριθμός των εν λόγω ιατρών μειώθηκε σχεδόν κατά το ήμισυ.

Πολλά πρέπει να γίνουν προς όλες τις κατευθύνσεις. Ταχεία εξέταση και εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών μέτρων στον τομέα της δικαιοσύνης, βελτίωση του σωφρονιστικού συστήματος, ανάγκη καλλιέργειας οδικής συνείδησης μαζί με τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που να επενεργούν αποτρεπτικά σε όσους παρανομούν. Δεν μπορούμε να χάνουμε ζωές στην ασφάλτο, ενώ υπάρχουν δοκιμασμένα μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν. Δεν μπορούμε να χάνουμε νέους ανθρώπους, όταν τα στατιστικά για τις γεννήσεις στη χώρα μας είναι τουλάχιστον απογοητευτικά.

Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο έχει καταστεί τα τελευταία χρόνια μείζον εθνικό πρόβλημα. Η γήρανση του πληθυσμού αναμένεται να έχει βαθιές επιπτώσεις στην κυπριακή κοινωνία, δημιουργώντας δημοσιονομικές και πολιτικές πιέσεις που δύσκολα θα μπορούν να αντιμετωπιστούν. Η κυβέρνηση οφείλει να δώσει λύσεις σε βασικές συνιστώσες που επηρεάζουν τη μεταβολή του πληθυσμού, όπως είναι η αύξηση των γεννήσεων, η μείωση των αμβλώσεων, η οικονομική μετανάστευση των νέων που εγκαταλείπουν την πατρίδα μας λόγω της ανεργίας και της οικονομικής αβεβαιότητας. Ευελπιστούμε ότι με βάση τα απορρέοντα της μελέτης του θέματος από την υποεπιτροπή για το δημογραφικό της Βουλής και με την εγγραφή του θέματος προς συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος από τον συνάδελφο Μιχάλη Γιωργάλλα θα πιέσουμε προς τη λήψη μέτρων που θα αντιστρέψουν την υφιστάμενη αρνητική πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο μόνος δρόμος είναι αυτός της ανάπτυξης, του εκσυγχρονισμού, της ενίσχυσης των ανεξάρτητων θεσμών και κοινωνικών υπηρεσιών, των εποπτικών μέσων που θα οδηγήσουν στη διαφάνεια και την κάθαρση. Ο μόνος δρόμος είναι αυτός της υψηλής ποιότητας παιδείας και της ανθρωποκεντρικής υγείας. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε ένα κράτος ικανό και έτοιμο να προασπίσει τα εθνικά συμφέροντα του λαού του, δυνατό για να αντισταθεί στον κατακτητή και σε μια λύση που θα αναγνωρίζει και θα αποδέχεται τα δεδομένα της εισβολής.

Το κίνημα Αλληλεγγύη επιζητεί μια λύση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα, στο πλαίσιο των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Επιδιώκουμε μια λύση η οποία δε θα παραβιάζει το ευρωπαϊκό κεκτημένο, που θα διαφυλάσσει την κρατική μας οντότητα. Δεν πρέπει να πιστεύουμε ότι η σημερινή τουλάχιστον Τουρκία άλλαξε ή θα αλλάξει τα σχέδιά της στο Κυπριακό. Η Τουρκία εδώ και χρόνια έχει ως στόχο την αύξηση του μουσουλμανικού πληθυσμού στην Κυπριακή Δημοκρατία, την αποσταθεροποίηση του κράτους, τον κλονισμό της οικονομίας και τη διατάραξη της κοινωνικής συνοχής. Πλέον έχει θέσει ως στόχο της και την κλοπή του ενεργειακού μας πλούτου, αλωνίζοντας στην κυπριακή ΑΟΖ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Ο Κύπριος πολίτης αξίζει ένα ισχυρό κράτος, ένα κράτος δικαίου και ευημερίας. Ο Κύπριος πολίτης δικαιούται μια αξιοπρεπή διαβίωση και κατοικία, σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής, ανθρώπινα δικαιώματα που τυγχάνουν εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς προστασίας. Ο Κύπριος πολίτης, ο οποίος βίωσε και εξακολουθεί να βιώνει φτώχεια για να διασωθούν οι τράπεζες και τα δημόσια οικονομικά, αξίζει αξιοπρεπούς μεταχείρισης, αξίζει σεβασμού για τις θυσίες και τη σκληρή δουλειά που κράτησαν όρθια τη χώρα μας σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εύχομαι σε όλους, κυρίες και κύριοι, καλά Χριστούγεννα, καλές γιορτές και ό,τι το καλύτερο για την πατρίδα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κάρουλλα, έχετε το βήμα. Ο κ. Γιώργος Κάρουλλας από το Δημοκρατικό Συναγερμό να προσέλθει.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και της επαρχίας Αμμοχώστου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και της επαρχίας Αμμοχώστου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε προ των πυλών της έναρξης του επόμενου οικονομικού έτους και εκθέτουμε τις απόψεις μας για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020. Με τη δημοκρατική πράξη δε της ψηφοφορίας θα προβούμε στην κορυφαία ενέργεια ψήφισης για τη συνέχιση της λειτουργιάς και ανάπτυξης του κράτους μας.

Έχουμε μπροστά μας έναν καθ' όλα αναπτυξιακό, παραγωγικό και πρωτίστως πλεονασματικό προϋπολογισμό που τον διαμόρφωσε έτσι η συνεπής και σώφρονα οικονομική πολιτική της διακυβέρνησης Αναστασιάδη μαζί με τις θυσίες πάντοτε και την εργατικότητα του λαού μας. Ο προϋπολογισμός διαπνέεται από τη μείωση του δημοσίου χρέους στο 91% του ΑΕΠ, με ζηλευτούς ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά πρωτίστως με την ορθολογική, αναπτυξιακή και μετρημένη οικονομική πολιτική. Γενικό συμπέρασμα είναι η ξεκάθαρη αναπτυξιακή φιλοσοφία. Αυτό που επίσης ουσιαστικά υπηρετεί ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας είναι η μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Το κράτος μας, η Κυπριακή Δημοκρατία, βιώνει την περίοδο αυτή τις έντονες και ριζοσπαστικές αλλαγές προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού. Παρατηρούμε την τόλμη και την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να οδηγήσει τον τόπο μας προς την ανάπτυξη και την ευημερία. Μπορεί να ακούμε αλλότριες με την πραγματικότητα φράσεις στην αίθουσα αυτή, εμείς όμως απαντούμε με δημιουργικές.

Δύο σημαντικοί τομείς της προσπάθειας αυτής αποτελούν η παιδεία και η άμυνα μέσα στην κρίσιμη αυτή χρονική περίοδο που βιώνουμε. Αυτό που χαρακτηρίζει την αμυντική μας πολιτική είναι οι εντεινόμενες προσπάθειες εκσυγχρονισμού και η συνεχής αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς. Εδώ και τρία χρόνια ο προϋπολογισμός της αμυντικής θωράκισης επανέρχεται σε τριψήφιους αριθμούς. Η έντονη αυτή προσπάθεια αντικατοπτρίζει την απαραίτητη μέριμνα για ενίσχυση της αμυντικής μας ικανότητας σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα. Ακολουθώντας τη γόνιμη εξωτερική μας πολιτική, η πολιτική άμυνας και ασφάλειας της Κύπρου διαπνέεται πλέον από την επιθετική γεωπολιτική μας τακτική για τη διασφάλιση της κυριαρχίας μας και τον απεγκλωβισμό μας από την αιχμαλωσία της στρατηγικής γεωγραφικής θέσης που μας υποβάλλει η Τουρκία με την έξαρση των προκλήσεων, ειδικότερα την περίοδο αυτή. Υλοποιώντας την αναγκαία και σύγχρονη πολιτική, το Υπουργείο Άμυνας θέτει στόχους και δράσεις που είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι και λειτουργούν ως λογική συνέπεια και απόρροια των στρατηγικών μας σχεδιασμών που ξεκίνησαν από το 2018, του σύγχρονου ρόλου που επιτελεί το υπουργείο και η Εθνική Φρουρά και των προκλήσεων και ασύμμετρων απειλών που αντιμετωπίζουμε.

Αναγνωρίζοντάς το πρίσμα της γεωπολιτικής αστάθειας στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής, η Κυπριακή Δημοκρατία, αξιοποιώντας την ιδιότητά της ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκμεταλλευόμενη τη στρατηγική αξία της γεωγραφικής μας θέσης σε συνάρτηση με τη δυνατότητα εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, προωθεί και υλοποιεί στα πλαίσια μιας νέας εξωστρεφούς πολιτικής τις περιφερειακές συνεργασίες και διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στις προσπάθειες δημιουργίας συνθηκών ασφάλειας, ειρήνης και σταθερότητας στην περιοχή. Η πολιτική αυτή γίνεται πιο επιτακτική λόγω των ενεργειακών προοπτικών της περιοχής, των μεταναστευτικών πιέσεων και ροών και της εμφάνισης νέων ασύμμετρων απειλών σε ένα νέο περιφερειακό περιβάλλον ασφαλείας. Απλώς φανταστείτε πώς θα ήταν η ανατολική Μεσόγειος και η Κύπρος σήμερα χωρίς να είναι φίλιες χώρες με την Κύπρο το Ισραήλ και η Αίγυπτος, κράτη που δρουν ανασχετικά στις προκλητικές εξάρσεις της Τουρκίας και διαφοροποιούν τη γεωγραφία της περιοχής.

Δεδομένων των πιο πάνω, έχουμε προχωρήσει σε τριμερείς συνεργασίες με το Ισραήλ και την Ελλάδα, καθώς και με την Αίγυπτο και την Ελλάδα. Επιπρόσθετα, σε διμερές επίπεδο έχουμε αναπτύξει συνεργασίες στους τομείς ασφάλειας και άμυνας με σημαντικές χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, την Ολλανδία, το Ισραήλ, το Λονδίνο και τον Λίβανο. Οι συνεργασίες αυτές αφορούν σε θέματα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης των στελεχών, δραστηριότητες έρευνας και διάσωσης, διαχείριση ανθρωπιστικών κρίσεων, αντιμετώπιση ασύμμετρων απειλών, ανταλλαγή πληροφοριών, παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων, συνεργασία στον τομέα της ενεργειακής ασφάλειας και διεξαγωγή ασκήσεων στις πιο πάνω θεματικές ενότητες. Οι δράσεις έρευνας και διάσωσης ενισχύουν τον συνεχώς αναβαθμισμένο ρόλο του Κέντρου Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης. Το κέντρο έχει καταστεί ένα από τα πλέον αναγνωρισμένα σύγχρονα κέντρα-κόμβος στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Με στόχο την ενίσχυση του ρόλου αυτού, έχει ολοκληρωθεί η επιχειρησιακή πιστοποίηση του Κέντρου Ελέγχου Δορυφορικών Συναγερμών, καθιστώντας την Κυπριακή Δημοκρατία κόμβο παροχής υπηρεσιών έρευνας και διάσωσης στην περιοχή. Με δυο λόγια, οι συνεργασίες αυτές αποφέρουν εποικοδομητικούς καρπούς για τους σκοπούς τους οποίους υπηρετούν και που καταγράφουμε τα αποτελέσματα μέσα από ασκήσεις. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης των σχέσεων με τις ΗΠΑ. Αυτή η ενέργειά μας σε συνδυασμό με την πρόσφατη υπογραφή της δήλωσης πρόθεσης των υπουργών εξωτερικών της Κύπρου και των ΗΠΑ δεικνύει μία σταθερή και ουσιαστική αναβάθμιση των σχέσεων μας.

Την ίδια στιγμή ενδυναμώνουμε την επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς, η οποία αφορά δράσεις και σχεδιασμούς για τον καθορισμό ορθολογιστικής, μελετημένης βάσης σε σχέση με το εξοπλιστικό πρόγραμμα της Εθνικής Φρουράς. Ένα πρόγραμμα με μακροχρόνιους στόχους, έγκαιρη και συνετή κατανομή κονδυλίων, με τρόπο ώστε να ενισχύεται στο μέγιστο το αξιόμαχο. Αυτό συμπληρώνεται με τη συνεχή

συνεκπαίδευση των στελεχών μας με άλλες ένοπλες δυνάμεις που παίζουν καταλυτικό ρόλο στον τομέα της άμυνας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω εμφαντικά ότι η Ελλάδα παραμένει ο κυριότερος εταίρος στην προσπάθεια αυτή και ότι η διακρατική συνεργασία και συμμαχία ενδυναμώνεται μέρα με τη μέρα.

Αναγνωρίζοντας τις αναγκαίες οροφές στον προϋπολογισμό, γίνεται προσπάθεια για ενίσχυση της απόδοσης των οικονομικών πόρων και του προϋπολογισμού και εξορθολογισμό των διαδικασιών των προσφορών. Αυτό που παρατηρείται στα πλαίσια αυτά είναι η στροφή πλέον σε διακρατικές συνεργασίες για την αγορά οπλικών συστημάτων, γεγονός που διευκολύνει την εξοπλιστική μας προσπάθεια σε μεγάλο βαθμό, ειδικά σε μια ημικατεχόμενη χώρα. Και αυτό είναι αποτέλεσμα της αποτελεσματικής εξωστρεφούς εξωτερικής μας πολιτικής.

Μέγιστη έγνοια αποτελεί το προσωπικό της Εθνικής Φρουράς. Το Υπουργείο Άμυνας βελτιώνει συνεχώς το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το προσωπικό. Στο σημείο αυτό να αναφέρω τις προσπάθειες για την οικοδόμηση της πυραμίδας των θέσεων των αξιωματικών και των υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Αναμένουμε στη Βουλή τα αποτελέσματα της σχετικής μελέτης για την ανανέωση του προσωπικού και το συνεχή εξορθολογισμό των δαπανών μέσα από την ορθολογική διαχείριση των οροφών.

Καταγράφουμε επίσης τη διαβίβαση προς τη νομική υπηρεσία των κανονισμών για το ωράριο, τις μεταθέσεις και τους κανονισμούς για τους ΣΥΟΠ. Ο θεσμός των ΣΥΟΠ, με βάση εμπειρικές παρατηρήσεις, αποφέρει τα μέγιστα στην Εθνική Φρουρά. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός αναγνωρίζουμε την αξία αυτή και για το σκοπό αυτό έχουμε καταθέσει προτάσεις τις οποίες και συζητούμε με το Υπουργείο Άμυνας για ενδυνάμωση του θεσμού, έτσι που μέσα από αξιολόγηση να δώσουμε τα μέγιστα εφικτά κίνητρα για περαιτέρω προσφορά. Η Εθνική Φρουρά λειτουργεί πλέον σ' ένα σύγχρονο περιβάλλον ως ένας σύγχρονος, αποτελεσματικός, ημιεπαγγελματικός στρατός, μετά τη μείωση της θητείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας στηρίζει έμπρακτα την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα. Στο πλαίσιο του στρατηγικού του σχεδιασμού και των επιδιώξεών του και στα πλαίσια της εντεινόμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, το υπουργείο επικεντρώνεται κυρίως σε συγκεκριμένες βασικές στρατηγικές προτεραιότητες που αφορούν την αξιολόγηση του μαθητή και του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου, την πρόληψη της βίας και της παραβατικότητας, την ειδική αγωγή και εκπαίδευση, την ένταξη παιδιών -που άρχισε σιγά, σιγά η υλοποίηση- με μεταναστευτική βιογραφία, την προσφορά εξειδικευμένης μάθησης μέσα από τα μουσικά και αθλητικά σχολεία, τον συνεχή εκσυγχρονισμό του θεσμού των εξετάσεων διορισίμων και του σχετικού συστήματος και την εφαρμογή του Ενιαίου Σχεδίου Βελτίωσης της Σχολικής Μονάδας.

Σημαντική και επίπονη μεταρρύθμιση αποτελεί ο θεσμός των τετράμηνων που υλοποιείται και είδα και χθες τις εξετάσεις να γίνονται για πρώτη φορά χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Για πρώτη φορά στην Κύπρο θεσμοθετείται -και αυτό είναι προς πίστη όλων μας- ο θεσμός της διαμορφωτικής αξιολόγησης, της συνεχούς αξιολόγησης του μαθητή, κάτι το οποίο έλειπε και μειώνει ουσιαστικά το εξεταστικοκεντρικό χαρακτήρα που βίωναν μέχρι σήμερα για την παραγωγή του βαθμού. Αντί να μηδενίζουμε και να βάζουμε τα όποια εμπόδια στο θεσμό αυτό, είναι καλύτερα να έρθουμε με γόνιμες εισηγήσεις για τη διόρθωση των όποιων μικροπροβλημάτων έχουν φανεί στην πορεία υλοποίησης. Σημειώνουμε εδώ επίσης την αποφασιστικότητα τόσο του υπουργείου και της εκπαιδευτικής υπηρεσίας όσο και της Βουλής, για να θεσπίσουμε το απαραίτητο πλαίσιο για την έγκαιρη στελέχωση των σχολείων μας.

Σημαντικό ρόλο αποτελεί η διακηρυγμένη πολιτική για την θέσπιση και σύσταση υφυπουργείου καινοτομίας και ψηφιακής πολιτικής. Μια σημαντική μεταρρύθμιση, μέρος της προσπάθειας για διεύρυνση παραγωγικής βάσης οικονομίας και για ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους μας.

Ο διαχρονικός στόχος «Γνωρίζω, Δεν ξεχνώ, Διεκδικώ», έχει τεθεί υπό έμφαση και σε καμία περίπτωση δε θα παραμεριστεί ή υποβαθμιστεί. Η έννοια αυτή θα πρέπει να σφυρηλατηθεί ακόμα περισσότερο μέσα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, όχι μόνο για γνωριμία με την κατεχόμενη γη, αλλά και για διαμόρφωση πολιτών που να προκρίνουν την ειρηνική συμβίωση σε μια ελεύθερη πατρίδα.

Ως εκτοπισμένος βουλευτής επιτρέψτε μου να σημειώσω τη θέληση της κυβέρνησης για την υλοποίηση της εξαγγελίας της προσφυγικής πολιτικής, που βλέπουμε τα αποτελέσματα με το μητρώο προσφύγων και τις σχετικές μελέτες που ετοιμάζονται.

Πριν αποχωρήσω από το βήμα, να αναφερθούμε στην αναπτυξιακή πολιτική για την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, η οποία έχει μηδενιστεί. Στον προϋπολογισμό καταγράφονται €50 και πλέον εκατομμύρια τουλάχιστον μόνο από εθνικούς πόρους για τη δημιουργία έργων. Μέχρι και πρόσφατα έχουμε εγκρίνει στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό €1 εκατομ. για το οδικό δίκτυο εντός των κοινοτήτων. Άρα, να μην ακούμε αλλότριες από την πραγματικότητα θέσεις σε αυτή την αίθουσα.

Ο κόσμος μας παρακολουθεί με αγωνία για το μέλλον της πατρίδας μας. Γίνονται πολλά και η Κύπρος δυναμώνει και εκσυγχρονίζεται, παρά τις δυσχέρειες της κατοχής και τις απειλές της Τουρκίας. Μπορεί σίγουρα

να μη φτάνουμε την αμυντική βιομηχανία της Τουρκίας ή να μπορέσουμε άμεσα να φτάσουμε τις επιδόσεις της Φιλανδίας, μπορούμε όμως να περάσουμε στο λαό μας το πνεύμα ότι δημιουργούμε ριζοσπαστικά, δρώντας με σύνεση και αποφασιστικότητα βήμα βήμα, για να φτάσουμε στα οράματά μας για τις επόμενες γενεές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Ο κ. Άντρος Καυκαλιάς έχει το λόγο τώρα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Είπατε πολλά συνάδελφε. Δεν ξέρω στα αλήθεια πόσα απ' αυτά και σε ποιο βαθμό τα πιστεύετε. Έγιναν βήματα στην παιδεία, αλλά αυτά ήταν προς τα πίσω δυστυχώς. Σε κάθε περίπτωση θα πάρετε τις απαντήσεις και στη συνέχεια της παρέμβασής μου. Θέλω να περάσω τώρα στο γραπτό κείμενο.

«Ήρθαν τα μηχανήματα και έφυγαν οι άνθρωποι. Οι συνθήκες άλλαξαν ριζικά, τα χωριά ερήμωσαν, οι οικογένειες διαλύθηκαν, τα κοπάδια πουλήθηκαν, τα σχολεία έκλεισαν. Ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός εγκατέλειψε την ύπαιθρο και τα χωράφια για την πόλη». Απόσπασμα από το βιβλίο: Πίσω στο Χωριό-Η Απάντηση στην Κρίση είναι η Αγροτική Παραγωγή, του Θανάση Θεοδωράκη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αγροτική οικονομία αποτελεί τον τελευταίο τροχό της άμαξας στην οικονομική πολιτική της χώρας. Ο αγροτικός τομέας από ένα γερό θεμέλιο της οικονομίας, έναν παράγοντα οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, έχει μετατραπεί στον φτωχό συγγενή του συστήματος που τραβάει τα βλέμματα της προσοχής μόνο όταν συμβαίνουν φυσικές καταστροφές ή όταν οι αγρότες βγαίνουν στους δρόμους με τα τρακτέρ. Το μοντέλο ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας σχεδιάζεται και εφαρμόζεται χωρίς ουσιαστικά να αναγνωρίζει την αξιακή βαρύτητα του αγροτικού τομέα, ο οποίος αντιμετωπίζεται ως δευτερεύουσα ή συμπληρωματική δραστηριότητα.

Η μείωση του ειδικού βάρους του αγροτικού τομέα, η μείωση του αγροτικού εισοδήματος και του εισοδήματος των αγροτών, επιφέρουν ανάλογες συνέπειες στους μικρομεσαίους αγρότες, στη διατροφική εξάρτηση του λαού μας και στη γενικότερη οικονομική και κοινωνική ζωή της υπαίθρου. «Με ελάχιστες κινήσεις το κράτος μπορεί να διπλασιάσει τη συνεισφορά του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας στο κυπριακό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν», δήλωση Αβέρωφ Νεοφύτου, 29 Οκτωβρίου 2019. Μια σωστή διαπίστωση, η οποία ωστόσο, όταν δε συνοδεύεται από πραγματική βούληση, αποφάσεις και πράξεις, «άσ' τες καλύτερα, καθόλου μην τις λες», όπως λέει και ο στίχος.

Κύριε Πρόεδρε,

Η απουσία πολιτικής βούλησης αλλά και πίστης για τις δυνατότητες του αγροτικού τομέα ως γόνιμο πεδίο ανάπτυξης κρατούν τον τομέα καθηλωμένο σε ανυποληψία. Την ίδια στιγμή ο χρόνος φαντάζει να έχει σταματήσει για τον αγροτικό τομέα, ενώ η καινοτομία και η τεχνολογία δε συνδέθηκαν με αυτόν. Αποτέλεσμα, τα προβλήματα να διαιωνίζονται και η κυβέρνηση να αποτυγχάνει να δώσει λύσεις.

Φάκελος χαλούμι: Μνημειώδης αποτυχία! Με σφραγίδα ανικανότητας της κυβέρνησης η κατοχύρωση του χαλουμιού όχι μόνο δεν έχει επιτευχθεί ακόμα, αλλά η Κύπρος μετρά την μια ήττα μετά την άλλη στις εμπορικές και νομικές μάχες. Δυστυχώς, οι χειρισμοί της κυβέρνησης αφήνουν χώρο σε όλους όσοι, εντός και εκτός Κύπρου, επιβουλεύονται το προϊόν να κάνουν τη ζημιά. Φτάσαμε στο σημείο ποσότητες λευκού τυριού να εισάγονται και να πωλούνται στην Κύπρο ως παραδοσιακό χαλούμι! Προειδοποιούμε ότι, εάν η κυβέρνηση δεν καταφέρει να κατοχυρώσει το χαλούμι ως Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να κλάψουμε επί ερειπίων!

Επιτροπή Σιτηρών: Εδώ και πέντε χρόνια καλούμε την κυβέρνηση να καταθέσει ένα ρεαλιστικό σχέδιο αναδιοργάνωσης και αποτελεσματικής λειτουργίας της επιτροπής. Αντί τούτου, η κυβέρνηση ροκανίζει το χρόνο και το αποθεματικό της επιτροπής κάνοντας ό,τι περνά από το χέρι της για να την κλείσει. Καταγγέλλουμε τις μεθοδεύσεις της κυβέρνησης. Η Επιτροπή Σιτηρών και την υστάτη, παρά τη δεινότατη θέση στην οποία την έχουν οδηγήσει οι αποφάσεις και οι μεθοδεύσεις της κυβέρνησης, μπορεί να διασωθεί, αρκεί η κυβέρνηση να ιεραρχήσει ως πιο σημαντικό το δημόσιο συμφέρον από το συμφέρον των ιδιωτών.

Η ανάγκη διαμόρφωσης νομοθετικού πλαισίου για ενδυνάμωση της διαπραγματευτικής θέσης των αγροτών και για πάταξη των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων αποτελεί αναγκαιότητα. Είναι θετικό το γεγονός ότι η κυβέρνηση ετοιμάζει σχετικά νομοσχέδια. Σημειώνουμε ωστόσο τα εξαιρετικά αργά ανατακαστικά της κυβέρνησης στην αντιμετώπιση ενός από τα σοβαρότερα προβλήματα του αγροτικού κόσμου που πλήττει το εισόδημα και κατ' επέκταση το βιοτικό του επίπεδο.

Αργά αντανάκλαστικά τα οποία συναντούμε και στην περίπτωση των λαϊκών αγορών, κύριε Χατζηγιάννη, αφού η κυβέρνηση ακόμα δεν κατάφερε να εφαρμόσει τη νομοθεσία και να προστατεύσει τους παραγωγούς και τους καταναλωτές.

Υδατική Πολιτική: Αναμένουμε ακόμη την κατάθεση ολοκληρωμένης πολιτικής από το υπουργείο όπως επίσης και συγκεκριμένες εισηγήσεις για στήριξη των αρδευτικών τμημάτων τα οποία αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα και ανάγκες. Το υψηλό λειτουργικό κόστος πιέζει περαιτέρω τον τομέα. Η ανάγκη καθιέρωσης γεωργοκτηνοτροφικής ταρίφας για το νερό και τον ηλεκτρισμό είναι επιτακτική.

Παραχώρηση επιδοτούμενου πετρελαίου για σκοπούς κίνησης: Το σχέδιο που εξαγγέλθηκε για όσους χρησιμοποιούσαν το χρωματισμένο πετρέλαιο είχε μειωμένη ανταπόκριση, ενώ η κυβέρνηση οφείλει να καταθέσει σχέδιο και για τους υπόλοιπους αγρότες.

Καταβολή των αποζημιώσεων στους αγρότες με τα ποσά που πρέπει και στο χρόνο που πρέπει: Δώσαμε τα εργαλεία στην κυβέρνηση όπως τα ζήτησε! Δε χωρεί καμιά δικαιολογία για τις καθυστερήσεις που σημειώνονται. Αναφέρομαι σε καθυστερήσεις για ζημιές που έχουν προκληθεί τον Δεκέμβριο του περασμένου χρόνου αλλά και τους πρώτους μήνες του 2019. Η κυβέρνηση έχει υποχρέωση να εξεύρει τις λύσεις και να αποζημιώσει το σύνολο των δικαιούχων πριν το τέλος του χρόνου.

Η αξιοποίηση της δυναμικής της ποιότητας των κυπριακών προϊόντων με την κατοχύρωση του σήματος πιστοποίησης παραμένει ένας ακόμη ανεκπλήρωτος στόχος. Η κατάθεση εκσυγχρονιστικού νομοθετικού πλαισίου για τις κτηνοτροφικές περιοχές το οποίο θα βελτιώνει τα θέματα λειτουργίας ελέγχων και διαχείρισής τους πρέπει να επισπευσθεί. Τα προβλήματα στην εφαρμογή του Μητρώου Αγροτών παραμένουν. Απουσία συστημάτων εκσυγχρονισμού και τεχνολογικών αναβαθμίσεων. Ανάγκη για νέες τεχνολογίες της γεωργίας ακριβείας.

Κοινή Αγροτική Πολιτική: Η διαφαινόμενη μείωση για την Κύπρο κατά περίπου €40 εκατομ. από τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2021-2027, μεταξύ άλλων λόγω και των αυξημένων κονδυλίων που θα δοθούν για την άμυνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κύριε Κάρουλα, μας ανησυχεί ιδιαίτερα. Η κυβέρνηση θα πρέπει να αντισταθεί και να επιχειρήσει να αναστρέψει τα δεδομένα, πείθοντας για τις ιδιαιτερότητες και της ανάγκης της Κύπρου. Σε κάθε περίπτωση επιβάλλεται να γίνει ο κατάλληλος σχεδιασμός, ώστε ο αγροτικός τομέας να μη γίνει φτωχότερος κατά €40 εκατομ.

Διάλυση και ξεπούλημα συνεργατισμού: Ο αγροτικός τομέας και η ύπαιθρος δέχονται τις πιο έντονες πιέσεις από τη διάλυση του συνεργατισμού. Ο συνεργατισμός κατείχε το 65% του αγροτικού τομέα, προσέφερε ειδικά προγράμματα για στήριξη των αγροτών, αγροτικά δάνεια με το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, δάνεια για αγροτικό εξοπλισμό και άλλες διευκολύνσεις. Σήμερα τα πάντα έχουν χαθεί. Οι αγροτικές κοινότητες έμειναν χωρίς υποκαταστήματα, ενώ φτάσαμε στο σημείο να εγκρίνονται αιτήσεις για επενδυτικά προγράμματα από το σχέδιο της ΚΑΠ και να μην προχωρούν, γιατί δεν εξασφαλίζεται η αναγκαία χρηματοδότηση!

Ο προϋπολογισμός που έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση δεν κάνει τη διαφορά και δεν είναι ικανός να αλλάξει τα δεδομένα. Απουσιάζει το όραμα, αλλά και η στρατηγική για ουσιαστική ανασυγκρότηση και αναβάθμιση του αγροτικού τομέα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση καλείται να κοιταχτεί στον καθρέφτη και να δει τις πραγματικότητες. Επιβάλλεται να αναμορφωθούν εκ θεμελίων οι πολιτικές και οι προσεγγίσεις της για τον αγροτικό τομέα, για την κοινωνία. Η γενικευμένη κρίση που διέρχεται ο τόπος μας καταδεικνύει ακριβώς την αποτυχία των πολιτικών της κυβέρνησης. Κρίση αξιών, κρίση ηθικής και αρχών, κρίση στην άσκηση πολιτικής. Κρίση στην παιδεία και στην εκπαίδευση, κρίση στα σχολεία.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού δικαίως έχει καταγραφεί στη συνείδηση της κοινωνίας ως η κυβέρνηση-πρωταθλήτρια της πιο μακράς κρίσης στην εκπαίδευση. Κρίσης η οποία αποκτά χαρακτηριστικά μονιμότητας και κανονικότητας. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας καθοδηγείται από τις νεοφιλελεύθερες ιδέες της κυβέρνησης και έχει ανάλογους προσανατολισμούς. Απουσιάζει το όραμα και η ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Η κυβέρνηση δια της χειραγώγησης, της δύναμης και της επιβολής της εξουσίας επιχειρεί να διασφαλίσει την εφαρμογή των πολιτικών της. Ετισθελισμός, αυταρχισμός, συντηρητισμός, έλλειψη διάθεσης για ουσιαστικό διάλογο. Το Συμβούλιο Παιδείας υπάρχει, κύριε Σοφοκλέους, δε χρειάζεται να το συστήσουμε, όπως έχετε αναφέρει στη δική σας ομιλία, απλώς δεν έχει συγκληθεί εδώ και χρόνια γι' αυτό και το ξεχάσατε.

Απαξίωση της αντίθετης άποψης, εκφοβισμός, τιμωρία. Παραδείγματα που επιβεβαιώνουν τα πιο πάνω αποτελούν πρόσφατες εγκύκλιοι-αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας. «Μαθητές που απουσίαζαν λόγω απεργίας θα αποβληθούν το διπλάσιο των περιόδων που απουσίαζαν». «Μαθητές που βρίσκονται στο σχολείο και απέχουν από προγραμματισμένα διαγωνίσματα τότε παίρνουν μονάδα στο γραπτό και δεν δικαιούνται επαναληπτικό γραπτό ή προφορική εξέταση». Κατ' άλλα το Υπουργείο

Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας παριστάνει ότι «κόπτεται» για την ενίσχυση της κριτικής σκέψης, για την ανάγκη να έχουμε ενεργούς νέους, με άποψη και θέση, να συμμετέχουν και να διεκδικούν.

Εξίσου προβληματικό είναι και το γεγονός ότι η κυβέρνηση, αντί να ασχολείται με τα σοβαρά και ουσιαστικά ζητήματα της παιδείας, ασχολείται με τα μαλλιά των μαθητών και τις ψεύτικες βλεφαρίδες, μέχρι, κύριε Χατζηγιάννη, και το ποια ώρα θα διδάσκονται τα παιδιά έντεχνο χορό. Μοιραία, αφού εξαντλείται στα πιο πάνω, αδυνατεί να δώσει λύσεις στα σοβαρά προβλήματα που ταλαιπωρούν το χώρο της παιδείας.

Ενδεικτικά σημειώνουμε:

- Τα μεγάλα αδιέξοδα στην ειδική εκπαίδευση που συνεχίζει να αποτελεί το φτωχό συγγενή του εκπαιδευτικού μας συστήματος.
- Τα σοβαρά ελλείματα στην εφαρμογή προγραμμάτων στήριξης και αλφαριθμητισμού.
- Την αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση φαινομένων βίας, παραβατικότητας και εκφοβισμού στα σχολεία, αφού οι μηχανισμοί είναι ανεπαρκείς και τα κονδύλια πενιχρά.
- Τα αποσπασματικά μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια στα σχολεία.
- Την ενίσχυση του εξετασιοκεντρικού χαρακτήρα του σχολείου με την εισαγωγή περαιτέρω εξετάσεων, εξέλιξη που οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην αύξηση της παραπαιδείας και στην πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου.
- Ένα σύστημα που προκρίνει ως πρωτεύων τη βαθμολόγηση του μαθητή και όχι την απόκτηση της γνώσης, την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και την ενίσχυση των δεξιοτήτων του μαθητή.
- Την αποδυνάμωση του τομέα της Συμβουλευτικής Αγωγής, καθιστώντας τον ανήμπορο να υποστηρίξει την αποστολή του.
- Την ανεπάρκεια των πολιτικών που εφαρμόζονται για να στηρίξουν τις σχολικές μονάδες στις οποίες φοιτούν παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία.
- Την οριακή κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης.
- Τον εργασιακό μεσαίωνα που βιώνουν οι εκπαιδευτικοί εργαζόμενοι στα απογευματινά και βραδινά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.
- Τις αυξημένες-συσσωρευμένες ανάγκες της Τεχνικής Εκπαίδευσης (κιριολογικές, εργαστηριακές κ.ά.).
- Την ανάγκη για αναβάθμιση των εσπερινών σχολείων και των εσπερινών τεχνικών σχολών.
- Την έλλειψη φοιτητικών εστιών συναρτήσει της δραματικής αύξησης των ενοικίων και του κουρέματος των κονδυλίων για τη φοιτητική πρόνοια.

Οι χειρισμοί της κυβέρνησης πλήγωσαν βαθιά το δημόσιο σχολείο και ασφαλώς, όχι μόνο δεν οδήγησαν στον εξορθολογισμό και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας παιδείας όπως οι κυβερνώντες διακηρύττουν, αλλά αντίθετα την υπόσκαψαν και την απορύθμισαν.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα κλείσω την ομιλία μου με μια αναφορά στον πολιτισμό.

Δηλώσεις κυβερνώντων: Πρόδρομος Προδρόμου, Υπουργός Παιδείας, 5 Δεκεμβρίου του 2019: «Η πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας κατέχει υψηλή θέση ανάμεσα στις προτεραιότητες της κυβέρνησης». Γεγονότα: Οι δαπάνες για τον πολιτισμό μειωμένες κατά €300.000 σε σχέση με το 2019 αποτελούν το 0,01% του συνολικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Δηλώσεις από το προεκλογικό πρόγραμμα του Νίκου Αναστασιάδη: «Βασική προτεραιότητά μας είναι η αναδιάρθρωση της διαχείρισης του πολιτισμού με τη δημιουργία υφυπουργείου πολιτισμού». Δηλώσεις του τέως Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού το Δεκέμβριο του 2018 επί του ίδιου θέματος: «Εντός του πρώτου εξαμήνου του 2019 και στο πλαίσιο της ετοιμασίας του σχετικού νομοσχεδίου...» για υφυπουργείο πολιτισμού «... θα γίνουν επαφές, διάλογος και συζητήσεις με τους εμπλεκόμενους οργανισμούς». Γεγονότα: Βρισκόμαστε στο τέλος του 2019 και ούτε φωνή ούτε ακρόαση!

Δηλώσεις από το προεκλογικό πρόγραμμα του Νίκου Αναστασιάδη: «Η ανάδειξη της πλούσιας αρχαιολογικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του τόπου αποτελεί για μας συνειδητή επιλογή». Γεγονότα: Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου το 2017 για αποχαρακτηρισμό του επίμαχου τεμαχίου στην Γεροσκήπου και αφαίρεσή του από τον κατάλογο Β' στη βάση συναλλαγής με τον Αρχιεπίσκοπο η οποία θέτει σε κίνδυνο τις αρχαιότητες και την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Δηλώσεις και για την κρατική βιβλιοθήκη. Εξαγγέλθηκε η ίδρυσή της πολλές φορές, εντούτοις τον Γενάρη του 2019 το Υπουργικό Συμβούλιο ακύρωσε την απόφαση για ανέγερσή της στο χώρο της αρχιγραμματείας. Στον προϋπολογισμό του 2020 υπάρχει η συμβολική πρόνοια των €10.

Έργα τέχνης σε υπό ανέγερση δημόσια κτήρια: Υπάρχει η νομοθεσία για την τοποθέτηση έργων τέχνης σε ποσοστό 1% της δαπάνης ανέγερσης των δημόσιων κτηρίων. Ο νόμος δεν εφαρμόζεται, η κυβέρνηση παρανομεί.

Θεατρική ανάπτυξη: Μεγάλη αύξηση του αριθμού των θεατρικών ομάδων. Καμία αύξηση στις δαπάνες για την θεατρική ανάπτυξη. Δυστυχώς, η όποια συζήτηση εξαντλείται στον φορέα που θα δίνει την επιχορήγηση

και όχι στο γεγονός ότι αν δεν δοθούν επιπλέον λεφτά από την κυβέρνηση τότε το πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά.

Ερασιτεχνικοί και επαγγελματικοί φορείς: Ανάγκη για αποτελεσματική στήριξη και αύξηση της χορηγίας που τους παραχωρείται.

Τιμητικά επιδόματα: Υπενθυμίζουμε ότι η πρώτη ενέργεια των κυβερνήσεων το 2013 ήταν να αποκόψουν τα τιμητικά επιδόματα των δημιουργών του τόπου μας. Από 117 ανθρώπους του πολιτισμού που έπαιρναν το επίδομα, τώρα το λαμβάνουν ελάχιστοι (έξι ως...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Καμία σχέση, κύριε Δίπλαρε! Μελετήστε το θέμα τούτο και θα έχετε το χρόνο να απαντήσετε κατά τη δική σας παρέμβαση. Το ξαναλέω και απολογούμαι, κύριε Πρόεδρε. Από τους 117 ανθρώπους του πολιτισμού που έπαιρναν το επίδομα, τώρα το λαμβάνουν ελάχιστοι, έξι ως επτά άτομα, στο πλαίσιο των κριτηρίων του ΕΕΕ.

Και ενώ ο πολιτισμός στηρίζεται με ψίχουλα, τα κονδύλια ρέουν ανεξάντλητα με σκανδαλώδεις διαδικασίες και «οσμή» διαβατηρίων για τις αμφιβόλου ποιότητας χολιγουντιανές παραγωγές στην Κύπρο. Μεγάλο φαγοπότι και σ' αυτό το θέμα!

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλές γιορτές.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Αννίτα Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ξεκινήσω με ένα μικρό σχόλιο, κύριε Πρόεδρε, στον αγαπητό μου κ. Καυκαλιά, τον αγαπητό συνάδελφο. Λέει ότι έγιναν βήματα στο πρώτο μέρος της τοποθέτησής του, αλλά το συνεχίζει στη συνέχεια και δίνει και ένα αρνητικό πρόσημο. Αν προκύπτει ένα συμπέρασμα είναι ότι συναινέσεις χρειάζεται η παιδεία και συναινέσεις χρειάζεται και ο τόπος μας. Όχι μηδενισμό, όχι αρνητισμό. Και δεν λέμε ότι επιλύθηκαν όλα τα προβλήματα, γιατί σαφώς τα προβλήματα της παιδείας είναι διαχρονικά, αλλά λέμε ότι έγιναν αρκετά σημαντικά πράγματα και μπορώ να απαριθμήσω πάρα πολλά που είναι προς τη βελτίωση, προς το κοινό καλό. Η μεταρρύθμιση του συστήματος διορισίμων, τα νέα ωρολόγια προγράμματα, τα νέα τετράμηνα, η νέα εθνική στρατηγική για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας στα σχολεία, όλα αυτά είναι πάρα πολύ σημαντικά και συναίνεση -και κλείνω με αυτό- σημαίνει υπέρβαση του πολιτικού κόστους, σημαίνει υπέρβαση των ιδεολογικών δογματισμών.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών την Παρασκευή όπου παρουσιάστηκαν οι βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής και του κυβερνητικού προγράμματος όπως αποτυπώνονται στον κρατικό προϋπολογισμό που θα κληθούμε να ψηφίσουμε, νιώθω την ανάγκη ότι οφείλουμε να πούμε ξανά ένα μεγάλο ευχαριστώ στους πολίτες, γιατί έχουν συμβάλει ουσιαστικά στην εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών και στη διατήρηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αλλά, ναι, και σε όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα που μέσα από συνεργασίες πιστοποιείται ότι μόνο σε πνεύμα συναίνεσης μπορούμε να προχωρήσουμε στη δρομολόγηση και υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων, απαραίτητων μπροστά στις προκλήσεις που έχουμε να διαχειριστούμε σήμερα.

Είναι με ιδιαίτερη λοιπόν ικανοποίηση που συνειδητοποιούμε ότι το 2019 είναι το πέμπτο στη σειρά έτος θετικής ανάπτυξης της οικονομίας μας που συνοδεύτηκε με μείωση της ανεργίας, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, εδραίωση της οικονομικής δραστηριότητας, προώθηση νέων επενδύσεων, σταδιακή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, βελτίωση στους δείκτες κοινωνικής ανισότητας και κατανομής εισοδήματος. Άρα, δεν μπορεί να γίνεται λόγος για φαινομενική βελτίωση των αριθμών, γιατί και οι αριθμοί έχουν τη σημασία τους.

Μέλημα όλων μας; Η διασφάλιση της συνέχισης της θετικής πορείας της χώρας μακριά από πολιτικές που ζήμωσαν κράτος και πολίτες, ακολουθώντας μια συνετή δημοσιονομική πολιτική. Οφείλουμε να έχουμε υπόψη μας ότι τίποτα δεν είναι δεδομένο και πως μια οικονομική κατάσταση εύκολα μπορεί να αλλοιωθεί αν δεν προσέξουμε, ειδικά αν έχουμε υπόψη μας μια γενικευμένη αβεβαιότητα που υπάρχει στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο σκηνικό ενόψει και συγκεκριμένων προκλήσεων, όπως είναι το Brexit ή οι εμπορικές και οικονομικές εντάσεις μεταξύ μεγάλων χωρών.

Δε θα μπορούσαμε άλλωστε να κάνουμε λόγο για μεταρρυθμίσεις ή οράματα, εκπόνηση συγκεκριμένων πολιτικών ή επενδύσεις αν δεν προσφερόταν η πρώτη ύλη, δηλαδή τα δημόσια οικονομικά, για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε συγκεκριμένους στόχους.

Πώς θα μπορούσαμε λοιπόν να προχωρήσουμε στην επένδυση του Γενικού Σχεδίου Υγείας στην μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση της εποχής μας ή στην ενίσχυση της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής ή στη μείωση της ανεργίας ή στη βελτίωση παροχών για ευπαθείς ομάδες αν δεν υπήρχε αυτή η πρώτη ύλη;

Πώς θα εργαζόμασταν για τις επαρχίες μας -και δη για την δική μου επαρχία, τη Λάρνακα- να γνωρίσουν την πρόοδο και ανάπτυξη που δικαιούνται; Να απαλειφθούν αγκυλώσεις και συμφωνίες του παρελθόντος και να ανοίξει η διόδος για ανάπτυξη, για επενδύσεις και προοπτική; Περιπατώντας στους δρόμους της Λάρνακας σήμερα αντιλαμβανόμαστε τη διαφορά και πόσο η επαρχία μας αλλάζει προς το καλύτερο, ισχυροποιώντας τη θέλησή μας να εργαστούμε ακόμα πιο μεθοδικά, για να φτάσουμε τους στόχους μας, να καθαρίσουμε τη Λάρνακά μας από πετρέλαια και δεξαμενές, να αναδείξουμε την ιστορία μας, να αναδείξουμε τον πολιτισμό μας, να απελευθερώσουμε το παραλιακό μέτωπο, να οριστικοποιήσουμε την ανάπτυξη του λιμανιού μαρίνας, να συνενώσουμε δήμους και κοινότητες με ένα μόνο στόχο, την ανάπτυξη, την ίση προσβάσιμη ανάπτυξη προς τον κάθε πολίτη, το κοινό καλό.

Δε θα ήθελα ωστόσο σε καμία περίπτωση να εκληφθεί ότι θεωρώ ότι είναι όλα ρόδινα. Απεναντίας! Σε καμία περίπτωση δε χωρεί εφησυχασμός και χρειάζεται τώρα περισσότερο από ποτέ να εγκύβουμε στα πραγματικά προβλήματα της καθημερινότητας των πολιτών και να νιώσουν και οι ίδιοι ότι πράγματι μια συνετή δημοσιονομικά εφαρμοσμένη πολιτική επέφερε απτά αποτελέσματα και εδώ είναι και η ευθύνη όλων μας, μακριά από όποιες σκοπιμότητες, να εργαστούμε αποκλειστικά και μόνο προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτό λοιπόν αναμένουν από εμάς οι πολίτες, να επικεντρωθούμε σε όλα αυτά που δεν έγιναν ακόμη.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά τη συνεδρία που είχαμε στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για το πόρισμα της Επιτρόπου Διοικήσεως σχετικά με τον άδικο χαμό ενός παιδιού, θεωρώ σκόπιμο να επαναλάβω από τούτο το βήμα και φέτος ότι αυτό το κράτος υστερεί στην εφαρμογή των νομοθεσιών. Και όσο εμείς αναλωνόμαστε σε ομηρικούς καβγάδες προσμετρώντας ποιος έπραξε λιγότερα και περισσότερα, μία είναι η πραγματικότητα, ότι δεν έχουμε ανάγκη τόσο από άλλες νομοθεσίες, πρωτόκολλα και στρατηγικές όσο από την πιστή τήρηση των υφισταμένων νομοθεσιών, γιατί υπήρχαν και δεν τηρήθηκαν, όπως υπάρχουν και ψηφίζονται νόμοι που δεν εφαρμόζονται και καθίστανται έτσι αναποτελεσματικοί. Και εδώ είναι η ευθύνη όλων μας για έναν καλύτερο συντονισμό μεταξύ των υπηρεσιών, που καταλήγει πάντοτε να είναι η αχίλλειος φτέρνα στην όποια μεταρρύθμιση και στην όποια νομοθετική ρύθμιση. Το Σπίτι του Παιδιού είναι το καλύτερο παράδειγμα που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε, για να τεκμηριώσουμε ότι ο συντονισμός μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών είναι το κλειδί για την αποτελεσματική αντιμετώπιση.

Και κάπου εδώ θα πρέπει επιτέλους να αναφερθούμε και σε ένα άλλο κεφάλαιο, αυτό της ενημέρωσης, της σωστής ενημέρωσης των πολιτών για αυτά που έγιναν, αυτά που αναμένεται να γίνουν, να συντονιστούμε μαζί να αλλάξουμε στερεότυπα και προκαταλήψεις. Στερεότυπα που κρατούν την κυπριακή κοινωνία ριζωμένη σε αρχέγονες αντιλήψεις που φαίνονται από τα πολύ πιο απλά, όπως για παράδειγμα ότι εν έτη 2019 οι νομοθεσίες μας αναφέρονται μόνο στο αρσενικό πρόσωπο ή στα πιο σύνθετα ότι ικανοποιούμαστε με την παρουσία έντεκα βουλευτριών από τους πενήντα έξι. Πότε θα τολμήσουμε να ρυθμίσουμε νομοθετικά τις ποσοτώσεις; Γράφοντας την ομιλία μου στον υπολογιστή ζορίστηκε που ακόμα και ο ορθογράφος επέμενε να κοκκινίζει τη λέξη. Ναι, είμαι σίγουρη, κύριε ορθογράφε, ότι είσαι γένους αρσενικού όπως είμαι απόλυτα σίγουρη ότι υπάρχουν και οι λέξεις βουλευτίνες, γιάτραινες, συγγράφισσες κ.τ.λ. Και είμαστε εδώ παρούσες και μαζί ενωμένες και ενωμένοι άνδρες και γυναίκες εκπροσωπούμε το σύνολο της κοινωνίας, γιατί αυτό ορίζει η δημοκρατία.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ούρσουλα Φον Ντε Λάιεν στην πρώτη ομιλία της ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναφέρθηκε στην Βελοούδινη Επανάσταση και στη φράση του Βάτσλαβ Χάβελ, ενός από τους ήρωες του 1989, ο οποίος είπε ότι «προσπάθησε να πετύχει κάτι επειδή είναι καλό, όχι μόνο επειδή μπορεί να είναι εφικτό» θέλοντας να τονίσει ότι χρειάζεται τόλμη και συναίνεση, για να υπάρξουν επιτεύγματα. Αυτή την τόλμη χρειαζόμαστε για να προχωρήσουμε πιο ουσιαστικά στην διαμόρφωση μιας καλύτερης τάξης πραγμάτων εδώ στην πατρίδα μας, που να πρεσβεύει τον απόλυτο σεβασμό στον κάθε πολίτη αυτού του κράτους. Αυτή η τόλμη χρειάστηκε για να έχουμε ενώπιόν μας σήμερα ένα οικουμενικό επίτευγμα, τη Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την παγκόσμια μέρα της οποίας γιορτάζουμε σήμερα. Παγκόσμια δικαιώματα αναφαίρετα, αδιαίρετα και καθολικά είναι αυτά που δικαιούται ο κάθε άνθρωπος ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, θρησκεία, κοινωνική καταγωγή ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό. Είναι σε αυτά που εδράζεται το κράτος και αυτά τα οποία έχουμε ευθύνη να διασφαλίσουμε, ακόμα και όταν οι κοινωνίες προκαλούνται σήμερα παντοιοτρόπως από ένα γενικό πολιτικό κυνισμό ή άκρατο σκεπτικισμό.

Στην Κύπρο σε αυτό τον τομέα έχουν γίνει πολύ σωστά βήματα τα τελευταία χρόνια και βεβαίως χρειάζεται να γίνουν ακόμη περισσότερα, για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα σε κάθε τους έκφανση για κάθε μειοψηφία, για κάθε ευάλωτη ομάδα, πολλές από τις οποίες ήταν στο περιθώριο εδώ και πόσα

χρόνια. Τέτοια μέρα είναι σημαντική, για να μας θυμίζει την υποχρέωσή μας να ακούμε τις φωνές των συμπολιτών μας και να εργαζόμαστε για τα δικά τους δίκαια από όποιο μετερίζι και να προέρχονται ή να ανήκουν.

Τέτοια μέρα είναι σημαντική, για να μας θυμίζει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα σε αυτό τον τόπο καταπατούνται καθημερινά από την μέρα της εισβολής μέχρι σήμερα και να μας θυμίζει το χρέος μας να απελευθερώσουμε και να επανενώσουμε την πατρίδα μας, για να μπορέσει να ζήσει ο κάθε άνθρωπος σε αυτό το νησί ελεύθερος, με ειρήνη, με ασφάλεια, με προοπτική.

Αυτή η προοπτική περνά μόνο μέσα από την επίλυση του Κυπριακού, το οποίο Κυπριακό περνά ίσως την πιο δύσκολη του καμπή. Δεν μπορεί και δεν υπάρχει σχέδιο Β' στο Κυπριακό. Δε θα επιτρέψουμε τη συρρίκνωση της πατρίδας μας, την μονιμοποίηση των τετελεσμένων της κατοχής, τη μονιμοποίηση της δημογραφικής αλλοίωσης του τόπου. Αυτός ο τόπος δικαιούται να είναι ελεύθερος, ενωμένος και ειρηνικός. Ας ελπίσουμε ότι αυτή ίσως η τελευταία προσπάθεια εκ μέρους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα εδραιώσει ακριβώς αυτό το αναφαίρετο δικαίωμα και ας πιστέψουμε ότι αυτή η τόλμη της Βελούδινης Επανάστασης θα αποτελέσει και την πεμπτουσία της διασφάλισης του μέλλοντος και της ευημερίας αυτού του τόπου που δεν έγκειται πουθενά αλλού παρά στην ενότητα, στις αξίες, στην ουσία, σε ένα καλύτερο μέλλον πάνω και πέρα από οτιδήποτε άλλο μπορεί να υπάρχει.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι καλές γιορτές σε όλες και όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, καλές γιορτές.

Τώρα παρακαλώ να έρθει στο βήμα η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου για το ΑΚΕΛ.

Κυρία Χαραλαμπίδου, έχετε το βήμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Νέες Δυνάμεις.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Είναι για το ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για το ΑΚΕΛ που θα μιλήσουν και οι Νέες Δυνάμεις.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Μετά 'πού εννιά χρόνια εν είσαι νέα δύναμη πλέον!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Χθες ήταν η Διεθνής Μέρα για την Πάταξη της Διαφθοράς, ένα θέμα που βρίσκεται συνεχώς στην επικαιρότητα. Και άκουσα δυστυχώς αρκετές δηλώσεις, κενές περιεχομένου. Άλλωστε, τα λόγια τα έχουν όλοι εύκολα. Το στοίχημα είναι να περνούν από τα λόγια στις πράξεις.

Στην Κύπρο ασφαλώς όλοι μπορούν να μιλούν για πάταξη της διαφθοράς, ακόμη και οι τραπεζίτες, την ώρα που οι τράπεζές τους ελέγχονται για ξέπλυμα, ακόμη και πολιτικοί, που θα έπρεπε να ελέγχονται για πολλά άλλα. Κάποιοι μάλιστα έχουν ήδη ελεγχθεί, αλλά αυτό δεν τους σταματά να παραδίδουν και μαθήματα καθωσπρεπισμού. Και απεδείχθη από την εκτελεστική εξουσία ότι βούληση για πάταξη της διαφθοράς δεν υπάρχει, αφού πρώτα απ' όλα οι ίδιοι εφαρμόζουν κακές πρακτικές. Είναι γνωστό ότι κατοχυρώσαμε πολλές πατέντες που αποτελούν παγκόσμια πρωτοτυπία.

Θα μου επιτρέψετε όμως να εστιάσω σήμερα στην εκτελεστική εξουσία, που έχει και την κύρια ευθύνη για την κατάντια μας, γιατί μόνο κατάντια μπορεί να χαρακτηριστεί η πρωτιά στους δείκτες διαφθοράς στην Ευρώπη, σύμφωνα με την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας. Αυτή είναι η κυρίαρχη άποψη στους πολίτες, οι οποίοι θεωρούν ότι η εξουσία δε χρησιμοποιείται υπέρ του δημósου συμφέροντος αλλά για προσωπικά και ιδιωτικά συμφέροντα. Και αυτό αξίζει περαιτέρω ανάλυσης. Δηλαδή ο κ. Αναστασιάδης και αρκετοί από τους συνεργάτες του και το οικείο του περιβάλλον εκμεταλλεύονται το δημósιο τους αξίωμα και την εξουσία που τους δίνεται, για να πλουτίζουν οι ίδιοι και οι οικογένειές τους. Πρόκειται για μια απίστευτη σύγκρουση συμφερόντων, που δε θα έπρεπε να γίνεται αποδεκτή σε μια χώρα που τηρούνται τα μίνιμουμ ηθικά και δημοκρατικά προσχήματα. Τέτοιες συμπεριφορές καταστρατηγούν το κράτος δικαίου. Έχουν διασύρει και γελοιοποιήσει τη χώρα μας διεθνώς.

Πρόσφατο παράδειγμα η κατάχρηση του συστήματος για το ξεπούλημα Ιθαγένειας. Ο πατέρας δικηγόρος ως μεσολαβητής και ο υιός υπουργός, με την ψήφο του και τη στήριξη των συναδέλφων του, να δίνουν Ιθαγένεια σε έναν δικτάτορα και το σόι του μαζί και σε μέλη της κυβέρνησής του. Αυτό το μάθαμε από τους Reuters.

Δικηγορικά γραφεία-βιτρίνες για μαζικές παροχές ιθαγένειας σε ολιγάρχες. Κάποιοι -βλέπετε- ξέρουν να κρύβονται καλύτερα. Ο κάθε φοροφυγάς και δικτάτορας έγινε συμπατριώτης μας, γιατί το χρήμα ουδείς εμίσησε. Και δεν ξέρω πόσες άλλες προσωπικότητες παρόμοιας εμβέλειας -και το λέω βέβαια ειρωνικά- χρίσαμε Κυπρίου με τα ίδια αδικήματα που διέπραξαν οι προηγούμενοι. Ξέχασα τους Σαουδάραβες, που προσφέρουν τα ιδιωτικά τους τζετ για ιδιωτικές διακοπές. Και εκείνοι με κυπριακή ιθαγένεια. Βέβαια, αν αυτό γινόταν σε γειτονικές χώρες, κάποιους σε αυτό τον τόπο θα τους είχαμε ήδη διώξει για δωροληψία.

Και ρωτώ, αγαπητοί συνάδελφοι: Ποιος θα μας πάρει στα σοβαρά στο εξωτερικό, ως σοβαρό προορισμό για επενδύσεις, όταν μέσα από τέτοιες ενέργειες καταστρατηγείται η αξιοπιστία του κράτους μας; Όταν η ίδια η κυβέρνηση δεν κατανοεί τι σημαίνει «σύγκρουση συμφέροντος». Μια business driven εξουσία για προσωπικό κέρδος!

Και οι αλήθειες, μετά που μάθαμε και για την ανάμειξη του γραφείου του Προέδρου μας σε υποθέσεις ξεπλύματος, συνέχισαν να καταγράφονται μέσα από πρωτοσέλιδα του ξένου και εγχώριου τύπου, με την κυβέρνηση άλλοτε να σιωπά και άλλοτε με τον πλέον άτσαλο τρόπο να επιχειρεί τη χειραγώγηση της κοινής γνώμης με ψέματα. «Λιβελλογραφήματα», μας είπε ο τέως Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και νυν Υπουργός Παιδείας κ. Προδρόμου και φρόντισε για την αναπαραγωγή της δήλωσής του στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τα τοπικά βέβαια. Ασφαλώς, η διάψευση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου δεν άργησε να έρθει με τον πλέον τεκμηριωμένο τρόπο από τα διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης. Για μια ακόμα φορά η κυβέρνηση έμεινε εκτεθειμένη από το ψέμα που έκαναν καθημερινή πρακτική. Και για μια ακόμα φορά οι προσωπικές υποθέσεις του Προέδρου έγιναν αιτία διασυρμού της Κύπρου.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δυστυχώς, η κυβέρνηση Αναστασιάδη γράφει ιστορία με την πολιτική της αρπαχτής. Γράφει ιστορία ως η κυβέρνηση που χρησιμοποίησε την εξουσία, για να εξυπηρετήσει προσωπικά συμφέροντα. Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φέρει ακέραια την ευθύνη και θα σας πω και γιατί. Μπορούσε να ανακόψει τέτοιες πρακτικές, ιδιαίτερα, όταν αφορούσαν στο οικογενειακό του περιβάλλον, το οποίο έδωσε δείγματα γραφής από την εποχή του κουρέματος, αλλά δεν το έκανε. Κακοποίησαν και καταχράστηκαν το σύστημα της ιθαγένειας για πλουτισμό. Ξεχείλωσαν τους νόμους, για να χωρούν παντός είδους πρακτικές. Ένα πρόγραμμα που έπρεπε να προστατεύσουν ως κόρη οφθαλμού το διέλυσαν, για να γεμίσουν τις τσέπες τους. Και κάποιοι κρύφτηκαν και πίσω από δικηγορικά γραφεία-βιτρίνες, για να καλύψουν τα ίχνη της σύγκρουσης συμφέροντος σε περίπτωση αποκαλύψεων. Και ξέρουμε ποια είναι τα δικηγορικά γραφεία-βιτρίνες και ξέρουμε ποιοί είναι οι ανώνυμοι δικηγόροι που ξαφνικά βρέθηκαν να έχουν επαφές με πόσους ολιγάρχες, για να εκδώσουν εκατό δέκα, εκατόν είκοσι διαβατήρια ο καθένας, και με ποιο γραφείο έχουν σχέση. Άγνωστοι δικηγόροι. Και δε θα υπάρξει πλήρης διαφάνεια γύρω από το θέμα των διαβατηρίων, αν δε δοθούν πλήρη στοιχεία, κυρίως για τις περιπτώσεις όπου τα διαβατήρια θα ανακληθούν. Ποιοι μεσολάβησαν, για να δοθούν, πού επενδύθηκαν τα κεφάλαια; Τότε θα έχουμε πλήρη εικόνα ποιοί πλούτισαν σε βάρος του κυπριακού λαού. Επί της ουσίας, ποιοί φρόντισαν να γίνει η Κύπρος ρεζίλι διεθνώς με τις ευλογίες του Προέδρου μας και του Υπουργικού του Συμβουλίου.

Ερωτήματα θέτουμε καθημερινώς πολλά, απαντήσεις δεν παίρνουμε. Αυτή η κυβέρνηση αισθάνεται ότι έχει την πολυτέλεια να μας αγνοεί, γιατί η κουλτούρα της πάσχει από έλλειψη λογοδοσίας. Για να υπάρχει υγιής δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται ισχυρό σύστημα λογοδοσίας. Χρειάζεται διαφάνεια, υγιείς και δημοκρατικούς θεσμούς, θεσμούς που να ασκούν την εξουσία τους, για να θωρακίζουν και να υπερασπίζονται το κράτος δικαίου. Χωρίς συμβιβασμούς με την εκάστοτε εξουσία και τον εκάστοτε Πρόεδρο. Και μια υγιής κυβέρνηση θα έπρεπε να επιζητά τον έλεγχο, για να βελτιώνεται και να υπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο το δημόσιο συμφέρον.

Είναι καιρός να ανταποκριθούμε και εμείς ως κοινοβούλιο στις προκλήσεις και τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Επιβάλλεται να αναζητήσουμε συνταγματικές διεξόδους, δικλίδες ασφαλείας, για να θωρακίσουμε τους θεσμούς που καλούνται να υπερασπιστούν τη Δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Είναι πρόδηλο ότι οι υπερεξουσίες του Προέδρου οδηγούν σε περιπέτειες και υπάρχει και ένα αρνητικό πρόσημο στις επιλογές του κ. Αναστασιάδη -που πρέπει να μας προβληματίσει ως κοινοβούλιο και ως νομοθετική εξουσία- επιλογές που έχουν ταρακουνήσει την ίδια τη δικαιοσύνη. Ένας Πρόεδρος μπορεί να συμπεριφέρεται με απόλυτη ασυδοσία χωρίς συνέπειες, αν έχει απόλυτη επιρροή στον Γενικό Εισαγγελέα. Σίγουρα αυτό δε συνέβαινε στο Ισραήλ, αλλιώς δε θα τίθετο ποτέ θέμα διώξης του Βενιαμίν Νετανιάχου.

Είναι καιρός να μελετήσουμε με σοβαρότητα την ισχυρή κοινοβουλευτική πλειοψηφία -και το λέω ενώπιον του κυπριακού λαού, για να με κρίνει- για τέτοιους διορισμούς. Άλλωστε αυτό έχει ήδη γίνει σε περίπτωση διορισμού επιτρόπου μετά από ευρωπαϊκή Οδηγία. Πρόσωπα που θα γίνονται αποδεκτά και θα επικυρώνονται από τη μεγάλη πλειοψηφία του κοινοβουλίου για τους σημαντικούς για τη Δημοκρατία θεσμικούς διορισμούς. Αυτή είναι η πρόκληση, κύριοι συνάδελφοι, ισχυρή κοινοβουλευτική πλειοψηφία, για να διορίζουμε σωστούς ανθρώπους. Είναι μια πρόκληση που πρέπει να τη διαχειριστούμε, για να μη βρεθούμε ενώπιον άλλης μιας ευρωπαϊκής Οδηγίας, για να διορθώσουμε κακές πρακτικές.

Θα διορίσει και τα τρία πρόσωπα της Αρχής κατά της Διαφθοράς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στην επιτροπή Νομικών; Αν είναι δυνατόν! Άλλο ένα σώμα, για να συγκαλύπτει τις επιλογές του κ. Αναστασιάδη και της κυβέρνησής του; Τουλάχιστον σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη

οι Υπουργοί Δικαιοσύνης είχαν το σθένος να αναμετρηθούν και με τα ίδια τους τα κόμματα, προκειμένου να επιβάλουν διαδικασίες μέσω του κοινοβουλίου που διασφαλίζουν την ακεραιότητα των προσώπων που ανέλαβαν, αλλά και την ακεραιότητα του έργου που θα επιτελέσουν.

Και θα επανέλθω στο κρίσιμο ζήτημα του διορισμού του Γενικού Εισαγγελέα. Ο κ. Κληρίδης εγκαταλείπει τον ερχόμενο Μάρτιο τη Νομική Υπηρεσία, αφυπηρετεί. Προς ποια κατεύθυνση θα κινηθούν οι επιλογές του κ. Αναστασιάδη; Θα αναζητήσει έναν Γενικό Εισαγγελέα που θα υπηρετεί το δίκαιο και το δημόσιο συμφέρον ή έναν Γενικό Εισαγγελέα που θα καλύπτει τα σκάνδαλα της κυβέρνησής του; Στη διάρκεια της θητείας Αναστασιάδη έχουν κατ' επανάληψη τεθεί θέματα για έρευνες που αφορούν σε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Συνεργατισμός, το βαν, τα απόβλητα, λίγα παραδείγματα. Και ο διορισμός αυτών των ερευνητικών επιτροπών γίνεται από τον Γενικό Εισαγγελέα. Σκεφτείτε αυτή η εξουσία να ανήκει σε κομματικό στέλεχος! Τι θα θέσει λοιπόν ως προτεραιότητα ο κομματικός Γενικός Εισαγγελέας; Να καλύψει την κυβέρνηση που στηρίζει το κόμμα του ή να προχωρήσει σε διώξεις; Σκεφτείτε -ακόμη χειρότερα- να διοριστεί πρόσωπο που συμμετείχε στο Υπουργικό Συμβούλιο Αναστασιάδη. Θα κληθεί άραγε να διορίσει ερευνητική επιτροπή, για να ελέγξει τις αποφάσεις που λήφθηκαν και με τη δική του ψήφο; Να λοιπόν τι χρειάζεται ένας Πρόεδρος που συστηματικά αρνείται να λογοδοτήσει στον λαό και στις πολιτικές δυνάμεις, για να κυβερνά ανενόχλητος, κύριοι συνάδελφοι: έλεγχο της Νομικής Υπηρεσίας, έλεγχο του Γενικού Εισαγγελέα. Και δε θα φοβάται και από καμιά δίωξη μελλοντικά.

Και μετά από τις συνεχείς συγκρούσεις με τον νυν Γενικό Εισαγγελέα, συγκρούσεις που εξέθεσαν τον Πρόεδρο ανεπανόρθωτα -μη σας θυμίσω το «ντροπή» που του είπε ο Γενικός Εισαγγελέας- νομίζω ουδείς πρέπει να αμφιβάλλει προς ποια κατεύθυνση θα κινηθεί ο κ. Αναστασιάδης, για να έχει το κεφάλι του ήσυχο. Δε θέλει έναν Γενικό Εισαγγελέα να τον ελέγχει, δε θέλει έναν Γενικό Εισαγγελέα να επιβάλλει κράτος δικαίου. Και έχουμε μερίδιο ευθύνης -θα το επαναλάβω καταλήγοντας- να διασφαλίσουμε ότι τα δημόσια αξιώματα θα καταλαμβάνονται από ανθρώπους που θα έχουν γνώμονα των πράξεων και των σχεδιασμών τους το δημόσιο συμφέρον και όχι τον προσωπικό πλουτισμό.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγιάννης έχει τον λόγο.

Κύριε Χατζηγιάννη, στο βήμα, σας παρακαλώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα εξύπνησαν πάρα πολλά πράγματα μετά από μια μακρά απουσία στο πολιτικό σκηνικό δεκαετίας. Η πολύ αγαπητή συνάδελφος μίλησε για κοινοβουλευτική πλειοψηφία, με άλλα λόγια αλλαγή συντάγματος, προκειμένου να αλλάξει και τον ρόλο του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αν είναι δυνατόν! Μάλιστα αυτό θα μπορούσε να γίνει και να υπάρχει ως προβληματισμός σε πολύ πιο κρίσιμες εποχές και περιόδους που άλλοι ήταν στην εξουσία και κινδύνεψε πολύ περισσότερο αυτός ο τόπος. Αγνωείτε τους -πετυχημένους για σας- διορισμούς Γενικού Εισαγγελέα, Ελεγκτή της Δημοκρατίας, πορίσματα τα οποία έχουν γίνει και έχουν καταλήξει στη δικαιοσύνη...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...και έχουν καταλήξει στη δικαιοσύνη. Το γεγονός ότι το σύστημα λειτουργεί, το γεγονός ότι υπάρχει και αποτροπή αυξημένη, το γεγονός ότι υπάρχει και μεγαλύτερος αριθμός που καταλήγει στη δικαιοσύνη, το αγνοείτε παντελώς! Πορίσματα που οδηγήθηκαν στη δικαιοσύνη, αγαπητή συνάδελφε, τα εκμηδενίσατε όλα, χαρακτηρίσατε πολύ περισσότερο απ' ό,τι χρειάζεται και ξεχνάτε όλα τα υπόλοιπα τα οποία έχουν συμβεί σ' αυτό τον τόπο. Πολύ λυπάμαι γι' αυτό! Η κριτική σας είναι πολύ έντονη, σε σημείο δημιουργίας συναισθηματικού φόρτου.

Άκουσα και τον συνάδελφο προηγουμένως. Όλα μαύρα, κατάμαυρα σ' αυτή την αίθουσα, τίποτα δεν έχει γίνει και καλείται πλέον αυτή η κοινωνία να εργαστεί ή να δημιουργήσει περαιτέρω. Θα ήταν πολύ πιο δίκαιο και ο συνάδελφος, όταν αναφέρθηκε στη γεωργία, να επικρίνει ή και να διεκδικήσει με τόση αγάπη για τους γεωργούς αυτά τα οποία τους έχει πάρει ως χορηγίες η ΑΗΚ πρόσφατα. Δεν το πράττετε, γιατί απλούστατα είστε εγκλωβισμένος στον κρατισμό των ημικρατικών οργανισμών.

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, ζήτησε και ετοιμάσαμε κώδικα δεοντολογίας των βουλευτών· ο οποίος κώδικας δεοντολογίας των βουλευτών είναι έτοιμος, πανέτοιμος· κάπου είναι σταθμευμένος. Και θα πρέπει το συντομότερο επιτέλους αυτό τον κώδικα να τον κάνουμε σάρκα και οστά. Να μιλήσουμε και γι' αυτή τη διάσταση του corruption, όχι μόνο μονοδιάστατα και να αφήνουμε πολλές πτυχές που είτε αφορούν μέσα μαζικής ενημέρωσης είτε αφορούν σωρεία άλλα τεκταινόμενα σ' αυτό τον τόπο και να μην τα αγγίζουμε καθόλου. Άρα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το συντομότερο ο κώδικας δεοντολογίας των βουλευτών να είναι ενώπιον του σώματος ή ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής, για να συζητηθεί.

Συζητούμε τον κρατικό προϋπολογισμό για άλλη μια φορά με άλυτο το κυπριακό πρόβλημα. Και λέω δυστυχώς με άλυτο το κυπριακό πρόβλημα, επειδή όσο η πατρίδα μας είναι κατεχόμενη, συνεχίζουμε, ναι, να είμαστε πρόσφυγες, συνεχίζουμε, ναι, να αδικούμε τους εκτοπισμένους μας και συνεχίζουμε, ναι, να συντηρούμε αδικίες οι οποίες είναι τόσο μεγάλες πλέον σε βάρος του προσφυγικού κόσμου και θέτουν τη συνοχή του κυπριακού ελληνισμού σε αμφισβήτηση.

Και θέλω να είμαι καθαρός απέναντι σε μια διαρκή προσπάθεια ορισμένων που θέτουν το εξής ερώτημα: Υπάρχουν ακόμη, μετά από σαράντα πέντε χρόνια, πρόσφυγες; Η απάντηση είναι κρυστάλλινη: Ναι, υπάρχουν πρόσφυγες, ναι, υπάρχουν εγκλωβισμένοι, ναι, υπάρχουν αγνοούμενοι, ναι, υπάρχει δράμα, αδικία, διάκριση και πόνος ακόμη σήμερα. Εάν για κάποιους η απώλεια της μισής Κύπρου έχει διαρκέσει μόνο σαράντα πέντε χρόνια, τότε και η απώλεια της υπόλοιπης θα έχει ενδεχομένως την ίδια διάρκεια, ίσως ακόμη και πολύ λιγότερη. Για τα δίκαια λοιπόν των προσφύγων θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε. Ναι, υπάρχει ακόμη περικλειστη πόλη της Αμμοχώστου. Ναι, έχουν κάνει πρόσφατα βήματα προς τα Στροβίλια.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θα ήθελα να αναφερθώ στον τομέα της παιδείας, τον τομέα με το μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού, €1,2 δις και όχι μόνο, εάν λάβουμε υπόψη τους πρόσθετους προϋπολογισμούς των κρατικών πανεπιστημίων, €200 εκατομ. και άλλα περίπου €200 εκατομ., για τα οποία αρκετοί συνάδελφοι εδώ πέρα δεν έχουν την ίδια ευαισθησία, που αφορούν την παραπαιδεία. Χωριστά οι προϋπολογισμοί των ιδιωτικών σχολείων και των ιδιωτικών πανεπιστημίων, που εξοικονομεί ο φορολογούμενος.

Ωστόσο, εάν δούμε αυτά τα ποσά από πλευράς ΑΕΠ, θα επαναλάβουμε τις διαπιστώσεις όλων των διεθνών οίκων αξιολόγησης ότι δαπανούμε πολλά και πετυχαίνουμε λίγα. Άρα, για δεκαετίες συντηρούμε ένα γηρασμένο, εργασιοκεντρικό, ανελαστικό, αντιπαραγωγικό, άδικο και -πάνω απ' όλα- αντιπαιδαγωγικό σύστημα, το οποίο θα πρέπει με καλή θέληση και ειλικρίνεια να αλλάξουμε, αγαπητέ συνάδελφε, αλλά όχι με το συμβούλιο που εσείς λέτε και έχει καθαρά εργασιοκεντρική φιλοσοφία. Αυτή η αλλαγή χρειάζεται εθνική συστράτευση μεταξύ όλων των πολιτικών δυνάμεων. Καλώ τον υπουργό λοιπόν να προχωρήσει σε εντατικό διάλογο με όλα τα κόμματα με ένα ζητούμενο, να δοθούν θεραπείες. Ο Πρόεδρος ο ίδιος θα πρέπει να συγκαλέσει τις πολιτικές δυνάμεις, για να καθορίσουν εθνικό πλαίσιο πορείας του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Θέλω να δηλώσω ότι είναι θετικό το έργο που έχει επιτελέσει ο Υπουργός Παιδείας, με κύριο χαρακτηριστικό την παραγνώριση της γραφειοκρατίας, της διαπλοκής και της τυπολατρίας και το οποίο καταθέτω για σκοπούς πρακτικών, γεγονός για το οποίο δεν μπορέσατε να δώσετε εκείνες τις απαντήσεις κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην αρμόδια επιτροπή. Επιλέγω όμως να σας αναφέρω μία μόνο συστημική αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα, η οποία έχει περάσει απαρατήρητη και αφορά τη μεγαλύτερη ηλικία που εγγράφονται τα παιδιά στα δημοτικά μας σχολεία. Σημειώνω επίσης τη μεγάλης σημασίας νομοθεσία-ομπρέλα για την παραβατικότητα, όπου του υπουργού η συνδρομή ήταν θετική, με την παράλληλη συνδρομή των συνάδελφων βουλευτών, τους οποίους ευχαριστώ και ειδικές ευχαριστίες εκφράζω και προς τον αγαπητό Παύλο Μυλωνά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε μπροστά σε νέες προκλήσεις. Θα πρέπει να προστατέψουμε το κλίμα, να σχεδιάσουμε την ψηφιοποίηση, να διασφαλίσουμε την ευημερία και συνοχή μεταξύ μας. Και όλα αυτά θα πρέπει να συμβούν ταυτόχρονα και σε περίοδο που τα εισοδήματα αυτού του κράτους δεν μπορούν να αυξάνονται με μεγαλύτερους ρυθμούς, αφού έχουμε ένα Brexit ενώπιόν μας, έχουμε εμπορικούς πολέμους, αλλά και διενέξεις σε όλο τον κόσμο.

Για αυτούς κυρίως τους λόγους θα πρέπει να καθορίσουμε προτεραιότητες πάνω απ' όλα. Λέμε εμείς ότι βάση στην παραπέρα πορεία και στην επίλυση των μεγάλων θεμάτων της πατρίδας μας είναι η εκπαίδευση, που αποτελεί τον στρατηγικό πυλώνα. Η Κύπρος ως εκπαιδευτικό κέντρο είναι στρατηγική πρόκληση του παρόντος, αλλά και του μέλλοντος. Θα πρέπει να επενδύσουμε στην εκπαίδευση και στην έρευνα. Θα πρέπει να επενδύσουμε στους ανθρώπους της χώρας μας, στους δικούς μας ανθρώπους, στις γενιές που δεν έχουν ακόμη μερίδιο στο κατεστημένο και στη νοοτροπία ποιού; Του βολεμένου. Και θέλω να είμαι ιδιαίτερα καυστικός με όλους αυτούς που έχουν βουλευτεί και μιλούν στο όνομα των νέων ή της νέας γενιάς. Η καλή εκπαίδευση, η μετεκπαίδευση, η καλή έρευνα με έμφαση στην κατεύθυνση της καινοτομίας αποτελούν καθοριστικούς στόχους στη χώρα μας. Είναι καθοριστικά και απαραίτητα για τη ζωή και την ευημερία έκαστου σε αυτή τη χώρα, για τη συνοχή της κοινωνίας μας, καθώς και για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας.

Παράλληλα, θα πρέπει να επενδύσουμε χρήματα και πόρους στον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης και του σχολείου μας, καθώς και στους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας, όπως είναι η γεωργία.

Θα πρέπει να επιστρατεύσουμε τη φορολογική πολιτική προς όφελος των επιχειρήσεων, με σκοπό να αναπτύξουν έρευνα και καινοτομία. Έτσι δημιουργούμε για τους νέους μας, έτσι εξασφαλίζουμε την απεξάρτηση από τους κλασικούς τομείς της οικονομίας και διασπορά των κινδύνων.

Η κύριά μας πρόκληση, αλλά ταυτόχρονα και στόχευση στο αμέσως επόμενο στάδιο, που θα φέρει χιλιάδες θέσεις εργασίας στους νέους μας, είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Η ψηφιακή τεχνολογία μάς επιτρέπει να σχεδιάσουμε το μέλλον μας. Το να κάνουμε καλό ψηφιακό μετασχηματισμό, σημαίνει καλύτερη ζωή, καλύτερη κινητικότητα, καλύτερη εκπαίδευση, καλύτερη υγεία, καλύτερη διατροφή και ενέργεια. Για τον ψηφιακό μετασχηματισμό θα πρέπει να εξοπλιστούμε με κατάλληλη τεχνολογική υποδομή. Η ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης θα φέρει ριζοσπαστικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Η ψηφιοποίηση λοιπόν στη διδασκαλία, στη μάθηση, στη λειτουργία και οργάνωση του σχολείου προσφέρει προοπτικές για νέες παιδαγωγικές βελτιώσεις, για πιο ευχάριστη και ανθρώπινη για εσάς διεργασία της μάθησης και πάνω απ' όλα πάταξη της παραπαιδείας. Προσφέρει δυνατότητες στους μάχιμους εκπαιδευτικούς μας για ανέλιξη διαφορετική απ' ό,τι το αχαρακτίζιστο που επικρατεί σήμερα. Και αναζητώ φυσικά και το πρότυπο των δικών σας προσλήψεων για αξιοκρατία, όπως έχει συμβεί στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο. Προσφέρει στους μαθητές μας δυνατότητες μάθησης, χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να τρέχουν στην παράλληλη και υποχρεωτική φροντιστηριακή υπηρεσία. Τέλος, θα ανακουφίσει την οικογένεια από το δυσβάστακτο κόστος των φροντιστηρίων.

Αγαπητοί μου βουλευτές,

Λέω με έμφαση ότι εμείς έχουμε την υποχρέωση, αλλά και τη δύναμη να κτίσουμε διαφορετικά την Κύπρο μας, τη δική μας την Κύπρο, τη δική μας την πατρίδα, το δικό μας μέλλον, το μέλλον των παιδιών μας. Αυτή είναι η εντολή που έχουμε από τον λαό και ταυτόχρονα αυτή είναι η δουλειά που έχουμε να κάνουμε. Αυτή την πορεία θα πρέπει να την κάνουμε όλοι από κοινού. Σε αυτή την πορεία χρειαζόμαστε το κάθε μέλος αυτής της κοινωνίας, ανθρώπους με κάθε ταλέντο, από κάθε γειτονιά και χωριό της Κύπρου, κάθε μέλος που έχει όρεξη να προχωρήσει με το καινούριο και το διαφορετικό, ανθρώπους που έχουν όρεξη να μάθουν και να προχωρήσουν, ανθρώπους που καταλαβαίνουν αυτό τον κόσμο και θέλουν να τον δημιουργήσουν, ανθρώπους που δε δημιουργούν σκοτάδι. Γιαγιάδες που επικοινωνούν με WhatsApp με τα εγγόνια τους, δεκαπεντάχρονους που εκπαιδεύονται στην ψηφιακή τεχνολογία, καθώς επίσης νέους που γνωρίζουν πότε θα βάλουν στην άκρη το κινητό τους το τηλέφωνο.

Αφήστε μας λοιπόν να αντικρίσουμε με αισιοδοξία, αγαπητοί συνάδελφοι, το μέλλον αυτού του τόπου. Θέλω να πιστεύω ότι έχουμε τις καλύτερες προϋποθέσεις για αυτή την πορεία. Μέσα απ' αυτή την πορεία θα κρατήσουμε τους καλύτερους των καλύτερων ανάμεσά μας, αυτούς που εναποθέτουν την ελπίδα στη ζωή, πάνω στις ικανότητές τους και δεν τους πολιορκεί ο φόβος σε σημείο που να γίνονται έρμαιο εκμετάλλευσης.

Τελειώνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητοί φίλοι, από το ΑΚΕΛ, τα τετράμηνα έχουν ολοκληρωθεί, εξήμισι χιλιάδες μαθητές έχουν προσέλθει στις εξετάσεις. Εξ αυτών εξήντα με εβδομήντα ήταν οι απουσίες. Κάποιοι εξ αυτών ήταν ασθενείς, κάποιοι εξ αυτών απουσίαζαν για τους οποιουδήποτε λόγους. Εξήντα, εβδομήντα έχουν τη δυνατότητα να προσέλθουν και πάλι σε διορθωτική εξέταση. Το μαύρο που έχετε δημιουργήσει και τα επιχειρήματα που έχετε χρησιμοποιήσει χρήζουν απολογίας. Απολογίας όχι προς το σώμα ή προς εμάς, αλλά προς τον κυπριακό λαό. Απάντηση πήρατε σαφέστατη και ξεκάθαρη, τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους μαθητές, και -πάνω απ' όλα και πολύ ανησυχητικό για σας- από την ίδια την κοινωνία.

Σας εύχομαι καλή επιτυχία στο μέλλον. Με αυτή την πορεία συνεχίστε και θα έχετε τα ίδια πάντοτε αποτελέσματα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης από το ΔΗΚΟ Πάφου.

Έχετε τον λόγο, κύριε Πιττοκοπίτη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η διαδικασία συζήτησης και ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί για το νομοθετικό σώμα την κορυφαία πράξη άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου προς την εκτελεστική εξουσία.

Στον τομέα της οικονομίας είναι βέβαιο ότι έχουμε σημάδια ανάκαμψης, αλλά για να φτάσουν τα αποτελέσματα αυτών των θετικών εξελίξεων της οικονομίας στην τσέπη του πολίτη, που αυτό είναι το ζητούμενο, θα χρειαστεί ακόμα μεγάλη προσπάθεια και χρόνος. Οι αριθμοί και οι στατιστικές έχουν τη σημασία τους, αλλά πρωτίστως σημαντικότερο είναι πώς λειτουργεί η πραγματική αγορά και πόσο δύσκολα ζει σήμερα ο Κύπριος πολίτης. Δεν πρέπει επίσης να διαφεύγει κανενός ότι τα όποια κέρδη έχουν προκύψει τα τελευταία χρόνια στην

οικονομία αυτά οφείλονται κατά κύριο λόγο στις θυσίες και στις αντοχές του λαού μας, ο οποίος είναι και ο πραγματικός πρωταγωνιστής της όλης προσπάθειας.

Σημαντικότερη ήταν επίσης και παραμένει η συμβολή, κύριε Μαυρίδη, του Δημοκρατικού Κόμματος, το οποίο με τη συνετή, συνεπή και πατριωτική του στάση στήριξε μέτρα, προκειμένου να διασωθεί η κυπριακή οικονομία, πληρώνοντας πολλές φορές και πολιτικό κόστος.

Ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε στη Βουλή ότι η οικονομία έχει επανεκκινήσει και ότι όλοι οι οικονομικοί δείχτες είναι με πρόσημο θετικό. Αυτό φυσικά αποτελεί τη μισή αλήθεια. Στην ουσία η πραγματικότητα για τον απλό πολίτη είναι πολύ διαφορετική και το βλέπουμε στην καθημερινότητα, όταν μεγάλο μέρος του πληθυσμού ζει στα όρια της φτώχειας και δεν είναι υπερβολή να ισχυριστούμε ότι, ναι μεν οι αριθμοί και οι δείχτες της οικονομίας ευημερούν, αλλά πολλοί συμπολίτες μας δεινοπαθούν και το κοινωνικό κράτος σε μεγάλο βαθμό είναι απόν.

Είναι γι' αυτό ακριβώς τον λόγο που το Δημοκρατικό Κόμμα έχει διεκδικήσει και έχει πετύχει στους φειτούς προϋπολογισμούς την αύξηση του επιδόματος των χαμηλοσυνταξιούχων κατά €19 εκατομ., έχει πετύχει την ενίσχυση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης με επιπρόσθετη συνεισφορά €20 εκατομ. Έχουμε πετύχει την αύξηση της επιδότησης του πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές και επίσης την αύξηση κατά 50% του κονδυλίου για το στεγαστικό σχέδιο αναζωογόνησης ορεινών και ακριτικών περιοχών, ανεβάζοντάς το στα €4,6 εκατομ. Έχουμε επίσης πετύχει και τη δέσμευση της εκτελεστικής εξουσίας, κύριε Αβέρωφ, για διεύρυνση των κριτηρίων όσον αφορά τα σχέδια που έχω αναφέρει, ούτως ώστε να καλυφθούν περισσότερες κοινότητες και πολίτες αυτού του τύπου.

Πρέπει εδώ να πούμε ότι δυστυχώς κάποιιοι...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Εγώ είμαι ο μόνος ακριβώς που σας ακούω όλους!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...αυτή την υπεύθυνη στάση του Δημοκρατικού Κόμματος τη διαστρεβλώνουν και παραπληροφορούν. Κάποιοι δε έχουν δηλώσει ότι το Δημοκρατικό Κόμμα υποτάσσεται στην εκάστοτε εκτελεστική εξουσία. Μέγα σφάλμα και μεγάλη διαστρέβλωση. Κάποιοι θέλουν να ξεχνούν, αλλά οι πολίτες δεν ξεχνούν φυσικά ούτε τη διακυβέρνηση Σπύρου Κυπριανού ούτε τη διακυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου. Όταν το Δημοκρατικό Κόμμα ήταν στην εξουσία, αγαπητοί φίλοι, και η οικονομία ευημερούσε και ο τόπος και οι πολίτες πήγαιναν πολύ καλά και οι θεσμοί λειτουργούσαν άψογα. Δυστυχώς όμως, κάποιοι οι οποίοι μονίμως λαϊκίζουν και δημαγωγούν θέλουν να διαστρεβλώνουν τα πράγματα.

Εμείς στέλνουμε ένα ξεκάθαρο μήνυμα, ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσουμε πατριωτικά, σταθερά, αταλάντευτα να στηρίζουμε αυτό τον τόπο, με μόνη πυξίδα μας το συμφέρον του τόπου και του πολίτη.

Οι πολίτες σήμερα έχουν, αγαπητοί φίλοι, να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα, όπως τα κόκκινα δάνεια και τις εκποιήσεις, που απειλούν δυστυχώς ακόμη και την πρώτη κατοικία και την επαγγελματική στέγη. Εμείς αναμέναμε ένα κράτος με περισσότερο ανθρώπινο πρόσωπο, ένα κράτος κοντά στον πολίτη και τα καθημερινά του προβλήματα. Αντί αυτού, βλέπουμε τους συνταξιούχους μας να ζουν μέσα σε συνθήκες φτώχειας, ανέχειας και εξαθλίωσης. Πρέπει να υπάρξει, αγαπητοί φίλοι, βελτίωση των διαδικασιών παραχώρησης του ανεργιακού επιδόματος, καθώς και του επιδόματος ασθενείας, ούτως ώστε οι δικαιούχοι να παίρνουν τη βοήθεια που δικαιούνται, την ώρα που την έχουν πραγματικά ανάγκη.

Βλέπουμε την ανεργία δυστυχώς να βρίσκεται ακόμα σε υψηλά επίπεδα, ειδικότερα στους νέους ανθρώπους και στους νέους επιστήμονες. Σοβαρότατο επίσης πρόβλημα έχουμε και με την υπογεννητικότητα. Υπέρτατη ευθύνη κάθε ευρωπαϊκής κοινωνίας είναι η θωράκιση της μητρότητας. Δυστυχώς, στην ευρωπαϊκή Κύπρο με τα τόσα προβλήματα υπογεννητικότητας και δημογραφικής υποχώρησης του κυπριακού ελληνισμού με την ανοχή και του κράτους μερίδα εργοδοτών θεωρούν τη μητρότητα σοβαρό κόστος για τις επιχειρήσεις τους και δε διστάζουν να απολύουν έγκυες γυναίκες. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θεωρούμε ότι είναι εθνική επιταγή η στήριξη και η ενθάρρυνση της μητρότητας από το ίδιο το κράτος με πρακτικά μέτρα.

Δυστυχώς, αγαπητοί φίλοι, το κράτος έχει επίσης αποτύχει να εκτιμήσει έγκαιρα τον κίνδυνο από τις συνεχώς αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές και δεν έχει πάρει έγκαιρα τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, με αποτέλεσμα η Κύπρος να δέχεται αναλογικά τον υψηλότερο πληθυσμό από μετανάστες και πρόσφυγες από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό έχει ως συνέπεια να αντιμετωπίζουμε σοβαρά προβλήματα οικονομικής και κοινωνικής υφής, καθώς επίσης προβλήματα ασφάλειας και αλλοίωσης της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού μας.

Στον τομέα της προσφυγικής πολιτικής δυστυχώς η κυβέρνηση εξακολουθεί να παραμένει στις βαρύνουσες διακηρύξεις και εξαγγελίες υπέρ των προσφύγων. Η πραγματικότητα εξακολουθεί όμως να είναι πολύ διαφορετική. Συγκεκριμένα, η στεγαστική προσφυγική πολιτική εξαντλείται σχεδόν αποκλειστικά και μόνο

στη διαχείριση των τουρκοκυπριακών κατοικιών, με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός δικαιούχων εκτοπισμένων οικογενειών να παραμένουν χωρίς στέγη.

Σημειώνουμε επίσης στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς την έλλειψη επαρκών δαπανών για τους σημαντικότερους τομείς της άμυνας, της υγείας και της παιδείας. Συγκεκριμένα, στον τομέα της υγείας οι πρόσφατες έρευνες από την Ευρωπαϊκή Ένωση καταδεικνύουν ότι είμαστε τελευταίοι στις δαπάνες στον τομέα αυτό και δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια βρίσκονται σε πλήρη κατάρρευση, παρ' όλο που έπρεπε να αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του ΓΕΣΥ.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στον τομέα της παιδείας, αγαπητέ φίλε κύριε υπουργέ. Και εδώ οι στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μας εμφανίζουν και πάλι στην τελευταία θέση στην ποιότητα γνώσεων των μαθητών μας. Και φυσικά δε φταίνε ούτε οι μαθητές ούτε οι εκπαιδευτικοί, αλλά οι στρεβλώσεις που εμφάνιζε μέχρι πρότινος το εκπαιδευτικό μας σύστημα, το οποίο χρίζει περαιτέρω βελτίωσης.

Αγαπητέ κύριε Χατζηγιάννη και κύριε υπουργέ,

Όλοι μιλούμε για την ανάγκη στήριξης της τεχνικής εκπαίδευσης, αλλά πώς θα το πετύχουμε αυτό, χωρίς να έχουμε Τεχνικές Σχολές, κύριε υπουργέ; Τα στατιστικά λένε ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος αριθμός μαθητών που επιλέγουν την τεχνική εκπαίδευση ανέρχεται στο 49,3%. Στην Κύπρο βρισκόμαστε μόλις στο 18,5%, κύριε υπουργέ. Στην Πάφο τα τελευταία δέκα χρόνια το ποσοστό αυτών από το 19% έχει ανέλθει στο 36,7%, κύριε υπουργέ, παρ' όλο που ο μέσος όρος σε όλη την Κύπρο βρίσκεται πολύ χαμηλά, στο 18%. Στην Πάφο βρίσκεται στο 36,7%, παρ' όλο που έχουμε μόνο μία Τεχνική Σχολή, κύριε υπουργέ. Και να μου επιτρέψετε να κάνω τις συγκρίσεις. Υπάρχουν τρεις Τεχνικές Σχολές στη Λευκωσία, τρεις στην περιοχή της Λάρνακας, τρεις στη Λεμεσό, μία στην Πάφο. Μία και έχει κορεστεί, κύριε υπουργέ, και πολλοί μαθητές υποχρεώνονται να συνεχίσουν την εκπαίδευση στα λύκεια.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Και μία στο κρατίδιο της Πόλης!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Διορθώνει ο κ. Αβέρωφ: «Στην Πάφο έχουμε ενάμισι. Μία στην Πάφο και μισή στην Πόλη Χρυσοχούς»!

(Γέλια)

...Με αποτέλεσμα, κύριε υπουργέ, μαθητές που ενδιαφέρονται να συνεχίσουν τη φοίτηση σε Τεχνική Σχολή να μην μπορούν, γιατί δεν υπάρχουν οι εγκαταστάσεις.

Ο πρώην Υπουργός Οικονομικών, κύριε Αβέρωφ, είπε ότι έχει αφήσει στον νυν Υπουργό Οικονομικών πρωτόγνωρα πλεονάσματα. Ε, δε γίνεται να αφήνουμε πρωτόγνωρα πλεονάσματα, κύριε Δημητρίου, αλλά να μην έχουμε λεφτά για ένα σχολείο. Επιβάλλεται η ανέγερση, η δημιουργία νέας Τεχνικής Σχολής στην Πάφο, κύριε Υπουργέ.

Παρ' όλο που έχουμε βγει από τα μνημόνια και έχουμε απαλλαγεί από την τρόικα, στο όνομα μνημονιακών δεσμεύσεων βλέπουμε να επιχειρείται ξεπούλημα δημόσιας περιουσίας και ειδικότερα κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, όπως η Cyta και η ΑΗΚ. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα στέλνουμε για ακόμη μια φορά το ξεκάθαρο μήνυμα ότι είμαστε υπέρ του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των δημόσιων οργανισμών, αλλά σε καμία περίπτωση δε θα συγκατανεύσουμε στο ξεπούλημα δημόσιου πλούτου και δημόσιας περιουσίας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα μάς ανησυχεί επίσης η έλλειψη αποτελεσματικών μέτρων για στήριξη του γεωργικού τομέα της πατρίδας μας, όπως είναι η δημιουργία και τήρηση μητρώου γεωργών, καθώς και η ρύθμιση της εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Σημειώνω επίσης την έλλειψη κινήτρων για ενθάρρυνση νεαρών ζευγαριών, νεαρών ατόμων να ασχοληθούν με τη γεωργία. Μας ανησυχεί επίσης η απώλεια του εμπορικού σήματος για το χαλλούμι στη βρετανική αγορά και ο τρόπος που το χειρίστηκε η εκτελεστική εξουσία. Δυστυχώς, ο γεωργικός τομέας έχει αφεθεί από την παρούσα διακυβέρνηση στον αυτόματο πιλότο, με αποτέλεσμα συγκεκριμένοι τομείς, όπως η αμπελοκαλλιέργεια και άλλοι οι οποίοι στο παρελθόν στήριζαν την οικονομία του τόπου και παρείχαν ικανοποιητικό εισόδημα στους κατοίκους της υπαίθρου μας και ειδικότερα στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, να κινδυνεύουν σήμερα με πλήρη κατάρρευση.

Θέλουμε παράλληλα να σημειώσουμε και την ανάγκη επαναφοράς του θεσμού της μεμονωμένης κατοικίας ως κοινωνικό μέτρο με τη δήλωση πολιτικής, κάτι που θα λειτουργήσει θετικά προς την κατεύθυνση στήριξης της υπαίθρου και των μικροϊδιοκτητών. Θέλω να πω ότι ήταν ένας θεσμός, ένα μέτρο το οποίο αντιμετώπιζε όλους τους πολίτες ισομερώς και δίκαια είτε αυτοί ήταν μεγαλογαιοκτήμονες είτε ήταν μικροϊδιοκτήτες. Δυστυχώς, επί της διακυβέρνησης Χριστόφια και επί υπουργίας Σουλκιωτή και Ελένης Μαύρου αυτό τερματίστηκε και δυστυχώς επαναβεβαιώθηκε αυτός ο τερματισμός και επί υπουργίας Χάσιου. Και, παρ' όλο που αυτό το θέμα είναι γραμμένο στην επιτροπή Εσωτερικών εδώ και τρία χρόνια και υπήρχε δέσμευση από τον πρώην Υπουργό Εσωτερικών κ. Χάσιου ότι θα άρχιζε διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους, για να

αρθούν αυτές οι αδικίες, δυστυχώς δεν έχει γίνει οτιδήποτε. Και πρέπει να πω εδώ, αγαπητέ κύριε Φακοντή, παρ' όλες τις προσπάθειές μας να επανέλθει ξανά στην επιφάνεια το θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών, δυστυχώς η κ. Μαύρου δεν έχει ακόμα ανάψει το πράσινο φως και αναμένουμε και περιμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, άσ' τον να μιλήσει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν του διάς χρόνο...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Καλά, τόσοι νομάτοι, πρέπει να πκιάσεις 'πού μένα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλα, κύριε Πιπτοκοπίτη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών του κράτους, θα ήθελα να μεταφέρω προς την εκτελεστική εξουσία τη δυσαρέσκεια, απογοήτευση και αγανάκτηση των συνεπαρχιωτών μου για τον τρόπο με τον οποίο συνεχίζει να αντιμετωπίζεται η επαρχία μου. Πρέπει να πούμε ότι σημαντικότερα έργα υποδομής που έπρεπε να εκτελεστούν εδώ και δεκαετίες δυστυχώς παραμένουν εκεί, υποσχέσεις και δεσμεύσεις χωρίς οτιδήποτε το ουσιαστικό, με εξαίρεση τον δρόμο Πάφου-Πόλης, που έχει ξεκινήσει διαδικασία, και ευχόμαστε να μην υπάρξει οποιαδήποτε εμπλοκή, επιπλοκή, με εφέσεις κ.λπ.

Πρέπει επίσης να πω για τον δρόμο αεροδρομίου-Κάτω Πάφου-Κόλπου των Κοραλλιών. Να πω γι' αυτή την περιβόητη μαρίνα στα Πότιμα. Να πούμε για τα αγκυροβόλια στο Λατσί και στην Κάτω Πάφο. Να πούμε για το φράγμα στην Επισκοπή, που χρονολογείται από το 1992. Να πούμε για τη μεταφορά του ΑΞΙΚ και άλλης ανώτατης δημόσιας σχολής στην Πάφο. Να πούμε και για το θέμα του Ακάμα, φίλε Φακοντή -και ο φίλος Κέττηρος το ανέφερε εδώ- ότι, ναι, επιβάλλεται να υπάρξει προστασία του Ακάμα και του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά ο φίλος Νίκος δε βρήκε να μας πει και μία λέξη για τις κοινότητες του Ακάμα, που εδώ και τριάντα χρόνια είναι στο περιθώριο και ερημώνονται και γίνονται γηροκομεία. Και να πούμε επίσης, φίλε Φακοντή, για να το μεταφέρεις στο φίλο τον Λουκαΐδη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη, επειδή δε θέλω να έχω πρόβλημα με...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

... ενώ ως κράτος είμαστε υποχρεωμένοι να εντάξουμε το 15% της επικράτειας στο Natura, εμείς, η Κύπρος, εντάξαμε το 29% και από αυτό το 29%, κύριε Φακοντή, το γνωρίζεις, το 50% έχει μπει στην Πάφο. Να το γνωρίζει ο κ. Λουκαΐδης αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τελειώνω, ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές, κύριε Πιπτοκοπίτη, ευχαριστώ πάρα πολύ!

Ο κ. Αδάμου.

Έχετε τον λόγο, κύριε Αδάμου.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικό ζήτημα προς εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια επιείκεια από μέρους σας παραβίασης του κανονισμού με προσωπικές αναφορές σε ονόματα, που δεν το επιτρέπει ο κανονισμός. Αλλά να καταγράψω ότι έχουν γίνει αναφορές σε ονόματα έξι μελών της κοινοβουλευτικής μας ομάδας σε μια ομιλία και αυτό το πράγμα πρέπει να προσεχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Επ' ευκαιρία της διαδικαστικής παρέμβασης του κ. Δαμιανού, όταν μιλάτε, δεν είναι σωστό να αναφέρεστε σε ονόματα. Θα δώσετε την απάντηση δηλαδή, χωρίς να πείτε «κύριε τάδε ή συνάδελφε τάδε» κ.λπ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πολύ σωστά, εκτός αν είσαι βουλευτής του ΑΚΕΛ και μπορείς να κάνεις συνέχεια αναφορά στον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ούτε αυτό γίνεται! Εγώ θεωρώ την παρέμβαση και του κ. Νεοφύτου επιβεβαίωση για το ότι δεν είναι σωστό να γίνεται αυτό το πράγμα. Άρα, έχετε το υπόψη σας, μπορεί να υπάρχουν και νέοι βουλευτές που να μην το ξέρουν, μπορεί να μην το τόνισα αρκετά εγώ, μπορεί να μην το σταμάτησα, εν πάση περιπτώσει, δεν πρέπει να γίνεται.

Ο κ. Αδάμου έχει τον λόγο τώρα.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτά που θα ακούσετε από εμένα ως πρόεδρο της επιτροπής Περιβάλλοντος δε θέλω να τα εκλάβετε ότι είναι αντιπολίτευση που σας κάνω. Σας λέω ακριβώς τις πραγματικότητες, τις οποίες γνωρίζουν και αρκετοί συνάδελφοι από εσάς και νομίζω να λάβετε εκείνα τα μέτρα που χρειάζονται, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε σωστά τα προβλήματα του περιβάλλοντος που έχουμε στον τόπο μας, που μοιάζουν τόσο υποβαθμισμένες οι δράσεις μας.

Θέλω να ξεκινήσω τη σημερινή μου ομιλία, για να δείτε τώρα με αυτά που θα σας πω ότι δεν είναι εγώ που τα λαλώ, είναι άλλοι που τα λένουν, επικαλούμενος τα πρόσφατα δημοσιεύματα που αφορούν το περιβάλλον και μιλούν από μόνα τους. «Στο εδώλιο η Κύπρος για το περιβάλλον», «Η λεηλασία του περιβάλλοντος», «Πράσινες παραβάσεις». Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι αντιμέτωπη με επιπτώσεις από την Κομισιόν και ο λόγος; Οι δεκάδες υποθέσεις παράβασης της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατήρηση της φύσης. Υπάρχει αδυναμία δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων για δεκάδες έργα. Οι προειδοποιητικές επιστολές από την Κομισιόν αναφέρονται στην αποτυχία της Κύπρου κατά τρόπο γενικευμένο και συστηματικό, να προστατεύσει τις περιοχές που εμπίπτουν στο δίκτυο «Natura», αλλά και την αδυναμία της να προστατεύσει τη βιοποικιλότητά της. Αδειοδοτούνται δε αναπτύξεις, χωρίς να έχουν εξακριβωθεί από πριν οι πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Αυτά τα πράγματα που συμβαίνουν είναι από μόνα τους προσβλητικά και δεν τα λέω εγώ, τα λέει η Κομισιόν.

Έχουν γίνει βελτιώσεις στον τομέα του περιβάλλοντος, στις πολιτικές για το περιβάλλον. Αυτό πρέπει να το σημειώσουμε. Όμως είμαστε πάρα πάρα πολύ πίσω. Είμαι σίγουρος πως όσοι έχετε μετροφυλλήσει τις σελίδες για τον προϋπολογισμό του Τμήματος Περιβάλλοντος θα διαπιστώσετε πως περνά σχεδόν απαρατήρητος. Πέρα από τα πενιχρά κονδύλια που διατίθενται, είναι ένας προϋπολογισμός αντιπεριβαλλοντικός και αντιαναπτυξιακός. Εκτός από έρευνες και μελέτες, δεν υπάρχει τίποτε άλλο. Ανατρέξτε στο άρθρο με τα κατασκευαστικά έργα. Το κονδύλι είναι μηδενισμένο. «Σα να είχαν ποτέ τελειωμό τα πάθη και οι καημοί του κόσμου», όπως στοχάστηκε ο Παπαδιαμάντης στο «Μοιρολόγι της φώκιας», και ο τίτλος αυτός ταιριάζει απόλυτα σε ό,τι χαρακτηρίζει τη σημασία που δίνεται στο περιβάλλον.

Βλέπεις, κύριε Περδίκη, έχω πάρει τη μέθοδό σου να αναφέρω και ορισμένους στίχους, για να ωραιοποιώ και την ομιλία, να την κάμνω πιο όμορφη!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είσαι πάντα πρωτοπόρος!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Σύμφωνα λοιπόν με τα στρατηγικά σχέδια της κυβέρνησης για το περιβάλλον. Προτεραιότητα είναι η προστασία των οικοτόπων. Παρουσιάστηκε και προχθές. Τον Ακάμα όμως τι τον κάναμε; Τον κάψαμε! Η βιοποικιλότητά του χάνεται. Τα Natura καταπατήθηκαν. Οι επιτήδριοι για την εξυπηρέτηση συμφερόντων τους τον έχουν καταστρέψει κακόβουλα και ανελέητα. Ποια μέτρα έχουμε λάβει, για να τον προστατεύσουμε; Η μεταφορά κονδυλίου, ειδικά για το σχέδιο του Ακάμα, και η διεξαγωγή μιας πραγματικής έρευνας, με κατάληξη σε διαχειριστικά σχέδια των περιοχών που να απαντούν, παρακαλώ, και στις ανησυχίες των κατοίκων κοινοτήτων της περιοχής οι οποίοι ήρθαν, κύριε Πιπτοκοπίτη, ήσασταν παρών, στην επιτροπή Περιβάλλοντος και μας έθεσαν τα προβλήματά τους. Πώς τους βοηθούμε αυτούς τους ανθρώπους με παράλληλη προστασία του Ακάμα; Πότε το κάναμε αυτό το πράγμα;

Διαχείριση των αποβλήτων. Δίνεται ελάχιστο κονδύλι για την ολοκλήρωση του σχεδιασμού. Τα πρόστιμα που μας απειλούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ μεγαλύτερα και η μεταφορά κονδυλίου για το σκοπό αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι μία αδήριτη ανάγκη.

Το θέμα, αγαπητοί φίλοι, δεν είναι μόνο να επενδύουμε σε μελέτες. Και, ακόμα και αν επενδύσουμε σε αυτές, τι όφελος εισπράξαμε, όταν τα αποτελέσματα αυτών δεν προχωρούν σε έργα; Ακόμα και στο πολύ σημαντικό κομμάτι της κλιματικής δράσης, το ποσό όλο δίδεται για την απογραφή των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, χωρίς να προβλέπεται πρόνοια για δράσεις μείωσης των εκπομπών.

Η παγκόσμια κινητοποίηση για την κλιματική αλλαγή λαμβάνει όλο και περισσότερες διαστάσεις σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη. Η φωνή των πολιτών πια σε όλο τον πλανήτη ελπίζουμε ότι θα εισακουστεί απ' αυτούς που ρυπαίνουν συστηματικά τον πλανήτη και που αρνούνται πεισματικά να λάβουν μέτρα. Οι ανακοινώσεις έντεκα χιλιάδων επιστημόνων παγκόσμια κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου.

Επόμενο τραγελαφικό παράδειγμα ο περί Σκύλων Νόμος. Πόσο ακόμη πρέπει να περιμένουμε για την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή; Δώσαμε αλλεπάλληλες ευκαιρίες, για να βρουν οι υπηρεσίες και οι εμπλεκόμενοι κοινές συνιστώσες. Κατατέθηκε μόλις πριν από κάποιες εβδομάδες ένα τροποποιητικό νομοσχέδιο που αναφέρεται σε κάποια βασικά ζητήματα, αλλά και πάλι απέχει πολύ από το να λυθεί οριστικά το πρόβλημα της προστασίας και ευημερίας των ζώων. Εκτιθέμεθα απέναντι στον κόσμο που υποφέρει και στα ζώα που ζητούν το έλεός μας. Επιπλέον, μας είχε ειπωθεί ότι θα αυξηθεί και το κονδύλι για τα καταφύγια των ζώων, πράγμα για το οποίο πιέσαμε και με επιστολές μας ως επιτροπή Περιβάλλοντος προς την εκτελεστική εξουσία. Δεν είδαμε κανένα επιπλέον κονδύλι επί τούτου.

Συνεχίζω στο σημείο αυτό με τα χοιροστάσια και τις κτηνοτροφικές μονάδες. Λυπάμαι, αλλά αυτό που βλέπω είναι απουσία πολιτικής και στρατηγικού σχεδιασμού, σωστής χωροθέτησης των κτηνοτροφικών μονάδων παγκύπρια. Πρόβλημα διαχρονικό με συνεχιζόμενες αδειοδοτήσεις κτηνοτροφικών υποστατικών σε περιοχές που εδώ και χρόνια λειτουργούν χωρίς άδειες και με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία και στο περιβάλλον. Δεν είδαμε να διατίθεται κονδύλι αποζημίωσης και μετακίνησης των παράνομων υποστατικών.

Θα ήθελα ακόμη να ακούσω πώς απαντά το κράτος στην κραυγή αγωνίας των κατοίκων περιοχών που υποφέρουν από την περιβαλλοντική μόλυνση και την κακή ποιότητα του αέρα που αναπνέουν, όπως το Δάλι, οι γύρω περιοχές και η περιοχή Πυργών-Κόρνου-Σταυροβουνίου, ακόμα και η περιοχή της Παρεκκλησιάς; Αναμένουμε απαντήσεις που να απαντούν στο πρόβλημα και όχι αόριστες υποσχέσεις από την εκτελεστική εξουσία ότι «θα δούμε το θέμα».

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι έγκλημα αυτό που γίνεται, γιατί εγκληματούμε απέναντι στην ίδια τη φύση, τη ζωή και τον άνθρωπο. Δεν ξέρω γιατί κάθε φορά κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών μάς παρουσιάζεται μια τόσο ωραιοποιημένη εικόνα, ενώ στην ουσία οι αριθμοί και τα έργα μιλούν από μόνα τους. «Μάγεμα η φύσις και όνειρο στην ομορφιά και χάρη», έλεγε ο Σολωμός. Πού να έβλεπε σήμερα πώς καταντήσαμε το περιβάλλον, που κάθε τι άλλο παρά μάγεμα θυμίζει.

Ακόμα και στις ομοσπονδίες περιβαλλοντικών οργανώσεων, που κάνουν μεγάλο αγώνα για να σώσουν το περιβάλλον, δίνουμε, παρακαλώ, κονδύλι €10.000. Σε τι και πώς θα το αξιοποιήσουν; Και έχουμε επανειλημμένα ζητήσει την αύξηση του κονδυλίου για την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων από την εποχή που υπουργός ήταν ο κ. Κουγιάλης. Μέχρι σήμερα φωνή βωώντος εν τη ερήμω!

Χρονίζοντα θέματα είναι το θέμα των πράσινων σημείων με πολλά προβλήματα λειτουργίας, αλλά και το θέμα των γηπέδων γκολφ, για τα οποία και εδώ προσπάθησαν να διασκεδάσουν τις προειδοποιήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2004. Δε θα πω περισσότερα εδώ, νομίζω τα έχουν πει οι συνάδελφοί μου προηγουμένως.

Επιπλέον, ό,τι πιο πρόσφατο και πολυσυζητημένο το θέμα των πλαστικών σακούλων. Σε πρόσφατη επικοινωνία μου με τον διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος μου αναφέρθηκε ότι το Υπουργείο Οικονομικών αρνήθηκε ακόμη μία φορά τη δημιουργία ειδικού πράσινου ταμείου που θα πηγαίνουν τα χρήματα που μαζεύονται από τις χρεώσεις της πλαστικής σακούλας και όχι μόνο. Άρα, εύλογο το ερώτημα: Πού πάνε αυτά τα χρήματα; Σας ενημερώνω ότι θα καταθέσουμε πρόταση νόμου για πλήρη κατάργησή της σε συνεργασία με

το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, για να τεθεί επιτέλους ένα τέρμα στην αισχροκέρδεια που παρατηρείται, γιατί περί αυτού πρόκειται.

Πρόσφατο επίσης περιστατικό, που μου προκάλεσε πραγματικά απογοήτευση, ήταν η απουσία τόσο του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αλλά και του Υπουργείου Γεωργίας, παρά την πρόσκληση στην επιτροπή Περιβάλλοντος, για το θέμα της εφαρμογής της οδηγίας για τα αστικά λύματα. Συζήτηση ενός τόσο σοβαρού θέματος, για το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία έχει απειληθεί με πρόστιμα και κρίνω επιεικώς αδικαιολόγητη την απουσία από την επιτροπή των εκτελεστικών παραγόντων. Ποια μέτρα λαμβάνει το κράτος για τον σκοπό αυτό και πώς έχουμε δικαιολογηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταδίκη;

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δε θέλω να είμαι επικριτικός και απαισιόδοξος, είμαι φύσει αισιόδοξος άνθρωπος και δε μου μένει άλλη επιλογή. Θέλω να ρωτήσω ποιο τελικά είναι το όραμά μας για το περιβάλλον; Επιτρέπεται να μη διατίθενται κονδύλια για αναπτυξιακά έργα; Υπάρχουν τόσα πολλά και επείγοντα που πρέπει να γίνουν. Όταν οραματιζόμαστε μια πράσινη ανάπτυξη, σε τι ακριβώς αναφερόμαστε; Τα πάντα θυσιάζονται στον βωμό της οικονομικής ανάπτυξης. Δε λέω να μην υπάρχει οικονομική ανάπτυξη. Να μην παρεξηγούμαστε. Σωστή οικονομική ανάπτυξη, με τον σωστό τρόπο, με σεβασμό στην προστασία του περιβάλλοντος και στην υγεία των πολιτών. Μόνο έτσι. Αν καταφέρουμε να τα συνδυάσουμε και να τα παντρέψουμε αυτά τα δύο, θα έχουμε και σωστή ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος από την άλλη.

Σα γιατρός πρέπει να πω και δυο λόγια για την υγεία. Είναι τεράστιες οι ανάγκες και πολλά τα εμπόδια. Η ελπίδα ότι θα ξεπεραστούν όλα με την αυτονόμηση στο ΓΕΣΥ φαντάζει ως μονόδρομος. Η φυγή των γιατρών και νοσηλευτών συνεχίζεται. Τα αναλώσιμα και άλλα υλικά είναι εξαφανισμένα. Νομίζω δε θέλω να φτάσουμε στο σημείο να λέμε πια ότι εξαιτίας αυτών θα χαθούν ανθρώπινες ζωές. Το απεύχομαι, δεν το εύχομαι, βασίζομαι στον «πατριωτισμό» εκείνων που μένουν και δουλεύουν στα νοσοκομεία, γιατί έχουν αποδείξει πλειστάκις ότι βάζουν πάνω απ' όλα τον άνθρωπο και την υγεία του και όχι τις προσωπικές τους διεκδικήσεις. Το έχουν αποδείξει πολλές φορές.

ΓΕΣΥ δυστυχώς δε θα μπορεί να εφαρμοστεί με όλες αυτές τις τεράστιες ελλείψεις σε προσωπικό, σε χρήματα, σε εξοπλισμό. Πώς θα ανταποκριθούμε στις ανάγκες της κοινωνίας και των αρρώστων που υποφέρουν; Το ΓΕΣΥ πρέπει να πετύχει. Το έχει ανάγκη ο τόπος και ο πολίτης. Κατέρρευσε το ΓΕΣΥ, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, οικονομικά, κατέρρευσε η οικονομία! Τελεία και παύλα! Γι' αυτό τον λόγο πρέπει το σύστημα να πετύχει. Και ελπίζω ότι θα ευοδωθούν οι συζητήσεις μεταξύ του ΟΑΥ, του Υπουργείου Υγείας και του ΠΑΣΙΝ για την είσοδο των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων στο σύστημα.

Και θα εκφράσω και μια προσωπική γνώμη σε κάτι που είπε ο κ. Νεοφύτου χθες για τις αμοιβές και πώς προσφέρονται. Συμφωνώ, κύριε Νεοφύτου, μαζί σας. Ήταν λάθος από την αρχή και, αν συνεχίσουμε έτσι, θα το νινάξουμε στον αέρα με μαθηματική ακρίβεια. Και δεν πρέπει τέτοιο σύστημα να νιναχθεί στον αέρα. Είναι ό,τι πιο καλό για τους πολίτες, για τη δημοκρατία, για την υγεία του κόσμου. Πρέπει όλα αυτά να τα ξαναδούμε από την αρχή με θετικό πνεύμα, με συναίνεση, να φτάσουμε σε ένα αποτέλεσμα το οποίο θα εξυπηρετεί πρώτα τον άρρωστο και μετά οποιοδήποτε άλλον.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπει ο κ. Αδάμου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν σας επιτρέπει, βεβαίως.

Έχει και το καλό να κάνεις αναφορά σε πρόσωπα τελικά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αυτές είναι οι ευκαιρίες και μέσα από τη συζήτηση των προϋπολογισμών, πέρα από τις αψιμαχίες, τα χτυπήματα, να βρίσκουμε, εκεί που συμφωνούμε, και συναινέσεις.

Αν πράγματι θέλουμε αυτή τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση για τους πολίτες και τους ασθενείς, το ΓΕΣΥ να συνεχίσει και να προσφέρει τις υπηρεσίες, πρέπει να διορθώσουμε τις στρεβλώσεις τις οποίες όλοι τις γνωρίζουμε, αλλά κανείς δεν τολμά να προχωρήσει να τις διορθώσει. Και θα είναι έγκλημα να μην προχωρήσουμε να διορθώσουμε αυτά που συμφωνούμε, αγαπητέ συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουαί! Ένα λεπτό, να μιλήσω και μια φορά εγώ, νομίζω. Πριν από τα Χριστούγεννα θα καλέσω σύσκεψη εκπροσώπων ή και αρχηγών κομμάτων και εκτός Βουλής όσων ασχολήθηκαν ή πρέπει να ασχοληθούν, σίγουρα τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας και την επιτροπή, για να δούμε, να υπάρξει ένας προβληματισμός γύρω από την εφαρμογή του Συστήματος Υγείας και πιστεύω, πράγματι -συμφωνώ και με τον κ. Νεοφύτου και με τον κ. Αδάμου και με όσους μίλησαν- πως θα βάλουμε στην πράξη πιο σωστές προσεγγίσεις, για να στηριχθεί το ΓΕΣΥ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ο κ. Αβέρωφ, στην επιδίωξή του να εξασφαλίξει συναίνεσεις, την ίδια στιγμή ξεχνά ότι έκαναν έναν χρόνο να διορίσουν συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, ότι παραιτήθηκαν τέσσερις-πέντε αξιωματούχοι και ότι την ίδια ώρα κυβερνούν και η Βουλή έδωσε όλα τα εφόδια στην εκτελεστική εξουσία και δυστυχώς διαιωνίζονται τα προβλήματα. Όχι τώρα να φταίει η Βουλή και τα κόμματα, γιατί η κυβέρνηση είναι ανίκανη και ανεπαρκής να λύσει προβλήματα που αφορούν τη δημόσια υγεία!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ο αρχηγός του κόμματός σου που μιλά, να μην τον διακόψουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εγώ θα δεχτώ την οποιαδήποτε κριτική και αναλαμβάνω όλη την ευθύνη για όλα τα προβλήματα του ΓΕΣΥ. Για έναν νόμο που ψηφίσαμε όλοι και ξέρετε ότι είχα διαφορετικές απόψεις, αλλά αναλαμβάνω όλη την ευθύνη! Ούτε της κυβέρνησης! Του Συναγερμού! Ο Συναγερμός είναι ο υπεύθυνος και προσωπικά ο πρόεδρος! Απ' εκεί και πέρα, θα μείνουμε στο ποιος έχει ευθύνη; Να τα αφήσουμε, να τουμπάρουμε και την οικονομία και την υγεία;

Πρόεδρε, συγχαρητήρια για την εξαγγελία της πρωτοβουλίας σου. Εμείς παρόντες. Διότι να σας πω και τι γίνεται; Η κυβέρνηση λαλεί «Μα, εννά να τα αγγίξω εγώ;». Η Βουλή, οι κομματάρχες λαλούν «Εννά τα αγγίξω εγώ;». Στο τέλος εννά σκάσει αυτό το πράγμα και θα την πληρώσουν ο ασθενής και ο κόσμος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ευχαριστώ.

Νομίζω να το κλείσουμε εδώ, σας παρακαλώ. Αναλαμβάνοντας την πρωτοβουλία, δε σημαίνει ότι εμείς φταίμε.

Κύριε Αδάμου, μπορείτε να ολοκληρώσετε. Δε θα σας βάλω χρόνο.

Να μη μετρά ο χρόνος του κ. Αδάμου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Όχι, δε θέλω χρόνο, μου έμεινε μία παράγραφος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φτάσαμε σε ένα δύσκολο στάδιο. Δε θέλω να το ονομάσω τέλμα, αλλά είναι πολύ δύσκολο στάδιο. Σε ένα τέλος που μόνο με σκληρή δουλειά, χρήματα και όρεξη για δουλειά μπορούμε να σώσουμε αυτό τον τόπο. Υπάρχει η θέληση; Αν ναι, υπάρχει και ο τρόπος. Διαφορετικά, θα συνεχίσουμε να κινούμαστε σε έναν αέναο ρυθμό χάους. Ας ανακόψουμε αυτή την άσχημη πορεία στην οποία κινούμαστε και ας εργαστούμε σκληρά για τον άνθρωπο, για τη ζωή του, την ποιότητα στην υγεία και το δικαίωμα να ζει σε ένα υγιές περιβάλλον. Για εμάς, για εσάς, για τα παιδιά μας. Ο τόπος μας έχει περάσει πολλά και διαχρονικά. Μπορεί να ανταπεξέλθει. Αρκετά όμως με τα παραμύθια! Ωρα για δουλειά! Όλοι μαζί και ο καθένας ξεχωριστά μπορούμε να σώσουμε αυτό τον τόπο από την κατρακύλα.

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να ευχηθώ στους συναδέλφους, σε εσάς και σε όλο το προσωπικό της Βουλής να έχετε υγεία και να περάσετε καλές γιορτές των Χριστουγέννων και του νέου έτους και ας ελπίσουμε ότι θα είναι και η χρονιά επιτέλους που θα λυθεί και το εθνικό μας πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές και υγεία!

Ευχαριστούμε, κύριε Αδάμου.

Τον λόγο τώρα έχει ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας, βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού Πάφου, ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου.

Κύριε Κωνσταντίνου, έχετε τον λόγο.

Μέχρι να έρθει ο κ. Κωνσταντίνου, να ξαναδιευκρινίσω. Αναλαμβάνοντας την ευθύνη για έναν προβληματισμό, αυτό με κανένα τρόπο δε σημαίνει ότι η Βουλή ευθύνεται για τις παραλείψεις, τα λάθη, οτιδήποτε. Αντίθετα, και θα συμφωνήσω με τον κ. Γεωργίου, η Βουλή υπερέβη εαυτόν, για να γίνει το ΓΕΣΥ. Και κάποια κόμματα που ήταν στην αντιπολίτευση, πολλές φορές και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, να μην το επαναλαμβάνω, έδειξαν υπευθυνότητα, για να είναι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι μόνο τούτο, όχι μόνον ότι δεν αναλαμβάνουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην το συνεχίσουμε όμως, κύριε Περδίκη. Πολύ σύντομα πέστε ό,τι θέλετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ένα λεπτό όμως, να μη δοθεί και η εικόνα ότι θα αναλάβουμε εμείς την πρωτοβουλία για την επίλυση αυτών των προβλημάτων. Εγώ χαιρετίζω την...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θα αναλάβω την πρωτοβουλία, όπως το είπατε. Να εξηγηθώ, να μην παρεξηγηθώ. Θα αναλάβω την πρωτοβουλία προσωπικά εγώ, όχι εμείς, η Βουλή, εγώ προσωπικά θα κάνω μία προσπάθεια και αν αποτύχω, απέτυχα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θεωρώ ότι είναι ευθύνη της κυβέρνησης να κάνει αυτή την εργασία. Μπορούμε, ναι, να κάνουμε τη συνάντηση, δεν είναι κακή ιδέα, είναι καλή ιδέα, για να δούμε αυτό που λέει ο κ. Αβέρωφ, ότι όλοι συμφωνούμε να το ουσιαστικοποιήσουμε, να δούμε σε τι πραγματικά συμφωνούμε και να πάμε στο επόμενο βήμα, που είναι να αναλάβει την ευθύνη η κυβέρνηση, για να προχωρήσει αυτή η πρωτοβουλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να μην πρέπει. Μπορεί να πρέπει να αναλάβουμε εμείς και να υποδείξουμε στην κυβέρνηση τι θα πρέπει να γίνει.

Ο κ. Κωνσταντίνου έχει τον λόγο.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, φαίνεται ότι κάποιοι απ' εμάς έχουμε χάσει το μέτρο και αντί να προβληματιζόμαστε, δυστυχώς κρίνουμε, επικρίνουμε, κατηγορούμε αλλήλους ή εκτοξεύουμε πυρά εναντίον πολιτικών μας αντιπάλων, παραγνωρίζοντας πρακτικές και συμπεριφορές των ιδίων των εαυτών μας, γιατί όλοι ζούμε σε μία μικρή κοινωνία και όλοι γνωρίζουμε πρόσωπα και πράγματα και όλοι γνωρίζουμε πρακτικές συμπεριφορές του απώτερου παρελθόντος, του προηγούμενου χρόνου, του σημερινού χρόνου. Δυστυχώς, οι επικρίσεις για το ήθος, το επίπεδο και την αξία άλλων και όχι των εαυτών μας κρίνονται και μάλιστα στον υπέρτατο βαθμό, χρησιμοποιώντας φρασεολογία και ένα απύθμενο θράσος και αυτό αγγίζει κάποιους και κάποιες. Και δεν προβληματιζόμαστε και συνεχίζουμε πάνω στο ίδιο μοτίβο. Και είδαμε και εδώ απ' αυτό το βήμα τέτοιες συμπεριφορές και πρακτικές για άλλους. Έλεος επιτέλους! Κάποιοι πρέπει να συνειστούν και να αναλάβουν τις δικές τους ευθύνες, γιατί κάποιοι δεν είναι αγγελικά πλασμένοι και δεν έχουν γεννηθεί σήμερα και είναι αγγελικά πλασμένοι, έχουν γεννηθεί πολλά χρόνια πριν. Και πολλοί γνωρίζουν για πρακτικές και συμπεριφορές.

Και όσον αφορά την απαξίωση η οποία υπάρχει προς την πολιτική, προς τη Βουλή και τους βουλευτές, είναι ακριβώς μέσα από τη συμπεριφορά των ιδίων, όλων κατά καιρούς, άλλων σε μεγαλύτερο και άλλων σε ολιγότερο βαθμό, ένεκα ευθυνοφοβίας, ένεκα έλλειψης βούλησης, ένεκα πολιτικού κόστους. Και χαίρομαι, γιατί έχουν αναληφθεί κάποιες πρωτοβουλίες από μέρους σας, κύριε Πρόεδρε, ούτως ώστε επιτέλους να εκλείψουν κάποιες τέτοιες συμπεριφορές. Είναι πολύ δύσκολο όμως, γιατί δε συμμορφωνόμαστε, γιατί συνεχίζουμε πάνω στο ίδιο μοτίβο, δυστυχώς, κάποιες ή κάποιοι από εμάς. Και όταν αγγίζουν άλλους κάποια προβλήματα ή θέματα, γιατί όλοι άνθρωποι είμαστε και μπορεί να υποπέσουμε σε λάθη -μιλώ γενικά- την ίδια στιγμή κάποιοι ως όρνεα, άρπαγες, με διάφορους τρόπους προσπαθούν να θίξουν σε μεγαλύτερο βαθμό ή να περάσουν μηνύματα κατασπαράσσοντας την ευκαιρία που βρήκαμε και αδράξαμε. Θα μείνω έως εδώ και ο νούν νοήτω.

Θα μπω και σε θέματα και προβλήματα που αφορούν πρώτα την Πάφο, προτού περάσω στο ΓΕΣΥ. Να υπενθυμίσω, ναι, ότι για τον δρόμο Πάφου-Πόλεως, αγαπητέ συνάδελφε, φίλε Πάμπτο Πιπτοκοπίτη, πάρθηκε απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο του Γλαύκου Κληρίδη στο τελευταίο χρονικό διάστημα για προώθηση, υλοποίηση και εφαρμογή αυτού του μεγαλεπήβολου έργου, που αφορά κοινωνικοοικονομικά καθαρά ζητήματα και θέματα ασφάλειας και δυστυχώς κάποιιοι, οι οποίοι μετέπειτα κυβέρνησαν αυτόν τον τόπο μέχρι και πρόσφατα, δεν υλοποίησαν, το άφησαν στο περιθώριο. Ήρθε η κυβέρνηση Αναστασιάδη, το Υπουργικό Συμβούλιο, και αποφάσισε και υλοποιείται αυτό το έργο. Απλά, να μην ξεχνιόμαστε! Είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι ένα τμήμα του δρόμου Πάφου που συνδέει το αεροδρόμιο και επεκτείνεται μέχρι και την Πέγεια, εκεί όπου θα γίνει η μαρίνα... Που ευχόμαστε, επιτέλους, και προσδοκούμε και ευελπιστούμε ότι θα υλοποιηθεί αυτό το έργο, παρά τις όποιες αντιθέσεις κάποιων, παρά το γεγονός ότι κάποιιοι δεν ήθελαν να μοιράσουν την πίττα και δυστυχώς προσφυγές, αντεγκλήσεις, διάφορες διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων άφησαν αυτό το έργο μακριά από την αναγκαιότητα δημιουργίας, υλοποίησης και εφαρμογής του, έστω και αν θα έδινε και σε αυτούς τους ίδιους προσοδοφόρο έσοδο μέσα από την ανάπτυξη δυστυχώς, και κατ' επέκταση θα ήταν προς όφελος όλων των πολιτών, όχι μόνο της Πάφου, αλλά και της οικονομίας της Κύπρου, αλλά δυστυχώς αυτά ήταν η αιτία ναυαγίου. Ευελπιστούμε ότι τώρα μέσα από τη διαδικασία την οποία ανέλαβε εκ πρώτης το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, θα ξεπεραστούν τα πλαίσια, τα όρια και θα έχει μια καλή πορεία.

Τώρα, υπάρχουν πολλά και διάφορα τα οποία αφιενται δυστυχώς στους τεχνοκράτες. Είναι απαράδεκτο γεγονός τεχνοκράτες να καθορίζουν την πορεία και την εξέλιξη υλοποίησης έργων και να βρίσκουν διάφορες αιτιάσεις και προφάσεις και να μας λένε «ξέρετε, εκεί υπάρχει φραγκολίνα, εκεί υπάρχει ο αετός, υπάρχει, ξέρω εγώ, το μουγιαννού», και δεν επιτρέπουν και δεν παίρνουν αποφάσεις και αναφέρομαι στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος. Και κάποιιοι οχλούν και κάποιιοι κατευθύνουν, δυστυχώς, αυτή την πολιτική, για να μην έχουμε αίσιο πέρασ σε σχεδιασμούς που χρονίζουν και έτσι δεν έχουμε δρόμο που οδηγεί στο αεροδρόμιο και προς τη μαρίνα, όπως είπα και προηγουμένως. Έλεος! Ένας δρόμος πέντε χιλιομέτρων έμεινε εκεί ξεκομμένος και είναι η χειρότερη εικόνα την οποία νιώθουν, αισθάνονται και βλέπουν εκείνοι που καταφθάνουν στο αεροδρόμιο Πάφου και οδηγούνται προς την πόλη ή αλλού ή εκείνοι που φεύγουν. Είναι η πρώτη και τελευταία χειρίστη εντύπωση που μπορεί κάποιιοι να δει μπροστά του.

Ένα έργο χωρίς να είναι πολεοδομικό, ο δρόμος ο σημερινός, χωρίς φώτα, χωρίς άλλες υποδομές. Απαράδεκτο γεγονός! Γιατί; Γιατί κάποιιοι τεχνοκράτες, παρά τις οδηγίες πολλών και διαφόρων είτε υπουργών που έχουν περάσει διαχρονικά είτε του Προέδρου της Δημοκρατίας... Με πολύ αυστηρό ύφος προς κάποιιοι σε δύο συναντήσεις... Ήσασταν παρών, κύριε Χαράλαμπε Πιπτοκοπίτη, όπως και ο συνάδελφος ο Άντρος ο Φακοντής και όλοι οι βουλευτές Πάφου και άλλοι παράγοντες. Και δυστυχώς παραμένουμε σε μία από τα ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η αναφορά στο όνομα, κύριε Δαμιανού, δεν είναι εις απάντησιν ή επίθεση, είναι απλώς για επιβεβαίωση των...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Βεβαίως! Είναι ξεκάθαρο, κύριε Πρόεδρε. Εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν και άλλα, αλλά θα μου επιτρέψετε να μπω και στα θέματα υγείας.

Κύριε Πρόεδρε, απ' αυτό εδώ το βήμα επί σειρά ετών αναφερόμασταν στη μεγάλη αναγκαιότητα της εφαρμογής ενός Γενικού Συστήματος Υγείας που θα αντικαθιστούσε το παλαιωμένο και κορεσμένο σύστημα υγείας στη χώρα μας, ώστε να μπει οριστικά τέλος στην ταλαιπωρία των πολιτών και των ασθενών.

Μία από τις μεγαλύτερες μεταρρυθμίσεις στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι πλέον πραγματικότητα και αυτό πιστώνεται ασφαλώς στην κυβέρνηση Αναστασιάδη, που επέδειξε ισχυρή πολιτική βούληση, αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα, ώστε να αποκρουστούν διάφορες πιέσεις και να ξεπεραστούν εμπόδια που θεωρούνταν από πολλούς ανυπέρβλητα. Εξίσου σημαντική ήταν βέβαια και η θετική στάση των πολιτικών δυνάμεων, που στήριξαν και στηρίζουν τη μεγάλη αυτή προσπάθεια, γεγονός που πρέπει να αναγνωρισθεί. Εδώ να υπενθυμίσω ότι ψηφίσαμε, αγαπητέ συνάδελφε, φίλτατε Γιώργο Γεωργίου, τον νόμο για το ΓΕΣΥ και την αυτονομία το 2001.

Πέρασαν έκτοτε δεκαοχτώ ολόκληρα χρόνια. Διαχρονικά παρήλασαν απ' αυτό τον τόπο όλες οι παρατάξεις είτε ως αυτόνομες κυβερνήσεις είτε ως συγκυβερνήσεις. Δυστυχώς, ουδέν έπραξαν. Τουλάχιστον αυτή η κυβέρνηση τόλμησε! Και, αν κρίνετε ότι σε ένα χρονικό διάστημα μικρού μεγέθους δεν έγιναν κάποια πράγματα, ε, στα δεκαοχτώ χρόνια κάποιιοι πέρασαν, παρήλασαν και ουδέν έπραξαν και αυτό, νομίζω, θα πρέπει να προβληματίσει. Τουλάχιστον γίνεται μια προσπάθεια η οποία φέρνει αποτελέσματα, παρά τα όποια προβλήματα παρουσιάζονται και, ναι, υπάρχουν προβλήματα και νομίζω τα ξέρετε και εσείς, όπως και εμείς, πολύ καλά.

Βρισκόμενοι πλέον στην Α' φάση υλοποίησης του Γενικού Συστήματος Υγείας με την εφαρμογή της πρωτοβάθμιας φροντίδας, πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι το πρόσημο είναι θετικό και αυτό επιβεβαιώνεται από τον τρόπο που ο κυπριακός λαός έχει αγκαλιάσει το όλο εγχείρημα, αντιλαμβανόμενος ότι το ΓΕΣΥ είναι η μόνη προοπτική που υπάρχει για την παροχή ολοκληρωμένης φροντίδας και ποιοτικών υπηρεσιών υγείας. Συγκεκριμένα μέχρι σήμερα έχουν εγγραφεί στο σύστημα πέραν των 1 600 γιατρών, ενώ και η συντριπτική

πλειοψηφία των λοιπών παροχέων έχει ήδη ενταχθεί. Πέραν τούτου, στον κατάλογο έχουν συμπεριληφθεί 1 150 φάρμακα που καλύπτουν όλο το φάσμα ασθενειών, ενώ έχουν γίνει πολύ σημαντικά βήματα για την πρόσβαση των ασθενών στα ακτινοδιαγνωστικά κέντρα. Επιπλέον, για την καλύτερη λειτουργία του λογισμικού συστήματος γίνονται βελτιώσεις, αλλαγές και αναβαθμίσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα βάσει σχετικού πλάνου που έχει εκπονηθεί.

Σε ό,τι αφορά τα δημόσια νοσηλευτήρια έχουν προκηρυχθεί τετρακόσιες νέες θέσεις εργασίας, το κονδύλι για εξοπλισμό έχει τριπλασιαστεί, ενώ τέθηκαν σε εφαρμογή σχέδια κινήτρων, ώστε να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της υποστελέχωσης και της περαιτέρω φυγής γιατρών. Πέραν τούτου μέσα στο 2018- 2019 ο θεσμός της κατ' οίκον φροντίδας έχει καταγράψει δεκάδες χιλιάδες επισκέψεις σε ολόκληρη την Κύπρο. Η Επιτροπή Ονομαστικών Αιτημάτων έχει εγκρίνει τη χορήγηση φαρμάκων με συνολικό κόστος €25 εκατομ., ενώ δεκαπέντε φαρμακεία έχουν μείνει ανοιχτά για την καλύτερη εξυπηρέτηση των απομακρυσμένων περιοχών. Όλα αυτά τα μέτρα αποδεικνύουν την ξεκάθαρη πρόθεση της κυβέρνησης και του Υπουργού Υγείας να προστατεύσει τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και τους συνανθρώπους μας που έχουν άμεση ανάγκη.

Βεβαίως κατά την εφαρμογή μιας τόσο περίπλοκης μεταρρύθμισης δε θα μπορούσαν να εκλείψουν τα προβλήματα, τα κενά και οι αδυναμίες, με δεδομένο ότι υπάρχει και η ανάγκη εξοικείωσης με ένα εντελώς νέο περιβάλλον. Αυτά τα προβλήματα, αυτά τα κενά, έστω και κάποιες παραλείψεις, προβλήματα τα οποία συναντούμε καθημερινά και έρχονται και ως επιτροπή κοντά μας -έχει αναφερθεί σε αυτά και ο πρόεδρος του κόμματος χθες μέσα από τη δική του κατάθεση και ομιλία- θα πρέπει όλοι, αναλαμβάνοντας ευθύνες, όλοι ανεξάρτητα, να δούμε πώς και με ποιους τρόπους βελτιώνονται όλα αυτά τα ζητήματα, τα οποία κατ' επέκταση θα καταλήξουν να είναι προς όφελος των ιδίων των πολιτών, των ασθενών, όλων όσων έχουν ανάγκη.

Οι παροδικές ελλείψεις σε φάρμακα, η δύσκολη κατάσταση στα ΤΑΕΠ και η καθυστέρηση στην εφαρμογή του θεσμού της εφημερίας, αλλά και η κατάχρηση, η προσπάθεια εκμετάλλευσης του συστήματος απ' ορισμένους ανεύθυνους είναι ορισμένα εξ αυτών στα οποία πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή. Ειδικότερα, για το τελευταίο σημείο θα πρέπει το κράτος και ο ΟΑΥ να θέσουν άμεσα σε εφαρμογή τους κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου, ώστε το σύστημα να τυχάνει αποτελεσματικής προστασίας.

Κλείνοντας, υπό την ιδιότητά μου ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας και ενόψει της εφαρμογής της Β' φάσης του ΓΕΣΥ, να ευχηθώ όπως ο σχετικός διάλογος έχει αίσιο τέλος το συντομότερο δυνατό, ώστε τα νομοθετήματα να προωθηθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων.

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε, για τη δική σας εισήγηση. Θα διευκολύνει τα μέγιστα και για προβληματισμό, αλλά και για προώθηση και επίλυση σημαντικών ζητημάτων, τα οποία προκύπτουν και τα οποία απασχολούν και τα οποία ενδεχόμενα μέσα από την όλη συζήτηση, αλλά και τη δική σας παρέμβαση, να προωθηθούν και να επιλυθούν.

Χρόνια πολλά, καλή χρονιά σε όλους! Πρώτα και πάνω απ' όλα υγεία σε εσάς και στις οικογένειές σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υγεία, καλή χρονιά! Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

Συνεχίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, στις 3.00 το απόγευμα. Στις 3.00 ακριβώς χωρίς ανάγκη απαρτίας.

(Ωρα διακοπής: 1.15 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.00 μ.μ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα.

Κύριε Φακοντή, έχετε το βήμα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Προτού ξεκινήσω την ομιλία μου, μία πολύ σύντομη αναφορά στα της επαρχίας της Πάφου. Για εξοικονόμηση χρόνου θα πω ότι υιοθετώ τις αναφορές των προλαλήσαντων συνάδελφων βουλευτών της επαρχίας για την ανάγκη προώθησης σειράς σημαντικών έργων που θα αναβαθμίσουν την πόλη και επαρχία της Πάφου. Ειδικότερα όμως θέλω να τονίσω την ανάγκη άμεσης υλοποίησης και κατασκευής της μαρίνας και του χώρου ελλιμενισμού πλοίων, την αναβάθμιση και επαρκή στελέχωση του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου το οποίο έχει σπαραλιάσει, την υλοποίηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του Ακάμα και της αποζημίωσης των ιδιοκτητών γης, την άμεση έναρξη κατασκευής του δρόμου Πάφου-Πόλης και, τέλος, την ίδρυση και λειτουργία στην επαρχία μας κρατικού ινστιτούτου τεχνικών επαγγελματιών, κάτι το οποίο θα βοηθήσει και την ίδια την αγορά εργασίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού για το 2020 κινείται στην ίδια αντιαναπτυξιακή, αντικοινωνική, αντιλαϊκή φιλοσοφία με τους προηγούμενους προϋπολογισμούς. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων της οικονομίας και το success story δεν ήταν τίποτε άλλο από κενά συνθήματα, έπεια πτερόεντα. Μπροστά στην κατακραυγή του κόσμου για την αποτυχία στήριξης ενός πραγματικά κοινωνικού κράτους, για την εργασιακή απορρύθμιση και ανασφάλεια, για την αδυναμία κάλυψης των βασικών αναγκών των νοικοκυριών λόγω των χαμηλών μισθών και συντάξεων και των πολλών οικονομικών υποχρεώσεων, για την αποτυχία τους να στηρίζουν ουσιαστικά τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και τις δημιουργικές δυνάμεις της παραγωγής, οι κυβερνώντες, αλλά και οι συνάδελφοι του συναγερμού απαντούν στη δημιουργική κριτική και στις προτάσεις του ΑΚΕΛ ως χθες να ανέλαβαν τη διακυβέρνηση του τόπου. Τους υπενθυμίζουμε ότι κυβερνούν για επτά χρόνια τη χώρα μας.

Η οικονομία μας όντως μεγαλώνει και η παραγωγή αυξήθηκε σε υψηλά επίπεδα, όμως η πλειοψηφία του λαού υποφέρει, δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα. Νιώθει αβεβαιότητα και ανασφάλεια για το μέλλον. Η ανάπτυξη που καταγράφεται δεν απαντά στις εισοδηματικές και άλλες ευρύτερες ανισότητες, γιατί δε γίνεται δίκαιη κατανομή του πλούτου που αυτή δημιουργεί.

Παρά τη μείωση της ανεργίας, τα νοικοκυριά ζουν σήμερα με πιο χαμηλό εισόδημα σε σχέση με την περίοδο πριν από το 2013. Οι νέοι μας, ενώ εργάζονται, κινδυνεύουν από φτώχεια. Πώς μπορούν να προγραμματίσουν τη ζωή τους με μισθούς των €500 και €600; Οι συνολικοί μισθοί των εργαζομένων υποχώρησαν αισθητά τη στιγμή που τα κέρδη σημείωσαν αυξήσεις €1 δισεκατομμυρίου. Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, επιχειρώντας να απαντήσει χθες στον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ στην αναφορά του ότι οι μισθοί έχουν μειωθεί αισθητά, ανέφερε ότι το κατά κεφαλήν εισόδημα έχει αυξηθεί. Αυτό είναι σωστό. Όμως είναι το σωστό συγκρίσιμο στοιχείο; Η αναφορά είναι καθαρά παραπλανητική, διότι στο κατά κεφαλήν εισόδημα υπολογίζεται το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα, δηλαδή και τα κέρδη, άρα δεν μπορεί να κρίνουμε αν οι μισθοί έχουν αυξηθεί ή μειωθεί με το κατά κεφαλήν εισόδημα. Αυτό που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας είναι το μέσο ισόδυναμο διαθέσιμο εισόδημα το οποίο το 2018 ήταν στα €17.582, ενώ το 2012 ήταν στις €20.218. Ο δε διάμεσος μισθός ήταν το 2018 μειωμένος κατά 6% σε σχέση με το 2012, μειωμένος δηλαδή κατά €1.200.

Το ένα τρίτο δε του πληθυσμού βρίσκεται στο όριο ή κάτω από το όριο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και το φαινόμενο των εργαζόμενων φτωχών γίνεται όλο και πιο έντονο. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι αυτοεργοδοτούμενοι, η ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας, ασφυκτιούν, κύριοι του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η δογματική εμμονή των κυβερνώντων για εργασία επτά μέρες την εβδομάδα ολόχρονα ξηλώνει το λιανικό εμπόριο και έχει οδηγήσει στο κλείσιμο χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η μεσαία τάξη έχει συμπαραλάβει εξαιτίας των αντιλαϊκών πολιτικών λιτότητας και των πολιτικών εξυπηρέτησης μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων.

Λόγω της ταξικής πολιτικής των κυβερνώντων υπέρ του μεγάλου κεφαλαίου, η υπόσκαψη της σταθερής μισθωτής απασχόλησης έχει ενταθεί και έχει προωθηθεί η φθηνή, ευέλικτη και απροστάτευτη εργασία με δυσμενέστερους όρους εργασίας και χαμηλότερες αμοιβές. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat και όχι στοιχεία του ΑΚΕΛ, η Κύπρος κατέχει τη δεύτερη χειρότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην υποαπασχόληση, ενώ το ποσοστό των εκτάκτων εργαζομένων αυξάνεται δραματικά. Σε όλα αυτά έρχονται να προστεθούν η ανάδειξη της Κύπρου ως πρωταθλήτρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην ακρίβια των αγαθών πρώτης ανάγκης και η εκτόξευση των ενοικίων στα ύψη και η μετατροπή του δικαιώματος απόκτησης στέγης σε προνόμιο των λίγων. Αυτό που πέτυχε με την πολιτική της η κυβέρνηση είναι να αναδείξει την Κύπρο ως αρνητική πρωταθλήτρια στην υποαπασχόληση, στην ακρίβια αγαθών πρώτης ανάγκης και στην αύξηση των ενοικίων.

Το ΑΚΕΛ κατέθεσε προτάσεις νόμου και συγκεκριμένες εισηγήσεις που αφορούν στο κεφαλαιώδες ζήτημα της απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και συγκεκριμένα στη νομοθετική ρύθμιση της υποχρέωσης όλων των εργοδοτών να εφαρμόζουν τη συμφωνημένη συλλογική σύμβαση του κλάδου τους, στη νομοθετική ρύθμιση σύστασης μηχανισμού τριμερούς διαλόγου για καθορισμό του κατώτατου μισθού κατ' επάγγελμα και διαμόρφωση ενός ελάχιστου πλαισίου εργασιακών δικαιωμάτων, καθώς και στον καθορισμό των χαρακτηριστικών της μισθωτής απασχόλησης, με στόχο να αναχαιτίσουμε το φαινόμενο της υπόκρυψης της πραγματικής σχέσης εργοδότη-εργοδοτούμενου.

Επίσης, όσον αφορά στους αυτοτελώς εργαζόμενους και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που ένεκα της οικονομικής κρίσης και των πολλών οικονομικών υποχρεώσεων βρέθηκαν να οφείλουν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το ΑΚΕΛ κατέθεσε εδώ και ένα χρόνο πρόταση νόμου για δημιουργία ενός νέου σχεδίου ρύθμισης ληξιπρόθεσμων κοινωνικών εισφορών. Η προτεινόμενη ρύθμιση θα διευκολύνει την αποπληρωμή των οφειλών κοινωνικών εισφορών, ενώ παράλληλα θα συμβάλει στην προσπάθεια των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων να εισπράξουν τις αυξημένες εκκρεμούσες οφειλές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία Υπουργέ της Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Θύματα των αντιλαϊκών πολιτικών που ακολουθούν οι κυβερνώντες είναι και οι συνταξιούχοι, οι οποίοι αδυνατούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά και να απολαύσουν μια αξιοπρεπή διαβίωση. Ως ΑΚΕΛ έχουμε θέσει εδώ και καιρό την ανάγκη κατάργησης της αναλογιστικής μείωσης του 12% σε όσους συνταξιοδοτούνται στο 63^ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και στην αύξηση στις συντάξεις, ώστε κανένας συνταξιούχος και κανένα νοικοκυριό να μη λαμβάνει σύνταξη κάτω από το όριο της φτώχειας. Κανένας συνταξιούχος να μην έχει εισόδημα, σύνταξη κάτω των €800 και κανένα νοικοκυριό δύο ατόμων συντάξεις κάτω των €1.200. Κρίνουμε ότι η υλοποίηση αυτής της πρότασης θα συμβάλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των συνταξιούχων, στην ενθάρρυνση της πρόωρης αφυπηρέτησης, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στη μείωση της ανεργίας και της φτώχειας.

Αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Σε ό,τι αφορά την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη- Δημοκρατικού Συναγερμού δυστυχώς όλα τα στοιχεία μαρτυρούν ότι βρισκόμαστε πολύ μακριά από τη δημιουργία ενός πραγματικού κράτους πρόνοιας. Τα τελευταία τραγικά συμβάντα επιβεβαιώνουν με τον χειρότερο τρόπο ότι η κυβέρνηση είναι απούσα. Οι κυβερνώντες έχουν εστιάσει μονόπλευρα στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, για το οποίο μάλιστα χθες ακούσαμε από τον πρόεδρο του κυβερνώντος κόμματος ότι χρειάζεται μερική μεταρρύθμιση. Πραγματικά διερωτόμαστε πώς γίνεται μια «επαναστατική», σύμφωνα με τους ίδιους, μεταρρύθμιση να χρειάζεται μεταρρύθμιση, ώστε να επιδοτήσει τους εργοδότες στην πρόσληψη δικαιούχων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος τη στιγμή που ο ίδιος ο νόμος προβλέπει επιδότηση της εργασίας! Το αφήνουμε στην κρίση των πολιτών! Η νομοθεσία του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος χρειάζεται σίγουρα ουσιαστική βελτίωση. Το ΑΚΕΛ έχει καταθέσει κατ' επανάληψη συγκεκριμένες εισηγήσεις, ώστε το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα να καταστεί ένα πραγματικό δίκτυο προστασίας των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές λιτότητας της κυβέρνησης οδήγησαν σε συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους. Στερούνται κοινωνικού οράματος και ουσιαστικών μέτρων για στήριξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Στερούνται ενεργειών για αντιμετώπιση του κινδύνου φτώχειας. Στερούνται πολιτικών που να ενισχύουν την παρέμβαση του κράτους στα ζητήματα κοινωνικής προστασίας. Στερούνται δομών και προγραμμάτων για τα άτομα με αναπηρία και τα απροστάτευτα παιδιά. Στερούνται πρωτοκόλλων εντοπισμού και εκτίμησης κινδύνου για τις ευάλωτες ομάδες. Για σκοπούς αποκατάστασης της αλήθειας, οι δαπάνες κοινωνικών παροχών, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, υπολείπονται κατά €107εκατομ. σε σύγκριση με το 2012 (από €1.039 δισεκατομ. το 2012 έναντι €932 εκατομ. το 2018). Και δεν είναι στοιχεία δικά μου, είναι στοιχεία των δικών σας προϋπολογισμών, την ώρα που τα επίσημα στοιχεία της Eurostat για το 2018 κατατάσσουν την Κύπρο ως μία από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα υψηλότερα ποσοστά φτώχειας, την ώρα που τα φαινόμενα αστέγων πολλαπλασιάζονται, την ώρα που ανθρώπινες ζωές χάνονται ή αφήνονται στη μοίρα τους λόγω απουσίας δομών και της αδυναμίας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να παρέχουν την απαιτούμενη στήριξη στους συνανθρώπους μας που την έχουν ανάγκη, την ώρα που τα ΑΜΕΑ και ειδικότερα τα παιδιά με μέτρια αναπηρία στερούνται της αναγκαίας στήριξης της κυβέρνησης.

Το τραγικό περιστατικό με το θάνατο του δεκαπεντάχρονου, καθώς και οι άλλοι τρεις θάνατοι ατόμων που ήταν υπό την επίβλεψη των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας που προηγήθηκαν, αποκαλύπτουν τα αποτελέσματα της δογματικής κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού και την ανεπάρκεια όσων μηχανισμών έπρεπε να παρέμβουν για να τα προλάβουν. Η αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας πρέπει να προχωρήσει άμεσα, χωρίς άλλη καθυστέρηση. Μας ξεπέρασαν ο χρόνος και οι αλλαγές στην κοινωνία. Το νέο σχέδιο που ετοίμασε η κυβέρνηση στηρίζεται στο λιγότερο κράτος, στον περιορισμό δηλαδή του ρόλου των δημόσιων υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας σε επιτελικό επίπεδο και ανάθεσης του ρόλου της εξειδικευμένης παρέμβασης και της εφαρμογής κοινωνικών προγραμμάτων με τη μέθοδο της αγοράς υπηρεσιών στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους. Το ΑΚΕΛ διαφωνεί έντονα με την προτεινόμενη αναδιοργάνωση που θέλει το κράτος να είναι απλός διαμεσολαβητής σε αυτό τον νευραλγικής σημασίας τομέα. Ως ΑΚΕΛ συμβάλλοντας δημιουργικά, δώσαμε πρόσφατα στη δημοσιότητα τις προτάσεις μας για την αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, προτάσεις που στηρίζουν την πραγματική αναβάθμισή τους και όχι τη διάλυσή τους.

Η ανεπάρκεια του κοινωνικού κράτους και η απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού και μέτρων στήριξης έχει αρνητικές επιδράσεις και στα άτομα με αναπηρίες, τα οποία οδηγεί στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, γι' αυτό και ξεχειρώνονται. Μόλις σήμερα ήταν έξω από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Προεδρικό. Η κρατική αδιαφορία και η ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ευθύνης αφήνουν τα ΑΜΕΑ να υπόκεινται σε μια αφόρητη καθημερινότητα διακρίσεων και προκατάληψης, αφήνουν παιδιά και οικογένειες χωρίς τη στήριξη της κοινωνικής πρόνοιας. Η έκθεση της Eurostat αναφέρει για την Κύπρο πως ένα στα δύο άτομα με αναπηρίες αδυνατούν να καλύψουν τα έξοδά τους, τη στιγμή που τα ποσά των παροχών της κυβέρνησης για τα ΑΜΕΑ μάς κατατάσσει ως χώρα στην τελευταία θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να πιέζει την κυβέρνηση για άμεση εφαρμογή της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των ΑΜΕΑ και δημιουργία ξεχωριστής νομοθεσίας με αφετηρία τις ανάγκες που η κάθε αναπηρία δημιουργεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Μπροστά στην αντιλαϊκή και αντικοινωνική πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού η μεγάλη πλειοψηφία του λαού μας απαντά ότι δεν πάει άλλο! Δεν αντέχει άλλο τη φτώχεια, τους χαμηλούς μισθούς και συντάξεις, την απορρύθμιση της εργασίας, την υποαπασχόληση, την ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, την αδυναμία απόκτησης ιδιόκτητης στέγης. Δεν μπορεί να ανεχτεί ο παραγόμενος πλούτος να πηγαίνει στις τσέπες των λίγων και η πλειοψηφία να υποφέρει. Εξεγείρεται στον άδικο χαμό ανθρώπινων ζώων. Δεν αντέχει να βλέπει το κράτος πρόνοιας να συρρικνώνεται, τις ευάλωτες ομάδες και τα ΑΜΕΑ να μην έχουν την πραγματική και ουσιαστική στήριξη της πολιτείας. Εξοργίζεται με τη βρωμιά που αναδύουν καθημερινά τα σκάνδαλα, η διαφθορά και η διαπλοκή. Μπούχτισε από τις αλλοπρόσαλλες μεταλλάξεις στο Κυπριακό. Απογοητεύεται για την αβεβαιότητα του αύριο.

Ο λαός απαιτεί τη συνεργασία των δυνάμεων της κοινωνίας που θέλουν μια άλλη Κύπρο, μια Κύπρο που θα έχει στο επίκεντρο της προσοχής της τον απλό άνθρωπο και τις ανάγκες του. Μια Κύπρο που θα γεννά την ελπίδα και την προοπτική για ένα καλύτερο αύριο για το λαό μας. Το ΑΚΕΛ απαντά παρόν!

Εύχομαι σε όλους σας καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Μάριος Μαυρίδης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Έχετε το βήμα, κύριε Μαυρίδη.

Έχετε τον λόγο, κύριε Μαυρίδη.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Το παρακολουθώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μιας τζιαι εφέρατέ μας κομπιούτερ, όπως λαλεί τζιαι ο Μάριος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' σωστά που λαλεί. Αλλά η κόλλα έν' κόλλα!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έχει και παιχνίδια πάνω!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, να χαιρετίσω την παρουσία του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίος είναι ο μόνος αρχηγός κόμματος που εδέησε να ακούσει τους βουλευτές να μιλούν για τα προβλήματα της κοινωνίας. Βεβαίως, χαιρετίζω την παρουσία του προέδρου, επειδή θα μιλήσω και εγώ και θα ήθελα να με ακούσει, για να ξεκινήσω απ' εκεί που έμεινε χθες.

Για τον ρόλο του κέρδους στην επιχειρηματικότητα, κύριε Πρόεδρε, το κέρδος το εύλογο δεν είναι μόνο το εύλογο κέρδος που είναι ευλογία, είναι και το κανονικό το κέρδος, είναι και η επιδίωξη του κέρδους, διότι, αν δεν υπήρχε η προοπτική του κέρδους, δε θα υπήρχε καθόλου ανάπτυξη σε αυτό τον τόπο και ευτυχώς που τουλάχιστον κατά το ήμισυ λειτουργεί με τους όρους της ελεύθερης αγοράς. Να θυμίσω ότι, αν δεν υπήρχε η επιδίωξη του κέρδους, δε θα υπήρχε έρευνα και ανάπτυξη και δε θα υπήρχαν νέα προϊόντα και καινοτομίες και σίγουρα δε θα υπήρχε αυτό και τα άλλα τα κινητά που έχετε στις τσέπες σας!

(Γέλια)

Αυτά όλα είναι λόγω του κινήτρου που υπάρχει για το κέρδος. Απ' εκεί και πέρα, ένα κράτος δεν πρέπει να πάει και να αρπάζει τα κέρδη από τον επιχειρηματία, αλλά να τον φορολογεί και να πληρώνει το μερίδιο, το δίκαιο μερίδιο που πρέπει να πληρώσει, για να χρηματοδοτήσει και τις κοινωνικές παροχές, για τις οποίες ο κ. Φακοντής είπε ότι -και εγώ θα αναφέρομαι σε ονόματα και δε με ενοχλά καθόλου, να αναφέρεστε και εσείς- αναφέρατε ότι έχουν μειωθεί, κύριε Φακοντή, οι κοινωνικές παροχές. Μειώθηκαν πολύ περισσότερο το 2012, αν θυμάστε καλά τα νούμερα, αλλά σήμερα οι κοινωνικές παροχές βρίσκονται σε επίπεδα ρεκόρ, στο €3,1 δις. Αν θέλετε να διαβάσετε τους αριθμούς, τα έχω όλα εδώ. Είναι όλα καταγεγραμμένα.

Από €2,7 δις το 2018, πήγαμε στο €3,1 δις. Και εδώ να διορθώσω και τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, τον κ. Κυπριανού, που έχει πει ότι για την κοινωνική προστασία στην Κύπρο είμαστε περίπου τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ο λόγος είναι, επειδή δεν περιλαμβάνονταν οι εισφορές του ΓΕΣΥ, ενώ σε άλλες χώρες περιλαμβάνονται. Τώρα που θα προστεθεί €1,2 δις στις δαπάνες για κοινωνική προστασία να δείτε ότι η Κύπρος θα είναι από τις πρώτες χώρες στην κοινωνική προστασία και όντως η Κύπρος έχει ένα πολύ ισχυρό και στοχευμένο κοινωνικό κράτος, το οποίο πετύχαμε τα τελευταία μερικά χρόνια επί διακυβέρνησης Νίκου

Αναστασιάδη, εφόσον προηγουμένως ήταν εμπάτε σκύλοι αλέστε και όποιος προλάβει να πάρει χρήματα. Τώρα οι παροχές γίνονται στοχευμένες και παίρνουν χρήματα πραγματικά αυτοί που έχουν ανάγκη.

Θα ξεκινήσω με δύο πράγματα πριν τα ξεχάσω, γιατί δεν ξέρω αν θα προλάβω, με κάτι που έχει πει ο Ντράγκι, ο τέως Διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος έχει αναφέρει επί λέξει ο άνθρωπος τα εξής: «Η Ευρώπη προστατεύει τους παλαιούς εργαζόμενους εις βάρος των νέων. Σε πολλές χώρες η αγορά εργασίας είναι ρυθμισμένη, για να προστατεύει τους παλιούς ήδη απασχολούμενους ανθρώπους με μόνιμες και υψηλών αποδοχών συμβάσεις, που προστατεύονται από ισχυρούς εργατικούς νόμους. Το παράπλευρο αποτέλεσμα είναι ότι οι νέοι εγκλωβίζονται σε προσωρινές συμβάσεις χαμηλών αποδοχών και απολύονται πρώτοι σε περιόδους κρίσης». Αυτό μας θυμίζει την Κύπρο και πολλές άλλες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναφερόταν στη Γαλλία ο Διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και πραγματικά αυτό συμβαίνει στην Κύπρο. Εμείς οι βολεμένοι, γιατί είμαι και εγώ μέσα σε αυτούς και εσείς όλοι, εμείς οι βολεμένοι λειτουργούμε εις βάρος των νέων ανθρώπων, διότι δε θέλουμε να μας πιάσουν τα δικά μας, αλλά οι άλλοι ας περιμένουν, ας δουλέψουν με €800 τον μήνα.

Είναι γι' αυτό τον λόγο που οι νέοι άνθρωποι δεν έχουν ευκαιρίες σε αυτό τον τόπο και μεταναστεύουν σε άλλες χώρες για ένα καλύτερο μέλλον. Βεβαίως, αυτός είναι ένας από τους λόγους, υπάρχουν πολλοί άλλοι λόγοι, δεν έχω χρόνο να τους αναλύσω, αλλά, για να καταλάβετε τι ακριβώς συμβαίνει, όταν μία ομάδα εργαζομένων έχει κάποια δικαιώματα, είτε εργαζομένων είτε συνταξιούχων, δε θέλει να τα αφήσει φυσιολογικά. Αυτό που συμβαίνει σήμερα στη Γαλλία. Ξεχύθηκαν στους δρόμους, διαδηλώνουν, γιατί; Για τα δικά τους χρήματα εις βάρος των νέων ανθρώπων, διότι η κυβέρνηση προσπαθεί να διορθώσει το συνταξιοδοτικό σύστημα, το οποίο δίνει πολύ γενναιόδωρες παροχές στους υφιστάμενους συνταξιούχους και σε αυτούς που θα συνταξιοδοτηθούν, αλλά δε θα υπάρχουν χρήματα για τις επόμενες γενεές.

Και εδώ να αναφερθώ και στην αναφορά του κ. Φακοντή που έχει πει ότι έχουν ζητήσει με τον πιο λαϊκίστικο τρόπο να μην αποκόπτεται το 12% από τη σύνταξη των χαμηλοσυνταξιούχων. Εδώ, κύριε Φακοντή, πατάτε στην Αγία Τράπεζα, διότι η Αγία Τράπεζα είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ποιος θα πληρώσει για αυτά τα χρήματα; Άμα δεν αποκόπτεται το 12% από όλους, τότε πώς θα πληρωθούν οι επόμενες γενεές; Εκτός εάν το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι το κομματικό συμφέρον, το πρόσκαιρο κομματικό συμφέρον -έτσι το καταλαβαίνω εγώ- και σας το λέω με όλη την ειλικρίνεια αντικειμενικά, ότι δεν μπορεί να γίνει τερματισμός του 12%, έστω και για κάποιες ομάδες, διότι, εκτός του ότι παραβιάζουμε την αρχή της ισότητας, δε θα υπάρχουν χρήματα για τους επόμενους, εκτός εάν θέλετε να αυξήσουμε τις εισφορές, οι οποίες έχουν ήδη αυξηθεί, και εκτός αν θέλετε να πληρώνουμε λιγότερες συντάξεις αργότερα, κάτι το οποίο δεν μπορεί να γίνει, διότι, όπως είναι το σύστημα σήμερα, οι συντάξεις είναι ήδη χαμηλές.

Και επειδή αναφερθήκατε σε μία ομάδα ανθρώπων, των χαμηλοσυνταξιούχων, οι οποίοι παίρνουν πολύ χαμηλές συντάξεις, συμφωνώ απολύτως και το κράτος με τα σχέδια ενίσχυσης των συνταξιούχων συνεισφέρει στη σύνταξή τους. Υπάρχει και μια άλλη ομάδα ανθρώπων πολύ μεγαλύτερη, αυτοί οι οποίοι έχουν δουλέψει σαραντα και πενήντα χρόνια και παίρνουν τα ίδια χρήματα με αυτούς που δεν έχουν δουλέψει καθόλου ή δούλευαν και δεν τα δήλωναν και δεν πλήρωναν τους φόρους και τις κοινωνικές τους ασφαλίσεις. Αυτή η μεγάλη αδικία προτείνουμε όπως αρθεί με το να επεκταθεί το επίδομα του χαμηλοσυνταξιούχου και σε αυτές τις ομάδες, διότι νιώθουν τη μεγάλη αδικία και πολλές φορές -και είμαι σίγουρος ότι και εσείς το έχετε ακούσει- μας λένε «μα, εμείς δουλέψαμε πενήντα χρόνια και παίρνω €550 και €550 παίρνει και ο άλλος που δε δούλεψε καθόλου». Με την κοινωνική σύνταξη ή την κατώτατη σύνταξη, συν τα €225, πόσα είναι σύνολο; Άρα λοιπόν, αν θέλετε να μιλούμε όλη την αλήθεια, πρέπει να λένε και τις δύο πλευρές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας τα τελευταία χρόνια κυμαίνεται γύρω στο 4%. Η ανάπτυξη όμως έχει αρχίσει να επιβραδύνεται για φέτος, αλλά και για τα επόμενα δύο χρόνια. Αυτό είναι απόλυτα φυσιολογικό, αφού τα τελευταία πέντε χρόνια η οικονομία αναπτύσσεται πέραν του κανονικού, δηλαδή πέραν του μακροπρόθεσμου μέσου όρου, που είναι γύρω στο 2,5%. Μεγάλες διακυμάνσεις στον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας δεν είναι επιθυμητές, διότι προκαλούν μεγάλες διακυμάνσεις στο ποσοστό ανεργίας και στον πληθωρισμό. Το ζητούμενο σε κάθε οικονομία είναι ένας σταθερός ρυθμός ανάπτυξης γύρω από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο, με μικρές διακυμάνσεις, με ένα ποσοστό ανεργίας γύρω στο 3% με 4% -αυτό φυσιολογικά είναι ανεργία σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης- και σταθερός πληθωρισμός που να μην υπερβαίνει το 2%.

Η κυπριακή οικονομία αναμένεται ότι θα πετύχει τα πιο πάνω απαιτούμενα στα επόμενα δύο χρόνια. Η ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας τα τελευταία τέσσερα χρόνια έχει συμβάλει σημαντικά στην αύξηση των εσόδων του κράτους, στη μετατροπή των ελλειμμάτων σε πλεονάσματα και στη μείωση του δημόσιου χρέους. Αν δεν ήταν αναγκαία η παρέμβαση του κράτους στο τραπεζικό σύστημα με την αγορά των κόκκινων δανείων του συρραγατικού, το δημόσιο χρέος θα ήταν σήμερα γύρω στο 80% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Η κυβέρνηση κατέβαλε ως γνωστόν €1,68 δις επιπρόσθετα, για να σώσει τις καταθέσεις στον συνεργατισμό, και εδώ είναι ένα άλλο ανέκδοτο που ακούμε συχνά, ότι το κράτος έσωσε τις τράπεζες και άφησε τον κόσμο με τα δάνεια.

Δεν είναι τις τράπεζες, κύριε Γεωργίου, είναι τους καταθέτες που έσωζε το κράτος από την τότε παρέμβαση της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια...

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απαντάτε στον κ. Αβέρωφ ο οποίος είπε ότι ψηφίζει νόμο μόνο για τις τράπεζες.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Τωρά μιλώ εγώ εδώ, τωρά μιλώ εγώ. Αν δε θέλετε να με ακούσετε, να απευθυνθώ στον Στέφανο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έν' άλλο πράγμα τούτο...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έν' άλλο πράγμα τούτο που είπατε. Τέλος πάντων!

Λοιπόν, οι παρεμβάσεις του κράτους... Και επειδή κάτι που το λες πολλές φορές γίνεται πιστευτό, και επειδή έχω μάθει και εγώ την προπαγάνδα την οποία ασκείτε όλα αυτά τα χρόνια και ευχαριστώ που με μάθατε κάτι, με το να λες συνεχώς ένα ψέμα, τελικά γίνεται αλήθεια. Και όχι μόνο εσείς, και άλλοι εδώ στο κοινοβούλιο. Υποτίθεται μιλούμε ελεύθερα τώρα, έτσι; Να με αφήσετε να μιλήσω ελεύθερα.

(Γέλια)

Και άλλοι λαϊκιστές του κοινοβουλίου αναφέρονται σε αυτά τα πράγματα, ότι δηλαδή σώσαμε τις τράπεζες και αφήσαμε τον κόσμο με τα δάνεια. Και πρέπει να καταλάβετε ότι οι τράπεζες είναι οι καταθέσεις του κόσμου και σε όλες τις περιπτώσεις που έχει παρέμβει το κράτος κατάφερε, συμπεριλαμβανομένης και της προηγούμενης κυβέρνησης, του Δημήτρη Χριστόφια... Πράγματι, διαφώνησα τότε με την ενίσχυση της Λαϊκής Τράπεζας, αλλά ήταν για να σώσουν τις καταθέσεις του κόσμου, άσχετα αν μετά δικαιώθηκα. Μα, ετέλειωσεν ο χρόνος μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, πιάνει 'πού τους υπόλοιπους...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, στα δημόσια οικονομικά της κυβέρνησης όμως, γιατί πρέπει να κάνουμε και κριτική προς την κυβέρνηση, δεν είναι όλα ρόδινα. Όπως αυξάνονται τα έσοδα, αυξάνονται και οι δαπάνες. Και αυτό μπορεί να προκαλέσει προβλήματα αργότερα, όταν η αύξηση των εσόδων θα επιβραδύνεται και δε θα μπορεί να χρηματοδοτήσει την αύξηση των δαπανών. Αν αναλύσει κανείς τα στατιστικά των δημόσιων οικονομικών, θα διαπιστώσει ότι τα τελευταία χρόνια τα έσοδα αυξάνονται κατά 11%, αλλά και τα έξοδα αυξάνονται περίπου με τον ίδιο ρυθμό. Λίγο χαμηλότερο, γι' αυτό και έχουμε πλεονάσματα. Με €9,4 δις ο προϋπολογισμός του 2020, με €9,4 δις οι δαπάνες θα αποτελούν το 41,5% του ΑΕΠ, που είναι υψηλότερο από τον μεσοπρόθεσμο στόχο που έχει θέσει η κυβέρνηση και σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έσοδα δε θα αυξάνονται με τους ίδιους ρυθμούς, τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια, και ότι οι δαπάνες της κυβέρνησης είναι εξαιρετικά ανελαστικές, διαβλέπω προβλήματα στα δημόσια οικονομικά τα επόμενα δύο χρόνια. Η κυβέρνηση οφείλει να περιορίσει τις κρατικές δαπάνες όσο το δυνατόν περισσότερο. Η κυβέρνηση οφείλει να χρησιμοποιήσει τα όποια πλεονάσματα για τη μείωση του δημόσιου χρέους και μόνο, για να μειώσει το βάρος που εμείς έχουμε εναποθέσει στους ώμους της επόμενης γενιάς. Το δημόσιο χρέος δεν αυξήθηκε μόνο του, εμείς το αυξήσαμε με αλόγιστες και υπερβολικές δαπάνες, οι οποίες ήταν πάντα ψηλότερες από τα έσοδα. Αν δε δράσουμε έγκαιρα και αν δε συγκρατήσουμε τις δαπάνες, θα έχουμε προβλήματα.

Παρ' όλα αυτά όμως, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η κυβέρνηση έχει επιτύχει σημαντικό έργο, το οποίο θα πρέπει να αναγνωρίσουμε. Ψηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης σε συνδυασμό με πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, σημαντική μείωση της ανεργίας και συγκράτηση του πληθωρισμού μέσω της εμπέδωσης του ελεύθερου ανταγωνισμού. Και σε αυτό τον τομέα βοήθησε πάρα πολύ η ελευθεροποίηση του ωραρίου. Οι οικίοι αξιολόγησης αναβάθμισαν τα κυπριακά ομόλογα σε επενδυτική βαθμίδα, ενώ το κόστος δανεισμού υποχώρησε κάτω από το 2% για πρώτη φορά στην ιστορία της Κύπρου, μειώνοντας έτσι και το κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους.

Η κυβέρνηση έχει πετύχει την εφαρμογή ενός γενικού σχεδίου υγείας και την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου κοινωνικής πρόνοιας και τελειώνω με αυτό. Έχω διαβάσει κάπου ότι οι μεγαλύτερες μεταρρυθμίσεις προς τα δεξιά έχουν γίνει από αριστερές κυβερνήσεις, όπως την Ελλάδα και την Λατινική Αμερική, αλλά έχω διαβάσει επίσης στο ίδιο βιβλίο από έναν νομπελίστα ότι οι μεγαλύτερες μεταρρυθμίσεις προς τα αριστερά, έχουν γίνει από δεξιές κυβερνήσεις. Εδώ Κύπρος!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαρίνος Μουσιούτσας έχει τον λόγο για το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός για το 2020 είναι πολύ σημαντικός, γιατί από το 2020 αναμένεται ότι θα έχουμε μειωμένο ρυθμό ανάπτυξης, όπως και για τα επόμενα δύο χρόνια. Είναι μια υγιής μετάβαση μετά και τη συνεχή ανοδική πορεία των τελευταίων ετών, άρα η σταθεροποίηση είναι αναμενόμενη. Επομένως, το στοίχημα αυτή τη φορά δεν είναι να καλύψουμε τα ποσοστά ανάπτυξης, ώστε να διορθωθούν οι δείκτες, αλλά να εφαρμόσουμε εκείνες τις πολιτικές όπου θα αποδείξουμε ότι η οικονομία μας πλέον είναι ανθεκτική.

Η μάστιγα των πολυάριθμων μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένει η υπ' αριθμόν ένα απειλή για την οικονομία μας. Οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθήσαμε είναι σημαντικά υποβοηθητικές για τη διόρθωση των ισολογισμών των τραπεζών, όμως οι χορηγήσεις αυτές δε βοηθάνε στην απάμβλυνση του ιδιωτικού χρέους μέσα στο ευρύτερο φάσμα του χρηματοοικονομικού τομέα.

Σχέδιο «Εστία». Στόχος του σχεδίου είναι το κράτος να εισέλθει ενεργά στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων με εγγυήσεις πληρωμής μέρους των δανείων, κάτι που θα επιτρέψει στους δανειολήπτες μετά την αναδιάρθρωση να προχωρήσουν σε εξόφληση των δανείων τους. Το ζήτημα βέβαια είναι ότι το κράτος δεν έχει τη δυνατότητα να εγγυηθεί όλα τα δάνεια. Με τα οικονομικά δεδομένα του κράτους έχει θεσπιστεί ένα πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας σε συνδυασμό με τη μερική αποπληρωμή χρέους από πλευράς του κράτους.

Σημαντικό μέρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων αφορά σε δάνεια πρώτης κατοικίας, αφού, σύμφωνα με στοιχεία, τα κόκκινα δάνεια των νοικοκυριών αντιστοιχούν στο 56% το 2018. Όλες οι πτυχές του σχεδίου «Εστία» θα πρέπει να επικαιροποιηθούν σε περίπτωση που το εν λόγω σχέδιο δεν έχει την αναμενόμενη ανταπόκριση από τους δυνητικούς λήπτες του σχεδίου.

Υποεστία. Εκφράζουμε την ανησυχία μας για ακόμη φορά για τις πιο ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, όπου η οικονομική τους ανέχεια δεν τους επιτρέπει να ενταχθούν στο σχέδιο «Εστία». Είναι για εμάς σημαντικό το γεγονός ότι η εκτελεστική εξουσία θα πρέπει να αντιμετωπίσει διαφορετικά αυτούς τους ανθρώπους, ώστε να καταφέρουν να προστατεύσουν τη μικρή οικιστική μονάδα που κατέχουν. Τα τελικά αποτελέσματα ένταξης των δυνητικά δικαιούχων του σχεδίου «Εστία» θα κρίνουν και την απόφασή μας να προωθήσουμε νομοθετική ρύθμιση για σύσταση τέτοιου σχεδίου. Οι απόλυτα ευάλωτες ομάδες πληθυσμού για εμάς δεν είναι μόνο προτεραιότητα, για εμάς είναι καθήκον και υποχρέωσή μας και θα το πράξουμε με οποιοδήποτε κόστος.

Παράλληλα, εκτός από τις θέσεις μας οι οποίες εμβολίασαν το πιο πάνω σχέδιο, ως Δημοκρατικό Κόμμα προτείνουμε τη δημιουργία ενός παράλληλου σχεδίου, το οποίο θα επιβραβεύει τους καλοπληρωτές, οι οποίοι για ακόμη μια φορά καλούνται να στηρίξουν τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που θα ενταχθούν στο σχέδιο «Εστία». Είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε τις προτάσεις μας για την επιβράβευση των καλοπληρωτών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη καμπή σε σχέση με την ομαλή πορεία του Γενικού Συστήματος Υγείας. Οι πολυετείς συζητήσεις, οι πολιτικές ατολμίες και οι πρόχειρες λύσεις βρίσκονται πια στο παρελθόν. Θεωρούμε ότι η κυβέρνηση πρέπει να στηρίξει τα δημόσια νοσηλευτήρια, ιδιαίτερα στη μεταβατική περίοδο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Η έναρξη του ΓΕΣΥ έχει προσδώσει σημαντικά οφέλη στην κοινωνία, αλλά χρειάζεται συνεχή εποπτεία και άμεσες διορθωτικές κινήσεις, έτσι ώστε να μην εκτροχιαστούν οι προβλέψεις του κράτους.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα παραμένουμε αυστηρά δεσμευμένοι να προβούμε σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για υλοποίηση της μεταρρύθμισης στον τομέα της υγείας με την εισαγωγή του ΓΕΣΥ. Στόχος μας ασφαλώς να πραγματοποιηθεί στα προκαθορισμένα χρονοδιαγράμματα που έχουν καθοριστεί και ψηφιστεί ως γνωστόν πριν από δύο περίπου χρόνια. Απαιτείται βέβαια να διαφωτίσουμε τον κόσμο, όχι μόνο για τη λειτουργία του ΓΕΣΥ, αλλά να τους ενημερώσουμε για την ορθότερη χρήση του και καλώ τον αρμόδιο φορέα να περιλάβει αυτή την πρόνοια στους προϋπολογισμούς του. Έχουμε δεσμευτεί να στηρίξουμε αυτό το κοινωνικό αγαθό, το ΓΕΣΥ, και θα είμαστε μπροστάρηδες για την τελική υλοποίησή του.

Μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Ο τομέας των κοινωνικών υπηρεσιών χρήζει περαιτέρω εξορθολογισμού, παρά τις διορθωτικές πολιτικές που απορρέουν κυρίως από τις μνημονικές δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Το Δημοκρατικό Κόμμα εισηγήθηκε μέτρα προς την κυβέρνηση, τα οποία υιοθετήθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και εντάχθηκαν μέσα στον προϋπολογισμό του 2020. Μας ενδιαφέρει πρωτίστως η βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των αδύναμων ομάδων του πληθυσμού, γιατί δεν πρέπει να υπάρχουν πολίτες δυο ταχυτήτων. Πιο συγκεκριμένα, τα μέτρα μας που εμβολίασαν τον προϋπολογισμό είναι τα εξής:

1. Σύνταξη σε χαμηλοσυνταξιούχους: Αύξηση κατά €50 μηνιαίως, πέραν της περσινής αύξησης.

2. Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης: Αύξηση €20 εκατομ.
3. Επίδομα θέρμανσης: Αύξηση κατά €2,5 εκατομ. στο επίδομα θέρμανσης, διευρύνοντας παράλληλα τα κριτήρια των δυνητικά δικαιούχων του επιδόματος.
4. Στεγαστικό Σχέδιο Αναζωογόνησης Ορεινών και Ακρικών Περιοχών: Αύξηση κατά €1,5 εκατομ. στην παροχή οικονομικής ενίσχυσης για απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας για μόνιμη ιδιοκατοίκηση.
5. Ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή (κοινώς εξωσωματική): Ως Δημοκρατικό Κόμμα, στο πλαίσιο της ανησυχίας μας για τη δημογραφική γήρανση του γηγενούς πληθυσμού, ζητήσαμε αύξηση του κονδυλίου, έτσι ώστε οι λήπτες αυτής της βοήθειας να έχουν τη δυνατότητα από τις τρεις προσπάθειες που δικαιούνταν μέχρι σήμερα να λαμβάνουν την οικονομική βοήθεια για τέσσερις προσπάθειες. Το πρόβλημα της δημογραφικής γήρανσης, αλλά και οι κίνδυνοι της αλλοίωσης είναι ζήτημα που πρέπει ως πολιτεία να το δούμε πολύ σοβαρά και με συγκεκριμένες πολιτικές, που θα εμπλουτίσουν τα υφιστάμενα μέτρα που έχουν ληφθεί.

Τα πιο πάνω μέτρα έχουν ως στόχο να βοηθήσουν και να στηρίξουν συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, κοινωνικά ευάλωτων ομάδων, που τα προηγούμενα χρόνια δέχθηκαν ιδιαίτερα βάρη λόγω της οικονομικής κρίσης που μάστιζε την οικονομία και τον λαό μας.

Διευκρινίζουμε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα σε καμία περίπτωση δε θα προτείνει μέτρα που θέτουν σε κίνδυνο την αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας, η οποία δεν πρέπει να χαθεί, αφού κερδήθηκε μέσα από θυσίες και στερήσεις του λαού.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήταν πολιτικά αδόκιμο να αναφερόμαστε σε διάφορα προβλήματα που ταλανίζουν την κοινωνία και να μην αναφερθούμε στο μεγαλύτερο πρόβλημά μας, που δεν είναι άλλο από το Κυπριακό, τη συνεχιζόμενη για σαράντα πέντε τόσα χρόνια κατοχή του 37% της πατρίδας μας, τη συνεχιζόμενη προσφυγοποίηση 200 000 συμπατριωτών μας και το συνεχιζόμενο δράμα της εξεύρωσης της τύχης των αγνοουμένων μας. Η πρόσφατη τριμερής συνάντηση στο Βερολίνο κατέδειξε ότι το κυπριακό πρόβλημα βρίσκεται σε στασιμότητα. Σε καμία περίπτωση δεν επιρρίπτω για αυτό ευθύνη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η ευθύνη παραμένει ολόκληρη στην κατοχική Τουρκία. Ναι, στην κατοχική Τουρκία, το επαναλαμβάνω, για να μην το ξεχνάμε αυτό.

Δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε στη γειτονιά μας έναν διεθνή ταραξία. Η Τουρκία με την αδηφαιγική της στάση έχει παραβιάσει όλα τα άρθρα του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ και όλες τις συμβάσεις που διέπουν το διεθνές δίκαιο. Το ποινικό της μητρώο είναι τόσο μακροσκελές -και φροντίζει να το εμπλουτίζει καθημερινά- που η διαπραγματευτική διαδικασία μάς οδηγεί νομοτελειακά σε αδιέξοδο.

Το πρόβλημα βέβαια γίνεται πιο ανησυχητικό, αφού τα όποια διπλωματικά μέτρα λάβαμε εναντίον της Τουρκίας και ιδιαίτερα οι ευρωπαϊκές κυρώσεις δε λαμβάνονται υπόψη από τους Ευρωπαίους εταίρους μας. Για μια ακόμη φορά η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση φαντάζει να είναι όνειρο θερινής νυκτός. Ως Δημοκρατικό Κόμμα ζητούμε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά και το Υπουργείο Εξωτερικών να εντείνουν τις πιέσεις για εφαρμογή των αποφάσεων για τις τουρκικές κυρώσεις. Η αθέτηση τέτοιων σοβαρών αποφάσεων από τους εταίρους μας μπορεί να οδηγήσει σε μονομερή αθέτηση των συμφωνηθέντων για τις κυρώσεις ενάντια στη Ρωσική Ομοσπονδία. Ας μην ξεχνάμε ότι είμαστε η πρώτη χώρα που έχει υποστεί τις ζημιές από τις κυρώσεις έναντι της Ρωσίας.

Μεταρρύθμιση δημόσιας υπηρεσίας. Τα πολυδιαφημισμένα νομοσχέδια για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, αφού πέρασαν από οβιδιακές μεταμορφώσεις και υποβαθμίσεις, που οφείλονταν κυρίως σε προβλήματα που αγγίζουν πολυδιάστατα συμφέροντα, κομματικά και μη, επανακατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία με βελτιωμένο πλαίσιο. Ως Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεργαστούμε ειλικρινά και εποικοδομητικά τόσο με την κυβέρνηση όσο και με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, ούτως ώστε να αποκτήσουμε μια σύγχρονη, παραγωγική και ανθρωπίνη δημόσια υπηρεσία το συντομότερο δυνατόν. Όσο και αν ενοχλούνται κάποιοι με αυτή την προσπάθειά μας για μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, εμείς άλλο τόσο θα εντείνουμε τις ενέργειές μας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να εκφράσω ξανά την απaréσκειά μου για τη συνέχιση και ενδυνάμωση του συστήματος υπάλληλων πολλών ταχυτήτων, που φαίνεται να προωθείται συστηματικά από την εκτελεστική εξουσία. Είναι οι μόνιμοι, οι έκτακτοι, οι έκτακτοι ορισμένου χρόνου, οι έκτακτοι αορίστου χρόνου, οι συμβασιούχοι και άλλοι. Εφόσον το κράτος δεν αποφασίζει να λειτουργά λαμβάνοντας υπόψη τα εργασιακά και ευρωπαϊκά δικαιώματα όλων των κατηγοριών υπαλλήλων, αναλάβαμε πρωτοβουλία μαζί και με άλλους συναδέλφους και προωθήσαμε προτάσεις νόμου, ώστε να φέρουμε την εκτελεστική εξουσία ενώπιον των ευθυνών της, αρχίζοντας τον σχετικό διάλογο αρχές του νέου χρόνου στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Τοπική αυτοδιοίκηση. Νιώθουμε ικανοποίηση, γιατί πολλές από τις εισηγήσεις μας έχουν βρει απήχηση και έχουν περιληφθεί στην κυβερνητική πρόταση για μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πιστεύουμε ότι

οι θέσεις μας αντικατοπτρίζουν τις θέσεις της πλειοψηφίας των πολιτών, διότι γνώμονας της όλης προσπάθειας είναι οι πολίτες να απολαμβάνουν την ποιότητα ζωής που τους αξίζει σε ένα οικονομικά βιώσιμο μοντέλο.

Η μείωση των δήμενων στους δεκαεφτά και οι περαιτέρω συμπλεγματοποιήσεις των υπηρεσιών τους και κατ' αντιστοιχία η συμπλεγματοποίηση των κοινοτήτων, η διοικητική και οικονομική αυτονόμηση των νέων δήμων, η μεταφορά εξουσιών και αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος στην τοπική αυτοδιοίκηση, για παράδειγμα δημοτική αστυνομία, έκδοση πολεοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, κοινωνικά θέματα, είναι μερικές από τις εισηγήσεις μας που υιοθετήθηκαν και έχουν ως στόχο να καταστήσουν την τοπική αυτοδιοίκηση σε πραγματικό υπηρέτη του δημότη, του πολίτη, εφαρμόζοντας έτσι πιστά την αρχή της επικουρικότητας που περιλαμβάνει τη σύγχρονη φιλοσοφία της τοπικής αυτοδιοίκησης, για να είμαστε κοντά στον πολίτη πιο παραγωγικά και πιο οικονομικά.

Η τελευταία πράξη του τέως Υπουργού Εσωτερικών που ήταν η κατάθεση χάρτη με τις εισηγήσεις του για τις συνενώσεις δήμων δε μας έχει ενθουσιάσει στον βαθμό που αναμέναμε, αφού βρίσκουμε κάποιες ανακολουθίες σε σχέση με την ορθολογιστικό αντίκρισμα του θέματος από τους εμπειρογνώμονες. Για παράδειγμα, ο προτεινόμενος υπερδήμος της Λευκωσίας, που κατά την άποψή μου θα είναι και ανομοιογενής και κυρίως δυσλειτουργικός, και παράλληλα οι πρόσθετοι μικροί δήμοι σε άλλες επαρχίες δε φαίνονται ενέργειες προς την ορθή κατεύθυνση. Η δημιουργία μητροπολιτικών δήμων, όπως ονομάστηκαν, δεν μπορεί να ισχύει κατά το δοκούν και κατά επαρχία.

Δε θα θυσιάσουμε όμως το δάσος για το δέντρο. Με στοχευμένες πινακίδες θα προσπαθήσουμε να επιφέρουμε τις αναγκαίες αλλαγές, έτσι ώστε η ζωγραφιά μας για τη νέα τοπική αυτοδιοίκηση να γίνει πιο φωτεινή, πιο δίκαια, πιο ορθολογιστική, πιο ανθρώπινη, πιο κομματικά αχρωμάτιστη για το καλό όλης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η Λευκωσία και πάλι παραμένει ουραγός σε σχέση πάντα με την προσέλευση τουριστών. Επαναλαμβάνω ότι θα πρέπει να καταρτιστεί στρατηγικό πλάνο με ορίζοντα δεκαετίας με στόχο την αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου της μοιρασμένης πρωτεύουσας. Στόχος μας είναι να εμπλουτιστεί με ουσιαστικά κίνητρα, ώστε να σταθμιστούν οι ανισότητες μεταξύ των παραλιακών πόλεων και της πρωτεύουσας σε σχέση με το επίπεδο ζωής των κατοίκων, που είναι πλέον ορατές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά, κύριε Μουσιούττα. Ο δικός σας χρόνος είναι... Πέραν των δύο λεπτών, τρώτε από άλλο συνάδελφο. Έχετε ακόμα δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι η άποψή μου ως βουλευτή Λευκωσίας ότι το πάρτι κονδυλίων συνεχίζεται και φέτος σε βάρος της Λευκωσίας. Η μη πρόνοια για πίστωση κονδυλίου σε σχέση με την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους μάς ανάγκασε να ζητήσουμε επιτακτικά την προσθήκη του κονδυλίου στο προϋπολογισμό του 2020. Θεωρούμε το έργο αυτό προτεραιότητα για την ανάπτυξη της δυτικής Λευκωσίας και πιστεύουμε ότι θα προσδώσει σημαντικά οφέλη στις ορεινές περιοχές της Λευκωσίας και θα υπάρξει συγκριτικό όφελος από τις εργατώρες που σπαταλούνται σήμερα λόγω της κακής ποιότητας του οδοστρώματος, αλλά και για λόγους ασφάλειας των πολιτών. Τελικά πετύχαμε την ένταξη κονδυλίου ύψους €2,6 εκατομ. Είναι υπόσχεσή μας να παρακολουθούμε στενά την εξέλιξη του έργου και θα επεμβαίνουμε δραστικά εκεί και όπου πρέπει μέχρι τη συνολική υλοποίησή του.

Με λύπη μας παρατηρούμε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου παραμένει στα χαρτιά.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι όσοι ζούμε στη Λευκωσία, αλλά και οι πολυπληθείς επισκέπτες της καθημερινά βιώνουμε το κυκλοφοριακό χάος σε όλες σχεδόν τις περιοχές της αστικής Λευκωσίας. Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους αρμοδίους δε μας πείθουν. Χρειάζεται επανασχεδιασμός του οδικού συστήματος, δημιουργία αξιόπιστων δημόσιων μέσων συγκοινωνίας -γιατί όχι και τραμ;- και όραμα για χρήση λιγότερου αυτοκινήτου. Να είστε σίγουροι ότι στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου θα είμαστε εκεί, για να ασκήσουμε τις απαραίτητες πιέσεις για την προώθηση των δικαίων αιτημάτων των Λευκωσιωτών. Η Λευκωσία θα πρέπει επιτέλους να πάρει τη θέση που της αξίζει.

Καταληκτικά, σε σχέση με τα κεφαλαίωδη ζητήματα που προανάφερα, όπως η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, το ΓΕΣΥ, η μεταρρύθμιση στον δημόσιο τομέα, τα εργασιακά δικαιώματα, τα προβλήματα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά και για όλες εκείνες τις σημαντικές πτυχές που αφορούν την κοινωνία και τους απλούς πολίτες, θα συνεχίζω να στηρίζω πολιτικές προς τη σωστή κατεύθυνση, πολιτικές που στηρίζουν πρώτιστα τον απλό πολίτη, πολιτικές που εξυπηρετούν τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του απλού πολίτη και όχι των ολίγων.

Σας ευχαριστώ. Να ευχηθώ καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος σε σας και σε όλο τον κυπριακό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τώρα σειρά έχει ο κ. Γιώργος Γεωργίου του ΑΚΕΛ Λεμεσού.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο κρίσιμο ερώτημα για τον χαρακτήρα του προϋπολογισμού για το 2020 η απάντηση είναι απλή. Κινείται στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης πολιτικής των κυβερνήσεων που προωθούν και εφαρμόζουν με συνέπεια τα τελευταία χρόνια. Είναι περίπου μια επανάληψη, μια αντιγραφή προηγούμενων χρόνων. Κύρια χαρακτηριστικά οι πολιτικές του λιγότερου κράτους, της λιτότητας και των περικοπών. Απουσιάζουν παντελώς το όραμα, ο προοδευτικός εκσυγχρονισμός, η καινοτομία, η έρευνα, η πραγματική ανάπτυξη. Κανόνες: οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι.

Κάθε Κύπριος που αγωνιά και νοιάζεται για το παρόν και το μέλλον του τόπου μας είναι φυσικό να βλέπει με μεγάλη αγωνία και ανησυχία τις εξελίξεις και τα τεκταινόμενα σε θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης της χώρας μας. Μια Κύπρος βυθισμένη στα σκάνδαλα, στη διαφθορά και στη διαπλοκή. Ποτέ προηγουμένως δε βιώσαμε τέτοια άθλια κατάσταση. Ποτέ προηγουμένως δεν ελέγχθη τόσες φορές η φράση «ο θεσμός του Προέδρου της Δημοκρατίας». Είμαστε στη φάση που δυστυχώς κανένας τομέας στην εσωτερική διακυβέρνηση δε δημιουργεί προσδοκίες αλλά ούτε και αισιοδοξία. Μας παρουσιάζεται μια πλαστή ανάπτυξη, η οποία στηρίζεται περισσότερο στη «βιομηχανία των διαβατηρίων», στους ουρανοξύστες και στους ψηλούς πύργους, που τα κέρδη καρπούται μόνο μια μικρή χούφτα δικηγόρων και μεγαλοεπιχειρηματιών του τόπου. Ένα μοντέλο με μεγάλες πιθανότητες, σύμφωνα με τους ειδικούς, να καταλήξει σε «φούσκα», δημιουργώντας μια νέα οικονομική κρίση στα ακίνητα, στις τράπεζες και ευρύτερα στην κοινωνία. Ναι, κύριοι κυβερνώντες, είναι στο DNA σας να δημιουργείτε κρίσεις. Και θυμίζω το χρηματιστήριο, την τραπεζική κρίση, τα κουρέματα, τη «φούσκα» των ακινήτων, το κλείσιμο του συνεργατισμού. Αυτά είναι τα επιτεύγματά σας και αυτά ζει στο πετσί του καθημερινά ο κυπριακός λαός.

Θέλω να αναφερθώ και στα πλεονάσματα τα οποία διαφημίζετε, τα «μαξιλαράκια» τα περιβόητα. Δε μας είπατε καμιά φορά πόσα έργα περιμένουν χρόνια στα συρτάρια. Να πούμε για τον δρόμο Λεμεσού-Σαϊπτά; Να πούμε για τον δρόμο Λευκωσίας-Τροόδους; Να πούμε για τα νοσοκομεία, που τα αφήσατε στο έλεος του Θεού; Να μας πείτε, σας παρακαλώ, ποιες είναι οι πολιτικές σας για τον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, που διεκδικούμε αρνητικές πρωτιές;

Αυτές οι πολιτικές του λιγότερου κράτους είναι που έφεραν και τη δημόσια υγεία στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Η δημόσια υγεία είναι πολύτιμο αγαθό και θα έπρεπε να αποτελεί μεγάλη προτεραιότητα για τους κυβερνώντες. Δυστυχώς, οι κρατούντες έμειναν σε διακηρύξεις και αοριστολογίες.

Για εμάς η υγεία αποτελεί έναν από τους πιο νευραλγικούς τομείς στην άσκηση της διακυβέρνησης μιας χώρας. Αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους πυλώνες που κρίνουν το επίπεδο διαβίωσης των ανθρώπων. Η δημόσια υγεία κρίνει σε μεγάλο βαθμό τον δείκτη ευημερίας των πολιτών μιας χώρας και αναδεικνύει στην πράξη τον ίδιο τον πολιτισμό μας. Δυστυχώς για τον τόπο μας, τα πράγματα στη δημόσια υγεία νοσούν σοβαρά και βρίσκονται σε κρίσιμη κατάσταση και αυτό επιβεβαιώνεται από σειρά μελετών. Η δημοσίευση εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας που αφορούν τις κρατικές δαπάνες για την υγεία στη χώρα μας μόνο θλίψη και απογοήτευση προκαλεί. Βεβαίως δεν είναι η πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια που η χώρα μας «διεκδικεί» πρωτεία αρνητικής εικόνας στα θέματα υγείας. Πλείστες των εκθέσεων, διεθνείς και ευρωπαϊκές, αυτό επιβεβαιώνουν. Κύριες επισημάνσεις αυτών των εκθέσεων κατατάσσουν την Κύπρο στις πρώτες θέσεις σε ό,τι αφορά το κόστος της υγείας και στις τελευταίες σε ό,τι αφορά τις κρατικές δαπάνες. Χαρακτηριστικά αναφέρω τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, μέχρι το 2017, που παρουσιάζουν τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία -όσον αφορά την Κύπρο- να δείχνουν ότι οι δαπάνες για υγειονομική περίθαλψη ανέρχονται στο 6,8% του ΑΕΠ και είναι οι πιο χαμηλές από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 9,9%.

Για άλλη μια χρονιά οι κυβερνώντες στερούνται οράματος για την υγεία, καταθέτοντας έναν προϋπολογισμό που δεν ανταποκρίνεται στις τεράστιες ανάγκες των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Στην ουσία απουσιάζει παντελώς ο σχεδιασμός και το πρόγραμμα. Το 2019 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο, αφού από την 1^η Ιουνίου 2019 έχει τεθεί σε εφαρμογή η λειτουργία της πρώτης φάσης του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ο Υπουργός Υγείας, ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών στη Βουλή, παρουσίασε μια ιδεατή εικόνα, η οποία πόρρω απέχει από την πραγματικότητα που ζει ο κόσμος καθημερινά στα νοσοκομεία. Απουσιάζει παντελώς το όραμα που θα απαντούσε στις προκλήσεις μιας μεγάλης προοδευτικής μεταρρύθμισης, αυτής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Το success story της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ για την οικονομία κινδυνεύει να γίνει εφιάλτης για τη δημόσια υγεία και τους ασθενείς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η δημόσια υγεία νοσεί, το σύστημα υγείας πάσχει και δυστυχώς οι κυβερνώντες κωφεύουν. Και εξηγούμαι. Πώς είναι δυνατό με τόσο φόρτο εργασίας, τα δημόσια νοσηλευτήρια να εργάζονται με μειωμένο

προσωπικό, είτε είναι γιατροί είτε είναι νοσηλευτές είτε άλλοι επαγγελματίες υγείας; Πώς μπορούν να πιστεύουν οι κυβερνώντες ότι θα εξασφαλιστεί η ποιότητα προσφοράς υγείας, όταν υπάρχουν ελλείψεις φαρμάκων, αναλωσίμων, καθυστέρηση στις αναλύσεις και λίστες αναμονής; Την αρνητική αυτή εικόνα στα νοσοκομεία μπορείτε να τη διαβάσετε και στη μελέτη της KPMG.

Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη -θυμίζω- είχε δεσμευτεί το 2016 ότι στο πλαίσιο της αυτονομής των νοσοκομείων θα προχωρούσε στην πλήρη στελέχωση και εξοπλισμό αυτών. Δυστυχώς, ο χρόνος παρήλθε, με αποτέλεσμα όντως σήμερα τα δημόσια νοσηλευτήρια να μην είναι σε θέση να φέρουν σε πέρας τη σημαντική αποστολή τους. Δεν μπορούν με τα σημερινά δεδομένα και τις πραγματικότητες να αντεπεξέλθουν, να αποτελέσουν τη ραχοκοκκαλιά του ΓΕΣΥ και κατ' επέκταση της δημόσιας υγείας. Πόσο μάλλον, όταν θα κληθούν να ανταποκριθούν, από το 2020, στη δεύτερη φάση της ενδονοσοκομειακής περιθάλψης.

Σήμερα τα δημόσια νοσηλευτήρια ασφυκτούν και υπολειτουργούν. Η υποστελέχωση κλινικών δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στις αντοχές των νοσοκομείων. Αν προσθέσουμε και τη συνεχή φυγή και αποχώρηση γιατρών του δημοσίου, για να ενταχθούν ως ιδιώτες στο ΓΕΣΥ, τότε τα προβλήματα μεγεθύνονται καθημερινά. Επιπρόσθετα, είναι τα προβλήματα με το παραϊατρικό προσωπικό, το νοσηλευτικό και το γραφειακό προσωπικό. Μεγάλα ακόμη προβλήματα υπάρχουν και σε ό,τι αφορά τον εξοπλισμό των νοσοκομείων. Η απάντηση ότι θα ενταχθούν τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια και θα υπάρξει συνεργασία ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ δεν μπορεί να λύσει τα προβλήματα επί της ουσίας, γιατί ακριβώς τα νοσοκομεία αφήνονται ξεκρέμαστα, και παραμένουν ανήμπορα και ασπόνδυλα να ανταποκριθούν στα μείζονος σημασίας καθήκοντα που έχουμε σε ό,τι αφορά το ΓΕΣΥ.

Θα αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα. Γιατί πρέπει να ταλαιπωρείται ο πολίτης από τον Πύργο Τηλλυρίας ή από την Πόλη Χρυσοχούς ή από τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου για ένα MRI και να μην μπορεί να το κάνει στο νοσοκομείο της επαρχίας του; Πόσος χρόνος, πόσα χρήματα και πόση ταλαιπωρία να υπάρχει για τον ασθενή, τη στιγμή που το κράτος θα μπορούσε με €5 εκατομ. να στελεχώσει τα δημόσια νοσηλευτήρια, χρήματα τα οποία απέκοψε τόσα χρόνια από τη δημόσια υγεία; Αυτό που προβάλλει ως αναγκαιότητα είναι η ιεραρχική προτεραιότητα του εξοπλισμού των νοσοκομείων, ώστε χρόνο με τον χρόνο να καταστούν ικανά να αντεπεξέλθουν.

Καθυστέρηση παρατηρείται και με τις επεκτάσεις των δημοσίων νοσηλευτηρίων, που δεν έχει γίνει τίποτα μέχρι τώρα. Χρόνια τώρα συζητείται η επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού και ακόμα δε λήφθηκε η τελική απόφαση. Κάποιοι προτιμούν να κάνουν ιατρική στους διαδρόμους και στα κοντέινερ, παρά να αναλάβουν τις ευθύνες τους σε ό,τι αφορά αυτά τα ζητήματα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχέθηκε παράδοση του Νοσοκομείου της Λάρνακας, το 2018. Υπάρχουν νέες, αναθεωρημένες πλέον, αποφάσεις και δεν ξέρω -πραγματικά- πότε θα ολοκληρωθεί.

Οι Πρώτες Βοήθειες υπολειτουργούν. «Εργάζονται», είπε ο Υπουργός Υγείας, ο αρμόδιος υπουργός, «με προσωπικό ασφαλείας». Αυτό στην πράξη ξέρετε τι σημαίνει; Κινδυνεύουμε ανά πάσα στιγμή να χάσουμε ζωές. Αγωνιούμε και ανησυχούμε ενόψει της εφαρμογής της δεύτερης φάσης του Γενικού Συστήματος Υγείας, της ενδονοσοκομειακής περιθάλψης, που από την 1^η του Ιούνη του 2020 πρέπει να είμαστε έτοιμοι. Αν δεν υπάρχει έγκαιρη στελέχωση και εξοπλισμός των δημοσίων νοσηλευτηρίων, οι κίνδυνοι πλέον θα είναι ορατοί.

Πριν ολοκληρώσω την ομιλία μου, θα καταθέσω σε συντομία τους προβληματισμούς μου για τον μαρασμό που χαρακτηρίζει σήμερα την ύπαιθρό μας. Είναι κοινή διαπίστωση πλέον ότι η ύπαιθρος της Κύπρου βρίσκεται σε εγκατάλειψη. Δυστυχώς, χρόνο με τον χρόνο αφήνεται μόνη και απροστάτευτη στα προβλήματα και στα αδιέξοδα της κρίσης και της φτωχοποίησης.

Είναι αλήθεια ότι η ύπαιθρός μας είναι το καμάρι μας, το στολίδι που κουβαλά πίσω μια πλούσια, μακράινη ιστορία. Δυστυχώς, ο άναρχος τρόπος ανάπτυξης, η «σύγχρονη» λεγόμενη «ανάπτυξη», η έλλειψη κυρίως υποδομών και κινήτρων δημιούργησαν το φαινόμενο της αστυφιλίας. Χρόνο με τον χρόνο η ύπαιθρός μας μαραίνεται, εγκαταλείπεται, φθίνει συνεχώς. Τα πλείστα χωριά είναι πλήρως ξεχασμένα. Είναι ζήτημα αν στα μισά χωριά διαμένουν τριάντα με πενήντα κάτοικοι. Πολύ σύντομα θα υπάρξουν χωριά πλήρως εγκαταλελειμμένα. Ήδη έγινε. Η Βίκλα, η Τρόζενα είναι κάποια παραδείγματα. Οι κάτοικοι της υπαίθρου δίνουν αγώνα καθημερινά για την ίδια την επιβίωσή τους. Ειδικότερα, η ύπαιθρος της Λεμεσού, ο κόσμος της υπαίθρου ζει και βιώνει μια άνευ προηγουμένου έλλειψη αλληλεγγύης, στήριξης και συμπαράστασης. Η αγωνία και η απόγνωση είναι ζωγραφισμένη στα πρόσωπά των κατοίκων που ακόμα αντέχουν και αγωνίζονται να κρατήσουν όρθιες τις κοινότητες.

Το θέμα είναι ζωτικής σημασίας. Χρειαζόμαστε ολοκληρωμένες πολιτικές, χρειαζόμαστε να αναποδογυρίσουμε το σημερινό μοντέλο ανάπτυξης, ώστε να μας επιτρέψει να γυρίσουμε πίσω στην ύπαιθρό μας, στην αγροτική οικονομία. Όπως πολλές φορές είπαν οικονομολόγοι διεθνούς φήμης, χώρα χωρίς ύπαιθρο, χωρίς αγροτική οικονομία δεν έχει μέλλον, δεν έχει προοπτική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την τραγική επισήμανση του θέματος των μισθών των νέων παιδιών νομίζω μπορούμε να καταλάβουμε σε ποια τραγική κατάσταση φέραμε τα νέα παιδιά, τη νέα γενιά της χώρας μας. Σαράντα χιλιάδες παιδιά, τα λαμπρότερα μας μυαλά, τα εξαναγκάσατε να μεταναστεύσουν, για να αναζητήσουν επαγγελματική στέγη, οι κρίσεις, τα κουρέματα τα οποία επιφέρατε στον λαό. Σήμερα, με δύο πτυχία, εργάζονται για €800 και πρέπει να ενοικιάσουν διαμερίσματα των €800 και €1.000. Πώς μπορούν να κάμουν οικογένεια; Πώς μπορούν να αντέξουν αυτές τις προκλήσεις; Έχετε σκοτώσει τα όνειρα των νέων, της νέας γενιάς. Τους αφήσατε χωρίς όνειρα, χωρίς προσδοκίες.

Θέλω να σημειώσω ότι το ΑΚΕΛ, η κυπριακή αριστερά θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε εντός και εκτός Βουλής, καταθέτοντας προτάσεις, καταθέτοντας όραμα ολοκληρωμένο για την ανάπτυξη, για την πρόοδο και κυρίως για τον προοδευτικό εκσυγχρονισμό της χώρας μας.

Τέλος, να ευχαριστήσω τη διεύθυνση της Βουλής, λειτουργούς και γραμματειακό προσωπικό και γενικά όλο το προσωπικό για τη βοήθεια και τη στήριξη που μας προσφέρουν, καθώς και τους κοινοβουλευτικούς μας συνεργάτες.

Εύχομαι ολόψυχα σε όλο τον κυπριακό λαό καλές γιορτές, χρόνια πολλά, γεμάτα υγεία. Καλή χρονιά και δικαίωση των ονείρων του και των προσδοκιών μας. Ας ευχηθούμε το 2020 να είναι η χρονιά της απελευθέρωσης, της επανένωσης, της ειρηνικής επανένωσης της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ελένη Σταύρου.

Έχετε τον λόγο, κυρία Σταύρου.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συγγύστηκε ο συνάδελφος ο κ. Γεωργίου που είπε ότι φέραμε εμείς το κούρεμα. Δηλαδή, τι άλλο θα ακούσω; Με ποιων τις πρακτικές όμως, κύριε Γεωργίου; Με ποιων τις πρακτικές;

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Το «δεσμεύομαι»...

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ:

Ε, ναι, και μας βάλανε το μαχαίρι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τέλος πάντων.

Το πολιτικό πρόγραμμά μου κατά τις βουλευτικές εκλογές του 2016 περιλάμβανε σταθερά τρεις πυλώνες, στους οποίους θέλω να επεκταθώ κι εδώ. Πρώτον, η Κύπρος άρχουσα της Ανατολικής Μεσογείου, δεύτερον, η Λεμεσός πρωτεύουσα της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής και, τρίτον, δημιουργία Υφυπουργείου Υπαιθρου, για να αναστηθεί η ύπαιθρος που ψυχορραγεί. Που ακούσαμε ότι υπάρχει μεγάλη ανησυχία και από άλλους συναδέλφους και από άλλα κόμματα για την ύπαιθρο της Λεμεσού. Ήταν τόσο ισχυρή η πεποίθησή μου για την ορθότητα αυτών των θεμελιακών δεσμεύσεών μου, που τις αποτύπωσα και στις αφίσες και στην αρθρογραφία μου. Στα χρόνια που μεσολάβησαν υπηρέτησα και εξακολουθώ να υπηρετώ με προσήλωση και αθόρυβα τους τρεις αυτούς στρατηγικούς στόχους.

Κεντρικός και ίσως αποκλειστικός παράγοντας που εποφθαλμιά τα συμφέροντα και την πορεία της πατρίδας και του έθνους μας είναι η Τουρκία. Γαντζωμένη στο κατεχόμενο έδαφός μας, χρησιμοποιώντας τον πληθυσμό που εγκατέστησε και ελέγχει, προωθεί αδίστακτα τα σχέδιά της να κυριαρχήσει γεωστρατηγικά σε ολόκληρο τον χώρο του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου. Στα γνωστά και προαιώνια γεωπολιτικά κίνητρα της Τουρκίας προστέθηκαν τα τελευταία χρόνια και οι διεκδικήσεις της στην εκμετάλλευση των υποθαλάσσιων πηγών πλούτου. Επειδή όμως η Διεθνής Συνθήκη για το Δίκαιο της Θάλασσας δεν ευνοεί τις διεκδικήσεις της Τουρκίας, η κυβέρνηση Ερντογάν καταφεύγει στις γνωστές αυθαίρετες ενέργειες που της επιτρέπουν οι στρατιωτικές της δυνατότητες.

Τα νταηλίκια της Τουρκίας εμείς -ορθά- τα αντιμετωπίζουμε ψύχραιμα. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνεχίσει να είναι ο γεωστρατηγικός άρχων της Ανατολικής Μεσογείου απέναντι σε οποιαδήποτε απειλή της Τουρκίας, ενόσω παραμένει ανυποχώρητα άτεγκτη στα «δικαιώματά» της και ξεκάθαρα πιστή στις συνεργασίες και εξελισσόμενες συμμαχίες της. Οι πρόσφατες ειδικά κινήσεις της Τουρκίας θα επισπεύσουν τη δημιουργία

σταθερών και αξιόπιστων συμμαχιών της χώρας μας και της Ελλάδας με όλες τις χώρες που τα συμφέροντά τους πλήττονται από την Τουρκία.

Στο σημείο αυτό θα επανέλθω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, στην ισχυρή άποψη που πάντα διατυπώνω ως προς τη διαμόρφωση των αποφάσεων της ηγεσίας μας γενικά για την αντιμετώπιση των απειλών της Τουρκίας σε όλα τα μέτωπα του εθνικού μας ζητήματος. Προϋπόθεση για τη διαμόρφωση του στρατηγικού σχεδίου μας είναι να έχουμε μπροστά μας μια ξεκάθαρη εικόνα των πολιτικών προθέσεων, των στρατιωτικών δυνατοτήτων και των τρόπων ενέργειας της Τουρκίας στο κυπριακό ζήτημα. Χωρίς αυτά είναι αδύνατο και επικίνδυνο να διαμορφώνουμε αποφάσεις αντιμετώπισης του τουρκικού κινδύνου.

Έχω ενδιαφέρει πολλά χρόνια, τόσο στα πλαίσια των σπουδών μου όσο και στη σταδιοδρομία μου, στα πολύπλοκα γεωπολιτικά προβλήματα της περιοχής μας. Συμμετέχω στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Άμυνας και είχα την ευκαιρία να μετάσχω σε πολλές συνόδους ειδικών επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δε διανοούμαι να επιμείνω στην άποψη ότι είναι απαραίτητο να ομοφωνούμε ως προς τη μορφή λύσης του εθνικού μας προβλήματος. Έχω όμως την ισχυρή άποψη ότι πρέπει να έχουμε όλοι μπροστά μας ένα κοινό πλαίσιο των προθέσεων και των σχεδίων της Τουρκίας και πάνω σ' αυτό να διατυπώνουμε όλοι μας τις προτάσεις αντιμετώπισής τους. Μόνο έτσι θα διαμορφώσουμε συλλογικές και αξιόπιστες αποφάσεις που θα είναι καθολικά σεβαστές. Μόνο τότε θα επιτύχουμε και την εθνική ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο και την καταξίωσή μας ως αντιπρόσωποι του λαού μας.

Το δεύτερο σκέλος του προγράμματός μου -που με προσήλωσε υπηρετώ- είναι η βέβαιη προοπτική ότι η Λεμεσός εξελίσσεται σε πρωτεύουσα της Ανατολικής Μεσογείου. Σε ημερίδα που οργάνωσα πρόσφατα με θέμα «Τι Λεμεσό θέλουμε;» μελετήσαμε με τους Υπουργούς Οικονομικών και Παιδείας, την Υφυπουργό Ναυτιλίας και με εκπροσώπους άλλων υπουργείων και τοπικούς αξιωματούχους τις προοπτικές ανάπτυξης της επαρχίας μέχρι το 2050. Με τους αξιόλογους συνεργάτες μου έχουμε συστήσει έναν μηχανισμό μελέτης και προβολής των αποτελεσμάτων της ημερίδας, που συνοψίζονται στο προφίλ και τον χαρακτήρα της Λεμεσού που πρέπει να οικοδομήσουμε. Θέλουμε τη Λεμεσό της ασφάλειας έναντι φαινομένων εγκληματικότητας, με πηγές πλούτου επαρκείς, δίκαια κατανομημένου, με ήρεμη καθημερινότητα και με βαθιά περιβαλλοντική συνείδηση, περιφερειακό κέντρο υπηρεσιών παιδείας και υγείας και θεματοφύλακα της ιστορίας, του διαχρονικού πολιτισμού μας, της εθνικής και θρησκευτικής παράδοσης και των ηθών και εθίμων μας. Μεθοδικά και πολυεπίπεδα θα εργαζόμαστε για τη συμμετοχή αρχών και πολιτών για το όραμα της σύγχρονης Λεμεσού που αναγεννάται.

Κατά τις εργασίες της ημερίδας «Τι Λεμεσό θέλουμε;» διαπιστώθηκε ότι οι ρυθμοί και οι τομείς ανάπτυξης της Λεμεσού όχι μόνο επηρεάζουν, αλλά διαμορφώνουν ακόμα και την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού και πρωτίστως των παιδιών μας. Με τους συνεργάτες μου μελετήσαμε αυτές τις προοπτικές ανάπτυξης και τις επιπτώσεις τους, θετικές και αρνητικές.

Τα συμπεράσματα αυτής της ανάλυσης με ώθησαν στη σύσταση της εθελοντικής οργάνωσης «Ασπίδα των Ανηλίκων». Δεν υφίσταται σήμερα οργάνωση με ανάλογη αποστολή. Φιλοδοξία και αποστολή της Ασπίδας των Ανηλίκων είναι να καλύψει αυτό το κενό και εμείς, οι υπεύθυνοι γονείς, πλαισιωμένοι από εξειδικευμένους επιστήμονες, να συνδράμουμε το έργο των οργάνων της πολιτείας για την πρόληψη κάθε μορφής απειλής και κινδύνου που στρέφεται κατά των παιδιών μας. Σε εκδήλωση που διοργανώσαμε το Σάββατο, στην τιμητική παρουσία του προέδρου του κόμματός μας, της αξιότιμης Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και του πανιερώτατου μητροπολίτη Λεμεσού και υπό την υψηλή προστασία του Προέδρου Αναστασιάδη, προχωρήσαμε στη θεμελίωση της νέας αυτής εθελοντικής οργάνωσης.

Στα πλαίσια του τρίτου σκέλους του πολιτικού μου προγράμματος, που αφορά την ύπαιθρο και που ακούω ότι απασχολεί και άλλους συναδέλφους άλλων πολιτικών χώρων, περιορίζομαι να αναφέρω συνοπτικά τα εξής: όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες αναπτύσσονται επί των δρομολογίων, διά τα δρομολόγια και ένεκεν των δρομολογίων. Δε νοείται ζωή χωρίς δρόμους. Βασική αιτία του μαρασμού της υπαίθρου και της αστυφιλίας είναι η καθήλωση των οδικών αξόνων σε παρωχημένα επίπεδα.

Η ανάσταση της υπαίθρου θα εξασφαλιστεί μόνο με τον εκσυγχρονισμό του οδικού δικτύου της υπαίθρου. Το πρώτο δε σε προτεραιότητα έργο στην επαρχία μου είναι η κατασκευή του οδικού άξονα Λεμεσού-Σαϊττά στον τάχιστο δυνατό χρόνο. Ήδη ψηφίστηκε για πρώτη φορά κονδύλι €26 εκατομ. για την πρώτη φάση του οδικού δικτύου. Με τον νέο Υπουργό Μεταφορών προωθούμε ειδική διευρυμένη σύσκεψη στη Λεμεσό, εντός του Ιανουαρίου, στην οποία θα έχει την ευκαιρία να γίνει δέκτης των προβλημάτων -απευθείας και προσωπικά- από τους ίδιους τους εκπροσώπους των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, για να διαμορφώσει τις ενέργειες και τις αποφάσεις του. Στην ίδια σύσκεψη θα τεθούν και τα άλλα φλέγοντα προβλήματα που αφορούν τις συγκοινωνίες στην ύπαιθρο και την κυκλοφοριακή συμφόρηση στην πόλη.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, ο προωθημένος ανατολικός βραχίονας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον σπαρασσόμενο νευραλγικό χώρο μας, οδηγείται από την κυβέρνηση Αναστασιάδη σε σταθερή πορεία ανάπτυξης, σταθερότητας και ασφάλειας εν μέσω των ενεδρών της Τουρκίας. Το κόμμα μας είναι περήφανο για το κυβερνητικό έργο και την αντιμετώπιση των κρίσιμων απειλών. Την ασφάλεια και σταθερότητα αυτής της πορείας οφείλουμε όλοι να τη διαφυλάξουμε ως πρώτιστο εθνικό καθήκον.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω, κυρίες και κύριοι, από καρδιάς τους γραμματείς των επιτροπών μου, την Κλαίρη, τη Λένια, τον Σταύρο, αλλά και τη Δανάη, τη Χαρά, τη Σόφη, τον Φοίβο, τον Κωνσταντίνο. Χωρίς τη

βοήθειά σας το έργο μας θα ήταν δυσκολότερο. Να τους ευχηθώ καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος.

Και εσάς, κύριοι συνάδελφοι όλων των κομμάτων, να σας ευχαριστήσω για την αγαστή συνεργασία τόσο στις αποστολές στο εξωτερικό όσο και στις επιτροπές της Βουλής, όπου όλοι παλεύουμε για το καλό της πατρίδας μας, και να σας ευχηθώ καλά Χριστούγεννα και ένα ευτυχισμένο νέο έτος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς από το Δημοκρατικό Κόμμα στο βήμα.

Έχετε τον λόγο, κύριε Μυλωνά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αισθάνομαι ότι η σημερινή μέρα, με τη λίγη εμπειρία που διαθέτω στο κοινοβούλιο, είναι μια γιορτή δημοκρατίας και αμεσότητας μεταξύ εμάς, όσων εκλεγθήκαμε από τον λαό, των βουλευτών, και του κόσμου που μας ακούει ή εν παση περιπτώσει επικοινωνούμε μαζί του με διάφορους τρόπους καθ' όλη τη διάρκεια των χρόνων που είμαστε στο κοινοβούλιο εκλεγμένοι. Ως τέτοια, ως γιορτή της δημοκρατίας, η εντύπωση που εγώ έχω και σκεφτόμουν διαρκώς είναι ότι είναι ίσως η μόνη φορά που έχουμε δεκαπέντε λεπτά όλα δικά μας, να βγάλουμε την ψυχή μας πάνω στο τραπέζι, να γυμνωθούμε πολιτικά, κοινωνικά, χωρίς εξαρτήσεις, χωρίς κανέναν να σκέφτεται αν θα τα πούμε σωστά ή λάθος. Αυτή είναι η πρόθεσή μου και δυστυχώς πρέπει να παρατηρήσω ότι συνολικά, ομαδικά, ατομικά ο καθένας από εμάς έχουμε πτωχεύσει και έχουμε πτωχεύσει όχι μόνο η κυβέρνηση, αλλά και όλοι οι υπόλοιποι. Πτωχεύσαμε, διότι αποτύχαμε, με βάση το αποτέλεσμα που ζούμε κάθε μέρα.

Όσο και να απομακρύνεται το 2013 από τη ζωή μας, δηλαδή το κούρεμα και η φτωχοποίηση μεγάλου μέρους του λαού μας, με σημαντικές επιτυχίες από πλευράς της κυβέρνησης στην πορεία του χρόνου, εντούτοις η υποανάπτυξη -είναι ένα λογοπαίγνιο το «υποανάπτυξη», η ανάπτυξη και η υποανάπτυξη- στην τρίτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα, τα κέρδη δεν αντικατοπτρίζονται όπως θα έπρεπε να θέλουμε όλοι να φαίνονται στην κοινωνία και στους πολίτες. Πιο λιανά, καθώς η κυβέρνηση και οι κράχτες -και είναι πάρα πολλοί απ' αυτούς που μας παρακολουθούν- καμαρώνουν για την ευημερία των αριθμών, μια μερίδα των ανθρώπων προσπαθεί να επιβιώσει, προσπαθεί να βρει τα πόδια της.

Το άκουσα και προηγουμένως από συναδέλφους του ΑΚΕΛ -σχεδόν από όλους- ακόμα και από τη συμπολίτευση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι υπάρχουν πάρα πολλοί στη μεσαία τάξη που υποφέρουν, μια τάξη η οποία πρόσφερε τα πάντα σε αυτή την κοινωνία από το 1960 και μετά. Οι φτωχοί φτωχαίνουν δυστυχώς και είναι αλήθεια. Είμαι βέβαιος ότι και οι συνάδελφοι από τον Δημοκρατικό Συναγερμό μιλούν με κόσμο, είναι πάρα πολλοί οι ψηφοφόροι του Συναγερμού οι οποίοι έχουν τα ίδια προβλήματα. Οι πλούσιοι ψάχνουν συνεχώς επενδυτές. Και εδώ είναι το μεγάλο ερώτημα: Επενδύω, βάζω κάτι, φυτεύω ένα δέντρο και αναμένω τους καρπούς. Για να τους πάρουν ποιοι τους καρπούς;

Το 2020 μπορεί να μας προκαλεί και να μας προσκαλεί με έναν νέο Υπουργό Οικονομικών, τον Κωνσταντίνο Πετρίδη, που έχει όλες τις προθέσεις -είμαι βέβαιος γι' αυτό, όπως και όλοι μας- να ευημερούν και ο λαός και οι αριθμοί. Το θέμα είναι ποιες ιδεολογικές πολιτικές πρακτικές ακολουθούμε, τι βάζουμε στο τραπέζι και ποιες είναι οι προτεραιότητές μας. Τα ποσοστά της ανεργίας μπορεί να μειώνονται -και αυτό είναι καθημερινό φαινόμενο, το ακούμε από τα μέσα ενημέρωσης και είναι αλήθεια- και είναι προς τιμή της κυβέρνησης που πέτυχε μέσα από σφιγμένα μέτρα να μειώσει την ανεργία.

Ωστόσο, πίσω από αυτούς τους αριθμούς τι πραγματικά συμβαίνει; Έχουμε παιδιά, πτυχιούχους, μεταπτυχιακά, διδακτορικά, αλλά και παιδιά τα οποία δεν έχουν κανένα πτυχίο. Μπορεί να μην τέλειωσαν καν το σχολείο και αναγκάζονται να εργάζονται πάρα πολλές ώρες και τις Κυριακές στις υπεραγορές και στα μεγάλα malls των επενδυτών με μισθούς των τετρακόσιων, πεντακόσιων και εξακόσιων ευρώ. Να σας πω για τα μέσα ενημέρωσης, όπου εργάζονται και δωρεάν δύο-τρεις μήνες, για να δουν αν τους κάνουν ή δεν τους κάνουν; Να μιλήσουμε για την κυριακάτικη εργασία; Μας νοιάζει η οικογένεια, το δημογραφικό πρόβλημα. Το ακούσαμε από όλους. Σκεφτήκατε ποτέ αυτή η μάνα που φεύγει από τις επτά-οκτώ το πρωί να πάει στη δουλειά της, να επιστρέψει στις δέκα και στις έντεκα; Υπάρχει λύση; Μπορεί οι υπεραγορές να μένουν ανοικτές και τα malls να κλείνουν; Μπορούμε να δώσουμε πάσα στους ανθρώπους του μόχθου, τους μικρομεσαίους στην Ανεξαρτησίας και αλλού ή στις άλλες πόλεις στη Στασικράτους, στη Μακαρίου; Μπορούμε να το σκεφτούμε ως ιδέα;

Καλούμαστε λοιπόν να ψηφίσουμε έναν ακόμα κρατικό προϋπολογισμό. Πολλές οι υποσχέσεις για την υγεία, την εκπαίδευση, το βιοτικό επίπεδο, τις ευάλωτες ομάδες, τη στέγαση και τόσα άλλα τα οποία συμπληρώνουν την κοινωνική συνοχή. Αυτό εννοούμε, όταν λέμε όλοι κοινωνική συνοχή. Καλούμαστε να δώσουμε την πίστωση στην κυβέρνηση Αναστασιάδη να συνεχίσει προτάσσοντας πάντοτε όχι μόνο αυτούς, αλλά και εμείς ένα άλλοθι. Το άλλοθι των προηγούμενων. Οι προηγούμενοι. Πότε θα σταματήσει αυτό με τους

προηγούμενους; Επιβιώνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, απέναντι σε έναν αχταρμά καλών προθέσεων και άφαντων κυβερνητικών προγραμμάτων. Οι νέοι επιλέγουν να εργαστούν είτε στο Λονδίνο είτε σε ξένων συμφερόντων ελεγκτικά γραφεία και η έγνοια των κρατούντων -και όχι μόνο- είναι πότε το πρόγραμμα των πολιτογραφήσεων και πότε τα τσουνάμι ιδιωτικοποιήσεων, που ένας Θεός ξέρει τι καλό προσφέρουν στην κυπριακή κοινωνία!

Κρατικός προϋπολογισμός, εκατοντάδες σελίδες δικαιολογητικών και απουσία οράματος καταδεικνύει ότι τα προβλήματα στις πόλεις, το κυκλοφοριακό, τα νοσοκομεία, τα σχολεία μας, οι άστεγοι, η διαφθορά, η διαπλοκή, οι απάτες θα συνεχίζουν να καθορίζουν την ημερήσια διάταξη. Άκουγα προηγουμένως την καλή συνάδελφο Ελένη Σταύρου να μας λέει ότι θέλει τη Λεμεσό πρωτεύουσα της Ανατολικής Μεσογείου. Δε θέλω ούτε πρωτεύουσα της Ανατολικής Μεσογείου ούτε πρωτεύουσα της Κύπρου ούτε πρωτεύουσα κανενός! Τη θέλω ανθρώπινη πόλη. Τη θέλω πόλη που να μπορώ να πηγαίνω άνετα, με υγεία, με ασφάλεια, να κυκλοφορώ και εγώ και τα παιδιά μου. Τι να την κάμω την πρωτεύουσα της Ανατολικής Μεσογείου;

Παιδεία ανθρωποκεντρική. Ο καθένας βάζει και ένα περιεχόμενο, όπως το νομίζει, στο ανθρωποκεντρική. Παράγουμε συνεχώς εργαλεία μιας παραγωγικής καταναλωτικής κοινωνίας και δεν παράγουμε ανθρώπους. Παράγουμε συνεχώς καταναλωτές και δεν παράγουμε πολίτες. Αν βγείτε έξω και ρωτήσετε οποιοδήποτε συμπολίτη μας, αν είναι πολίτης και ποιες είναι οι ιδιότητες του πολίτη, του χρήσιμου πολίτη -το μαθαίναμε εμείς στα σχολεία μας, τώρα μπορεί να γίνει γραφικό και περιθωριακό- θα σας πει «θέλω να γίνω λογιστής ή δικηγόρος». Σίγουρα λεφτά με τους επενδυτές, με τους Ρώσους στη Λεμεσό, με τους Εβραίους τώρα που φτάνουν. Πολύ ωραίο, καταπληκτικό, εξαιρετικό! Και εγώ τα παιδιά μου αυτό θα 'θελα να πετύχουν.

Αλλά ταυτόχρονα μήπως πρέπει να σκεφτούμε και πώς θα βγάλουμε ανθρώπους σωστούς; Πώς θα κάνουμε πολίτες οι οποίοι δε θα νοιάζονται μόνο τι θα τους δώσει τούτη η πολιτεία, αλλά τζιαι τι εννά προσφέρουν στην πολιτεία; Να μην παρακαλούμε τα παιδιά μας να παν στρατό; Να μην παρακαλούμε τα παιδιά μας να γίνουν γλοιώδεις; Να μην παρακαλούμε τα παιδιά μας ή να τους δείχνουμε με τη συμπεριφορά μας ότι η γλοιότητα, η γελοιότητα είναι συναφέστατα και είναι τα ίδια και τα αυτά;

«Όλα τριγύρω αλλάζουν κι όλα τα ίδια μένουν», λέει και το τραγούδι. Η κυβέρνηση προτάσσει αιωρούμενες στατιστικές, για να μας πείσει να υπερψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό. Ούτε λόγος για παραγωγική ανασυγκρότηση της κυπριακής οικονομίας, μίας πραγματικά εναλλακτικής οικονομίας που δε θα αντιγράφει ως κακέκτυπο δυτικών μοντέλων και δε θα καταντά κακή απομίμηση της Σιγκαπούρης ή του Χονγκ Κονγκ. Δεν είναι άσχημες οι απομιμήσεις, αλλά είναι εγκληματικά απαράδεκτες ή απάνθρωπες αυτές οι απομιμήσεις. Δεν είναι φενάκη η παραγωγική ανασυγκρότηση, η ανατροπή και η δρομολόγηση μιας αυτοδύναμης αναπτυξιακής πορείας που θα δημιουργήσει ένα νέο παραγωγικό μοντέλο με βάση την κυπριακή πραγματικότητα.

Προηγουμένως ο Γιώργος Γεωργίου του ΑΚΕΛ μίλησε για τους αγρότες, τους γεωργούς και τα συναφή. Είναι όμορφη η εικόνα, είναι καταπληκτική, αλλά θέλει και στήριξη, θέλει και πραγματικές προθέσεις και προτεραιότητες. Κανένα πρόγραμμα ή προγράμματα, για να είμαι σωστός, δε θέλει περισσότερη έγνοια και από τους κυβερνώντες και από μας τους υπολοίπους. Δυστυχώς, όλα αυτά που αναφέρω βρίσκονται στον αντίποδα του ακραίου νεοφιλελευθερισμού. Θέλει ανθρώπους στα χωριά, νέους στα χωράφια και, προς Θεού, προστασία των τελευταίων αβάτων του νησιού μας, του Ακάμα, περιοχών της επαρχίας Αμμοχώστου, του Πύργου και όλων των κοινοτήτων της περιοχής. Και εγώ και ο Πανίκος Λεωνίδου και άλλοι συνάδελφοι από τη Λεμεσό πηγαίνουμε στα χωριά μας. Ξέρετε ποιο είναι το όνειρο των περισσότερων ή αρκετών από αυτούς; Να γίνουν μια μικρή συνοικία της Λεμεσού. Ένα έκτρωμα, δηλαδή! Η Λεμεσός έγινε έκτρωμα! Σε μεγάλες περιοχές της είναι ένα έκτρωμα, ένα αισθητικό έκτρωμα!

Η εκμετάλλευση της ιδιαιτερότητας της φύσης και της κυπριακής υπαίθρου, η μεσογειακή διατροφή, το ανθρώπινο δυναμικό, το οικοσύστημα πρέπει να αξιοποιηθούν στον δρόμο για μια νικηφόρα παραγωγική ανασυγκρότηση, που θα καταστήσει αυτόνομη την κυπριακή οικονομία, κάτι που θα αναδιρθώσει και την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, την ενέργεια, τους φυσικούς πόρους, ακόμα και τη στάση των τουριστών. Μας ενδιαφέρουν οι τουρίστες σε αριθμούς. Περπατήστε μια ημέρα και σας προσκαλώ... Θα ήταν πολύ όμορφο αυτό που κάνει ο Γιάννης Καρούσος και μπράβο του! Να το κάνουν και άλλοι υπουργοί. Ο κ. Λακκοτρύπης να πάει να δει... Και άλλοι υπουργοί -ανέφερα τον κ. Λακκοτρύπη τυχαία και ήταν ίσως λάθος μου, να αναφέρω άλλο υπουργό- ο Υπουργός Εσωτερικών σήμερα, ο Νίκος Νουρής, συνάδελφος, να 'ρθει να πάμε εκεί στην αρχαία Αμαθούντα. Έχουμε το Κούριο και την Αμαθούντα, δε μας έμειναν και πολλοί ελεύθεροι αρχαιολογικοί θησαυροί. Ελάτε να δείτε ποια είναι η εικόνα, η βιτρίνα σας, ελάτε να τη δούμε μαζί. Πεταγμένα αρχαία ερείπια, με λίγο φωτισμό, καμία αναβάθμιση. Πηγαίνετε στο Κούριο να δείτε, μιλήστε με τους εργαζομένους. Και περιμένουμε τους τουρίστες με βροχή, ζέστη, ήλιο να περιφέρονται μόνοι τους εκεί στην Αμαθούντα. Μου έλεγε ο κοινοτάρχης της Αμαθούντας για τον ναό της Ακρόπολης. Το ξέρετε ότι έχει ναό της Ακρόπολης στην Αμαθούντα; Το 2007 προς 2008 τερματίστηκαν εκεί, πήγαν τα πρώτα σκαλιά, είναι ένα πανέμορφο αρχαίο κτίσμα. Αυτό λέγεται πολιτισμός και αισθητική!

Θα μιλήσουμε για έναν καλύτερο και πιο ελπιδοφόρο κρατικό προϋπολογισμό, αν η πατρίδα μας, για να πάω και στο Κυπριακό, δεν ήταν έρμαιο των ορέξεων του πειρατή της περιοχής. Η Τουρκία βρυχάται και η πατρίδα μας βιώνει τα αποτελέσματα τραγικών πολιτικών. Ειδικά, την τελευταία εντεκαετία όλα έκαναν βήματα προς τα πίσω, ειδικά η αξιοπρέπεια της Κυπριακής Δημοκρατίας! Το κτήνος γύρω μας δημιουργεί τετελεσμένα

σε ξηρά και θάλασσα κι η απάντηση της κυπριακής ηγεσίας είναι κοινά ανακοινωθέντα, υπό τη σκιά της Πύλης του Βρανδεμβούργου. Θα πάρουν και τη Λεμεσό κι εμείς θα συζητάμε ακόμα για μια διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, σάμπως και αυτό έρχεται εργοστασιακά κατασκευασμένο και έχει manual να τους εξηγήσετε! Λες και θα γίνει αυτόνομα αυτό το πράγμα και ξαφνικά ως από μηχανής Θεός θα μας πει: «Αυτή είναι η διζωνική δικοινοτική σας ομοσπονδία, φορέστε την!» και το κοστούμι θα 'ναι τέλειο και θα κυκλοφορείτε σαν παλιάτσοι μέσα στους δρόμους!

Καμιά ένδειξη αναγέννησης από κανέναν. Δυστυχώς, καμιά όρεξη για αντίσταση, το κυριότερο ούτε από εμάς που αποκαλούμε τους εαυτούς μας πολιτευτές ή πολιτικούς ή βουλευτές, αλλά και από τον λαό σε μεγάλες μερίδες του καμιά όρεξη για αντίσταση. Ιδεολογικοποιήσαμε την ήττα και προτάσσουμε το θανατηφόρο άλλοθι του συμβιβασμού, σάματος και φταίνε τα παιδιά μας για την προδοσία. Παλεύουμε να θάψουμε το μέλλον της Κύπρου σε ακατανόητες συμφωνίες που εξυπηρετούν μονάχα τους εγκληματίες της Τουρκίας, τους Τουρκοκυπρίους κολαούζους του φασίστα Ερντογάν. Από πού να περάσει ο αγωγός, αγαπητέ μου και σεβαστέ μου, κύριε Νεοφύτου; Από την Τουρκία του Ερντογάν, αυτού που εισβάλλει όποτε του καπνίσει στα γειτονικά κράτη; Αυτού που κατέστησε την εθνοκάθαρση προγραμματική του δέσμευση; Αυτού που κόβει και ράβει τα σύνορα της νέας οθωμανικής αυτοκρατορίας του και δεν καταλαβαίνει ούτε καν από τις επενδύσεις που του τάζουν, ακόμα και μερικοί στις ελεύθερες περιοχές, στο Βαρώσι, στη Μόρφου, στην Κερύνεια; Από πού να περάσει ο αγωγός, κύριε Άντρο Κυπριανού και κύριε Νεοφύτου; Υπό την αίρεση αυτού του κτήνους που επαναφέρει τον Μεσαίωνα, που δολοφονεί τους Κούρδους καθημερινά, τους Σύριους, τους πολιτικούς του αντιπάλους εντός της Τουρκίας, που ισλαμοποιεί την κατεχόμενη μας πατρίδα, που αξιώνει το Αιγαίο, τη Θράκη και τη βόρεια Συρία;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Απωθήσαμε την αλήθεια και χαρίσαμε τον πλούτο των παιδιών μας σ' ένα φανταστικό συνιστών κρατίδιο, που ούτε ο ντε Σότο δεν πίστεψε ότι θα ιδρυθεί ποτέ! Παραδοθήκαμε και χαρίσαμε τα σπίτια, τα σχολεία, τις εκκλησιές, τις θάλασσες, τα βουνά μας στους αυλοκόλακες του τουρκικού φασισμού κι αναζητούμε δεκανίκια τύπου Ακιντζί, μήπως και γλιτώσουμε πέντε-έξι χρόνια, να πάρουμε περίοδο χάριτος. Να γλιτώσουμε από τι; Η Κύπρος είναι τουρκοκρατούμενη κι όσο κι αν δεν καθίσταται σαφές, η ιστορική αλήθεια είναι εκεί και ουρλιάζει, για να ακούσουν και οι κωφοί και εδώ και εκτός, για να την ακούσουμε και εμείς. Και, αν την αμφισβητούν οι αναθεωρητές που καμαρώνουν για τη διεθνή τους φήμη, φροντίζει το σύνοικο στοιχείο και ο κατοχικός στρατός να επαναλαμβάνει τη σκλαβιά στη Δένεια, στην Αυλώνα, στα Στροβίλια, στη Νεκρή Ζώνη της Λήδρας, στο Λήδρα Πάλας, στον εναέριο χώρο, στην υφαλοκρηπίδα, σχεδόν παντού. Αυτά θα μετατρέπονται σε τετελεσμένα όσο εμείς, η κοινωνία, η πολιτεία ανεχόμαστε να μας χειραγωγεί μια μερίδα ατόμων που αποδέχθηκε την ήττα, ζει μ' αυτήν, κοιμάται μ' αυτήν, ξυπνά μ' αυτήν, βυθίζει το αύριο των παιδιών μας στην υπηρεσία κάποιας φιλοδοξίας. Για ποια ανάπτυξη και ποιες μεταρρυθμίσεις να καμαρώσουμε, όταν το πληγωμένο νησί μας επιβιώνει υπό την απειλή κανονιοφόρων και με ηγεσίες -και δυστυχώς συμπεριλαμβανομένου και του εαυτού μου- κατώτερες των περιστάσεων; Ποια ευημερία και ποιο υψηλό βιοτικό επίπεδο να τάζουμε στα παιδιά μας τις ώρες που περικυκλωνόμαστε από την Τουρκία κι ανεμίζουμε διαβατήρια σαν πρωταγωνιστές δυστυχώς βουβών ταινιών;

Θέλετε και τα τετριμμένα, αγαπητοί συνάδελφοι; Συγχωρέστε με. Καλή χρονιά και του χρόνου λεύτεροι! Και το περιεχόμενο της λευτεριάς δεν είναι άνευ σημασίας και περιεχομένου, είναι συγκεκριμένο. Λευτεριά στον άνθρωπο, λευτεριά στην αισθητική, λευτεριά στην παράδοση, λευτεριά στις ρίζες μας, λευτεριά στην πατρίδα μας, ούτως ώστε μια μέρα αυτές οι επενδύσεις και αυτή η αξιοπρέπεια, που καλούμαστε όλοι να αναδείξουμε ή να μοιράσουμε δίκαια να έχει περιεχόμενο, κοινωνική δημοκρατία, ελευθερία και δικαιοσύνη!

Καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα!

Η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να κάμω ένα σχόλιο πρώτα γι' αυτά που έχει πει ο κ. Μαυρίδης. Φαίνεται ότι δε ζει στην Κύπρο, γι' αυτό δεν έχει αντίληψη για τα κονδύλια για τις κοινωνικές παροχές και είμαι σίγουρη πόσες οικογένειες και ταλαιπωρημένοι άνθρωποι θα τον κυνηγούν και εκείνον, όπως και όλους μας, για να βρουν στήριξη από τα διάφορα ανύπαρκτα επιδόματα και άλλα ωφελήματα που θα μπορούσαν να διεκδικήσουν. Και φυσικά να σχολιάσω το θέμα με το 12%. Είναι λαϊκισμός να καταθέτει το ΑΚΕΛ εισήγηση να καταργηθεί η αποκοπή του 12% στες συντάξεις, αλλά δεν είναι λαϊκισμός η κυβέρνηση να φέρνει νομοσχέδιο για την κατάργηση του 12% στους δημόσιους υπαλλήλους και τους εκπαιδευτικούς και του ευρύτερου τομέα. Οπότε, ας ξεχωρίσουν τι είναι λαϊκισμός.

Επίσης, να πούμε ότι σήμερα είναι η Παγκόσμια Ημέρα Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και στην Κύπρο τα άτομα με αναπηρία, που θα έπρεπε να ήταν πρώτα στους στόχους και τες υποχρεώσεις του κράτους, είχαν συγκεντρωθεί έξω από το Προεδρικό, για να διαμαρτυρηθούν και να επιδώσουν ψήφισμα και υπόμνημα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την κατάσταση που επικρατεί σε σχέση με την παραβίαση των δικών τους αναφαίρετων δικαιωμάτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Η φετινή συζήτηση για τον προϋπολογισμό διεξάγεται μερικές μέρες μετά τον ανασχηματισμό του Υπουργικού Συμβουλίου. Ο κ. Αναστασιάδης επιβεβαίωσε ξανά ότι είναι η τελευταία του έγνοια η ισοτιμία των φύλων και η θέση της γυναίκας της Κύπρου στη δημόσια ζωή. Πλέον, δεν υπάρχει άλλη κυβέρνηση στην Ευρώπη με μόνο μία γυναίκα στο Υπουργικό, ενώ στην παγκόσμια κατάταξη πλησιάζουμε πλέον τη Σαουδική Αραβία. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη και ο Δημοκρατικός Συναγερμός μπορεί να κλίνουν σε όλες τες γλώσσες και σε όλες τις πτώσεις τον φιλελευθερισμό και την Ευρώπη, αλλά ακόμα να κατανοήσουν ότι δεν είναι ούτε δειγματοληπτικά ούτε χαπικικά που πρέπει να είναι οι γυναίκες παρούσες στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Ούτε «μια και καλή είναι αρκετή», όπως είπε ο νέος κυβερνητικός εκπρόσωπος.

Βέβαια, το κρίσιμο για την πολιτική μιας κυβέρνησης, ακόμα και στα θέματα γυναίκας, δεν είναι το φύλο των υπουργών, το κρίσιμο είναι οι πολιτικές που εφαρμόζουν. Όμως, εδώ οι επιδόσεις της κυβέρνησης είναι ακόμα χειρότερες. Στην πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόοδο όσον αφορά τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης η Κύπρος βρίσκεται στην 25^η θέση από τις είκοσι οκτώ χώρες της Ευρώπης. Αυτό είναι αποτέλεσμα πολιτικών επιλογών.

Όταν κατ' απαίτηση της ΟΕΒ καθίστανται ανεξέλεγκτα τα ωράρια εργασίας στο λιανικό εμπόριο, έναν κλάδο με μεγάλη γυναικεία απασχόληση, και δεν υπάρχει κανένας ή καμιά στην κυβέρνηση να σκεφτεί ότι οι εργαζόμενες γυναίκες που θα δουλεύουν δεκάωρα και δωδεκάωρα δε θα έχουν καθόλου χρόνο για τη ζωή τους και την οικογένειά τους; Μια κυβέρνηση που στα πλαίσια του δόγματος «λιγότερο κράτος» και ιδιωτικοποίηση των πάντων έκλεισε δομές φροντίδας για παιδιά και ηλικιωμένους δεν καταλαβαίνει ότι η σύγχρονη εργαζόμενη γυναίκα χάνει πολύτιμο αποκούμπι, για να αντεπεξέλθει σε όλους τους ρόλους που κακώς βέβαια είναι επιφορτισμένοι δυσανάλογα στη γυναίκα; Όταν όλοι μιλούν για την ανάγκη καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών, πόσο τιμητικό είναι για τη χώρα το γεγονός ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη έθεσε εξαιρέσεις στην εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης; Για παράδειγμα, εξαιρέθηκε η Κύπρος από την ευθύνη να αποζημιώνει τα θύματα που έχουν υποστεί σοβαρό σωματικό τραυματισμό και δεν υπάρχει άλλη οικονομική στήριξή τους. Αν όμως το κράτος αρνείται να στηρίξει γυναίκες που έμειναν ανάπηρες από μια βίαιη επίθεση ενός άνδρα και δεν έχουν άλλη αποζημίωση, διερωτάται κανείς τι έννοια έχει το κοινωνικό κράτος.

Τι συμβαίνει με τα κυκλώματα σωματεμπορίας γυναικών στην Κύπρο, όταν στις συλλήψεις οι τρεις από τους πέντε συλληφθέντες ήταν αστυνομικοί; Γιατί η αστυνομία συνεχίζει την αδιανόητη και εξευτελιστική για τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, πρακτική να αγοράζει υπηρεσίες από τα θύματα με προσημειωμένα χαρτονομίσματα; Γιατί βρισκόμαστε στον έβδομο μήνα και ακόμα περιμένουμε το πόρισμα της έρευνας για τις δολοφονίες γυναικών και παιδιών που συγκλόνισαν τον τόπο; Γυναίκες που ατύχησαν να είναι γυναίκες, να είναι μετανάστριες, να είναι φτωχές και να είναι και στην Κύπρο δυστυχώς. Πώς πρέπει να νιώθουμε, όταν η πολιτεία αποτυγχάνει να στηρίξει με κοινωνικά μέτρα τις χιλιάδες γυναίκες μονογονιούς που μεγαλώνουν μόνες τους τα παιδιά τους και με ένα εισόδημα;

Δυστυχώς, έχουμε μια κυβέρνηση που θεωρεί, για παράδειγμα, όραμα ζωής την ανέγερση πολυτελούς καζίνο. Εμείς -και νομίζω πολλοί και πολλές στον τόπο μας- έχουμε άλλου είδους οράματα. Έχουμε όραμα και στόχο την επέκταση της άδειας μητρότητας, της πληρωμένης γονικής άδειας, του εκμηδενισμού της ανισομισθίας σε βάρος των γυναικών. Αλλά, για να γίνουν αυτά χρειάζεται πίεση και ρήξη με τα συμφέροντα της μεγαλοεργοδοσίας και των μεγαλοεπιχειρηματιών. Υπάρχει κανένας από την κυβέρνηση και τον Δημοκρατικό Συναγερμό που μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο;

Όραμά μας ακόμα είναι να έχει ο τόπος μας σύγχρονες, ανθρώπινες, αποτελεσματικές και δημόσιες υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας. Να είναι δίπλα στα παιδιά, στις γυναίκες, στις οικογένειες, στους συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη στήριξης κοινωνικής, ψυχολογικής, οικονομικής, συμβουλευτικής. Παιδιά και συμπολίτες μας σβήνουν ή συνθλιβονται μέσα σε ανθρώπινα δράματα και τραγωδίες, τραγωδίες που δε μειώθηκαν, αλλά δυστυχώς αυξάνονται ως αποτέλεσμα και της οικονομικής κρίσης, αλλά και της απαξίωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Αντί όμως να υπάρξει συναίσθηση ότι η κατάσταση στις υπηρεσίες γίνεται συνεχώς χειρότερη, μας λένε αλαζονικά ότι κανείς δεν έχει πολιτική ευθύνη για τις πολιτικές επιλογές της υποστελέχωσης, της απαξίωσης και της αποδιοργάνωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Η ίδια φιλοσοφία, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, διέπει και την κυβερνητική πολιτική απέναντι στον προσφυγικό κόσμο. Παραμονές των ευρωεκλογών η κυβέρνηση ανακοίνωσε πανηγυρικά αλλαγές στα προσφυγικά σχέδια. Αλλαγές βέβαια που δεν αντισταθμίζουν στο ελάχιστο τις περικοπές των προηγούμενων χρόνων, την αδιαφορία για την κατάσταση στους προσφυγικούς συνοικισμούς και τα συσσωρευμένα αδιέξοδα των προσφύγων. Γνώριζαν και στην κυβέρνηση και στον ΔΗΣΥ ότι, εάν μείωναν τα κονδύλια για την προσφυγική

πολιτική, ο προσφυγικός κόσμος θα αντιδρούσε, έτσι το έκαναν πлагίως, με την εφαρμογή κριτηρίων, τα οποία θα καθιστούσαν δύσκολη την αξιοποίηση των στεγαστικών σχεδίων.

Άκουσα κάποιες δικαιολογίες για το ζήτημα από τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αντιλαμβανόμαστε ότι μέσα στην κρίση επιλέξατε να χτυπήσετε πρώτα την προσφυγική στεγαστική πολιτική, αλλά κάποια στιγμή κάποιος από τον ΔΗΣΥ πρέπει να μας εξηγήσει την εξής αντίφαση: Στους προϋπολογισμούς του 2014, μέσα στην καρδιά του μνημονίου για τα δύο στεγαστικά σχέδια της μέριμνας υπήρχαν στον προϋπολογισμό €39 εκατομ., αλλά στον προϋπολογισμό που μας φέρατε σήμερα, υπάρχουν μόνο €22 εκατομ. Οι πρόσφυγες δεν είδαν ούτε success story ούτε spectacular recovery, παρά μόνο ένα συνεχιζόμενο κούρεμα. Συνολικά, την περίοδο 2014-2018 η κυβέρνηση έβαλε στην πάντα περίπου €81 εκατομ. από τα στεγαστικά προγράμματα της μέριμνας. Από τα κονδύλια για αναδόμηση κυβερνητικών οικισμών και την εγκατάσταση ανεγκυστέρων δεν απορρόφησαν €23 εκατομ. Όσοι από εμάς βρίσκομαστε κοντά στον προσφυγικό κόσμο, στις τουρκοκυπριακές συνοικίες και στους συνοικισμούς γνωρίζουμε καλά τα προβλήματα όσων ζουν εκεί. Γνωρίζουμε την απόγνωση για την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και την κακή κατάσταση των πολυκατοικιών. Γνωρίζουμε για ηλικιωμένους που μένουν εγκλωβισμένοι στα διαμερίσματά τους και ότι τους ανεβάζουν στα διαμερίσματά τους με το τηλεσκοπικό. Από το 2014 μέχρι σήμερα προσπαθούν ακόμη να βάλουν ανεγκυστέρες σε τριάντα δύο πολυκατοικίες, τη στιγμή που εκκρεμούν ακόμα διακόσιες είκοσι μία πολυκατοικίες. Γνωρίζουμε ότι ηλικιωμένοι ζουν σε σπίτια που στάζουν μόλις βρέξει και με τα ταβάνια μουχλιασμένα και ανθυγιεινά. Να γνωρίζουν οι πρόσφυγες ότι σαράντα τρεις πολυκατοικίες έχουν κριθεί επικίνδυνες, ενώ άλλες εκατό πενήντα τρεις παρουσιάζουν προβλήματα στατικότητας, αλλά, αντί για άμεσα προγράμματα αναδόμησης, στις προτεραιότητες της κυβέρνησης είναι το Bollywood, το Hollywood και τώρα το Olivewood.

Να γνωρίζουν οι πρόσφυγες ότι η αυξημένη στεγαστική βοήθεια για την οποία πανηγυρίζει και νομίζει ότι μας αποστόμωσε ο νέος Υπουργός Εσωτερικών, μπορεί να αξιοποιηθεί στην ουσία από όσα ζευγάρια έχουν ετήσια εισοδήματα από €35.000 μέχρι €45.000, ενώ οι χαμηλόμισθοι πρόσφυγες θα μείνουν ξανά στα υψηλά νοίκια και στους δρόμους κυριολεκτικά, αφού δεν μπορούν να εξασφαλίσουν δάνειο. Το χειρότερο όμως από την κυβέρνηση είναι ο εμπαιγμός και η κοροϊδία. Το 2011 και το 2012 παραχωρήθηκαν ανάμεσα σε άλλα εκατό πενήντα οικοπέδα σε οικογένειες προσφύγων. Από αυτά σήμερα παραμένουν προς διαχωρισμό τα τριακόσια πενήντα οικοπέδα, ενώ για τα υπόλοιπα έχει ακυρωθεί ο διαχωρισμός.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Στα χαρτιά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Και σα να μην έφτανε αυτό... Να σας πάρω μια βόλτα να τα δείτε, κυρία Αριστείδου, να σας πάρω βόλτα να τα δείτε, γιατί εν επρολάβαμε να τα χωρίσουμε και εκείνα, έχεις δικαίο.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Στα χαρτιά τα δώσατε.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Έχεις δικαίο και τα ακυρώνετε σα να και δεν υπάρχει άλλος κόσμος, που ενδιαφέρεται να αξιοποιήσει αυτά τα οικοπέδα. Και επίσης σύμφωνα και με την απόφαση της Επιτρόπου Διοικήσεως και της Νομικής Υπηρεσίας παράνομα αποκόπατε την οικονομική βοήθεια στις οικογένειες που δικαιούνταν τα οικοπέδα. Η Επίτροπος Διοικήσεως και η Νομική Υπηρεσία είπαν ότι είναι παράνομα σε έκθεσή τους. Το 2017 και ενώ βρίσκομασταν σε προεκλογική διαφήμιζαν σχέδιο αποζημίωσης για απώλεια χρήσης για τους ιδιοκτήτες κατεχόμενων περιουσιών. Σήμερα μασούν τα λόγια τους και δεν υπάρχει ούτε σεντ ούτε και φέτος στους προϋπολογισμούς για το 2020.

Όταν, για παράδειγμα, έχει ξεδοντιαστεί ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών, ακόμα και για την αναπροσαρμογή του 1%, του επιτοκίου που επιδοτεί ο φορέας, έπρεπε να απειλούμε ότι θα καταθέσουμε πρόταση νόμου, για να δεηθεί το Υπουργείο Οικονομικών να το διευθετήσει. Και όμως οι βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος, ιδιαίτερα της επαρχίας Αμμοχώστου οι οποίοι, όταν βρίσκονταν στην αντιπολίτευση, ωρύνονταν ενάντια στον Χριστόφια και ήθελαν πιο αυξημένες προσφυγικές χορηγίες. Τώρα που η κυβέρνησή τους έχει σαρώσει και σχεδόν εξαφανίσει την προσφυγική πολιτική, δε λένε λέξη. Εμείς όμως δε μένουμε στην άρνηση, αλλά παρουσιάσαμε ήδη την περασμένη εβδομάδα ένα σύνολο προτάσεων, οι οποίες μπορεί να προσφέρουν ουσιαστική στήριξη στους πρόσφυγες.

Η σούμα και του φεινού προϋπολογισμού δείχνει ότι η κυβέρνηση ήταν και θα είναι ο καλύτερος εκφραστής των προνομιούχων και της ελίτ, των τραπεζών και των μεγαλοεπιχειρηματιών. Τα προβλήματα και τα αιτήματα, οι έγνοιες και οι ανησυχίες των εργαζομένων και του λαού, των προσφύγων και των συνταξιούχων, των γυναικών και της εργαζόμενης μητέρας ανήκουν σε έναν άλλο κόσμο, σε έναν κόσμο πολύ διαφορετικό από αυτόν που ζουν οι κυβερνώντες και όσοι βλέπουν μαζί τους το success story. Γι' αυτό ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης Αναστασιάδη δε λύνει και ούτε θα μπορούσε να λύσει τα προβλήματα αυτού του κόσμου. Θα καταψηφίσουμε και τον φεινό προϋπολογισμό, γιατί στερείται οράματος ανάπτυξης που να υπηρετεί τον λαό, που να στηρίζει και να προστατεύει τους εργαζομένους, γιατί βρίσκει δεκάδες εκατομμύρια ευρώ να δώσει

αυξημένη επιδότηση στα ταμεία της Αρχιεπισκοπής, την ίδια ώρα, παραδείγματος χάριν, που μειώνει το κονδύλι για το επίδομα τέκνου.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δε θα αναφερθώ στα προβλήματα της επαρχίας μου, γιατί αναφέρθηκαν από τους προηγούμενους συναδέλφους. Θα αναφερθώ μόνο στο θέμα του αποχετευτικού συστήματος Κοκκινοχωριών, για το οποίο δαπανήθηκαν εκατομμύρια και θα έπρεπε να λειτουργήσει το 2015. Δυστυχώς, δεν έχουν καταφέρει να λειτουργήσει το σύστημα, με ενδεχόμενες συνέπειες στην ποιότητα υγείας, αλλά και διασπάθιση δημόσιου χρήματος.

Κλείνω με μια αναφορά στο θέμα με το οποίο άρχισα την ομιλία μου στην περσινή συζήτηση του προϋπολογισμού, ένα ζήτημα εξαιρετικής σημασίας, ουσίας, αλλά και συμβολισμού: Εδώ και έναν ολόκληρο χρόνο η κυβέρνηση Αναστασιάδη αρνείται να επεκτείνει το σχέδιο για την παραχώρηση του τιμητικού επιδόματος, ώστε να καλύψει και τους αντιστασιακούς, τους μαχητές της Αντίστασης, που τον Ιούλη του 1974 ύψωσαν το ανάστημά τους απέναντι στον φασισμό και το προδοτικό πραξικόπημα. Η δαπάνη είναι αμελητέα, όμως η κυβέρνηση του Συναγερμού αρνείται πεισματικά. Υπάρχει άραγε κάποιος από την κυβέρνηση ή τον Δημοκρατικό Συναγερμό που θα έχει το θάρρος και την ειλικρίνεια να μας δώσει μια απάντηση; Όσοι μας ακούν είμαι βέβαιη ότι γνωρίζουν πολύ καλά γιατί αυτή η συγκεκριμένη κυβέρνηση, του συγκεκριμένου Προέδρου και του συγκεκριμένου κόμματος αρνείται να αναγνωρίσει τη συμβολή των δημοκρατικών αντιστασιακών. Και είναι και αυτό μια πολύ καλή υπενθύμιση ότι στον τόπο μας χρειάζεται αγώνας, ακόμα και για τα αυτονόητα, για την ιστορία, για τη Δημοκρατία, για την αλήθεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε μηδενίζω ούτε ισοπεδώνω τα όσα έχω παρουσιάσει. Είναι πραγματικότητες και αριθμοί στην ανθρώπινη τους διάσταση.

Ευχαριστώ πολύ.

Καλές γιορτές!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εσείς θυμάστε ως το Μαρί, εν πάτε ως το πραξικόπημα, έν' αλήθεια!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν είπες κάτι για το πραξικόπημα.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Είπα. Εν το κατάλαβες;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημήτρης Δημητρίου έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση και η ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού είναι η κορυφαία πράξη σε κάθε κοινοβούλιο. Και είναι πράξη ευθύνης. Ο κάθε ένας από μας τους πενήντα έξι είτε τον υπερψηφίσει είτε τον καταψηφίσει καταθέτει τη δική του ευθύνη ως προς αυτόν.

Ο προϋπολογισμός του 2020, για τον οποίον συζητούμε αυτές τις τρεις μέρες, αποτελεί το θετικό αποτύπωμα μιας διακυβέρνησης, που όχι μόνο καταθέτει πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, όχι μόνο συνεχίζει να κινεί τη χώρα με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά επιβεβαιώνει πως με τη στρατηγική, με τη διαχείριση και το νοικοκύρεμα η ποιότητα ζωής των πολιτών έχει βελτιωθεί και συνεχώς βελτιώνεται. Χωρίς πανηγυρισμούς, χωρίς φανφάρες, αναγνωρίζοντας πως είμαστε στη μέση ενός ανηφορικού δρόμου.

Δεν είμαι εδώ, για να σας τα παρουσιάσω όλα άσπρα. Γιατί δεν είναι όλα άσπρα. Αλλά δεν πρόκειται να δεχτώ προσωπικά και ούτε να μπω σε αμυντική θέση, ακολουθώντας την πεπατημένη λογική του ΑΚΕΛ πως όλα είναι μαύρα.

Αγαπητοί συνάδελφοι της αντιπολίτευσης,

Κατανοούμε πως κάνετε τη δουλειά σας. Αλλά η μόνη καλή κουβέντα που μας είπατε είναι «Καλά Χριστούγεννα». Δεν καταλαβαίνετε πως με το να παρουσιάζετε τα πάντα, τα πάντα όμως, με ένα άκρατο

αρνητισμό, με ένα μαύρο πέπλο, χάνετε την έξωθεν καλή σας μαρτυρία, ακόμη και σε όλους όσοι έχουν στήσει για λίγα έστω δευτερόλεπτα το αυτί τους, για να σας ακούσουν; Δεν πείθετε ούτε τους πιο φανατικούς οπαδούς του κόμματός σας, αφού αυτά που λέτε δε συμβαδίζουν με αυτά που βιώνουν, με αυτά που νιώθουν. Μην ψάχνετε μακριά για την απαξίωση της πολιτικής από τους πολίτες. Κοιτάξτε στα κιτάπια σας και στις σημειώσεις σας. Την περασμένη βδομάδα, κύριε Κυπριανού, μέτρησα σε δημοσιογραφική σας διάσκεψη χίλιες εννιακόσιες ογδόντα λέξεις στείρας αντιπολίτευσης. Χθες σπάσατε κάθε ρεκόρ! Τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιες σαράντα έξι λέξεις ανελέητου αρνητισμού. Σήμερα μίλησαν μέχρι τώρα άλλοι έντεκα συναδέλφοί σας από το ΑΚΕΛ. Προσθέστε χοντρικά χίλιες πεντακόσιες λέξεις από τον καθένα, όπως ο κ. Κέττηρος μας είπε. Συνεχίστε έτσι!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πάντως συγκινείτε μας που ενδιαφέρεστε για την καλή μας εικόνα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, ακούστε το αυτό.

Συνεχίστε έτσι! Ενισχύετε, άθελά σας, και τον Δημοκρατικό Συναγερμό και την κυβέρνηση. Να είστε καλά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επέλεξα συνειδητά στη φετινή μου ομιλία να αφήσω χώρο και να βάλω θετική ατζέντα. Να μιλήσω για ευκαιρίες παρά για απειλές. Για τη δημιουργικότητα που χρειάζεται, αφήνοντας πίσω την καταστροφολογία, τον αρνητισμό και τις Κασσάνδρες. Να μιλήσω για την ποιότητα ζωής στις πόλεις μας, στη χώρα μας. Θέλω να μιλήσω για την εφαρμοσμένη πολιτική που κάνει πράξεις αυτά που θέλουν οι συμπολίτες μας. Δεν πρόκειται να σας κουράσω με αριθμούς, για να σας αποδείξω πως έχουμε μπροστά μας έναν αναπτυξιακό προϋπολογισμό. Αυτό γίνεται αντιληπτό διά γυμνού οφθαλμού. Ούτε θέλω να απαριθμήσω τις δεκάδες πρωτοποριακές θετικές αλλαγές, τις δεκάδες μεταρρυθμίσεις που γίνονται ή και υλοποιούνται τα τελευταία χρόνια.

Το 2020 θα είναι ακόμη μια χρονιά πολυεπίπεδων μεταρρυθμίσεων. Και είναι κρίσιμη χρονιά, σημείο κομβικό. Δεδομένου πως το 2021 θα έχουμε βουλευτικές εκλογές, η παραγωγική μας χρονιά θα είναι αυτή που μπαίνει.

Δικαιοσύνη, τοπική αυτοδιοίκηση, δημόσια υπηρεσία, υφυπουργείο καινοτομίας και ψηφιακής πολιτικής, επενδυτικός νόμος για επίστευση μεγάλων επενδύσεων. Αναφέρω μόνο πέντε από αυτές που τις έχουμε ήδη ενώπιόν μας ή θα τις έχουμε τις επόμενες βδομάδες. Και είναι στοίχημα και πράξη ευθύνης και πάλι ενός εκάστου, αν θα υπερψηφίσει ή θα καταψηφίσει τις μεταρρυθμίσεις. Είναι πέντε δομικές, σημαντικές αλλαγές που θα αλλάξουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Θα μειώσουν τη γραφειοκρατία και την ταιλαιπωρία, θα αυξήσουν τη διαφάνεια, θα διευκολύνουν την ανάπτυξη της χώρας.

Ο κάθε ένας από το έδρανο που κάθεται μπορεί να κατηγορεί τους απέναντι ή να υπερασπίζεται το κόμμα του και τη διακυβέρνηση που υποστήριξε ή που υποστηρίζει. Θεμιτό και καθόλα αποδεκτό. Οι περίοδοι όμως που κρατούσε και κρατά το τιμόνι της χώρας ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι αναντίλεκτα οι περίοδοι των μεγάλων θετικών αλλαγών του τόπου μας. Είναι οι περίοδοι που ζήσαμε και ζούμε την εφαρμογή των μεγάλων μεταρρυθμίσεων. Και αυτό είναι συνυφασμένο με την αντίληψη που έχουμε για τη διακυβέρνηση για τον τόπο μας. Τολμάμε να προχωρήσουμε. Παραμερίζουμε, εις γνώσιν μας, το κόστος που πιθανόν να έχουμε ως παράταξη. Προσμετρούμε το δημόσιο όφελος, το όφελος των πολιτών και προχωράμε. Δεν είναι τυχαίο που στα δεκαεπτά χρόνια που κυβέρνησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός ο τόπος πήγε μπροστά. Σίγουρα, θα μπορούσαν να γίνονταν πολλά περισσότερα. Ομολογουμένως, κάποια θα μπορούσαν να γίνονταν πιο σύντομα. Ας κοιτάξουμε όμως τη μεγάλη εικόνα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις δημόσιες μεταφορές κλείνει ένας κύκλος με την ολοκλήρωση των προηγούμενων συμβάσεων των αστικών λεωφορείων. Η ανοικτή διαδικασία που διεξήχθη για τη διάδοχο κατάσταση είναι πολλά υποσχόμενη, ενώ αποτελεί και δείγμα γραφής για την αποφασιστικότητα να αλλάξουμε άρδην τα δεδομένα. Θα παρακολουθούμε με προσοχή την εξέλιξη, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα και η αξιοπιστία. Άλλωστε, κάθε μέσο που ο πολίτης εμπιστεύεται στις μετακινήσεις του, πρέπει να ανταποκρίνεται με αξιοπιστία, ποιότητα και ακρίβεια. Εδώ θα βοηθήσει η εφαρμογή της τηλεματικής και η αναβάθμιση των στάσεων λεωφορείου.

Αναντίλεκτα, στον δημόσιο διάλογο για τις δημόσιες μεταφορές υπάρχει χώρος για τα ζητήματα φιλοσοφίας και τις διαφορετικές προσεγγίσεις, πράγμα θεμιτό σε μια δημοκρατία. Από την άλλη όμως, στα θέματα της οδικής ασφάλειας και της κουλτούρας που χρειάζεται να εμπεδώσει ο πολίτης στην οδική συμπεριφορά χρειάζεται να γίνει μια μεγάλη υπέρβαση. Θα πρέπει να δώσουμε τα χέρια και να γεφυρώσουμε το χάσμα που χωρίζει συχνά τις πολιτικές δυνάμεις. Μέσα από μια ειλικρινή, διακομματική συνεννόηση χρειάζεται να δούμε δεδομένα, να ακούσουμε τους εμπλεκόμενους και να δώσουμε, τόσο στο Τμήμα Οδικών

Μεταφορών όσο και στην Αστυνομία Κύπρου, τα εφόδια που χρειάζονται για να λειτουργήσει η νομοθεσία αποτρεπτικά.

Εδώ οι πολίτες ζητούν από εμάς, νομοθετική και εκτελεστική εξουσία, να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε ένα εθνικό σχέδιο για την οδική ασφάλεια και τη μείωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων. Χρειάζεται να δούμε και τα θέματα νοοτροπίας, την αντίληψη που έχει ο πολίτης για την ασφάλεια, τη δική του και των άλλων. Με ανοιχτά μυαλά θα πρέπει να αντικρίσουμε το ζήτημα και το ίδιο ανοικτοί θα πρέπει να είμαστε μπροστά στην προοπτική να εφαρμοστούν καινοτόμες ιδέες. Να αξιοποιήσουμε την επιστημονική γνώση που υπάρχει τόσο στην πατρίδα μας, αλλά και στο εξωτερικό. Να μάθουμε από τις εμπειρίες και τις γνώσεις άλλων κρατών που κατάφεραν να μειώσουν κατακόρυφα την απώλεια ζωής στην άσφαλο.

Για όλα αυτά όμως ο χρόνος πιέζει ασφυκτικά. Είναι γεγονός ότι σε πολλά δυστυχήματα δε θα έκανε καμία απολύτως διαφορά το οδικό δίκτυο και η ποιότητά του ή η αυστηρότητα των ποινών και οι τακτικοί και στοχευμένοι έλεγχοι. Οι αλλαγές και οι τομές πρέπει να γίνουν όμως για αυτά όπου θα γινόταν η διαφορά μεταξύ ζωής και θανάτου, τις προληπτικές δράσεις και τις αποτρεπτικές ποινές για τα αδικήματα.

Σίγουρα, η προσφορά για τις κάμερες φωτοεπισήμανσης που ξεκόλλησε και προχώρησε είναι ένα βήμα σημαντικό. Τους λίγους μήνες που λειτούργησαν κάμερες στον τόπο μας, το 2007, είχαμε μείωση στο μισό στα σοβαρά τροχαία και στα θανατηφόρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να πω και μια κουβέντα ως βουλευτής Λευκωσίας. Να μιλήσω για την πόλη που θέλουμε να ζούμε. Για τη Λευκωσία που δε θα είναι κατ' όνομα πρωτεύουσα, αλλά για τη Λευκωσία που θα είναι πραγματική πρωτεύουσα, που δε θα την πνίγει το κυκλοφοριακό και που δε θα πέφτει το μπαλάκι από υπηρεσία σε υπηρεσία για το ποιος ευθύνεται, για παράδειγμα, για τη μη απομάκρυνση των τμημάτων από τον χώρο εδώ απέναντι, από το παλιό γενικό νοσοκομείο, για να ανεγερθεί εντός του χρόνου που ορίστηκε το Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκωσίας. Θέλουμε τη Λευκωσία που θα αναδεικνύει τον πολιτισμό της, που θα περπατιέται, που θα εφαρμόσει το σχέδιο βιώσιμης αστικής κινητικότητας, που θα εμπνέει και που θα είναι στολίδι για τον τόπο, που θα σέβεται τον χρόνο των πολιτών και δε θα τους ταλαιπωρεί στους δρόμους.

Το κυκλοφοριακό χάος που επικρατεί στην πρωτεύουσα αποτελεί μεγάλη πρόκληση για το κράτος και τις τοπικές αρχές. Η ποιότητα ζωής των πολιτών επηρεάζεται από τον χρόνο που απαιτεί η καθημερινή μετάβαση από και προς το γραφείο. Ακριβώς, επειδή οι ανάγκες για μετακινήσεις στις κύριες οδικές αρτηρίες δεν αναμένεται να περιοριστούν, θα πρέπει σήμερα, έστω, να σχεδιάσουμε τις λύσεις που θα αλλάξουν τα δεδομένα το συντομότερο. Η λύση πάντως δεν είναι να αυξήσουμε τις λωρίδες στον αυτοκινητόδρομο ούτε να απλώσουμε κι άλλη άσφαλο. Χρειάζονται σίγουρα έξυπνες οδεύσεις, ώστε να μη δημιουργείται μποτιλιάρισμα.

Πιστεύω όμως ότι οι δημόσιες μεταφορές θα πρέπει να αποτελέσουν τη λύση. Με χώρους στάθμευσης στα σημεία εισόδου στην πρωτεύουσα και γραμμές λεωφορείων που θα μεταφέρουν με άνεση και ασφάλεια τους πολίτες στους χώρους εργασίας τους θα πετύχουμε να αφαιρέσουμε χιλιάδες αυτοκίνητα από τους δρόμους. Μια πόλη που οι πολίτες απολαμβάνουν να περπατούν και έχουν πρακτικά τη δυνατότητα να το κάνουν, έχει λιγότερη ανάγκη το αυτοκίνητο.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, οφείλουμε να δούμε και την πτυχή του εθνικού ζητήματος στη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων μας. Ως πρώτη προτεραιότητα το Κυπριακό επισκιάζει τα πλείστα άλλα ζητήματα από την πρώτη μέρα λειτουργίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, από το 1960.

Μια φυσιολογική χώρα χωρίς γραμμές κατάπαυσης του πυρός, χωρίς συρματοπλέγματα, χωρίς ιδιαίτερα υψηλές αμυντικές δαπάνες και εμπάργκο περιοριστικά τόσο για την εμπορική ναυτιλία όσο και για τις επιβατικές πτήσεις θα είχε σίγουρα διαφορετικές προτεραιότητες.

Οι ανάγκες των πολιτών μπορούν να αποτελέσουν το πρώτο κριτήριο για κάθε απόφαση. Πόσο διαφορετικός θα ήταν, άραγε, ο προϋπολογισμός του 2020 χωρίς την ύπαρξη του Κυπριακού; Αυτή θα είναι η μεγαλύτερη και ριζοσπαστικότερη μεταρρύθμιση. Να αλλάξουμε τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τον τόπο μας τα τελευταία σαράντα και πλέον χρόνια. Να δώσουμε μια ευκαιρία στο τεράστιο ανεκμετάλλευτο δυναμικό ολόκληρης της Κύπρου και των ανθρώπων της. Οφείλουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας να τους προσφέρουμε την ευκαιρία να ζήσουν και να ευημερήσουν σε μια φυσιολογική χώρα. Να μπορούμε ελεύθεροι οι νέοι αυτού του τόπου να δημιουργήσουμε, χωρίς εμπόδια, απτά και νοερά οδοφράγματα.

Το «δεν ξεχνώ» δεν πρέπει να μένει σύνθημα, δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε πως δε ζούμε σε συνθήκες κανονικότητας, όσο και αν τα φαινόμενα απατούν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Προκοπίου έχει το λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Προκοπίου.

Κάτι θέλει να πει ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, για να χαλαρώσουμε λίγο, ώσπου να πάει στο βήμα ο ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έφερα μαζί μου τις αναφορές του κ. Αναστασιάδη και του κ. Νεοφύτου, τότε που ήταν στην αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είσαι σίγουρος ότι θα χαλαρώσουμε, αν τις πεις;

(Γέλια)

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν θέλουν, μπορώ να τους τις διαβάσω, για να συγκρίνουν και τα επιχειρήματα τα οποία λέμε εμείς σήμερα και το τι έλεγαν εκείνοι και τους χαρακτηρισμούς. Αν θέλουν, εγώ είμαι στη διάθεσή τους.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Προτιμούμε να μας τα στείλεις να τα διαβάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονίστε μια τηλεοπτική συνάντηση νομίζω να τα πείτε να τα ακούσουμε όλοι.

Λοιπόν, ο κ. Προκοπίου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ετελειώσαν οι αρχηγοί;

(Γέλια και σχόλια στην αίθουσα)

Ετελειώσαν οι αρχηγοί είπα;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τώρα είναι οι στρατηγοί!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τώρα είναι οι στρατηγοί, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ξεκινά το ρολόι, κύριε Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας το ύψιστο εκείνο καθήκον που, με συνετή και ορθή μελέτη των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, προκαθορίζει τους στόχους για τη διαχείριση εσόδων και δαπανών. Σήμερα η οικονομία μας βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης. Οφείλουμε όμως να επισημάνουμε ότι η οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που βίωσαν την απώλεια των εισοδημάτων τους το 2013, λόγω της οικονομικής κρίσης, παρουσιάζει ακόμα πολλά προβλήματα και δυσκολίες.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες που κρίνονται απαραίτητες για την ανάκαμψη της οικονομίας βρίσκονται ακόμη σε χαμηλά επίπεδα υλοποίησης, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια παραμένουν σε υψηλά ποσοστά και ως οικονομία έχουμε ακόμη έναν από τους υψηλότερους δείκτες στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ευρώπη. Αναφορικά με το σχέδιο «Εστία» θέλω να υπογραμμίσω ότι, επειδή ο αριθμός των δυνητικά δικαιούχων είναι

πολύ μεγαλύτερος από τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν, γι' αυτό καλώ την κυβέρνηση όπως δώσει παράταση υποβολής των αιτήσεων τουλάχιστον μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του 2020.

Σήμερα ακόμη πάρα πολλοί συνάνθρωποί μας βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Παράλληλα, πολλοί συμπολίτες μας αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην αποπληρωμή βασικών υποχρεώσεων και αναγκών τους. Η δύσκολη κατάσταση στην αγορά εργασίας εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα. Δυστυχώς, πολλοί νέοι επιστήμονές μας έχουν μεταναστεύσει ή δεν επαναπατρίζονται μετά τις σπουδές τους. Παρά του γεγονότος ότι η ανεργία έχει πέσει γύρω στο 7%, για τα δεδομένα της Κύπρου παραμένει ακόμα σε υψηλό ποσοστό και σίγουρα είναι κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Κύριε Πρόεδρε,

Υποκλινόμαστε στην καρτερία και στις θυσίες του λαού μας, αφού η συμβολή του είναι ουσιαστική στη σταδιακή βελτίωση της οικονομίας του τόπου μας. Παράλληλα, επισημαίνουμε ότι δεν μπορεί να γίνει ανεκτό οι υπαίτιοι της οικονομικής τραγωδίας του τόπου μας εδώ και έξι χρόνια να βρίσκονται ακόμη ελεύθεροι χωρίς τις οποιεσδήποτε συνέπειες. Οι ένοχοι του οικονομικού εγκλήματος έπρεπε να είχαν τιμωρηθεί παραδειγματικά, ώστε να επέλθει η κάθαρση και να ικανοποιηθεί το περὶ δικαίου αίσθημα του λαού μας.

Συνεχίζοντας, θέλω να επικεντρωθώ σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις κοινοβουλευτικές επιτροπές στις οποίες μετέχω, καθώς και σε θέματα που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια.

Άμυνα: Ο προϋπολογισμός για την άμυνα βρίσκεται δυστυχώς περίπου στα περσινά επίπεδα. Εξακολουθεί να είναι ένας προϋπολογισμός ίσα ίσα συντήρησης και όχι αναβάθμισης της αμυντικής μας θωράκισης. Το είπαμε και θα εξακολουθούμε να το λέμε. Η αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας επιβάλλεται να εξελιχτεί και να επεκταθεί. Τα δεδομένα είναι μπροστά μας. Εξακολουθούμε να βρισκόμαστε σε συνθήκες ημικατοχής, με μια Τουρκία να προκαλεί και να μας απειλεί καθημερινά, όχι μόνο με δηλώσεις, αλλά και με πράξεις.

Η Τουρκία δεν έχει αποκρύψει ποτέ τις προθέσεις της, αλλά αντίθετα φροντίζει μεθοδικά να μας υπενθυμίζει συνεχώς τους συντελεστές ισχύος στην περιοχή, με την ίδια να επιφυλάσσει για τον εαυτό της τον ρόλο της περιφερειακής μεγάλης δύναμης. Οι συνεχιζόμενες παραβιάσεις κυριαρχικών δικαιωμάτων στο FIR, η εισβολή της στην ΑΟΖ μας, οι συνεχείς προκλήσεις στην Ελλάδα, η εισβολή της στη βόρεια Συρία με την γενοκτονία άμαχου πληθυσμού και τη βίαιη αναδιάρθρωση των συνόρων επιβεβαιώνουν τα πιο πάνω. Η τελευταία δε αποθράσυσή της με την υπογραφή του μνημονίου συναντίληψης που υπέγραψε με τη Λιβύη για τον καθορισμό των θαλάσσιων ορίων έχει ξεπεράσει και τις κόκκινες γραμμές του Ελληνισμού.

Αναμφίβολα, δεν επιθυμούμε τον πόλεμο και για τούτο με πνεύμα καλής θέλησης επιδιώκουμε το διάλογο για την ειρηνική επίλυση του κυπριακού προβλήματος παρά την αδιαλλαξία της Άγκυρας. Ουδείς διαφωνεί με αυτό. Όμως αδιαμφισβήτητα οφείλουμε να φροντίζουμε για την αμυντική μας θωράκιση ως αποτρεπτικό παράγοντα ασφάλειας και διαπραγματευτική ισχύ.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να το καταλάβουμε ότι χωρίς ικανοποιητική αμυντική θωράκιση είμαστε ευάλωτοι στις ορέξεις του νεοσουλτάνου και κινδυνεύει η εθνική μας επιβίωση. Υπενθυμίζω επίσης ότι οι τουρκικές δυνάμεις κατοχής συνεχίζουν τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των κατοχικών στρατιωτικών δυνάμεών τους. Ως γνωστό, τελευταίως μετέφεραν στα κατεχόμενα μία επιλαρχία σύγχρονων γερμανικών αρμάτων μάχης LEOPARD και άλλα οπτικά συστήματα.

Με αυτές τις πρακτικές του Τούρκου κατακτητή επιβάλλεται άμεσα να εκσυγχρονίσουμε και να αναβαθμίσουμε τα αμυντικά συστήματα της Εθνικής Φρουράς, έτσι ώστε να αποτελεί μια δύναμη ευέλικτη, ταχικίνητη, ενισχυμένη με σύγχρονα οπτικά συστήματα, μια δύναμη αποτροπής. Εμείς προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα για δομική αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς και επανεπένδυση στην άμυνα και ασφάλεια του κράτους μας.

Καλώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σε συνεργασία με την πολιτική ηγεσία του τόπου μας, να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των οπλικών συστημάτων, καθώς και για την αγορά νέων, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες που προέκυψαν μετά την ανεύρεση υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας, δεδομένης και της προκλητικής στάσης της Τουρκίας και της έκρυθμης κατάστασης που δημιούργησε.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται μεταξύ άλλων: Συγκρότηση εξοπλιστικού προγράμματος με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της αεροπορίας, του ναυτικού και του αρματικού δυναμικού μέσω της αξιοποίησης και ενίσχυσης του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για νέους εξοπλισμούς. Αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών χωρίς καμία πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση, έτσι ώστε ο συνολικός αμυντικός προϋπολογισμός να φθάσει τουλάχιστον το 2% του ΑΕΠ. Άμεση επικαιροποίηση και εκ νέου ενεργοποίηση του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος Κύπρου-Ελλάδας. Αξιοποίηση της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προωθώντας ενεργά την προοπτική αμυντικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης. Αναβάθμιση υφιστάμενων αμυντικών συμφωνιών συνεργασίας και με μη-ευρωπαϊκά κράτη, όπως το Ισραήλ, την Αίγυπτο και τη Ρωσία.

Υγεία: Το Γενικό Σύστημα Υγείας είναι ίσως η σημαντικότερη μεταρρύθμιση των τελευταίων χρόνων. Η έναρξη του ΓΕΣΥ έχει προσδώσει σημαντικά οφέλη στην κοινωνία, αλλά χρειάζεται συνεχής εποπτεία και διορθωτικές κινήσεις, έτσι ώστε να μην εκτροχιαστούν οι προβλέψεις του κράτους.

Σήμερα σε μια μεταβατική περίοδο υπάρχουν προβλήματα που ταλαιπωρούν τον κόσμο. Για παράδειγμα γινόμαστε δέκτες παραπόνων για βασικά φάρμακα καθημερινής χρήσης τα οποία δεν έχουν μέχρι στιγμής ενταχθεί στο ΓΕΣΥ. Επίσης, εντοπίζεται πρόβλημα με τις μεγάλες λίστες αναμονής σε γιατρούς ειδικοτήτων και τις λίστες για τα χειρουργεία, ενώ παρατηρούνται γραφειοκρατικά προβλήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του λογισμικού του συστήματος.

Είναι για όλα αυτά που υποστηρίζουμε ότι η κυβέρνηση πρέπει να στηρίξει τα κρατικά νοσηλευτήρια που είναι η ραχοκοκκαλιά του ΓΕΣΥ, ιδιαίτερα στη μεταβατική αυτή περίοδο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Στόχος μας ασφαλώς να πραγματοποιηθεί στα προκαθορισμένα χρονοδιαγράμματα που έχουν καθοριστεί και ψηφιστεί.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Αναφορικά με τη σκανδαλώδη πορεία του τεράστιας σημασίας έργου της επέκτασης και αναβάθμισης του Νοσοκομείου Λάρνακας εκφράζω τη δυσαρέσκειά μου, αφού έχει καταντήσει το νέο γεφύρι της Άρτας. Από το 2013 που ξεκίνησαν οι εργασίες αυτό δεν έχει ακόμα τελειώσει, ενώ ήδη θα έπρεπε να είχε παραδοθεί εδώ και τρία χρόνια. Οι ευθύνες για τη μη τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων είναι βαρύτατες, τόσο για την εργοληπτική εταιρεία όσο και για τους αρμοδίους, οι οποίοι δεν είχαν επιδείξει την ανάλογη σοβαρότητα για τη διαχείριση της εν λόγω δημόσιας σύμβασης. Πρόκειται για ένα έργο πνοής, που αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες της ευρύτερης περιφέρειας της Λάρνακας, αλλά και της Αμμοχώστου.

Δυστυχώς, τη μη αποπεράτωση της επέκτασης ο κόσμος την εισπράττει ως εμπαιγμό με ταλαιπωρία των ασθενών και πολύ πιθανόν να δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα στην εφαρμογή της δεύτερης φάσης του ΓΕΣΥ. Ο Ιούλιος έχει κοντέψει. Ενδεικτικά, αναφέρω τα τεράστια προβλήματα στους θαλάμους ασθενών και στο Τμήμα Πρώτων Βοηθειών το οποίο, εκτός της στενότητας του χώρου, είναι υποστελεχωμένο.

Καλούμε λοιπόν την κυβέρνηση να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για να αντιμετωπιστούν τα όποια προβλήματα παρουσιάζονται και για να αποφευχθούν περαιτέρω καθυστερήσεις. Δεν υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω ανοχή. Οι ευθύνες είναι εκεί και πρέπει κάποιος να τις αναλάβουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στον φετινό προϋπολογισμό συμπεριλαμβάνονται κονδύλια που θα επιτρέψουν τη συνέχιση και ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής για τη Λάρνακα, τα οποία ελπίζουμε να προχωρήσουν γρήγορα, ώστε να ολοκληρωθούν κανονικά εντός των χρονοδιαγραμμάτων. Αναφέρω μεταξύ άλλων τη νέα δημοτική αγορά, το κοινοτικό κέντρο και τις εγκαταστάσεις αντισφαίρισης.

Παράλληλα όμως, ως βουλευτής Λάρνακας θέλω να δηλώσω την απογοήτευση μου, γιατί μια σειρά από έργα υποδομής τα οποία μπορούσαν να υλοποιηθούν τα προηγούμενα χρόνια, παρά τις δεσμεύσεις διαχρονικά των κυβερνήσεων παρέμειναν στα λόγια, με αποτέλεσμα σήμερα λόγω και της οικονομικής ύφεσης να βρίσκονται στάσιμα ή στο στάδιο προγραμματισμού. Παρ' όλα αυτά, καθηκόντως τα αναφέρω, γιατί αποτελούν πάγια αιτήματα της εκλογικής μου περιφέρειας, τα οποία και διεκδικούμε.

Πρώτον, ο παραλιακός δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας, Γ' και Δ' φάση. Επισημαίνω τουλάχιστον ότι για την Γ' φάση έχει εγκριθεί κονδύλι €1.800.000 για την κάλυψη μέρους της δαπάνης κατασκευής του και περιλαμβάνει το τμήμα από τον Ναυτικό Όμιλο μέχρι τον κόμβο προς Πύλα. Η συνολική δαπάνη εκτιμάται στα €15.000.000 η οποία θα υλοποιείται τμηματικά.

Δεύτερον, ο ημιτελής παρακαμπτήριος δρόμος Αλεξάνδρου Παναγούλη, ο οποίος θα ενωθεί με τον υπεραστικό δρόμο προς την Αγία Νάπα.

Τρίτον, οι δρόμοι στην επαρχία που συνδέουν τις κοινότητες.

Τέταρτον, η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου που θα συνδέει την περιοχή Μακένζι με την τουριστική ακτή Περβολιών μέχρι τον Φάρο Κιτίου.

Πέμπτον, η ανέγερση περιβαλλοντικού κέντρου αλυκών, για το οποίο έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες από το αρμόδιο υπουργείο.

Έκτον, η μη ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών έργων.

Έβδομον, η βελτίωση του οδικού δικτύου στις αγροτικές περιοχές. Αναφέρω με ικανοποίηση ότι στο αστικό κέντρο ήδη έγιναν βελτιώσεις στην ασφαλτόστρωση, χωρίς όμως να καλύπτονται όλες οι περιοχές.

Περαιτέρω, θέλω να αναφερθώ στο πάγιο αίτημά που αφορά την εγκατάσταση πανεπιστημιακής σχολής στη Λάρνακα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δυόμισι λεπτά, εκτός αν σας δώσει ο κ. Κουλίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πρόσφατα, έχουμε πληροφορηθεί ότι η κυβέρνηση εγκατέλειψε τους προηγούμενους σχεδιασμούς και έστω με καθυστέρηση αποφάσισε την εγκατάσταση στη Λάρνακα της Σχολής Επιστημών και Τεχνολογίας της Θάλασσας του Πανεπιστημίου Κύπρου. Αυτό που εκκρεμεί σήμερα είναι η τελική κατάληξη του χώρου που θα ανεγερθούν οι εγκαταστάσεις.

Τονίζω για άλλη μια φορά ότι πρωτοστατήσαμε στην εγκατάσταση πανεπιστημιακής υποδομής στη Λάρνακα, αλλά παράλληλα τονίζουμε ότι πρέπει να γίνει με συντονισμένες και σωστές ενέργειες και σίγουρα πρέπει να τελειώσει το ταχύτερο δυνατόν. Εξάλλου δε, αποτελεί δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την πόλη της Λάρνακας.

Αναφορικά με το έργο που αφορά την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, εκφράζω την πλήρη απογοήτευσή μου, γιατί αυτό το έργο έπρεπε ήδη να είχε υλοποιηθεί εδώ και δύο χρόνια. Μια σειρά από γραφειοκρατικά προσκόμματα και νομικές διαδικασίες συνέβαλαν στη μη υλοποίηση του έργου. Σήμερα υπάρχει σε εξέλιξη η νέα διαδικασία προσφορών με ισραηλινή κοινοπραξία. Αναμένουμε να δούμε την εξέλιξη και καλούμε την κυβέρνηση να συμβάλει εποικοδομητικά προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί πρόκειται για ένα μεγαλεπήβολο έργο που θα συμβάλει καθοριστικά στην ανάπτυξη της Λάρνακας, αλλά θα εμπλουτίσει και το τουριστικό προϊόν της Κύπρου.

Παράλληλα, επισημαίνω ότι η επιτυχία του όλου εγχειρήματος συνδέεται καθοριστικά με τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων υγραερίου και πετρελαιοειδών, η οποία ξεκίνησε με την αποξήλωση των εγκαταστάσεών του. Καταγράφουμε ως θετική εξέλιξη την υπογραφή του μνημονίου συνεργασίας και συναντίληψης μεταξύ του κράτους και των εταιρειών που εμπορεύονται πετρελαϊκά προϊόντα και αναμένουμε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις για τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων. Επισημαίνω ότι οι τρεις από τις τέσσερις εταιρείες πετρελαιοειδών έχουν ήδη μετακινήσει τις εγκαταστάσεις τους και παραμένει η τελευταία εταιρεία η οποία μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου αναμένεται ότι θα μετακινηθεί και αυτή στο Βασιλικό. Παράλληλα, σημειώνω ότι οι εγκαταστάσεις του υγραερίου, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, αναμένεται να μετακινηθούν τον Δεκέμβριο του 2020.

Τέλος αναμένουμε την ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη δημοσίευση του σχεδίου περιοχής η οποία θα δώσει το νέο στίγμα της προοπτικής για τη μελλοντική ανάπτυξη και ενοποίηση του παραλιακού μετώπου της Λάρνακας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονική θέση του κόμματός μας για την οικονομία της πατρίδας μας ήταν πάντα ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση από όλους. Αυτό επαναλαμβάνουμε και τώρα. Ως Δημοκρατικό Κόμμα, ασκώντας τον ρυθμιστικό μας ρόλο και δεδομένης της υιοθέτησης από την κυβέρνηση σειράς δικών μας προτάσεων κοινωνικής πολιτικής, θα υπερψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Προκοπίου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είκοσι δευτερόλεπτα και θα μου τα χαρίσει ο φίλος Ζαχαρίας.

Η κυβέρνηση πρωτίστως, αλλά και όλοι μας ως πολιτεία οφείλουμε περαιτέρω να μελετήσουμε μέτρα και τρόπους, τόσο για τη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης όσο και για στοχευμένη στήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας, που πρέπει να μην τους ξεχνάμε ποτέ, τους ανέργους, τους πρόσφυγες, τους παθόντες, τους πολυτέκνους, τριτέκνους και χαμηλοσυνταξιούχους.

Κλείνοντας, εύχομαι σε όλους σας για τις γιορτές, υγεία, ευτυχία, κάθε καλό και στον κυπριακό λαό κάθε καλό. Επίσης, ο νέος χρόνος να βρει την πατρίδα μας ελεύθερη και ευημερούσα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου έχει τον λόγο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε ενώπιον της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού, ενός προϋπολογισμού ισοσκελούς και αναπτυξιακού. Κανονικά, όταν είσαι κυβερνών κόμμα και έχεις να συζητήσεις τέτοιο προϋπολογισμό, πρέπει να ανεβαίνεις στο βήμα και χαρούμενος και περήφανος. Δεν το κρύβω ότι έχω ανεβεί στο βήμα ψυχοπλακωμένος. Ακούω δύο μέρες τώρα μια μαύρη και άραχλη κριτική εκ μέρους της αριστερής αντιπολίτευσης ωσάν μαύρη μαυρίλα να πλάκωσε την πατρίδα μας, ωσάν να είμαστε η χειρότερη χώρα του πλανήτη! Το έχω καημό να ακούσω ότι κάναμε και ένα πράγμα θετικό! Φαίνεται ότι κάποιοι έχουν πάθει πολιτική αμνησία. Άκουσα τον γενικό γραμματέα το ΑΚΕΛ χθες, οι πρώτες δέκα γραμμές της ομιλίας του περιείχαν τόση πολιτική εμπάθεια κατά του Νίκου Αναστασιάδη, που διερωτώμαι αν είναι έτσι που η πολιτική ζωή...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

...Βεβαίως, η πολιτική ζωή του τόπου. Βεβαίως, εκείνες θα τις στείλετε στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και θα μου τις δώσει, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Θέλω, έτσι, να βοηθήσω... Ειλικρινά, θέλω να βοηθήσω. Δεν είναι θέμα κριτικής. Θέλω να δουλέψουμε λίγο το «θυμάστε». Θυμάστε ότι, όταν αναλάβατε την εξουσία, η ανεργία ήταν στο 3%, μας την παραδώσατε στο 17% και σήμερα είμαι στο 6,5%-7%; Μαύρο είναι αυτό; Θυμάστε ότι υπήρχε φόρος ακίνητης περιουσίας στην Κύπρο και έχει καταργηθεί; Μαύρο είναι αυτό; Θυμάστε ότι υπήρχε κόσμος που είχε σοβαρό πρόβλημα και μειώση της στρατιωτικής θητείας; Τώρα είναι δεκατέσσερις μήνες. Παραμύθι είναι και αυτό και ψέμα και μαύρο; Θυμάστε ότι για χρόνια ολόκληρα πολλές κυβερνήσεις συζητούσαν μεταρρύθμιση για τον τρόπο πρόσληψης των εκπαιδευτικών στην εκπαίδευση; Σήμερα υπάρχει ο κατάλογος των διορισίμων. Μαύρο και ψέμα είναι αυτό; Θυμάστε ότι μιλούσαμε για το ΓΕΣΥ από τον καιρό που μελέτες έκανε ο Ξιάο πριν από τον Γλαύκο Κληρίδη και ότι σήμερα έχουμε ΓΕΣΥ επί κυβερνήσεως Νίκου Αναστασιάδη; Ψέμα και μαύρο είναι και αυτό;

Θέλετε να αριθμήσω πάρα πολλά πράγματα; Θέλετε να μιλήσουμε για τη μεταρρύθμιση στη δικαιοσύνη, για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, για την τροποποίηση του νόμου περί Αξιολόγησης στη Δημόσια Υπηρεσία και τις προσλήψεις; Ότι επί δικής μας κυβερνήσεως έχουν καταργηθεί τα interviews μέχρι την κλίμακα Α7 και, αναλόγως τι θα γράψει ο καθένας, που αντικειμενικά διορθώνονται από τα πανεπιστήμια, προσλαμβάνεται; Θέλετε να σας θυμίσω ότι ο γενικός διευθυντής σε έναν μεγάλο οργανισμό που έχει σχέση με τα θέματα υγείας και ξεκινά από «Αντι...», έχει διοριστεί αξιοκρατικά, διότι αυτή η κυβέρνηση πιστεύει στην αξιοκρατία, στέλεχος του ΑΚΕΛ σε νεαρή ηλικία και θα τον έχουμε για ακόμα δέκα-είκοσι χρόνια; Αυτή είναι η αξιοκρατία του Νίκου Αναστασιάδη. Αυτά είναι μαύρα;

Θέλετε να σας θυμίσω ότι τούτη η κυβέρνηση έφερε συγκεκριμένα νομοσχέδια για μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας και ότι δεν έχουν περάσει; Θέλετε να σας θυμίσω ότι ο κόσμος βασαννιέται στη δημόσια υπηρεσία και δεν εξυπηρετείται μέχρι σήμερα, γιατί εμείς όλοι πρέπει να πάρουμε αποφάσεις να αλλάξουμε δομές, να αλλάξουμε μια δημόσια υπηρεσία που την πήραμε το '60 -αρκετά καλή από τους Άγγλους- τη γεμίσαμε με πολλούς διευθυντές να υπογράφουν και σήμερα δεν τολμούμε να τη διαφοροποιήσουμε;

Όλα αυτά τα πράγματα δεν είναι μαύρα και άραχνα. Όλα αυτά τα πράγματα είναι έργο που έχει παραχθεί και δε θα πάω πίσω ούτε στη διακυβέρνηση του ΑΚΕΛ, δε θα μιλήσω για τότε που έφυγαν οι δεξιοί και ήρθαν οι αδέξιοι και μας έφεραν την οικονομική κρίση. Θα μιλήσω για το μέλλον, για τις προοπτικές που έχουμε μπροστά μας. Έχουμε την προοπτική της σύγχρονης εποχής. Έχουμε ήδη συστήσει δύο υφυπουργεία σε εξειδικευμένους τομείς που προσφέρουν πάρα πολλά στο ΑΕΠ της χώρας, στον τουρισμό, στη ναυτιλία.

Η Κύπρος έχει μείνει πίσω όσον αφορά την ψηφιακή διακυβέρνηση, τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Είναι η ώρα να δημιουργήσουμε εκεί το αναγκαίο υφυπουργείο, για να τρέξει η δημόσια υπηρεσία, να βοηθήσουμε τις καινοτόμες ιδέες, να βοηθήσουμε νέα παιδιά, νέες μορφές βιομηχανίας, νέες μορφές παραγωγής. Είναι η ώρα που η Κύπρος πρέπει να αλλάξει. Μπορεί να καθυστέρησε στην πορεία αυτή, μπορεί να έχουμε κάμει και εμείς δεκάδες λάθη, και έχουμε κάμει! Μόνο οργανισμοί και άνθρωποι που δεν προσπαθούν να παράγουν δεν κάμνουν λάθη. Όμως έχουμε τη φιλοσοφία ότι θέλουμε να βοηθήσουμε να πάει ο τόπος μας μπροστά.

Μπορώ να μιλώ για ώρες για το τι έχουμε πετύχει μέχρι σήμερα. Εκείνο που έχει σημασία είναι να κατανοήσουμε ότι αυτά που μας χωρίζουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που μας ενώνουν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Το ανάποδο!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κατανοητό!

...Ότι οι εκλογές έχουν περάσει. Εκλογές έχουμε μετά από δύο χρόνια. Αν θέλουμε πραγματικά να παραγάγουμε έργο, αν θέλουμε πραγματικά να δώσουμε μια νέα πιο σύγχρονη Κύπρο, είναι το διάστημα αυτό μέχρι το τέλος του χρόνου του 2020, γιατί μπαίνουμε ξανά σε προεκλογικό αγώνα.

Η Κύπρος μάς έχει ανάγκη όλους. Δεν έχει ανάγκη ούτε μόνο τους δεξιούς ούτε μόνο τους κεντρώους ούτε μόνο τους αριστερούς. Ο κόσμος, ο λαός μάς έταξε την κάθε πλευρά σε ένα μετερίζι αγώνα και είναι η ώρα που η αντιπολίτευση πρέπει να κάνει την αντιπολίτευσή της με σοβαρότητα και να μη μηδενίζει τα πάντα. Και είναι και η ώρα που πρέπει εμείς να παραδεχόμαστε εκεί που κάνουμε λάθη. Είναι η ώρα που η Κύπρος πρέπει να πάει μπροστά. Είναι η ώρα που πρέπει να δούμε ομάδες πληθυσμού που ακόμη έχουν πρόβλημα. Μπορεί να είμαστε στον τέταρτο χρόνο ανάπτυξης, ο κύκλος της οικονομίας δεν έχει δώσει όλο τον γύρο. Υπάρχουν σοβαρά προβλήματα, ειδικότερα στις χαμηλότερες τάξεις και στη μεσαία τάξη, η οποία συμπίεστηκε προς τα κάτω. Χρειάζονται συγκεκριμένες πολιτικές από όλους μας, χρειάζονται πολιτικές, για να ξαναγίνει πλατιά κοινωνική συνοχή της κοινωνίας μας. Είναι η ώρα που πρέπει να δούμε την ποιότητα ζωής του συμπολίτη μας, του καθενός ανθρώπου εξειδικευμένα. Είναι η ώρα που πρέπει να δούμε τη γειτονιά μας, τον συνάνθρωπό μας, την πόλη μας, την επαρχία μας. Είναι η ώρα που η κοινωνία απαιτεί να ενώσουμε τα χέρια. Είναι η ώρα που η νέα γενιά έχει από εμάς απαιτήσεις, έχει απαιτήσεις να δημιουργήσουμε μια Κύπρο καλύτερη από αυτήν που έχουμε αυτή τη στιγμή.

Θεωρώ ότι ο κρατικός προϋπολογισμός, ο οποίος είναι και αναπτυξιακός και ισοσκελισμένος, βοηθά σε αυτή την πορεία. Μπορεί να μην είναι ο τέλειος, μπορεί να μπορούσε να ήταν καλύτερος. Είναι αυτός όμως που μας έχει οδηγήσει έξω από την κρίση, είναι αυτός που έχει μειώσει την ανεργία, είναι αυτός που έχει δώσει το στίγμα του ότι η Κύπρος πλέον είναι αξιόπιστη χώρα, δεν είναι η αναξιόπιστη χώρα που ήταν πριν πέντε, επτά, δέκα, δεκαπέντε χρόνια.

Κλείνοντας, θέλω να δηλώσω ξεκάθαρα ότι δεν πρέπει σε τούτο τον χώρο να βλέπουμε ο ένας τον άλλο ως αντίπαλο. Ο κόσμος μάς έστειλε εδώ για να βοηθήσουμε να γίνει η πατρίδα μας καλύτερη και έχουμε υποχρέωση μακριά από ακρότητες, μακριά από μηδενισμούς να στηρίξουμε τον τόπο μας, να στηρίξουμε την κυβέρνηση στην προσπάθεια ανάπτυξης του τόπου, στην προσπάθεια να φέρει καλύτερες μέρες, να φέρει ένα καλύτερο αύριο για μας, τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας.

Δε θα αναφερθώ στη δική μου επαρχία, θεωρώ ότι σιγά σιγά ξεκινά ανάπτυξη και στη Λάρνακα. Άκουσα τον κ. Προκοπίου, με τον οποίο συμφωνώ απόλυτα, όπως και με τους άλλους συναδέλφους, την Αννίτα Δημητρίου, στη Λάρνακα δεν έχουμε ιδιαίτερα προβλήματα μεταξύ μας. Μέσα μέσα μπορεί να υπάρχουν κάποιες μικροδιαφωνίες, αλλά η σημασία είναι ότι όλοι κινούμαστε σκαλιώτικα, εκεί που θέλουμε πραγματικά η γειτονιά μας, η πόλη μας, το χωριό μας να πάει μπροστά.

Θεωρώ ότι έχουν γίνει και στην επαρχία Λάρνακας τεράστια βήματα. Σε συνεργασία και με τον δήμο Λάρνακας και με τον δήμαρχο, οι βουλευτές της Λάρνακας αγωνιζόμαστε για καλύτερες μέρες και ελπίζω και ευελπιστώ ότι σύντομα θα έρθουν. Απομακρύνονται οι πετρελαιοδεξαμενές, ξεκινά ο δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας, αναμορφώνεται ο χάρτης τοπικής αυτοδιοίκησης, ολοκληρώνεται το νοσοκομείο Λάρνακας και ένα σωρό άλλα έργα. Όποιος περπατήσει σήμερα στη Λάρνακα θα δει μια Λάρνακα της ανάπτυξης και της προόδου. Αργοπορημένη μεν, γεγονός δε.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Έχετε καλό δήμαρχο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Βεβαίως! Το είπα και δεν έχω πρόβλημα να πω και για το δημοτικό συμβούλιο, γιατί δεν πιστεύω στην αξία ενός μόνο ανθρώπου. Μίλησα και για το δημοτικό συμβούλιο και για τον δήμαρχο.

Τελειώνοντας, θέλω να σας ευχηθώ καλά Χριστούγεννα, ευτυχισμένος ο νέος χρόνος και ό,τι καλύτερο σε σας και στις οικογένειές σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ζαχαρίου.

Τον λόγο έχει η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από χρόνια, όταν η σήψη και τα σκάνδαλα στην Ιταλία βρίσκονταν στα ύψη, ο Ουμπέρτο Έκο έγραψε με το γνωστό του σαρκαστικό ύφος ένα ανατρεπτικό άρθρο το οποίο μου θύμισε τα όσα ζούμε. Παραφράζω ένα μικρό κομμάτι του: «Τι απαιτήσεις έχουμε από μια κυβέρνηση; Να αντικατοπτρίζει τις τάσεις, τις απόψεις, τις επιθυμίες κάθε μέλους της κοινωνίας. Και μήπως, ερωτώ, δεν αποτελούν μέρος της κοινωνίας οι κερδοσκόποι, οι διαφθορείς των κρατικών υπηρεσιών, οι ψηφοθήρες, οι παραβάτες των φορολογικών, πολεοδομικών, μεταναστευτικών κανονισμών; Είναι φυσικό λοιπόν να αντιπροσωπεύονται από διεφθαρμένους, κερδοσκόπους, αποστάτες!». Τάδε έφη Ουμπέρτο Έκο.

Βγήκε το καλοκαίρι το Διεθνές Παρατηρητήριο για το Οργανωμένο Έγκλημα και τη Διαφθορά (OCCRP)

και σε έκθεσή του για το σκάνδαλο «Troika Laundromat» εμπλέκει την κυπριακή κυβέρνηση. Ποια ήταν η αντίδραση των κυβερνώντων; Τις πρώτες μέρες σφυρούσαν αδιάφορα. Μετά προσπάθησαν να θολώσουν τα νερά. Όταν ούτε αυτό δεν είχε αποτέλεσμα, επιστράτευσαν τον εκφοβισμό των λίγων ντόπιων μέσω ενημέρωσης που τόλμησαν να δημοσιοποιήσουν τις καταγγελίες.

Ποια ήταν η αντίδραση των κυβερνώντων, όταν ξέσπασε ο σάλος για τις πολιτογραφίες του φυγόδικου Μαλαισιανού και των στελεχών του αυταρχικού καθεστώτος της Καμπότζης; «Θα έχουμε δυστυχώς, με αυτά τα μηνύματα που στέλνονται και από την Κύπρο, συνέπειες στην κυπριακή οικονομία», δήλωνε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ακόμα μια προσπάθεια να στραφεί η προσοχή μακριά από την ουσία. Γιατί δε νομίζω να πιστεύει κανείς, ειλικρινά, συμπεριλαμβανομένου του Αβέρωφ Νεοφύτου, ότι μόνο η αντιπολίτευση στην Κύπρο ασχολείται με τα θέματα αυτά.

Ποια ήταν η αντίδραση των κυβερνώντων, όταν η Κύπρος βρέθηκε στη μαύρη λίστα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), όταν έκθεση της Κομισιόν και έκθεση του Ευρωκοινοβουλίου δαχτυλόδειχναν την Κύπρο για ξέπλυμα χρήματος και διευκόλυνση της φοροδιαφυγής λόγω των χρυσών διαβατηρίων;

Ο Νίκος Αναστασιάδης, όταν δεν προσπαθούσε να παραπλανήσει ισχυριζόμενος ότι η Κύπρος έχει τα αυστηρότερα κριτήρια παραχώρησης ευρωπαϊκής υπηκοότητας, αναφερόταν σε λιβελλογραφήματα και μυθοπλασίες ή προσπαθούσε να θολώσει τα νερά καταγγέλλοντας στοχοποίηση της Κύπρου από ποιους, παρακαλώ; Από την Κομισιόν! Ο Υπουργός Οικονομικών μάς διαβεβαίωσε μόλις τον Φεβράρη του 2019 ότι οι έλεγχοι είναι αυστηροί και μέχρι σήμερα δεν έχει προκύψει πρόβλημα με καμία περίπτωση πολιτογράφησης. Ο δε Αβέρωφ Νεοφύτου περιοριζόταν σε μια όλο «ταπεινότητα» παραδοχή ότι «έγιναν λάθη, ουδείς αλάνθαστος»!

Αντικείμενο κριτικής, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι το πρόγραμμα επενδύσεων έναντι πολιτογράφησης. Αντικείμενο κριτικής είναι η αδιαφάνεια, η κατάχρηση, η εμπλοκή του Προέδρου και της οικογένειάς του. Αντικείμενο κριτικής είναι το ότι οι κυβερνώντες μετέτρεψαν ένα επενδυτικό πρόγραμμα σε αρπαχτή από την οποία θησαυρίζουν συγκεκριμένα μεγάλα ελεγκτικά και δικηγορικά γραφεία και developers. Αντικείμενο κριτικής είναι η υπεροψία με την οποία, συνάδελφοι, προσπερνάτε κάθε κριτική. Και, καλά, δεν σας ενοχλεί ο διεθνής διασυρμός. Δε σας προβληματίζει με τόσες γνώσεις στα οικονομικά ούτε ο κίνδυνος, όταν σκάσει η νέα φούσκα, να παρασύρει μαζί της ξανά την οικονομία και την κοινωνία; Και μη βιαστείτε να πείτε ότι είναι και τούτο μαύρο ψέμα της αντιπολίτευσης. Είναι η Κεντρική Τράπεζα που καταγράφει σε έκθεσή της την επιταχυνόμενη αύξηση των τιμών των ακινήτων στη Λεμεσό, η οποία οδήγησε ήδη σε μεγάλη αύξηση των ενοικίων, επισημαίνοντας ότι αυτά σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με το σχέδιο της κυβέρνησης για κατ' εξαίρεση πολιτογράφηση επενδυτών. Είναι το Δημοσιονομικό Συμβούλιο που προειδοποιεί εσάς, την επιτροπή Οικονομικών -εδώ στη Βουλή τα είπατε- ότι τα χρυσά διαβατήρια οδηγούν σε αύξηση των τιμών των ακινήτων και ότι η εξάρτηση της οικονομικής ανάπτυξης από το συγκεκριμένο σχέδιο ενέχει κινδύνους. Ψιλά γράμματα για τους κυβερνώντες! Ακούμε μόνο διακηρύξεις για τη διασφάλιση προσιτής κατοικίας για τους πολίτες.

Φτάσαμε όμως, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, στο κατόντημα να βλέπουμε μετά από δεκαετίες, ανθρώπους να κοιμούνται σε παγκάκια, ακόμα και εδώ δίπλα μας, εδώ στον κήπο πίσω από τη Βουλή. Τον Φεβράρη τούτου του χρόνου κινδύνεψαν από πυρκαγιά σε πολυκατοικία στη Λεμεσό άνθρωποι που ζούσαν σε παραπήγματα στο υπόγειο της πολυκατοικίας. Μόνη και βοήθητη πέθανε άστεγη γυναίκα τον Απρίλη στην ταράτσα πολυκατοικίας στη Λευκωσία, πολύ κοντά στα Γραφεία του Δημοκρατικού Συναγερμού για να μην το έχετε πάρει είδηση! Τον περασμένο Αύγουστο εντοπίστηκε νεκρός ένας άστεγος σε εγκαταλειμμένο κτίριο στη Λεμεσό. Τέλος του Σεπτεμβρη εντοπίστηκε σε εγκαταλειμμένη κατοικία στο κέντρο της Λεμεσού η σορός άλλου άστεγου άνδρα. Πού ζείτε, συνάδελφοι, συναδέλφισσες; Δεν τα ακούτε; Δεν τα βλέπετε;

Μετά από αδράνεια έξι χρόνων και, αφού στις αντιδράσεις μας απαντήσατε με το προκλητικό ότι το κράτος δεν είναι κτηματομεσίτης, επαναφέρατε κάτω από πίεση κάποια στεγαστικά προγράμματα που σε μεγάλο βαθμό επικεντρώνονται απλώς στην παραχώρηση επιπλέον και άλλων πολεοδομικών κινήτρων σε επιχειρηματίες ανάπτυξης γης.

Μιλούν οι κυβερνώντες για έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον. Το άλλοθι το γνωστό για αστόχευτες φορολογικές ελαφρύνσεις, χαριστικές χαλαρώσεις, ξεπούλημα κρατικής γης. Κίνητρα που εξυπηρετούν απλώς μια χούφτα κερδοσκόπους, όπως είναι τα πολεοδομικά κίνητρα που έχουν συμβάλει στη φούσκα των ακινήτων. Και μη μας πείτε, όπως ο Υπουργός Οικονομικών, ότι τα σχέδια αυτά δημιουργούν εισοδήματα τα οποία απολαμβάνουμε όλοι. Ο ίδιος ο τέως Υπουργός Οικονομικών παραδέχτηκε ότι από τα €7,2 δις που υπολογίζεται ότι είναι το σύνολο των εισροών από τις πωλήσεις ακινήτων υψηλού κόστους, τους γνωστούς πύργους, μόλις €1,2 δις -επαναλαμβάνω, από τα €7,2 δις μόλις €1,2 δις- αντανakλά στο ΑΕΠ. Ένα μεγάλο μέρος δηλαδή καταλήγει στις τσέπες λίγων.

Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι, ενώ την περίοδο 2008-2012 εργαζόμενοι και κέρδη μοιράζονταν αντίστοιχα το 39% του συνολικού εισοδήματος της οικονομίας, το 2018 €300 εκατομ. μετακινήθηκαν από τους εργαζομένους στις επιχειρήσεις, ανεβάζοντας το μερίδιο των κερδών από το συνολικό εισόδημα στο 41,4%. Όταν λέμε ότι παίρνετε από τους πολλούς και δίνετε στους λίγους, δεν είναι στείρα αντιπολίτευση. Δεν είναι μαύρο ψέμα, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι απλά μαθηματικά! Πότε επιτέλους θα καταλάβουμε σε αυτό τον τόπο ότι άλλο ορθολογική και βιώσιμη ανάπτυξη και άλλο η αρπαχτή!

Η απληστία μια μικρής ομάδας έχει οδηγήσει σε ένα άναρχο σύστημα στο οποίο ο καθένας κτίζει ό,τι θέλει, όπου θέλει! Χωρίς μελέτες και χωρίς σχεδιασμό φυτρώνουν πύργοι, καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον, δημιουργούνται προβλήματα στις υποδομές, αυξάνεται το κυκλοφοριακό κομφούζιο για το οποίο όλοι είμαστε τόσο ευαίσθητοι, απειλούνται οι ανέσεις των πολιτών και καταστρέφεται η πολιτιστική μας κληρονομιά. Δεν υπήρξε προετοιμασία για θέματα πυρασφάλειας, δεν έχουν επιλυθεί θέματα διαχείρισης και συντήρησης των κοινόκτητων οικοδομών. Και βεβαίως, δεν τέθηκε ποτέ στο τραπέζι θέμα ανταποδοτικών τελών, που θα μπορούσε τουλάχιστον να αξιοποιηθούν για τη βελτίωση της πόλης και ευρύτερα του περιβάλλοντος χώρου.

Στην πράξη έχετε οδηγήσει σε πλήρη αποδόμηση το πολεοδομικό σύστημα. Αν όμως η ανάπτυξη του χώρου, της πόλης μας δε χαρακτηρίζεται από ορθολογισμό και σύνεση, δε σέβεται τον άνθρωπο και την ιστορία του, δε βασίζεται σε έναν σχεδιασμό αειφόρου ανάπτυξης, δεν μπορεί παρά να παράγει σοβαρές οικονομικές και κατ' επέκταση κοινωνικές επιπτώσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μας κατηγορεί το κυβερνών κόμμα για ισοπεδωτική κριτική. Ξεχνούν εύκολα τις προτάσεις μας και τη θετική συμβολή μας για το ΓΕΣΥ, για τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας, για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης σε μια σειρά νομοθεσίες που πέρασαν από το σώμα.

Κάνουν εκκλήσεις για ενότητα, αλλά εκείνο που εννοούν είναι ότι δεν πρέπει να μιλούμε. Χάριν της ενότητας, δεν έπρεπε κανείς να διαμαρτυρηθεί, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραβίαζε διαχρονικές αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου, όταν άνοιγε θέματα συμφωνηθέντα, όπως η πρόταση για αποκεντρωμένη ομοσπονδία, την ώρα που οι ομοσπονδιακές αρμοδιότητες ήταν συμφωνημένες ή όταν ανακάλυπτε ξαφνικά το κοινοβουλευτικό σύστημα, ενώ είχε ήδη συμφωνηθεί το προεδρικό πολίτευμα.

Δεν έπρεπε κανείς να διαμαρτυρηθεί για τη δήλωση του Προέδρου ότι η Τουρκία πρέπει να περιοριστεί εις όσα αναλογούν στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της εν λόγω παρανόμου οντότητας. Έστω και αν αυτό αναιρεί τη θέση μας -όλων τη θέση μας- ότι η ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι μία και αδιαίρετη και εκτείνεται σε ολόκληρο τον θαλάσσιο χώρο, ελεύθερο και κατεχόμενο. Δεν έπρεπε κανείς να διαμαρτυρηθεί για το ξεπούλημα του συνεργατισμού ή για την επιμονή σας να ξεπουλήσετε κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς, παρά τη γραπτή δέσμευση του Νίκου Αναστασιάδη για το αντίθετο. Δεν έπρεπε κανείς να διαμαρτυρηθεί για τις δηλώσεις περί δανεικών ψήφων και μηδενικών, για τις γυναίκες που τελικά σκέφτονται, για τη συγγνώμη, ανεξάρτητα αν τα θύματα ήταν αλλοδαπές.

Μας κατηγορεί ο κ. Αναστασιάδης ευθέως, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, ως οπαδούς της όποιας λύσης και συνηγόρους της Τουρκίας. Ποιος; Ο μόνος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που φλερτάρει ανοιχτά με την ιδέα της συνομοσπονδίας και των δύο κρατών. Και έχετε το θράσος να μας μιλάτε για ενότητα και να μας κάνετε μαθήματα υπευθυνότητας και πατριωτισμού; Περίεργη αντίληψη έχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η κυβέρνησή του για την ενότητα και τη δημοκρατία! Είναι επιλογή σας ο εκφυλισμός του πολιτικού λόγου, η κατάργηση κάθε έννοιας πολιτικής ευθιξίας και ανάληψης πολιτικής ευθύνης. Είναι επιλογή του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας ο κατήφορος τον οποίο πήρε. Δεν είναι ψέμα ούτε στείρα κριτική της αντιπολίτευσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Κερύνειας δεν έχω να διεκδικήσω από τη συζήτηση τούτων των προϋπολογισμών δρόμους, νοσοκομεία, σχολεία, υπηρεσίες. Εγώ διεκδικώ πατρίδα! Διεκδικώ την ελπίδα για μια Κύπρο ελεύθερη και επανενωμένη. Οι παλινδρομήσεις, οι αντιφάσεις, οι τακτικισμοί του Νίκου Αναστασιάδη, αν δεν επέτρεψαν, έχουν σίγουρα συμβάλει στο να χαθούν δυόμισι πολύτιμα χρόνια, κατά τα οποία η Τουρκία κλιμάκωσε την επιθετική της ρητορική, προκάλεσε και προκαλεί στην ΑΟΖ μας και την Αμμόχωστο.

Μπορεί κάποιος να προσπαθούν να υποτιμήσουν τις εξελίξεις λέγοντας «σιγά τα λάχανα», μπορεί κάποιος άλλοι να περιορίζονται στα συνηθισμένα και ανώδυνα περί ακόμα μίας επεκτατικής έκφρασης της κατοχής, μπορεί ακόμα να καταφεύγουν σε παλικάρισμούς για την ΑΟΖ, με την ελπίδα ότι θα αποπροσανατολίσουν, όμως ο χρόνος εξαντλείται. Οι πρόσφυγες φεύγουν. Τα μηνύματα που παίρνω από τον δήμο Κερύνειας, αγαπητοί συνάδελφοι, στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι προσκλήσεις για κηδείες Κερυνειωτών.

Μας στερήσατε την ελπίδα της επιστροφής στον τόπο μας. Αντικαταστήσατε το σύνθημα «Τα σύνορά μας είναι στην Κερύνεια!» με το σύνθημα «Τα σύνορά μας είναι στην Καμπότζη, στη Μαλαισία, στο Βανουάτου...» και δεν ξέρω πού αλλού!

Καλές γιορτές, συνάδελφοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον λόγο έχει ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Κύριε Κουλία έχετε τον λόγο, το βήμα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανέβηκα στο βήμα μετά την ομοχώριο Ελένη Μαύρου. Από τα πάρα πολλά που είπε με καμπόσα συμφωνώ -πλην εθνικού φυσικά- και έν' σωστά που είπε η Ελένη, εμείς οι εκτοπισθέντες διεκδικούμε ένα απλό πράμα: την επιστροφή εις την πατρώα γην. Και εννά παρακαλέσω τούτους που υποστηρίζουν διάφορες λύσεις που μας αφαιρούν αυτό το δικαίωμα να μας σκέφτονται κι εμάς, τις διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες. Και μπορεί να πεθαίνουν οι πρόσφυγες, αλλά κι αυτοί που γεννιούνται πρόσφυγες είναι.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσους πέρασαν από την επιτροπή Οικονομικών -είναι αρκετά δύσκολο το έργο των συναδέλφων- πράγματι αξίζουν τους ευχαριστίες και συγχαρητήρια, και τους υπηρεσιακούς, αλλά αξίζει και του Προέδρου της Βουλής, ο οποίος εκατάφερε να περάσει και τους προϋπολογισμούς των ημικρατικών οργανισμών και μάλιστα αναβάθμισε και τη γειτονιά μας, αναπαλαιώνοντας ένα σπουδαίο σπίτι εδώ κοντά μας.

Συγχαρητήρια, Πρόεδρέ μου! Ελπίζω να συνεχίσεις με τον ίδιο ζήλο και παρακάτω!

Τώρα να πάμε εις τα επίδικα θέματα.

Αγαπητοί συνάδελφοι της κυβερνήσεως,

Το πιο σημαντικό εργαλείο της δημοκρατίας είναι η αντιπολίτευση και, όταν σας κάμνουν κριτική, να μη σας κακοφαίνεται. Η κριτική γίνεται, για να διορθώνονται τα πράγματα.

Άκουσα μετά μεγάλης προσοχής τους δύο αρχηγούς των κομμάτων εχτές και ήταν πράγματι κατατοπιστικοί και διαφωτιστικοί, πλην εθνικού, που δε συμφωνώ μαζί σας. Όσα είπε ο Άντρος ο Κυπριανού, κύριε Αβέρωφ, είναι ολόσωστα. Επίσης σωστά είναι κι αυτά που είπατε εσείς για τη διακυβέρνηση των άλλων- και αυτό είναι αληθινό.

Από το 2008 μέχρι σήμερα επέρασαν δώδεκα χρόνια. Να θυμίσω τι παρέλαβε αυτή η δωδεκαετής κυβέρνηση. Όταν έφευγε ο μακαρίτης ο Τάσος, είχαμε ισολογισμένους προϋπολογισμούς, πληρωμένα τα τοκοχρεολύσια μέχρι το 2011 και €554 εκατομ. μέσα στην κάσια! Μάλιστα, τότε που ασκούσα δριμεία κριτική προς την τότε κυβέρνηση, είχα την τιμή να μου απαντήσει ο μακαρίτης ο ίδιος ο Πρόεδρος ο Χριστόφιας -ο νεκρός δεδικαίωτα ασφαλώς- και είπα το εξής και μου απάντησε -φαίνεται προκάλεσα τη μήνιν του μακαρίτη- είπα ότι επαραλάβαν ένα σπίτι λίρες, εφάν και τες λίρες και το σπίτι και τους παραστατούς! Αλλά αφήκαν μας το σπίτι, η προηγούμενη κυβέρνηση. Εσείς εβκάλετέ μας 'πού τα σπία μας έξω! Πουλείτε τα σπία και τα οικόπεδα! Εδώ εφτάσαμε σήμερα! Δυστυχώς, τα πράγματα δεν πηγαίνουν καθόλου καλά. Και να θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τούντα δώδεκα χρόνια επεράσαμεν τραγικές ώρες και συνεχίζουμε να περνούμε.

Να σας θυμίσω ότι το 1974 τούτος ο τόπος επέρασε τραγικές στιγμές. Είχε 5 000 νεκρούς, αγνοούμενους, 200 000 πρόσφυγες, εχάσαμεν τη γη μας, το βίος μας, τα κινητά υπάρχοντά μας, που είναι δισεκατομμύρια, και παρά ταύτα ο κυπριακός λαός ανασκουμπώθηκε, έκαμε μία τεράστια υπερπροσπάθεια και δεν έχασε ούτε ένας πολίτης ούτε ένα γρόσι!

Επί των ημερών σας, κύριοι, εσυνέβησαν πράγματα κραυγαλέα και απαράδεκτα! Εξανακούσατε να κουρεύουν τον κόσμο; Να παίρνεις τις καταθέσεις ενός βιοπαλαιστού, ενός ανθρώπου ο οποίος πήγε στην ξενιθιά, ίδρωσεν, εμόχθησεν για εβδομήντα χρόνια, για ογδόντα χρόνια, να 'ναι στα ύστερα της ζωής του και να του παίρνεις τα χρήματα; Εν ονόματι ποιού; Εν ονόματι των τραπεζών; Εις την Ισλανδία ξέρετε τι εκάμαν; Τι είναι οι τράπεζες; Είναι ιδιωτικές εταιρείες. Αφήκαν τες και επατίσαν! Και εκείνοι που τες κυβερνούσαν ξέρετε πού επήαν; Επήαν φυλακή! Εδώ μέχρι σήμερα οι τράπεζες είναι ιερές αγελάδες! Και μας παίζουν τσάρλεστον και χορεύουμε καρτσιλαμά! Πας εις την τράπεζα σήμερα, στέκει γραμμή ο κόσμος, σαν να και έν' τον καιρό του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, να πάρουν ράσιον! Είναι ποτέ δυνατόν; Και αυτά συμβαίνουν επί των ημερών σας και συνεχίζουν απτόητα!

Και καλά, κύριοι, αφού εφύαμεν 'πού τα μνημόνια, αφού εκαταφέραμεν να πετά η οικονομία, τον Υπουργό Οικονομικών είναι τον αλλάξατε, αφού έν' τόσο σπουδαίος κύριος; Διότι δεν υποφέρεται η κατάσταση και τον αλλάξατε! Ε, για να λέμε τα πράγματα με τα πραγματικά τους δεδομένα και τα πραγματικά ονόματα! Γίνεται οι τράπεζες, οι οποίες έχουν τις καταχρηστικές τους ρήτρες και τις υπερχρεώσεις, να σου στέλλουν ένα μήνυμα πάνω στο κινητό «εχρεώσαμέν σε €3»; «Και για τι σκοπό, κύριε;». «Έχεις λογαριασμό». Ε, καλά, πού εννά κάμω τον λογαριασμό; Μα, είναι δυνατόν δηλαδή;

Και ο κ. Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος θυμούμαι ήρθε και στο Δημοκρατικό Κόμμα, τότε που προσπαθήσαμε να βάλουμε μια νομοθεσία να μπορούν να υπερασπίζονται οι πολίτες εις τα δικαστήρια, είπεν «κύριοι, μην κάμετε τίποτε και μες στον Οκτώβρη εννά σας κανονίσω!»! Αν τον είδατε εσείς, είδαμέν τον κι εμείς! Πού 'ν' τον; Τωρά έν' Δεκέμβρης, πόσες έχει ο μήνας σήμερα, δέκα; Εννά 'ρτει ακόμα! Και αφήνει τες τράπεζες και ασυδοτούν καθημερινά! Πηγαίνετε στα χωριά να δείτε τους γεωργούς τι τραβούν! Να ξαπολά το

τράκτορ μες στο χωράφι, να πάει να στέκεται τρεις ώρες στην τράπεζα να αλλάξει το τσιέκκιν του ή να πιάσει ψιλά! Πάεις να αλλάξεις ψιλά, «θέλω €5»! «Και για είναι σκοπόν, κύριε;». «Αλλάξά σου τα»! Καλά, η τράπεζα είναι μ' που έν' η δουλειά της; Οι τράπεζες παίρνουν άδειες από το κράτος και λειτουργούν. Δεν ιδρώνει κανενός το αφτί του! Και δεν ιδρώνει ούτε και το δικό σας! Ποια είναι η δουλειά σας εσάς που κυβερνάτε; Πού 'ν' τον Υπουργό Οικονομικών; Ελπίζω ο νέος υπουργός να έν' εντάξει κύριος!

Και επειδή επαπαπονέθη ο κ. Αβέρωφ ότι εν λέει κανέννας καμιά κουβέντα καλή, να σου πω μίαν, κύριε Αβέρωφ.

(Γέλια)

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Χουβαρντάς!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Φυσικά, αν σου πω ότι, τη νύχτα που τζιοιμάστε, γλιτώννουμε τες ζημιές, έν' καλό τούτο ένενν;

(Γέλια)

Όμως θα πω για τον Υπουργό Εξωτερικών, που ενιώσαμε όλοι ότι επί υπουργίας Χριστοδουλίδη τουλάχιστον νιώθουμε ότι έχουμε Υπουργό Εξωτερικών. Και επειδή οι Τούρκοι καθημερινά αμφισβητούν την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, νομίζω ότι κάμνει μια καλή δουλειά και οι κυρώσεις που κατάφερε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έστω κι αν δεν το εννοούν οι κύριοι κύριοι Ευρωπαίοι και πιάνουν τον Τσαβούσογλου, άμα τον δουν, και τρέχουν τα σάλια τους και τον παίρνουν πάνω-κάτω, ο Πρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου, που εκατέβη να τον υποδεχτεί κ.ο.κ., παρά ταύτα, παρά ταύτα κάμνει καλή δουλειά!

Επίσης, θα πω ακόμα ένα καλό, κύριε Αβέρωφ. Ο Υπουργός Εσωτερικών, ο κ. Πετρίδης, ήρθε στην επιτροπή Θεσμών και Αξιών, που προεδρεύει ο συνάδελφος ο Ζαχαρίας, και είπε για τη λαθρομετανάστευση την πραγματικότητα! Ότι η Τουρκία πάνω σε οργανωμένη βάση μάς αλώνει καθημερινά, μας στέλλει επιλεκτικά... Στέλλουν μίαν παμπορκάν εκατόν αρσενικούς, πέντε γυναίκες και δέκα παιδιά, ας πούμε. Ξέρετε ποιοι έν' τούτοι οι κύριοι που μας στέλλουν. Και είπε ο υπουργός, που ξέρι τα στοιχεία, ότι αυτό αναλογεί στο 4% του πληθυσμού. Εις τους Ευρωπαίους αντιστοιχεί στο 0,1%, 0,2%, 0,3%! Ε, ώσπου εννά πάει η δουλειά; Και εμείς εν πομπή και παρατάξει πάμε και τους υποδεχόμαστε, παίρνουμε υπηρεσίες, είναι σαν να κάμνουμε και μίαν καλή υποδοχή. Και είπε και το εξής αμίμητο ο υπουργός. Έρχεται, λέει, ένας 'πού τη Νιγηρία, σε παρακαλώ, με το αεροπλάνο. Παίρνει το αεροπλάνο πάει στην Άγκυρα, η Άγκυρα του δίνει βίζα για τρεις μέρες. Εντάξει; Έρχεται με το κινητό, το έξυπνο κινητό, κατεβαίνει εδώ στα κατεχόμενα, πετάσσεται 'πού την άλλη πλευρά, είτε 'πού τη γραμμή -την αφύλακτη γραμμή πλέον!- κι έρχεται απ' εδώ και στέλλει και μήνυμα στους δικούς του εις τη Νιγηρία «ελάτε, κοπιάστε κοπέλλια και έχει κάτι χαζοκοπέλλια δακάτω που μας πληρώνουν»! Ε, ώσπου εννά πάει η δουλειά; Και θέλω να ελπίζω ότι, με όσα ηγέρθησαν από τον τέως Υπουργό Εσωτερικών, ο νέος Υπουργός Εσωτερικών ο κ. Νουρής, ο συνάδελφός μας, θα συνεχίσει από εκεί που έμεινε ο κ. Πετρίδης. Και ελπίζω ότι ο κ. Πετρίδης εις τα νέα του καθήκοντα θα αντιληφθεί ότι πρέπει να αλλάξουμε ρότα, διότι τούτος ο κόσμος υποφέρει νυχθημερόν!

Και ένα σημαντικό θέμα με τις τράπεζες. Να σας πω ένα παράδειγμα, αγαπητοί συνάδελφοι. Σήμερα είπε ο κ. Αβέρωφ «μα, εν κινούνται αγωγές». Όι, κινούνται μόνο για τις τράπεζες! Αφού έν' όλοι απένταροι κι αδέκαροι, πού εννά βάλουν τον δικηγόρο; Όσες αγωγές κινούνται αυτές κινούνται από τις τράπεζες. Και εκείνοι που τες κινούν είναι οι κυβερνητικό στρατόπεδο, οι δικηγόροι... Εχωρίσαμεν το κι εκεί. Έτσι έν' που γίνεται, για να ξέρετε. Και όλο το δικαστικό σύστημα εργάζεται για τες τράπεζες. Να σας πω μίαν κραυγαλέοτητα των δικαστικών μας σωμάτων. Ένας πολίτης, τότε που εκάμνατε το χρηματιστήριο, έκαμε τον περιβόητο επενδυτικό λογαριασμό τζιαί είπαν του «κύριε, να σου δώκουμεν τριάντα χιλιάδες να παίζεις». Οι £30.000 -εγελάστη και τους υπέγραψε- ξέρετε πόσα πήγαν, χωρίς να του ζητήσουν την έγκρισή του; Επήραν τον στις £250.000! Και οι £250.000 εγινήκαν €800.000! Ένας δικαστής πρωτόδικος -ένας, ένας ευρέθηκε!- ο πρωτόδικος δικαστής είπεν του «κακό της κεφαλής σου, καλά έκαμεν η τράπεζα!», έβκαλέν του απόφαση εναντίον του. Και εξεδικάστη προχτές η υπόθεση στο δικαστήριο και το Εφετείο επιτέλους είπεν «κύριε, μα, τούτη έν' παρανομία του χειρίστου είδους!». Αλλά γίνεται πρωτόδικος δικαστής να παραβιάσει το όριο η τράπεζα από μόνη της, τις £30.000 να τις κάμει £250.000, και να βγάλει απόφαση «καλά σου εκάμαν»; Και εχρειάστηκαν είκοσι χρόνια, σας παρακαλώ! Και έφτασε η απόφαση, είναι δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα, να τη διαβάσετε. Να μην πω και τον δικηγόρο που κατάφερε να τη βγάλει, για να μην αποτελεί διαφήμιση, αλλά εις την ιστοσελίδα. Αυτό αποτυπώνει την κραυγαλέοτητα και τα απαράδεκτα που συμβαίνουν στο δικαστικό σύστημα. Αυτά συμβαίνουν εις τα δικαστήριά μας. Είναι λίγοι οι δικαστές που 'χουν το σθένος να αντιταχθούν!

Καταχρηστικές ρήτρες. Κινούν αγωγή κάποιιοι στην προσπάθειά τους. Δε δικάζουν τις καταχρηστικές ρήτρες. Καλά, πότε εννά τες δικάσετε, κύριοι; Αυτά τα ζητήματα τα ευαίσθητα έπρεπε να δικάζονται στο συντομότερο χρονικό διάστημα. Τα αφήνουν! Εκάμαμεν τέτοιες νομοθεσίες, που ο πολίτης... Λέει του «κύριε, η υποθήκη που έβαλες πάσχει, είναι άκυρη». Και τι σου απαντούν; «Μα, έν' φερέγγυα η τράπεζα, εγώ εννά βγάλω απόφαση εναντίον σου, να σου πουλήσω το σπίτι και το χωράφι και κόψε τον λαιμό σου να πάεις στην τράπεζα να εύρεις το δίκαιό σου!». Καλά, κύριε δικαστά των δικαστών, πού εννά βρει τα λεφτά να βάλει άλλον

δικηγόρο, να πάει να εύρει το δίκαιό του; Ε, μα, νομίζω η δικαιοσύνη κάπου λοξοδρόμησε, κάπου παραστράτησε, κάπου έχασαν τον ππουσουλά τους! Και τώρα πηγαίνετε, σας παρακαλώ, στα δικαστήρια. Η μόνη δουλειά, όλο το σύστημα το δικαστικό δουλεύει για τες τράπεζες! Πουλούμε τα δάνεια! Λέει «να πας στα περιβόητα επενδυτικά ταμεία». Πουλούν τα 15%, 20%, 10%. Καλά, ο δανειολήπτης λέει του «δώσ' μου το εμένα, κύριε, 30%». «Όι, εν γίνεται να το πάρεις»!

Κύριοι συνάδελφοι, εδώ μέσα επεράσαμεν κάμποσες νομοθεσίες κάτω από τις απειλές και τους εκβιασμούς. Πρέπει επιτέλους η Βουλή να αλλάξει κατεύθυνση και να διορθώσουμε όσα απαράδεκτα εκάμαμεν.

Θέλω να σας θυμίσω για τον συνεργατισμό. Θυμάστε τον περιβόητο υπουργό μας, που ερχόταν εδώ με τον κ. Χατζηγιάννη, που τον έβαλε Διοικητή, και μας έλεγε «πηγαίνει πολλά καλά»; Θυμάστε το φαντάζομαι, ένεν; Για πέντε χρόνια τούτο μας ελαλούσαν. Το αποτέλεσμα ποιο ήταν; Μια καλή πρωία είπαν «ω, να τον κλείσουμεν!». Κλείνοντας τον συνεργατισμό, καταστρέψαμε... Όση ζημιά επάθαμεν από το κλείσιμο των άλλων τραπεζών και τα κουρέματα, επάθαμεν ακριβώς το ίδιο με το κλείσιμο του συνεργατισμού.

Και θα το πω δημόσια και αυτό αφορά όλα τα κόμματα, κύριε Άντρο Κυπριανού, κύριε Αβέρωφ, συνάδελφοι του κέντρου, ότι πρέπει ο συνεργατισμός να επανασυσταθεί, κύριε Αβέρωφ. Δε γίνεται να έχω πρόεδρο και διοικητή της συνεργατικής ανάπτυξης, να τον πληρώνω Α16 παλαριστή, να κάθεται πάνω στο γραφείο τζιαι να έσει τα πόδια ίσια πάνω! Πρέπει να καταλάβετε ότι... Πρέπει να καταλάβουμε όλοι ότι ο συνεργατισμός είναι απαραίτητη προϋπόθεση, για να λειτουργήσει η αγροτική μας οικονομία, η κτηνοτροφία μας, αλλά πολύ περισσότερο ο κόσμος των χωριών και των κοινοτήτων. Γιατί εν κινείστε, κύριε Αβέρωφ, σας παρακαλώ πολύ, σεεις, που είσατε η κυβέρνηση; Και να βοηθήσουν άπαντες,

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Καλά, ο συνεργατισμός ήταν καμιά μεθοδολογία κακή; Εν ήταν πολλά σπουδαία; Οι γονιοί μας οι αγράμματοι εκάμαν ένα σπουδαίο συνεργατικό ίδρυμα. Εμείς είμαστε ανίκανοι; Εμείς, που είμαστε τζιαι φορτωμένοι πτυχία;

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Πόση ώρα έμεινε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Έχετε δύο λεπτά.

ZACHARIAΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να πω δυο λόγια για το ΓΕΣΥ.

Το ΓΕΣΥ, είτε ένας συνάδελφος, εψηφίσαν το από το 2001. Σας θυμίζω ότι το 2001 δεν το εψηφίσαν το Δημοκρατικό Κόμμα. Ήταν οι εκλογές τότε και ήταν και της μόδας, διότι πιο πολλά το ΓΕΣΥ ήταν μόδα, να κάμουμε κοινωνικό μέτρο. Κοινωνικό μέτρο εκάμαμεν, αλλά εκείνους που εφωνάξαμεν να το εφαρμόσουν ήταν ανίκανοι. Πρώτος και καλύτερος ο Nicholson. Θυμάστε τον Nicholson; Εφέραμεν τον 'πού την Αγγλία, έναν που τον εκκιώξαν οι Εγγλέζοι και τον εφέραμεν εμείς! Τον κ. Πολύζο. Τα προσόντα του ήταν μηδαμινά, επετάξαμεν έξω τους δικούς μας, εβάλαμεν τον Πολύζο! Εγράψαμεν θέμα, εδιώξαμεν τους.

Όμως δύο πράματα στο ΓΕΣΥ, κύριοι, δεν εκαταφέρατε να κάμετε. Υπήρχαν δύο βασικές προϋποθέσεις. Η αναβάθμιση των νοσοκομείων, το ένα, και η συνεννόηση με τους γιατρούς. Ούτε το ένα εκάμαμεν ούτε το άλλο! Και τι έκοψε ο νους σας να κάμετε; Εσωρέψαμεν όλους τους άσχετους γιατρούς τους συνταξιούχους, που εν πολλοίς οι άνθρωποι δεν έβαλαν ακουστικό στα αφτιά τους για είκοσι χρόνια, και τους είπαμε «θα παίρνετε €200.000». Μα, εν τέχνη τούτη που εκάματε; Λειτουργεί έτσι το ΓΕΣΥ; Τζιαι ξέρετε τι κάμνουν οι γιατροί τούτοι; Γράφουν σου να πα' να κάμεις αναλύσεις, να πα' να κάμεις αξονικό, σαν να τζιαι έν' της μόδας, σαν να βγάλλουμεν φωτογραφίες!

Και, κύριε Αβέρωφ... Και καλώ τον Ελεγκτή δημόσια από το βήμα αυτό να κάμει το εξής: Να πάει να τσιακκάρει τα κοπέλλια με τα φάρμακα. Ένας γιατρός έπαθε στην απόφυση αιμορραγία και έπαιρνε κορτιζόνη ο άνθρωπος επί σειρά ετών. Την κορτιζόνη την έπαιρνε από το νοσοκομείο. Είχαμε σύμβαση με την Ελλάδα -και η κορτιζόνη σε τριάντα δισκία ήταν €6- και με την Πολωνία. Οι δικοί σας σήμερα ξέρετε τι εκάμαν; Εκάμαν νέα σύμβαση τζιαι ξέρεις πόσα έν' τα τριάντα χαππουδκια; €150! Πιάστε τους 'πού τα αφτιά, κύριοι! Και εκεί που φάνηκε, που ήταν κραυγαλότητα. Φαντάσου αλλού είντα μ' πού κάμνουν! Ε, εννά μένει ΓΕΣΥ έτσι ή εννά πάθουμε όπως το νοσοκομείο της Λάρνακας που χτζίζεται έσει... εν ξέρω πόσα χρόνια χτζίζεται!

Άρα λοιπόν, αν θέλουμε τούντην κοινωνική προσφορά... Επληρώναμε €580 εκατομ., τωρά διούμεν €1 δις! Σε λίγο εννά γινεί... Εννά διπλασιαστεί! Κάποιος είπε από τους συναδέλφους «θα καταρρεύσει το σύστημα». Έν' η οικονομία πραγματικά που εννά καταρρεύσει! Και έπιασεν δουλειάν ο χάρος, για να ξέρετε! Πολλοί που έχουν άμεση ανάγκη χειρουργικών επεμβάσεων δεν μπορούν να χειρουργηθούν, κύριοι, διότι τους ιδιώτες γιατρούς εκάμετέ τους ούλλους κυβερνητικούς· παίρνεις τον τηλέφωνο, εν απαντά, εγίνην κυβερνητικός πλέον!

Το λοιπόν, καλά Χριστούγεννα, παιδιά, και καλή ελευθερία στον τόπο μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Κύριε Κουλία, σε ευχαριστώ που για πρώτη φορά ετέλειωσες στον χρόνο σου και δεν επικαλέστηκες το σύνταγμα ότι όσο θέλεις μιλάς! Άλλη βελτίωση τούτη!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να σε επικαλεστώ εσένα και να μου δώσεις ακόμα δέκα λεπτά και θα 'ναι χρήσιμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να στραφώ δηλαδή;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν χρειαστεί, να σου δώσω.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού έχει τον λόγο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

Εθθύμισά του το, για το επικαλεστεί να στραφεί πίσω, αλλά εχάρισεν μας την!

Παρακαλώ, κύριοι, τον λόγο έχει ο κ. Ανδρέας Κυπριανού του ΔΗΣΥ Λεμεσού.

Έχετε τον λόγο, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Άκουσα έτσι με πολλή συγκίνηση το γλαφυρό ύφος της κ. Ελένης Μαύρου στην κατάληξη της ομιλίας της και είδα και τα κροκοδείλια δάκρυα σε σχέση με την αδυναμία της να πάει στην Κερύνεια.

Επειδή ήταν ύβρις του χειρίστου είδους αυτό που είπε για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη, ότι δηλαδή της αποστέρησε τη δυνατότητά της να πάει στην Κερύνεια, να της υπενθυμίσω ότι ο Νίκος Αναστασιάδης το 2004 είπε «ναι» σ' ένα σχέδιο, ενώ το κόμμα της είπε «όχι», για να τιμεντώσει το «ναι». Στην ουσία είδε τα ποσοστά του «όχι» και έβαλε το κόμμα πάνω από τον τόπο, με βάση τη δική τους ιδεολογία πάντοτε.

Κύριε Πρόεδρε,

Δε λογάριζα να μιλήσω από γραπτό κείμενο, να μου επιτρέψετε όμως τρία λεπτά, τιμής ένεκεν προς την Επιτροπή Εμπορίου, να διαβάσω κάτι.

Και, πριν καταθέσω τους δικούς μου προβληματισμούς σ' αυτή τη θεσμικά κορυφαία συζήτηση, θα ήθελα και δημόσια να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τον τέως Υπουργό Οικονομικών, τον Χάρη Γεωργιάδη, γιατί μέσα από δύσκολες πολιτικές αποφάσεις κατάφερε να διασώσει την κυπριακή οικονομία από την καταστροφή και να δώσει ξανά ελπίδα και προοπτική για το μέλλον αυτού του τόπου. Η αποφασιστικότητα που τον διέκρινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του είναι κάτι που δύσκολα συναντά κάποιος στο πολιτικό δυναμικό της χώρας.

Προσφωνώντας αυτό το σώμα από αυτό το βήμα για πρώτη φορά ως πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου, Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θέλω να σημειώσω την τεράστια δουλειά που γίνεται, ούτως ώστε η εγκαταλελειμμένη στο παρελθόν πραγματική οικονομία να βρει τη στήριξη που χρειάζεται και το αναθεματισμένο για κάποιους επιχειρείν να μπορέσει να συνεχίσει να κρατά στους ώμους του την κυπριακή οικονομία, δημιουργώντας θέσεις εργασίας, βελτιώνοντας το ακαθάριστο εθνικό προϊόν του τόπου, αλλά και συνεισφέροντας σημαντικά στα έσοδα του κράτους, για να μπορέσει αυτή η πολιτεία να επιτελέσει με επάρκεια την κοινωνική της αποστολή.

Ο τουρισμός, η βιομηχανία και το εμπόριο φαίνεται να ξαναβρίσκουν τον βηματισμό τους, παρ' όλα τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας που δυστυχώς συνεχίζουν να υπάρχουν. Ο τομέας της ενέργειας και η ανακάλυψη σημαντικών ενεργειακών αποθεμάτων στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου δημιουργούν προοπτικές μοναδικές ιστορικά για την πραγματική εκτόξευσή των δυνατοτήτων της κυπριακής οικονομίας.

Αν η Κύπρος καταφέρει -και είμαστε αισιόδοξοι- να γίνει ευρωπαϊκό ενεργειακό κέντρο και με το δικό της τερματικό απούγροποίησης φυσικού αερίου, εύκολα μπορεί κάποιος να αντιληφθεί την αύξηση με γεωμετρική πρόοδο των οικονομικών μεγεθών, αλλά και την τεράστια αναβάθμιση της ευημερίας και της ποιότητας ζωής όλων των νόμιμων κατοίκων αυτού του νησιού.

Δεν υπάρχει ο χρόνος σ' αυτή τη σύντομη παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναπτύξω το τεράστιο έργο της επιτροπής, τη σωρεία νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου, αλλά και αυτεπάγγελτων θεμάτων που εξέτασε τον χρόνο που πέρασε, όμως θέλω να μου επιτρέψετε να σημειώσω τη θετική συμβολή όλων των μελών της επιτροπής, τη συνεργασία που υπάρχει και να ευχαριστήσω ολόψυχα εκτός από τους συναδέλφους τη γραμματεία της επιτροπής, αλλά και την ουσιαστική συμβολή του νεοσυσταθέντος νομικού τμήματος του οποίου η βοήθεια υπήρξε καταλυτική.

Η παρακολούθηση του ενεργειακού προγράμματος της Κύπρου, η έλευση του φυσικού αερίου, η προσπάθεια ανάπτυξης βιομηχανικών προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, η προστασία και αναβάθμιση των βιομηχανικών περιοχών, ο εκσυγχρονισμός του Γραφείου του Εφόρου Εταιρειών, η προστασία του καταναλωτή από καταχρηστικές εμπορικές συμβάσεις, η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η βιωσιμότητα του ταμείου των ΑΠΕ και ΕΞΕ, η διατήρηση όλων των κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ανανεώσιμων πηγών, η παρακολούθηση του στρατηγικού σχεδίου για τον τουρισμό και η ετοιμασία του branding, η στήριξη των βιοτεχνιών στην ύπαιθρο μέσα από την πιστοποίηση των παραδοσιακών προϊόντων, ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου και της νομοθεσίας για τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα, η ρύθμιση των ενοικιάσεων αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων είναι μόνο λίγα από τα πολλά θέματα που χειρίστηκε η επιτροπή μας.

Θα μπορούσα, φίλε Πρόεδρε, να συνεχίσω από το γραπτό κείμενο που ετοίμασα, αλλά θέλω να χρησιμοποιήσω το υπόλοιπο του χρόνου μου, για να σχολιάσω τα όσα πραγματικά απίστευτα και προπαγανδιστικά ακούστηκαν από το στόμα του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ κατά τη χθεσινή του ομιλία, αλλά και από άλλους ομιλητές, κυρίως από τον χώρο της Αριστεράς.

Δυστυχώς, το ΑΚΕΛ συνεχίζει την πολιτική διολίσθηση, τον μηδενισμό και την ισοπέδωση. Μια ιστορική πολιτική δύναμη του τόπου ξέμεινε από πολιτικές προτάσεις και ανέσυρε την προπαγάνδα, τον λαϊκισμό και τη σκανδαλοθηρία. Αυτό ήταν το περιεχόμενο της χθεσινής ομιλίας του γενικού γραμματέα της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ.

Και θα ξεκινήσω, κύριε Πρόεδρε, από το Κυπριακό, αφού δεν πείσαμε κανέναν μ' αυτά που λέγαμε για δύο και πλέον έτη, ότι δηλαδή ο Νίκος Αναστασιάδης ευθύνεται για την κατάρρευση των συνομιλιών στο Κραν Μοντανά, ότι χάσαμε μια σπουδαία ευκαιρία, αφού δεν πείσαμε κανέναν ότι δεν είναι ο Νίκος Αναστασιάδης, αλλά η Τουρκία που δε θέλει επανέναρχη του διαλόγου, αφού δεν πείσαμε κανέναν ότι ο κ. Ταγίπ Ερτογάν θα άλλαζε μετά τις προεδρικές εκλογές στη Τουρκία, τώρα έχουμε το επιχείρημα το νέο που ακούμε τις τελευταίες μέρες, ότι δηλαδή η Τουρκία εφαρμόζει αυτές τις πολιτικές που εφαρμόζει, δηλαδή του οθωμανισμού, τις πολιτικές των κανονιοφόρων, γιατί, λέει, έχει αποενοχοποιηθεί, και γι' αυτό ευθύνεται ο Νίκος Αναστασιάδης. Πόσο απλοϊκές και επιφανειακές είναι πλέον οι προσεγγίσεις αυτού του κόμματος, για να πείσει -και μόνο αυτούς προσπαθεί να πείσει- τους δικούς τους ψηφοφόρους;

Υποβαθμίζει συνεχώς την αξία των τριμερών συνεργασιών με βάση ιδεολογικοπολιτικές αγκυλώσεις, δεν αντιλαμβάνεται ή δε θέλει να αντιληφθεί ότι, ναι, υπάρχει σύγκλιση συμφερόντων στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Αιγύπτου, του Ισραήλ, της Ελλάδας, της Κύπρου, της Σαουδικής Αραβίας, της Ιορδανίας, του Λιβάνου κ.λπ. Ε, αυτό αφήνει μακριά ιδεολογικοπολιτικά το ΑΚΕΛ, αρά και πάλι πάνω από το συμφέρον της πατρίδας και τα συμφέροντα που συγκλίνουν επιλέγουμε το κόμμα αντί τον τόπο.

Δε φτάνει αυτό, κύριε Πρόεδρε, και θέλω να το σημειώσω, είμαστε μάρτυρες ψηφισμάτων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, εξωτερική πολιτική διά των ψηφισμάτων και πάλι, διά να συσπειρώσουμε ημετέρους. Για όνομα του Θεού, ασκείται από αυτή την πατρίδα, απ' αυτή την πολιτεία εξωτερική πολιτική με τα ιδεολογικά ψηφίσματα του ΑΚΕΛ; Τα οποία κτυπούν ως συνήθως το Ισραήλ και τις Ηνωμένες Πολιτείες;

Θα μπορούσαμε και εμείς, ενεργώντας με τον ίδιο τρόπο, να φέρναμε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίσματα για τον Κιμ Γιονγκ Ουν και το καθεστώς της Βορείου Κορέας, για τη συμφωνία Ρωσίας-Τουρκίας, για τους S400 κ.λπ κ.λπ, όμως εμείς δεν παίζουμε με το μέλλον αυτού του τόπου.

«Δημόσια υπηρεσία» άκουσα τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ να λέει, αυξήθηκε ο αριθμός των δημόσιων υπαλλήλων και είπε κάποιους αριθμούς και στην επόμενη παράγραφο είπε «λιτότητα» και «αστελέχωτες υπηρεσίες». Ή το ένα ισχύει ή το άλλο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε διαβάσεις καλά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ή το ένα ισχύει, κύριε Κυπριανού, ή το άλλο. Αυτό το οποίο όμως ισχύει...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν ξέρεις να διαβάσεις!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ξέρω πάρα πολύ καλά να διαβάζω και να σας ακούω, απλά, ξέρετε, δεν μπορείτε να με πείσετε εμένα, γιατί δε μεγάλωσα στις σχολές προπαγάνδας του ΑΚΕΛ ούτε ήμουν εδονόπουλο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλά ελληνικά!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

«Απλά ελληνικά!» Έχετε πει ακριβώς ότι αυξήθηκε ο αριθμός των δημόσιων υπαλλήλων, για να πείσετε ότι αυτή η κυβέρνηση κάμνει κομματικές προσλήψεις, και πιο κάτω μιλήσατε για λιτότητα και αστελέχωτες υπηρεσίες και στηρίζετε την κάθε συνδικαλιστική εκδήλωση, υποστηρίζοντας όντως ότι όλες οι υπηρεσίες είναι αστελέχωτες. Πρόσφατο παράδειγμα στις κοινωνικές ασφαλίσεις με το θάνατο του δεκαπεντάχρονου.

Κύριε Κυπριανού, πολύ σύντομα, αν συνεχίσουμε με τις ίδιες λογικές σ' αυτόν τον τόπο, αυτοί που παράγουν χρήμα θα είναι πολύ λιγότεροι από αυτούς που το καταναλώνουν και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν είναι τυχαία που είπε σήμερα να προσέξουμε την εκτόξευσή των δημοσίων οικονομικών, όμως συνεχίζετε στις ίδιες πρακτικές, εγκλωβίζοντας δυστυχώς και τα υπόλοιπα κόμματα.

Συνδικαλιστικές προσεγγίσεις και ασυδοσία. Πού ξανακούστηκε στην Κύπρο του 2019, σε μια ευρωπαϊκή χώρα, να αποφασίζουν τις πολιτικές για την παιδεία οι συνδικαλιστές της παιδείας, να αποφασίζουν τις πολιτικές για την υγεία οι συνδικαλιστές της υγείας, να αποφασίζουν τις πολιτικές για το Γραφείο Ευημερίας οι υπάλληλοι. Έχουν κάθε δικαίωμα οι συνδικαλιστικές οργανώσεις να προστατεύουν τα δικαιώματα των εργαζομένων, τα εργασιακά τους θέματα. Δεν έχουν κανένα δικαίωμα, γιατί δεν εκλέγονται από τον λαό, να εφαρμόζουν ή να θέλουν να εφαρμόσουν πολιτικές μέσω του εκβιασμού και αυτό είναι που επιτρέπετε, για να μην πω ότι το υποκινείτε.

Διαφθορά, σκανδαλοθηρία, ποιότητα υπηρεσιών στον δημόσιο τομέα, για όνομα του Θεού, εσείς που καταδικάσατε, καταψηφίσατε τη μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα μάς μιλάτε σε εμάς για τις συμπεριφορές του δημόσιου τομέα και κατακρίνετε γ' αυτό την κυβέρνηση και ζητάτε παραιτήσεις; Ας ψηφίζατε αξιοκρατικά προαγωγές, σύστημα αξιολόγησης των δημόσιων υπαλλήλων, για να δείτε ότι ο κάθε υπάλληλος του δημοσίου, κάθε αστυνομικός, ο κάθε υπάλληλος του Γραφείου Ευημερίας θα είχε έγνοια δυο και τρεις φορές και τέσσερις, πριν παραμελήσει τη δουλειά του. Όμως, τώρα καμία απολύτως συνέπεια, 97%, 98% νομίζω είναι άριστοι των άριστων. Άρα, γιατί να έχουν έγνοια για τις υπηρεσίες που προσφέρουν στον πολίτη;

Στεγαστικό: Άλλο ένα πολύ μεγάλο παραμύθι το οποίο έχω κουραστεί να το ακούω. Ευθύνεται η κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, γιατί έχουν πάει ψηλά τα ενοίκια. Μα, δεν είναι αυτή η πολιτεία που αποφάσισε να κάνει την Κύπρο περιφερειακό κέντρο παιδείας; Ξέρετε πόσοι ξένοι φοιτητές σπουδάζουν στα ιδιωτικά και όχι μόνο πανεπιστήμια στη Κύπρο; Πολλές χιλιάδες και θα πρέπει να τους στεγάσουμε.

Θέλουμε να κάνουμε την Κύπρο περιφερειακό κέντρο υγείας. Ξέρετε πόσοι εργάζονται στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια; Και μιλάω όχι για Κυπρίουσ πολίτες. Πρέπει να τους στεγάσουμε.

Θέλουμε δυνατή τουριστική βιομηχανία. Ξέρετε πόσες δεκάδες χιλιάδες εργάζονται στον τουριστικό τομέα; Πρέπει να τους στεγάσουμε. Έχετε ευνοήσει και μέσα στα πλαίσια μιας δικής σας πολιτικής και χιλιάδες αιτητές πολιτικού ασύλου και το διαχωρίζω, άλλο αιτητής πολιτικού ασύλου και άλλο οικονομικός μετανάστης, και αυτούς πρέπει να τους στεγάσουμε, αυτή είναι η ζήτηση, ας δούμε τώρα την προσφορά.

Μετά το 2010 τίποτε δεν κτίζεται στη Κύπρο, απολύτως τίποτε, γιατί έχει καταρρεύσει η οικοδομική βιομηχανία από το 2009, μετά την κατάρρευση του 2008 της Lehman Brothers και μετά οι τράπεζες κατέρρευσαν και σήμερα ακόμα δυσκολεύονται να δανείσουν. Ε, πώς θα κτιστούν διαμερίσματα να στεγάσουμε όλους αυτούς που τους θέλουμε; Αυτή είναι η πραγματικότητα, πάμε να κάνουμε πολεοδομική πολιτική, να πούμε αύξηση των ορόφων, για να μειώσουμε το κόστος ανά διαμέρισμα, ουπς! Ψηλά κτήρια, επενδύσεις, για όνομα του Θεού! Καταστροφή του περιβάλλοντος μας είπε η κυρία... Αποφασίστε, αποφασίστε, δεν μπορούμε να έχουμε και το ψωμί σωστό και τον σκύλο χορτάτο. Αν πάμε οριζόντια στην Κύπρο, θα κτίσουμε την Κύπρο από τα παράλια μέχρι το Τρόδος. Ο μόνος τρόπος να αντέξουμε όλον αυτόν τον πληθυσμό και τις ανάγκες του τόπου είναι να πάμε σε ύψος, να πάμε σε κάθετη ανάπτυξη, δεν υπάρχει άλλος τρόπος.

Άλλο παραμύθι, μεγάλο παραμύθι, τα υψηλά κτήρια τα καρπούνται, ή τα όποια κτήρια ή τις όποιες επενδύσεις, τις καρπούνται οι επιχειρηματίες. Ε, καλά, περιμένουν, όταν γίνει μια ανάπτυξη, όλοι να κερδίσουν το ίδιο; Ο επιχειρηματίας βάζει υποθήκη τα σπίτια του, την ζωή του, το μέλλον του, υποθηκεύει περιουσίες, βάζει προσωπικές εγγυήσεις και ελπίζει, ελπίζει, αν όλα πάνε καλά, αν δεν έρθει καμία κυβέρνηση του ΑΚΕΛ, να κάνει κέρδος. Καλά, όταν κτίζονται αυτά, δε δουλεύει ομπογιατζής, ο καλουψιής, ο κτίστης, ο υδραυλικός, αυτός που πουλά κεραμικά, δεν είναι όλη η οικονομία που επωφελείται; Πώς νομίζετε μειώθηκε η ανεργία από το 17% στο 6%, με ευλογίες ή με λόγια ή με αποφάσεις της Βουλής; Είναι μέσα από συγκεκριμένες πολιτικές και πολεοδομικά κίνητρα που δόθηκαν, που κάποιοι αποφάσισαν να επενδύσουν, για να εμπιπτουν μέσα σ' αυτά τα χρονικά πλαίσια, ή γιατί κάποιοι επένδυσαν, έβαλαν χέρι σέπη τους, για να κρατήσουν την κυπριακή οικονομία.

Άρα, χρειάζεται όλοι μαζί να δούμε το θέμα, γιατί όντως υπάρχει πρόβλημα με τα υψηλά ενοίκια, αν όλοι συμφωνήσουμε σε πολεοδομικές μεταρρυθμίσεις.

Για την οικονομία των ολίγων και τα διαβατήρια θα πω απλώς το εξής: Χρησιμοποιείτε την εξαίρεση και την κάμνετε κανόνα, αυτό καταστρέφει τον τόπο. Βεβαίως και κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν το σύστημα και την εποχή του χρηματιστηρίου και την εποχή επί δικών σας διακυβερνήσεων, όταν έρχονταν τα εκατομμύρια και κατατίθονταν στις κυπριακές τράπεζες που βγήκαν στο πενταπλάσιο του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος της χώρας και διατέθηκαν με τους γνωστούς τρόπους. Βεβαίως και κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν το θέμα των διαβατηρίων, οριζόντια, απ' όλα τα πολιτικά κόμματα, αλλά δεν παύει αυτό το μέτρο να έχει βοηθήσει την κυπριακή οικονομία τα μέγιστα. Γι' αυτό να μη σκοτώσουμε για τη χάρη του δέντρου το δάσος.

Αντιλαμβάνομαι έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος μου, κύριε Πρόεδρε, θα πω δύο κουβέντες μόνο.

«Success story» που έχετε πει κ. Κυπριανού, δεν ξέρω αν είναι υποκειμενικό, είναι υποκειμενικό ίσως το «success story». Μπορεί κάποιοι να κρίνει, η μείωση της ανεργίας από το 17% στο 6%, μετά τις είκοσι επτά υποβαθμίσεις να είμαστε σε επενδυτική βαθμίδα και οι δείκτες της οικονομίας να είναι εκεί που είναι, μπορεί κάποιοι να πει κάποιοι είναι υποκειμενικά «success story», γιατί ακόμα όντως έχουμε πολλά προβλήματα που πρέπει να υπερβούμε.

Αυτό το οποίο είναι σίγουρο είναι ότι η δική σας πενταετία ήταν «disaster story» και ήταν «disaster story» αντικειμενικά, γιατί καταστρέψατε τον τόπο.

Το ΑΚΕΛ, και σας άκουσα να το πείτε και αυτό, το είπατε και αυτό, κύριε γενική γραμματέα της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ, το ΑΚΕΛ δεν το κρατά κανένας από το χέρι. Μακάρι να είναι έτσι, γιατί εμείς δεν υιοθετούμε τον πολιτικό εκβιασμό, όμως το χέρι του ΑΚΕΛ κρατά από τον λαιμό την προσπάθεια εκσυγχρονισμού αυτής της πολιτείας, στραγγαλίζοντας ή αλλάζοντας τα φώτα στην όποια προσπάθεια μεταρρύθμισης.

Καλά Χριστούγεννα, καλή χρονιά σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Παρακαλώ, ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή έκανε πολλές ονομαστικές αναφορές σε μένα...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Στην ομιλία σας αναφέρθηκα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θεωρώ ότι έχω το δικαίωμα να απαντήσω σε κάποια, όχι σε όλα, αλλά, επειδή απευθυνόταν σε εμένα, ειδικά σε εμένα...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Στην ομιλία σας, κύριε Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Καμία εκατοστή λιλιότερες 'πού τις αναφορές που έκανε το ΑΚΕΛ!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, εγώ διεκδικώ το δικαίωμά μου να κάμω σχόλια, επειδή με προκάλεσε εμένα προσωπικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού να κάτσει στη θέση του.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος να περιμένει λίγο.

Κοιτάξετε, ακριβώς είπαμε πάρα πολλές φορές, το ήγειρε και διαδικαστικά ο κ. Δαμιανού προηγουμένως, ότι, όταν κάνετε προσωπικές αναφορές με τον έναν ή άλλον τρόπο, δημιουργείτε συνθήκες που δίνετε το δικαίωμα και δεν μπορώ να το αρνηθώ επί προσωπικού.

Όμως, να σας παρακαλέσω πολύ σύντομα, κύριε Κυπριανού, και, αν χρειαστεί, θα δώσω τον λόγο και στον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να πει και εκείνος κάποια λόγια.

Ευχαριστώ.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το πρώτο και πολύ απλό γενικό που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι η θερμή μου η παράκληση, όταν μας απαντούν, να μας απαντούν για εκείνα τα οποία λέμε, όχι για εκείνα τα οποία νομίζουν ότι λέμε.

Πέντε χρόνια, όταν ήταν στην αντιπολίτευση, μιλούσαν για περιπτώσεις λίπος, που έπρεπε να αφαιρεθεί, τζιαι τώρα που κυβερνούν αυξήσαν τον αριθμό. Παρακάτω, όποιος ξέρει λλία Ελληνικά, θα εκαταλάβαινε ότι εμιλούσα για τους εθελοντικούς οργανισμούς και τα συμβούλια κοινοτικής ευημερίας, τα οποία τρέχουν προγράμματα και δεν έχουν κόσμο να τα λειτουργήσει. Το ένα που ήθελα να πω είναι αυτό.

Το δεύτερο που θέλω να πω. Όποιος ξέρει λλία Ελληνικά, αν διαβάσει τις ανακοινώσεις τις οποίες εκδίδει το ΑΚΕΛ, θα διαπιστώσει ότι το ΑΚΕΛ τάσσεται υπέρ των ψηλών κτιρίων, γιατί πολεοδομικά είναι μια σωστή προσέγγιση, όταν υπάρχει έλλειψη χώρου. Εκείνο το οποίο ετονίσαμε είναι ότι πρέπει να δημιουργηθούν ειδικοί χώροι σε κάθε ξεχωριστή πόλη όπου να ανεγείρονται αυτά τα κτίρια, να μην είναι μια άναρχη ανάπτυξη.

Το τρίτο που θέλω να πω, για το σύστημα των διαβατηρίων, το πρόγραμμα των διαβατηρίων. Ουδέποτε καταγγείλαμε το πρόγραμμα ως τέτοιο. Καταγγείλαμε την κατάχρηση και την ανάμειξη των μελών της οικογένειας του Προέδρου σε αυτό το σύστημα. Τζιαι εγώ ρωτώ τους φιλοευρωπαϊστές, τους σούπερ ευρωπαϊστές συναδέλφους μας, όποιοι και να είναι αυτοί: Υπάρχει ευρωπαϊκή χώρα που θα δεχόταν ο ηγέτης της χώρας να εξετάζει αιτήσεις των μελών της οικογένειάς του και να τις εγκρίνει;

Το τελευταίο που θέλω να πω είναι το εξής πολύ απλό: Εάν εκαταφέραμε εμείς να βγάλουμε 15 000 εκπαιδευτικούς αυγουσιάτικα στους δρόμους, εγώ λέω, μπράβο μας! Εμείς πάντως δεν καταφέρνουμε να κάνουμε εκδηλώσεις δικές μας με τη συμμετοχή 15 000 ατόμων. Ας προβληματιστούν γιατί οι εκπαιδευτικοί βκήκαν 15 000 στον δρόμο να διαδηλώνουν. Τζιαι η παράκλησή μου η θερμή -επαναλαμβάνω- να μας κρίνουν τζιαι να μας επικρίνουν όσο θέλουν στη βάση όσων λέμε, όχι στη βάση όσων καταλαβαίνουν ότι λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, κρίνετε ότι πρέπει να απαντήσετε εσείς ή το κόμμα σας για οτιδήποτε γι' αυτά τα θέματα;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εμείς τόσα χρόνια αποκτήσαμε και βλάγκα, κύριε Πρόεδρε, και πέτσα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν έχει επί προσωπικού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι το προσωπικό;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει αναφερθεί ο κύριος Κυπριανού υπονοώντας αυτόν που εμιλούσε προηγουμένως, δηλαδή εμένα, στα Ελληνικά, όσοι καταλαβαίνουν Νέα Ελληνικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλήστε, ότι ξέρετε Ελληνικά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Κυπριανού,

Τα Ελληνικά μου είναι πάρα πολύ καλά, απλά εσείς έχετε μάθει, όταν λέτε κάτι, να μην ακούτε τον αντίλογο ή μετά να τα αλλάζετε. Είπατε για αύξηση του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων και τα Ελληνικά μου -σας πληροφορώ- είναι πάρα πολύ καλά. Να ανατρέξετε στο Λανίτειο Γυμνάσιο να δείτε τα είκοσι τα στρογγυλά.

Όσον αφορά...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Όσον αφορά τα ψηλά κτίρια, χαίρομαι πραγματικά που υιοθετείτε την πολιτική...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα ψηλά κτίρια δεν είναι επί προσωπικού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...αλλά χαίρομαι που υιοθετεί το ΑΚΕΛ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον χαίρεστε, αφήστε να χαιρόμαστε και εμείς ότι πάει η διαδικασία καλά! Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κυπριανού.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Τον λόγο έχει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, ο κ. Πανίκος Λεωνίδου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εκ Λεμεσού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκ Λεμεσού, βέβαια.

Έχετε τον λόγο, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς αποτελεί πάντοτε μια ευκαιρία, για να προβούμε από τη μια σε έναν σύντομο απολογισμό των πολιτικών που εφαρμόστηκαν τη χρονιά που πέρασε και από την άλλη να σχολιάσουμε τις προοπτικές, αλλά και τις προτεραιότητες που καθορίζει η κυβέρνηση αναφορικά με την οικονομία, την κοινωνία και άλλους σημαντικούς τομείς. Για τον φετινό προϋπολογισμό ασφαλώς και έχουμε παρατηρήσεις και διαφωνίες. Η βελτίωση που παρουσιάζουν οι δείκτες της οικονομίας έχουν μεν θετικό πρόσημο, δυστυχώς όμως αυτό δεν αποτυπώνεται στην πραγματική οικονομία και δεν το βιώνουν ο κάθε πολίτης, ο άνεργος, ο μικρομεσαίος επαγγελματίας και το κάθε νοικοκυριό.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα καταφέραμε να ενισχύσουμε και τον φετινό προϋπολογισμό με σημαντικές προτάσεις μας που στηρίζουν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των χαμηλοσυνταξιούχων, των κατοίκων των ορεινών κοινοτήτων και των νεαρών ζευγαριών.

Συγκεκριμένα, πετύχαμε αύξηση του κονδυλίου που αφορά την κατώτατη σύνταξη κοινωνικών ασφαλίσεων κατά €19 εκατομ., αύξηση κατά €20 εκατομ. του κονδυλίου για το Ταμείο Αλληλεγγύης, αύξηση κατά 50% του κονδυλίου που αφορά το επίδομα θέρμανσης προς τους κατοίκους ορεινών κοινοτήτων και αύξηση των δικαιούχων, αύξηση κατά 50% του κονδυλίου που αφορά το στεγαστικό σχέδιο αναζωογόνησης ορεινών και ακριτικών περιοχών και τέλος πετύχαμε επίσης αύξηση του κονδυλίου που αφορά την εξωσωματική γονιμοποίηση. Βασική προτεραιότητα του Δημοκρατικού Κόμματος είναι η αποκατάσταση της μεσαίας τάξης με παράλληλη διασφάλιση του κοινωνικού κράτους. Με τις προτάσεις μας και τις προτάσεις νόμου που υποβάλλουμε κατά καιρούς επιχειρούμε να ανακουφίσουμε τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μια πληγή που δυστυχώς παραμένει ανοικτή είναι αυτή της αστάθειας του τραπεζικού συστήματος. Παρ' όλα τα πρόσθετα προνόμια που απέκτησαν μέσα από τις διάφορες νομοθεσίες, δυστυχώς οι τράπεζες και τα διάφορα ταμεία συνεχίζουν να συμπεριφέρονται με αυταρχισμό και αλαζονεία έναντι των οφειλετών. Το περιβόητο Σχέδιο «Εστία» έχει εφαρμοστεί και κρίνεται δυστυχώς ως ανεπιτυχές. Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει αμέσως στην αναθεώρησή του και να μειώσει τη γραφειοκρατία, θέτοντας παράλληλα πιο ευέλικτα και δίκαια κριτήρια, έτσι ώστε πραγματικά να βοηθηθούν όσοι αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Σε αυτούς άλλωστε απευθύνεται το Σχέδιο «Εστία» και αυτούς πρέπει να στηρίξει παρέχοντάς τους ουσιαστική βοήθεια.

Όσον αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση, η κυβέρνηση εδώ και έξι χρόνια περίπου προσπαθεί να προβεί στη μεταρρύθμισή της χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα. Έχουμε δει την πρόταση της κυβέρνησης για τις ενοποιήσεις των δήμων και αναμένουμε πλέον τα τελικά νομοσχέδια, για να διαπιστώσουμε αν πράγματι τελικά πρόκειται για μεταρρύθμιση ή απορρύθμιση. Ως Δημοκρατικό Κόμμα θα τοποθετηθούμε έχοντας υπόψη τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την τοπική αυτοδιοίκηση, την οικονομική και τη διοικητική αυτοτέλεια δηλαδή, με γνώμονα πάντοτε την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Στη στεγαστική πολιτική δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίζει μεγάλη μερίδα της κοινωνίας για ανέγερση κατοικίας. Δυστυχώς η κυβέρνηση, παρ' όλο που έστω και

καθυστερημένα κατέθεσε σχέδιο με συγκεκριμένα κριτήρια, τα κίνητρα εκτός από περιορισμένα δημιουργούν ανισότητες μεταξύ των κοινοτήτων και των κατοίκων, γι' αυτό, όπως έχουμε προαναφέρει, παρεμβήκαμε ως Δημοκρατικό Κόμμα για αλλαγή τους. Προτείνουμε μεταξύ άλλων αύξηση των συντελεστών δόμησης και επέκταση των οικιστικών ζωνών, παραχώρηση πολεοδομικών κινήτρων, άμεση αλλαγή της νομοθεσίας για το ενοικιοστάσιο -την οποία δυστυχώς η κυβέρνηση παρέλειψε και/ή αμέλησε να καταθέσει, με αποτέλεσμα να βρίσκεται στη Βουλή με πρωτοβουλία των κομμάτων- καθιέρωση της πολιτικής για τη μεμονωμένη κατοικία ως κοινωνικού μέτρου, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιβαλλοντικές προϋποθέσεις. Περαιτέρω, ανέγερση φοιτητικών εστίων, ανέγερση κατοικιών σε χαλίτικα, είτε από το κράτος είτε από τους δήμους.

Η περιβόητη πολιτική των ψηλών κτιρίων -που ερίζει μεταξύ μας και που επιβάλλεται τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα στη Λεμεσό- για μας δημιουργεί τεράστια προβλήματα. Η πολιτική αυτή και το πρόγραμμα πολιτογράφησης αλλοδαπών δεν αποτελούν σταθερή πηγή εισοδημάτων, αφού ουσιαστικά ενισχύουν συγκεκριμένες προνομιούχες κατηγορίες πολιτών.

Με αφορμή λοιπόν την αυθαίρετη και σκανδαλώδη χορήγηση διαβατηρίων σε ακατάλληλα και μη δικαιούχα πρόσωπα, με στόχο να ικανοποιηθούν ιδιοτελή συμφέροντα, οφείλουμε να θίξουμε για πολλοστή φορά την τεράστια ευθύνη των κυβερνήσεων. Έχουν μετατρέψει ένα πρόγραμμα που είχε ως στόχο την ενίσχυση της οικονομίας σε οργανωμένη επιχείρηση για εκμετάλλευση και αποκόμιση τεράστιου οικονομικού οφέλους από συγκεκριμένα γραφεία. Με ενέργειες που αγγίζουν τα όρια του εγκλήματος της διαφθοράς και της διαπλοκής - χθες μάλιστα ήταν και η Παγκόσμια Μέρα κατά της Διαφθοράς- κατάφεραν λοιπόν να διασύρουν και να πλήξουν το κύρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράλληλα, η ανενόχλητη κυκλοφορία ενός βαν με εξοπλισμό παρακολούθησης στους δρόμους της Κύπρου, ο σκοπός ύπαρξης του οποίου παραμένει ακόμα άγνωστος, δημιουργεί ανησυχία και φόβο μεταξύ των πολιτών για την ασφάλεια και την παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών τους.

Η καθημερινή και συνεχής αποκάλυψη παρατυπιών και σκανδάλων και η ύπαρξη αμέλειας, αδράνειας και αδιαφορίας συνθέτουν το σκηνικό και την εικόνα της παρούσας κυβέρνησης, η οποία απέτυχε να θέσει ανάχωμα στην κατακλυσμιαία και στην καταρράκωση των θεσμών του κράτους. Η κυβέρνηση έπαψε να ενδιαφέρεται για την τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και αφήνεται στις ορέξεις και επιθυμίες των μεγάλων συμφερόντων. Από τη μια ισχυρίζεται ότι κόπτεται για την καταπολέμηση και την οριστική εξάλειψη των φαινομένων διαφθοράς και διαπλοκής και από την άλλη αγνοεί και/ή αμφισβητεί τα πορίσματα διερευνητικών επιτροπών που η ίδια συστήνει. Θα πρέπει επιτέλους να προβεί σε αυτοκριτική και να δημιουργήσει μηχανισμούς ελέγχου σε συνεργασία με όλους για την αποτελεσματική και διαφανή άσκηση της πολιτικής διαδικασίας. Στόχος όλων πρέπει να είναι η πολιτική αξιοπιστία και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς, ιδιαίτερα για να επανακτήσουμε τη χαμένη εμπιστοσύνη της νέας γενιάς, που απαξιώνει και απομακρύνεται συνεχώς από την πολιτική και τους πολιτικούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την παιδεία ασφαλώς δε θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε ιδιαίτερα στον θεσμό των εξετάσεων ανά τετράμηνο, που ξεκίνησε χθες. Έναν θεσμό που το Δημοκρατικό Κόμμα είχε διαδραματίσει σημαντικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στην καθιέρωσή του. Στοχεύσαμε στη συνολική, διαφανή και αντικειμενική αξιολόγηση του μαθητή, εφαρμόζοντάς τον για πρώτη φορά στην Α΄ Λυκείου. Δυστυχώς και εδώ το υπουργείο, βεβιασμένα και χωρίς να προβεί σε ουσιαστικό διάλογο με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις -που εμείς αναγνωρίζουμε τον σοβαρό ρόλο που διαδραματίζουν στα εκπαιδευτικά δρώμενα- προχώρησε μονομερώς στην εφαρμογή του, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί αβεβαιότητα σε παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς. Εμείς συνεχίζουμε να πιστεύουμε στη συνεχή αναμόρφωση του δημόσιου σχολείου, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται αφενός στις σύγχρονες ανάγκες και αφετέρου στις αρχές του ανθρωπισμού, της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετούμε το πάγιο αίτημα για διδασκαλία των μαθημάτων της πολιτικής αγωγής και της κοινωνιολογίας ως βασικών μαθημάτων διδασκαλίας σε γυμνάσια και λύκεια από πολιτικούς επιστήμονες και κοινωνιολόγους. Συνεχίζουμε από την άλλη να επιμένουμε στην πρότασή μας για αναβάθμιση των τεχνικών σχολών. Αντικρίζουμε θετικά τους θεσμούς των μουσικών και αθλητικών σχολείων, απαιτούμε όμως την κατοχύρωσή τους και τονίζουμε την ανάγκη δημιουργίας άλλων παρόμοιων προγραμμάτων. Επιβάλλεται η επέκταση του ολοήμερου σχολείου και η κατοχύρωση επιτέλους ως αορίστου χρόνου των εκπαιδευτικών που έχουν συμπληρώσει τριάντα μήνες υπηρεσίας στο δημόσιο σχολείο.

Για τα άτομα με ειδικές ανάγκες η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει επιτέλους στην εφαρμογή των περιβόητων εισηγήσεων που βρίσκονται στα συρτάρια του υπουργείου και να επιλύσει το θέμα αποκατάστασης αυτών των ατόμων, όταν οι γονείς τους φύγουν από τη ζωή.

Επαναλαμβάνουμε και φέτος τη θέση μας για δημιουργία ενός γενικού νόμου- πλαισίου που θα διέπει με ενιαίο τρόπο την οργάνωση, τη δομή και τη λειτουργία τόσο των δημόσιων πανεπιστημίων όσο και των ιδιωτικών πανεπιστημίων.

Ένα σοβαρό θέμα που θα μπορούσε να αποτελέσει μέρος του εξορθολογισμού διάφορων υπηρεσιών στην παιδεία είναι η αποκατάσταση όλων των στρεβλώσεων και αδικιών για όσους εργάζονται με διάφορες μορφές εργασιακών σχέσεων.

Για τον πολιτισμό η πολιτεία πρέπει να αφουγκραστεί τις αγωνίες όλων αυτών των ανθρώπων του πολιτισμού, αλλά και να καλλιεργήσει τον ίδιο τον πολιτισμό. Οι κρατικές δομές πρέπει να αναδιαρθρωθούν, χρόνιες ανकुλώσεις να θεραπευθούν και να δημιουργήσουμε θεσμούς υπεράνω συμφερόντων. Στο πλαίσιο αυτό εμπίπτει και η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος για δημιουργία Υφυπουργείου Πολιτισμού.

Θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ σε μερικά μείζονα προβλήματα που συνεχίζει να αντιμετωπίζει η Λεμεσός. Το κυκλοφοριακό, ιδιαίτερα στην Αγία Φύλα και στα Κάτω Πολεμίδια, η αδυναμία περίθαλψης των ασθενών στα κρατικά νοσηλευτήρια, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες ιατρών και νοσηλευτών, η απουσία επαρκούς αριθμού υποστατικών για ενοίκιαση, η μεγάλη καθυστέρηση στην κατασκευή των δρόμων Λεμεσού-Σαϊττά, Ερήμης-Πλατρών και Λεμεσού-Αγρού.

Όσον αφορά την ύπαιθρο, παρά τις διαχρονικές διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης για στήριξή της, διαπιστώνουμε καθημερινά την πλήρη απαξίωση και αδυναμία να ενισχύσει τις κοινότητές μας, οι οποίες οδηγούνται στην ερήμωση και στην εξαθλίωση.

Στον τομέα της υγείας τα σοβαρά προβλήματα και οι συνεχιζόμενες αδυναμίες που αντιμετωπίζει το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού προκαλούν ανασφάλεια και αβεβαιότητα στους ασθενείς. Είναι φανερό ότι η δημόσια υγεία πλήττεται και αποδυναμώνεται -τα έχει περιγράψει πολύ γλαφυρά ο συνάδελφος κ. Κουλίας- έχοντας την κυβέρνηση να εφησυχάζει και να αδρανεί, πιστεύοντας ότι με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ λύθηκαν όλα τα προβλήματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσει να διαδραματίζει υπεύθυνο και πρωταγωνιστικό ρόλο. Δηλώνουμε έτοιμοι να στηρίξουμε τη λειτουργία του κράτους, χωρίς να σημαίνει πως απαλλάσσουμε την κυβέρνηση από τα λάθη και τις ευθύνες της. Θα είμαστε αυστηροί και επικριτικοί όπου και όταν κρίνουμε ότι αυτό επιτάσσει το καλό του τόπου και των συμπατριωτών μας.

Στο σημείο αυτό να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών φίλο Άγγελο Βότση, τον αναπληρωτή πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών Μαρίνο Μουσιούττα και όλα τα μέλη της επιτροπής, τους βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος, το προσωπικό της Βουλής, τον κοινοβουλευτικό μου συνεργάτη Άριστο Παναγίδη και τους άλλους συνεργάτες της ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για τη σημαντική συμβολή τους στις εργασίες και διαδικασίες του κοινοβουλευτικού έργου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, έχει τον λόγο και να ετοιμάζεται ο κ. Άριστος Δαμιανού, πάλι της επιτροπής Νομικών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2020 γίνεται κάτω από πιο γόνιμες και πιο ελπιδοφόρες συνθήκες για την κυπριακή οικονομία. Επτά σχεδόν χρόνια διακυβέρνησης της χώρας από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη δεν έχουμε πια την υποχρέωση να μιλήσουμε για την οικονομική κρίση και πώς θα την αντιμετωπίσουμε. Δεν έχουμε την ανάγκη πια να πείσουμε για τις θυσίες που χρειάζεται να υποστούμε ως αποτέλεσμα της δραματικής κατάστασης που παραλάβαμε τον Μάρτη του 2013. Δεν ήταν έκπληξη για μας οι χθεσινοβραδινές αναφορές του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ. Τις αναμέναμε. Στοιχηματίζαμε μεταξύ μας ότι κάτι θετικό θα βρει να πει για τη χώρα μας και σε ποιο σημείο της ομιλίας του θα άρχιζε την επωδό «η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού». Εδώ ομολογώ πως χάσαμε το στοίχημα. Από την αρχή, από τις δύο πρώτες γραμμές μέχρι το τέλος της ομιλίας του, αλλά και οι συνάδελφοι της αριστεράς που ακολούθησαν, εκεί, πιστοί στο δόγμα. Ομιλίες ισοπεδωτικής αντιπολίτευσης και αναφορές γεμάτες ειρωνεία, κακόπιστη κριτική, χωρίς επιχειρήματα, χωρίς προτάσεις, μόνο εμπάθειες και έντονες προσωπικές επιθέσεις στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στους υπουργούς του. Αλλά η αμετροέπεια που ακούσαμε χθες; «Η Κύπρος ζει τη χειρότερη περίοδο που έζησε ποτέ».

Φίλε γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ,

Με όλο τον σεβασμό και εκτίμηση που ειλικρινά τρέφω προς το πρόσωπό σας, κάνατε ένα σοβαρότατο λάθος στον χρόνο του ρήματος «ζω». Δεν έπρεπε να μιλήσετε στον ενεστώτα, γιατί η αναφορά σας είναι μια συγκριτική πρόταση μεταξύ της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη με την οποιαδήποτε κυβέρνηση που υπήρξε από ιδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι σήμερα, αλλά οφείλατε, αφού -όπως ισχυρίζεστε- μιλάτε

«αλήθειες», να χρησιμοποιήσετε αόριστο χρόνο, τονίζοντας, ναι, ότι «η Κύπρος έζησε κατά την περίοδο διακυβέρνησης από το 2008-2013 τη χειρότερη περίοδο που έζησε ποτέ αυτή η χώρα». Αυτό έπρεπε να πείτε.

Γιατί, κυρίες και κύριοι της αριστεράς, η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού -αφού σας αρέσει αυτή η επωδός, αυτή θα λέω- παρέλαβε μια οικονομία σε βαθιά ύφεση. Σήμερα διανύουμε την πέμπτη συνεχόμενη χρονιά ισχυρής ανάπτυξης, που μας επιτρέπει να θέσουμε τον πήχη ακόμα πιο ψηλά. Γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού παρέλαβε ένα υπέρογκο δημόσιο έλλειμμα, που υπερέβαινε το ένα δισεκατομμύριο τον χρόνο, και σήμερα έχουμε πλεόνασμα ενός δισεκατομμυρίου, το υψηλότερο στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, που αποτελεί ένα ισχυρό περιθώριο ασφάλειας, που επέτρεψε στην κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού να προωθήσει μέχρι σήμερα είκοσι μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης και κινήτρων, που επέτρεψε στην κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού να χρηματοδοτήσει επενδύσεις σε νέες υποδομές και στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού παρέλαβε την ανεργία στο 16,5% και σήμερα είναι στο 6,5%. Γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού χρηματοδότησε τη σημαντική μεταρρύθμιση του Γενικού Συστήματος Υγείας και οι δαπάνες για την υγεία είναι στο υψηλότερο σημείο που υπήρξε ποτέ και όχι μειωμένες, όπως λέχθηκε προηγουμένως από συναδέλφους της αριστεράς. Γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού παρέλαβε το τραπεζικό σύστημα υπό κατάρρευση και σήμερα έχει σταθεροποιηθεί και εξυγιανθεί σε μεγάλο βαθμό. Γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού παρέλαβε μια οικονομία υποβαθμισμένη και αποκλεισμένη από τις διεθνείς αγορές. Σήμερα είμαστε στην επενδυτική βαθμίδα και απολαμβάνουμε άμεση πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και έχουμε σημαντικές ξένες επενδύσεις. Η χώρα μας έχει περάσει τα δύσκολα, τα αντιμετωπίσαμε. Δεν το λέμε εμείς, δεν το λέει η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού, το λένε οι θεσμοί και οι οίκοι αξιολόγησης. Το λένε οι οικονομικοί αναλυτές με θαυμασμό για την Κύπρο και τις επιδόσεις της μετά την καταιγίδα που υπέστη. Το λένε τρεις οίκοι αξιολόγησης, που κατατάσσουν τη χώρα μας σε επενδυτική βαθμίδα, που αποτελεί απόδειξη επαναφοράς της εμπιστοσύνης στην οικονομία μας.

Έχουμε ξεπεράσει και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Αυτή είναι η αλήθεια και αυτή πρέπει να λέγεται και κανείς δεν μπορεί να την παραχαράξει, παρά τις προσπάθειες της ισοπεδωτικής αντιπολίτευσης. Και δεν μπορεί να την επισκιάσει ούτε η μεγάλη αντίφαση την οποία βιώνουμε. Με την εικόνα της χώρας μας και της οικονομίας της να είναι διαμετρικά διαφορετική στο εξωτερικό, όπου μας επαινούν και μας αναβαθμίζουν, και στο εσωτερικό να μηδενίζονται τα πάντα. Όμως εμείς δεν έχουμε το δικαίωμα να αφήσουμε τους εαυτούς μας να διολισθαίνουν στην περιδίνηση του λαϊκισμού. Όπως και δε θα παρασυρθούμε στη μάταιη αναζήτηση μιας ευτελούς ημερήσιας δημοσιότητας ελέω συζήτησης των προϋπολογισμών, που το μόνο που εξυπηρετεί είναι τη θεωρία του χάους, στην οποία μας οδήγησε η πάλη ποτέ κυβέρνηση της αριστεράς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Και ο πιο κακόπιστος λοιπόν κριτής αυτής της κυβέρνησης, αποβάλλοντας τον κομματικό μανδύα της στείρας αντιπολίτευσης, δε θα αμφέβαλλε και θα συνηγορούσε ότι ο πέμπτος μεταμνημονιακός πλεονασματικός προϋπολογισμός δίνει τα σταθερά οικονομικά εχέγγυα για ανάπτυξη και μεταρρύθμιση.

Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στο οποίο πρωτίστως θα αναφερθώ, κατευθυντήριος στόχος για το 2019-2021 είναι η ανάπτυξη ενός κράτους δικαίου με την ενδυνάμωση του αισθήματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης, την αρτιότερη και ταχύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, τη διαφύλαξη και τον σεβασμό των δημοκρατικών αρχών, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Ζω την πολιτική τα τελευταία σαράντα τέσσερα χρόνια. Είναι η πρώτη φορά που το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με πρωτεργάτη τον τέως υπουργό κ. Ιωάνη Νικολάου και με συνεχιστή τον νυν υπουργό χαράσσει πολιτική μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς της δραστηριότητας του υπουργείου με σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Αναπτυξιακές δαπάνες. Τα νέα οικονομικά δεδομένα επέτρεψαν στο κράτος την προώθηση αναπτυξιακών έργων στον τομέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με γνώμονα την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη σε σύγχρονες και λειτουργικές εγκαταστάσεις και την προώθηση σημαντικών αναπτυξιακών έργων σε όλη τη χώρα. Το 2018 ολοκληρώθηκαν σημαντικά έργα υποδομής, όπως η Αστυνομική Διεύθυνση Αμμοχώστου και η επέκταση της αστυνομικής διεύθυνσης Πάφου. Εντός του 2019 ολοκληρώθηκε το κτίριο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη και ολοκληρώνονται το 2020 οι εργασίες για την ανέγερση του κεντρικού πυροσβεστικού σταθμού Λεμεσού και του πυροσβεστικού σταθμού για το Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού. Αυτονομείται η Πυροσβεστική Υπηρεσία, ώστε να ενισχυθεί η επιχειρησιακή της ετοιμότητα και αποτελεσματικότητα με την κατάθεση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών δέσμης νομοσχεδίων και κανονισμών.

Η χρονιά που διανύουμε ήταν ιδιαίτερα σημαντική για τον προγραμματισμό των κτιριακών υποδομών της δικαστικής εξουσίας, ένεκα και της δικαστικής μεταρρύθμισης που βρίσκεται σε εξέλιξη. Κατά το 2019 αποφασίστηκε και τροχοδρομήθηκε η ανέγερση νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, που θα ξεκινήσει το 2020, κόστους €70 εκατομ. Με την ολοκλήρωση του έργου αυτού, το 2024, αναμένεται ότι θα επιλυθούν όλα τα στεγαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η δικαστική εξουσία στη Λευκωσία. Επιπρόσθετα, βρίσκεται σε εξέλιξη η ανέγερση του νέου κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου, του οποίου αναμένεται η ολοκλήρωση τον Μάη του 2020. Αναμένεται δε και ο προγραμματισμός για υλοποίηση της δεύτερης φάσης των

έργων. Η αποκατάσταση της διατηρητέας οικοδομής του παλιού Ανωτάτου Δικαστηρίου για στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, έργα που ολοκληρώνονται το 2020. Έγιναν επίσης ενέργειες για τη στέγαση των νεοσύστατων δικαστηρίων, όπως είναι το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, το Εμπορικό Δικαστήριο και Ναυτοδικείο και το Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας.

Τομέας της δικαιοσύνης. Το έργο της παρακολούθησης των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης είναι συνεχές και αδιάλειπτο. Ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών προωθήσαμε και νομοθετήσαμε για τη λειτουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου, ώστε να επιτυγχάνεται ταχεία απονομή της δικαιοσύνης στη δευτεροβάθμια δικαιοσύνη και παράλληλα ταχεία εκδίκαση των προσφυγών κατά των πράξεων της διοίκησης, τη λειτουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας, που ανέλαβε την εκδίκαση κάθε προσφυγής από αιτητές διεθνούς προστασίας με αρμοδιότητα ελέγχου και της ουσίας, όπως προνοεί το ευρωπαϊκό κεκτημένο, την εφαρμογή και επέκταση του συστήματος στενωτύπησης για την άμεση καταγραφή των πρακτικών της δικαστικής διαδικασίας, την οριοθέτηση του δικαιώματος έφεσης επί των αποφάσεων σε ενδιάμεσες αιτήσεις.

Άρχισε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών η κατ' άρθρον συζήτηση του νομοσχεδίου για τροποποίηση του άρθρου 111 του συντάγματος, ώστε στην περίπτωση δίκης διαζυγίου η σύνθεση του Οικογενειακού Δικαστηρίου να είναι μονομελής και όχι τριμελής, όπως ισχύει σήμερα. Ταυτόχρονα και η συζήτηση δέσμης νομοσχεδίων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου.

Κατατέθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών νομοσχέδιο για την τροποποίηση του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, με σκοπό την ενίσχυση της εκτέλεσης αποφάσεων με πρόνοιες που θα διευκολύνουν την εκτέλεση ενταλμάτων κατάσχεσης κινητής περιουσίας και θα καταστήσουν αποτελεσματικότερη τη διαδικασία εκτέλεσης στα χέρια τρίτων.

Απονομή δικαιοσύνης. Οι μεταρρυθμίσεις και αλλαγές στον τομέα της δικαιοσύνης, είναι ένα στοίχημα για το οποίο καλούμε όλοι να συλλειτουργήσουμε και να κερδίσουμε. Με συνέχεια και συνέπεια, είτε αφορά θεσμικά νομοθετήματα είτε νομοθετικές ρυθμίσεις που εξυπηρετούν την απρόσκοπτη απονομή της δικαιοσύνης, ενόψει της άμεσης ή έμμεσης σύνδεσης που δυνατό να έχουν με την ανάπτυξη της οικονομίας.

Κατατέθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών -άρχισε ήδη η συζήτηση και συνεχίζεται την Παρασκευή 15 Ιανουαρίου 2019- δέσμη νομοσχεδίων για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού μας συστήματος με την επαναλειτουργία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου -με πρόσθετη τριτοβάθμια δικαιοδοσία και στα δύο αυτά δικαστήρια- καθώς επίσης τη λειτουργία ξεχωριστού Εφετείου. Ταυτόχρονα, με τα νομοσχέδια διευρύνεται η σύνθεση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου και επαναλειτουργούν τα δύο συμβούλια που προβλέπονται στο σύνταγμα για τους δικαστές του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τέλος, το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο θα ενεργεί και ως δευτεροβάθμιο δικαστικό συμβούλιο.

Ολοκληρώθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών η συζήτηση δύο νομοσχεδίων για την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής Δικαστών, βάσει των εισηγήσεων της μελέτης του εμπειρογνώμονα, καθώς επίσης των βασικών ευρωπαϊκών αρχών για την εκπαίδευση των δικαστών και γενικότερα των νομικών επαγγελματιών. Τα νομοσχέδια αυτά θα βρίσκονται στη συνεδρίαση της ολομέλειας στις 17 Ιανουαρίου 2020.

Ολοκληρώθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών η εξέταση νομοσχεδίου για την επέκταση των κλιμάκων δικαιοδοσίας του ανώτερου επαρχιακού δικαστή και του επαρχιακού δικαστή, για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη ευελιξία στο σύστημα κατανομής των υποθέσεων, που αναμένεται πρωτίστως να εξυπηρετήσει τη διεκπεραίωση της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων. Το νομοσχέδιο αυτό θα βρίσκεται στην ολομέλεια στις 17 Ιανουαρίου 2020.

Κατατέθηκε στη Βουλή νομοσχέδιο για δημιουργία ειδικής δικαιοδοσίας εκδίκασης χρηματοοικονομικών διαφορών στο πλαίσιο του επαρχιακού δικαστηρίου, ώστε οι υποθέσεις που θα ενταχθούν σε αυτή τη δικαιοδοσία να εκδικάζονται τάχιστα. Θα συζητηθεί στην επιτροπή Νομικών στις 15 Ιανουαρίου 2020.

Εμπορικό Δικαστήριο και Ναυτοδικείο. Κατατέθηκαν στη Βουλή δύο σημαντικά νομοσχέδια, τα οποία θα εισαγάγουν μια καινοτομία στην αστική δικαιοδοσία, δικαιοδοσία που αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα καθυστερήσεων. Το βασικό νομοσχέδιο προβλέπει την ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου, που θα αναλάβει την εκδίκαση με συντρέχουσα με τα επαρχιακά δικαστήρια δικαιοδοσία, με ταχείες διαδικασίες, εμπορικών διαφορών και ναυτικών υποθέσεων, μεγάλου ύψους επίδικης διαφοράς. Αυτό, πέραν της επίδρασης στην απονομή της δικαιοσύνης, αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου, αλλά και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, πόσα λεπτά θέλετε να μιλήσετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ακόμα δυόμισι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή δεκαοκτώ λεπτά, εντάξει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Διαφάνεια, πρόληψη και μέτρα κατά της διαφθοράς. Στο πλαίσιο μιας ενιαίας και ολιστικής αντιμετώπισης και καταστολής του φαινομένου της διαφθοράς στην κοινωνία τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα κατατέθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών το νομοσχέδιο για την εθνική στρατηγική κατά της διαφθοράς και το εθνικό οριζόντιο σχέδιο δράσης για την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής, όπως προνοείται στο νομοσχέδιο για τη σύσταση και λειτουργία της ανεξάρτητης αρχής κατά της διαφθοράς, το οποίο προγραμματίστηκε για συζήτηση στην επιτροπή Νομικών στις 15 Ιανουαρίου 2020.

Εκτός από τις ρυθμίσεις πόθεν έσχες, οι οποίες είναι ήδη σε εφαρμογή, είμαστε και στο τέλος της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου που προνοεί για συμπληρωματικά μέτρα προστασίας για πρόσωπα που καταγγέλλουν πράξεις διαφθοράς τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. καθώς επίσης και μέτρα επιείκειας για εκείνους που εμπλέκονται, αλλά συνεργάζονται πλήρως με τις αρχές για την πλήρη αποκάλυψη και δίωξη όλων των υπαιτίων πράξεων διαφθοράς.

Περαιτέρω, το νομοσχέδιο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) για την παραχώρηση της δυνατότητας άρσης του δικαιώματος ιδιωτικής επικοινωνίας, που στοχεύει στην πρόληψη και στην καταστολή του σοβαρού εγκλήματος και στην αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης, μετά από δώδεκα συνεδριάσεις και την κατ' άρθρον συζήτηση των προνοιών του, θα είναι στην ημερήσια διάταξη της ολομέλειας στις 17 Ιανουαρίου 2020.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το δημόσιο καλό δεν είναι προνόμιο των συμφερόντων κανενός. Φτάνει πια να θυσιάζεται ο τόπος, για να μη γίνεται καμιά αλλαγή και μεταρρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση. Δε θα επιτρέψουμε στη σωφροσύνη και στον ρεαλισμό να καταστούν αμαρτήματα για χάρη της πολιτικής αρένας του λαϊκισμού και των φιλολογικών φληναφημάτων.

Το επαναλαμβάνω: η χώρα μας, αυτοτελής και ευρωπαϊκή, βρήκε και πάλι την περηφάνεια και την αξιοπρέπεια που δικαιούται.

Καλά Χριστούγεννα, καλή χρονιά σε μια ελεύθερη και επανενωμένη πατρίδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλή χρονιά.

Κύριε Δαμιανού, έχετε τον λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να ξεκινήσω με μια διευκρίνιση για αναφορά του συναδέλφου. Δεν είναι στη χώρα μας που δε βρίσκουμε κάτι καλό, έχει πάρα πολλά καλά η χώρα μας· είναι στην κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού που δε βρίσκουμε. Και βεβαίως, να υπενθυμίσω ότι σε μια έκρηξη ειλικρίνειας στο πρόσφατο παρελθόν ο ηγέτης του Συναγερμού, μιλώντας για την οικονομία, είπε ότι εκτοξεύθηκε επί διακυβέρνησής τους το δημόσιο χρέος από το 80% στο 110%.

Έχω καταγράψει περίπου έντεκα επίθετα συναδέλφων του Συναγερμού, οι οποίοι αναφέρθηκαν στην ομιλία του Άντρου Κυπριανού. Στα ουσιαστικά είναι η «σκανδαλοθηρία». Μας αποκάλεσαν «επικίνδυνους», μας αποκάλεσαν «λαϊκιστές», μας αποκάλεσαν «αμετροεπείς» και χρησιμοποίησαν άλλα επτά επίθετα. Αυτός είναι ο πολιτικός πολιτισμός ορισμένων και εκφράζουμε τη λύπη μας.

Επειδή άλλος συνάδελφος του Συναγερμού θέλησε να μας πάρει πίσω στο 2004 και στη στάση του κ. Αναστασιάδη, κάτι το οποίο θέλουν να ξεχνούν είναι ότι ο κ. Αναστασιάδης το 2004 καταγράφηκε ως ο μόνος ηγέτης κόμματος που κατήγγειλε την πατρίδα του στο εξωτερικό. Και αυτή τη θλιβερή πραγματικότητα την έχει ως αποκλειστικότητα. Οπότε, όταν αναφέρεστε στην περίοδο εκείνη, που είχε πολλά δεινά αυτός ο τόπος, είναι καλά να καταγράφετε στο πολιτικό μητρώο και του Προέδρου σας αυτό το θλιβερό συμβάν.

Επειδή άλλος συνάδελφος του Συναγερμού δήλωσε ότι το 2020 θα είναι η πιο παραγωγική χρονιά της κυβέρνησης, ωσάν και τα προηγούμενα επτά χρόνια εκάμναν προθέρμανση, οφείλω να του υπενθυμίσω ότι κάποτε ένας πρώην κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Συναγερμού είχε παρομοιάσει τη διακυβέρνηση Κληρίδη με τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία την εποχή της παρακμής. Δεν ξέρω τι εννοεί, όταν λέει ότι το '20 θα είναι η πιο παραγωγική χρονιά της κυβέρνησης, αυτό που ξέρω είναι αυτό που ζουν στο πετσί τους οι πολίτες, ότι η δεκαετία Αναστασιάδη-Συναγερμού θα είναι μαζί και η Ρώμη της παρακμής, αλλά και το Βυζάντιο της διαπλοκής.

Άκουσα άλλο συνάδελφο του Συναγερμού να σιγοψιθυρίζει με παράπονο «μα, τούτοι ούλλοι της αντιπολίτευσης πού ηύραν τούτα τα ποιήματα ούλλα, να εύρουμε τζιαι 'μεις κάτι να πούμε.» Να σας κάμω μια

εισήγηση, επειδή σαν σήμερα το '56 πήρε το Νόμπελ αυτός ο τεράστιος, ο Γιώργος Σεφέρης. Τρία χρόνια πριν, στη «Σαλαμίνα της Κύπρος»...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Τι εννά γινεί, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εννά λύει τα οργανωτικά του ο Συναγερμός την ώρα που μιλώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έχετε δίκαιο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να παρακαλέσω λλίον σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Επειδή λοιπόν τρία χρόνια νωρίτερα, το '53, έγραψε τη «Σαλαμίνα της Κύπρος» ο Γιώργος Σεφέρης, σ' ένα πολύ σημαντικό στίχο έγραψε το εξής, ο οποίος πάει γάντι σε κάποιους και σίγουρα και στην κυβέρνηση Αναστασιάδη: «Κύριε, βοήθα να θυμόμαστε πώς έγινε τούτο το φονικό, την αρπαγή, τον δόλο, την ιδιοτέλεια.»

Και επειδή πάλι από τα έδρανα του Συναγερμού κατηγορήθηκε για την τεκμηριωμένη κριτική που άσκησε ο γενικός γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ για αμετροέπεια, θέλω να δώσω μερικά παραδείγματα αμετροέπειας, γιατί όντως υπάρχει αμετροέπεια, αλλά όχι στο ΑΚΕΛ και όχι στην ηγεσία του. Αμετροέπεια λοιπόν είναι να κατηγορείται ο τέως Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για αδικήματα διαφθοράς, δωροδοκίας, δωροληψίας και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να προσπαθεί να αποτρέψει την καταδίκη του, προσερχόμενος ως μάρτυρας υπεράσπισης του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου. Αμετροέπεια είναι να απειλείς -ακούστε κάποιοι στα έδρανα του Συναγερμού, σας αφορά προσωπικά- διευθυντή τμήματος να αλλάξει τη σύστασή του για προαγωγή στελέχους του τμήματός του, λέγοντας του «αν δεν αλλάξεις τη σύσταση, ποτέ δε θα γίνεις γενικός διευθυντής· αν την αλλάξεις, έχεις chance.» Και βέβαια, το έγκλημα του επιστήμονα που θα έπαιρνε την προαγωγή, αλλά την έχασε, είναι ένα πολύ συγκεκριμένο. Τυγχάνει να είναι αριστερός. Και το πλεονέκτημα και το επιπρόσθετο προσόν αυτής που τελικά πήρε την προαγωγή, συνάδελφοι, είναι ότι είναι γόνος γνωστής οικογένειας εμποροβιομηχάνων της Λευκωσίας με ένα πολύ γνωστό επίθετο. Αυτή είναι η αξιοκρατία σας! Αμετροέπεια επίσης είναι να σε κατηγορούν ανά το παγκόσμιο για τα χρυσά διαβατήρια και τις αρπαχτές, για διαπλοκή και διαφθορά, να σε φτύνουν, αλλά να καμώνεσαι ότι ψιχαλίζει. Αμετροέπεια είναι να λέει περίπου με παράπονο ο τέως κυβερνητικός εκπρόσωπος ότι το γραφείο του Προέδρου εξέδωσε μόνο σαράντα ένα διαβατήρια. Και αμετροέπεια είναι να είσαι Πρόεδρος, να διορίζεις Υπουργικό, να του προεδρεύεις αυτού του Υπουργικού και το Υπουργικό σου να εγκρίνει χρυσά διαβατήρια που αιτήθηκε το γραφείο που ίδρυσε. Αμετροέπεια είναι να είσαι Πρόεδρος, να χρησιμοποιείς ιδιωτικά τζετ φίλων μεγιστάνων ή και πελατών λαμβάνοντας, όπως διεθνώς καθορίζεται, benefit in kind, δώρο σε είδος, και να γράφεις στα παλαιότερα των υποδημάτων σου την πολιτική ηθική και δεοντολογία. Αμετροέπεια είναι να αποκαλείς τους πολιτικούς σου αντιπάλους «μηδενικά». Αμετροέπεια είναι να εμπαιξείς τον λαό σου, κύριοι του Συναγερμού, που κόπτεστε για λύση, αλλά και τη διεθνή κοινότητα ότι αποδέχεσαι πλαίσιο το οποίο ξέρεις εκ προοιμίου ότι δεν υπάρχει. Αμετροέπεια, τέλος, είναι να στήνεις αφελώς θεατρικές παραστάσεις στους διαδρόμους του ΟΗΕ και να προσπαθείς με πτόκκες τάχατες να λύσεις το Κυπριακό, εισπράττοντας ψυχρολουσία με την αποκάλυψη ότι ο Πρόεδρος που σε διόρισε συζητούσε λύση δύο κρατών και μάλιστα στην παρουσία σου. Και μη μας πείτε ότι δίνουμε πίστη στον Τσαβούσογλου, διότι υπάρχουν και ανάμεσά μας, αλλά και εκτός Βουλής πάρα πολλοί αγαπητοί συνάδελφοι, είναι αμετροέπεια και όχι η τεκμηριωμένη, δικαιολογημένη και αναγκαία κριτική που σας ασκεί το ΑΚΕΛ και η ηγεσία του.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ποτέ προηγουμένως θεσμοί και εξουσίες στην Κυπριακή Δημοκρατία δεν έτυχαν της αμφισβήτησης στην έκταση της οποίας τυγχάνουν σήμερα. Από τη δεκαετία του '90 το ΑΚΕΛ με διαδοχικές συνεδριακές αποφάσεις εντόπιζε σήψη και διαφθορά σε βαθμό ιδιαίτερα ανησυχητικό. Η αμφισβήτηση και η απαξίωση θεσμών, αλλά και της συλλογικής συμμετοχής και δράσης από σημαντική μερίδα των πολιτών είναι πλέον μέρος της δημόσιας ζωής. Και είναι επικίνδυνη σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα.

Τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί σοβαρά κρούσματα παραβίασης νομοθεσιών, κανόνων δεοντολογίας και χρηστής διοίκησης αναφορικά με το ασυμβίβαστο και τη σύγκρουση συμφέροντος. Ωστόσο, όταν φαινόμενα σύγκρουσης συμφέροντος που οδηγούν σε θεσμική διαπλοκή αφορούν τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τότε η δύναμη του παραδείγματος εξαλείφεται ή χειρότερα αντιστρέφεται. Και όλα ή σχεδόν όλα περιστρέφονται γύρω από το δικηγορικό γραφείο που ίδρυσε και που φέρει το όνομά του, αλλά και γύρω από το στενό οικογενειακό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Είχαμε πρόσφατα επαναφορά κατηγοριών για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος σε τουλάχιστον τρεις περιπτώσεις. Αναφέρθηκαν πάρα πολλά από συναδέλφους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, οι κατηγορίες γύρω από την Troika Laundromat, την OCCRP, τα πολλαπλά δημοσιεύματα από τους Reuters και άλλα κατά το παγκόσμιο μέσα ενημέρωσης και ασφαλώς οι κατά συρροήν κατηγορίες για το επενδυτικό πρόγραμμα με τα χρυσά διαβατήρια και την κατά κάποιους αρπαχτή ύψους πέραν €7 δις, η οποία βεβαίως δεν αφορά μόνο το Προεδρικό, αφού επεκτείνεται σε ένα δίκτυο υπηρεσιών, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο σε επαγγελματίες, αλλά αφορά και σε ειδικές υπηρεσίες που παρέχονται έναντι θείας μίζας από τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας, ο οποίος έλαβε χρήματα για τη διαμεσολάβησή του στην πολιτογράφηση ενός απατεώνα παγκόσμιας εμβέλειας. Η ιστορία με τα χρυσά διαβατήρια, όπου η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού πολιτογράφησε, μετατρέποντας σε συμπατριώτες μας εγκληματίες, απατεώνες και δικτάτορες, αποτελεί όνειδος, το οποίο δυστυχώς δεν περιορίζεται στους κυβερνώντες, αλλά η σκιά απλώνεται συνολικά πάνω από το κράτος μας, εκθέτοντας τη Δημοκρατία διεθνώς. Πρόσφατη δε έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας καταγράφει ότι το '13 η Κύπρος σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση στα επίπεδα διαφθοράς σε ολόκληρη την ΕΕ. Και από το '13 και εντεύθεν κυβερνά ο Νίκος Αναστασιάδης.

Ανασκοπώντας, κύριε Πρόεδρε, τον τομέα δικαιοσύνης και ασφάλειας τη χρονιά που ολοκληρώνεται και μιλώντας για εξουσίες, οφείλουμε να σημειώσουμε την ανησυχία μας για όσα πρωτοφανή είδαν το φως της δημοσιότητας αναφορικά με τη δικαιοσύνη. Η εύλογη αμφισβήτηση της αντικειμενικής αμεροληψίας ως αποτέλεσμα κρουσμάτων σύγκρουσης συμφέροντος πλήγωσε τη δικαιοσύνη. Είναι σημαντικό ότι σε κάποιο βαθμό λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα, αν και αρκετά υπολείπονται και πρέπει να γίνουν, όπως υποδεικνύουν εξάλλου διεθνείς οργανισμοί. Η δικαιοσύνη είναι το τελευταίο αποκούμπι των πολιτών και ο προστάτης του κράτους δικαίου. Ως εκ τούτου, οι φορείς της πρέπει να διατηρήσουν την απονομή της δικαιοσύνης έξω από στεγανά και σκοπιμότητες. Γι' αυτό επικροτούμε κάθε ενέργεια η οποία τείνει να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στο δικαστικό μας σύστημα, το οποίο αποτελεί βασικό πυλώνα του κράτους δικαίου.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, το ΑΚΕΛ αποδίδει τεράστια σημασία στην προσπάθεια για μεταρρύθμιση στη δικαιοσύνη. Η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται στον πάτο σε σχέση με δαπάνες για τη δικαιοσύνη στην ΕΕ. Για να εκδικαστεί μια αγωγή, χρειάζονται εφτά χρόνια και, για να τελεσιδικήσει κατ' έφεση, άλλα τόσα, ενώ η ηλεκτρονική δικαιοσύνη δυστυχώς αργεί. Στο κατώφλι του 2020 στα δικαστήρια της Κύπρου δικηγόροι και πολίτες κολλούν χαρτόσημα με το σάλιο και τα Πρωτοκολλητέα χρησιμοποιούν μπακαλοδέφτερα της εποχής της βικτωριανής Αγγλίας.

Εδώ και μερικά χρόνια αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι το σύστημα απονομής δικαιοσύνης στην Κύπρο βρίσκεται υπό κατάρρευση. Αυτή είναι η εκτίμηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, των Ιρλανδών εμπειρογνομόνων, αλλά είναι και η γενικευμένη άποψη των λειτουργών της δικαιοσύνης και των πολιτών. Επομένως, η μεταρρύθμιση είναι όντως αναγκαία και αποτελεί συλλογική απαίτηση και κοινωνική αναγκαιότητα. Έχει ήδη αρχίσει η συζήτηση, όπως πολύ ορθά αναφέρθηκε. Το ΑΚΕΛ θα λειτουργήσει, όπως πάντοτε, δημιουργικά και υπεύθυνα, καταθέτοντας θέσεις, απόψεις και προτάσεις.

Συνοφασμένη, αγαπητοί συνάδελφοι, με τον τομέα της δικαιοσύνης και του κράτους δικαίου είναι η αξιολόγηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας των πολιτών. Και δεν είναι υπερβολή αν λεχθεί ότι εδώ και μερικά χρόνια οδηγούμαστε στην κορύφωση της ανασφάλειας των πολιτών και αυτό όχι αδικαιολόγητα. Τον περασμένο Μάιο από αυτό το βήμα η Βουλή των Αντιπροσώπων κατέγραψε στα πρακτικά της την ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος σε συγκεκριμένες μορφές εγκλημάτων. Μεταξύ άλλων, καταγράφηκε η έξαρση του σοβαρού εγκλήματος στα αδικήματα κατά προσώπων και περιουσίας. Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους, δε θα τους επαναλάβω, παρά μόνο ενδεικτικά να πω το εξής: Στους πρώτους οκτώ μήνες του '18 καταγράφηκαν τετρακόσια τριάντα τρία αδικήματα κατά περιουσίας, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του '19 καταγράφηκαν πεντακόσια τριάντα τέσσερα. Κατά την ίδια συγκριτικά περίοδο διπλασιάστηκαν οι απόπειρες φόνου, ενώ συνολικά για το '18 και το πρώτο εννιάμηνο του '19 καταγράφηκαν στην Κύπρο είκοσι έξι δολοφονίες.

Βέβαια, σαν να μην έφταναν όλα αυτά, σήμερα έχουμε και το μαύρο κατασκοπευτικό βαν, μια υπόθεση πολύ σοβαρή, που άπτεται ζητημάτων κρατικής ασφάλειας, δημοσίου συμφέροντος, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδιωτικότητας των πολιτών. Απαιτούμε πλήρη διαλεύκανση, διαφάνεια και τιμωρία. Απαιτούμε συνάμα διαφάνεια αναφορικά με αυταπόδεικτες ευθύνες για τα ειδηχθή εγκλήματα ένεκα πράξεων και παραλείψεων αναφορικά με τον κατά συρροήν δολοφόνο μέσα από την έρευνα για τα ελλείποντα πρόσωπα, που αργεί πάρα πολύ.

Και επειδή σήμερα είναι η Παγκόσμια Μέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εκφράζουμε την έντονη απარέσκειά μας για τον τρόπο με τον οποίο βρέθηκαν στο κελί αθώοι πολίτες και ανήλικα παιδιά στον οίστρο κάποιων να εφαρμόσουν έναν κατά γενική ομολογία αντιδημοκρατικό και προβληματικό νόμο, που πρέπει να αναθεωρηθεί.

Δυστυχώς, έχουμε δρόμο να διανύσουμε μέχρι να γίνουμε κράτος που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, μέχρι να γίνουμε κοινωνία πλουραλισμού, που δέχεται τη διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμικότητα, που αντιπαλεύει τον ρατσισμό, τον εθνικισμό, την ομοφοβία, τις διακρίσεις σε βάρος των γυναικών, τις διακρίσεις σε βάρος των ατόμων με αναπηρία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο οριακό σημείο που βρίσκεται το Κυπριακό πρέπει να μιλήσουμε με τη γλώσσα της αλήθειας. Είτε παραμένουμε προσηλωμένοι στη διεκδίκηση απελευθέρωσης και επανένωσης στα πλαίσια δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας είτε θα μας μείνει η διχοτόμηση. Διότι το διχοτομικό στάτους κβο δεν είναι στατικό· παγιώνεται και μεταβάλλεται, διεκδικώντας μάλιστα στοιχεία νομιμοποίησης.

Προτάσσεται το επιχείρημα ότι με την Τουρκία του Ερντογάν είναι αδύνατο να βρεθεί λύση, αλλά την ίδια ώρα γίνεται παραδοχή ότι η Τουρκία ενισχύει τον γεωπολιτικό της ρόλο, αποκτώντας αυξημένα ερείσματα στην ευρύτερη περιοχή. Άρα, τι προτείνουν οι δυνάμεις που προτάσσουν το ανέφικτο της λύσης; Να κάτσουμε στον καναπέ και να αναμένουμε να καταρρεύσει η Τουρκία, για να μετατραπούμε εμείς, όπως λέχθηκε, στον «γεωπολιτικό άρχοντα της περιοχής»;

Δυστυχώς, με πειραματισμούς, παλινδρομήσεις και σκοπιμότητες του κ. Αναστασιάδη χάσαμε δύομισι χρόνια μετά το ναυάγιο στο Κραν Μοντανά. Στα δύομισι αυτά χρόνια η Τουρκία σκληραίνει τη στάση της, προβαίνοντας σε παράνομες ενέργειες στις θαλάσσιες ζώνες της Δημοκρατίας, αλλά απειλώντας και με επικοινωνία των Βαρωσίων, χωρίς να καταβάλλει ανάλογο κόστος, όπως θα έπρεπε.

Στο Βερολίνο έγινε ένα βήμα. Απέχουμε ασφαλώς από την επανέναρξη ουσιαστικού διαλόγου, αλλά και από την προοπτική λύσης. Ωστόσο, απορρίπτουμε αναφανδόν τη ρητορική που θέλει την Κύπρο καταδικασμένη σε μονιμοποίηση της διχοτόμησης και διεκδικούμε με ρεαλισμό, μέσα σε ένα σύνθετο, κυνικό, εχθρικό γεωπολιτικό περιβάλλον, άρση της κατοχής, απελευθέρωση και επανένωση του τόπου και του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού θα βρίσκεται στην εξουσία για τα επόμενα τρία χρόνια. Το ΑΚΕΛ και η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα συνεχίσει να δίνει μάχες και στην κοινωνία και στη Βουλή αποτελώντας ανάχωμα σε αντιλαϊκές πολιτικές, να δίνει μάχες καταθέτοντας προτάσεις, πάντοτε τεκμηριωμένα και υπεύθυνα. Να αφουγκράζεται τα μηνύματα της κοινωνίας, των νέων, των εργαζομένων, των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και στο μέτρο των δυνάμεών μας να δίνουμε και να διεκδικούμε λύσεις, πάντα μαζί με τους πολίτες. Λύσεις που οι σκληρές πολιτικές λιτότητας και η αντιαναπτυξιακή φιλοσοφία του προϋπολογισμού του '20 δεν μπορούν να δώσουν. Λύσεις στα πραγματικά προβλήματα της κοινωνίας, που δεν μπορούν να δώσουν οι πολιτικές της αρπαχτής και της ανάπτυξης-φούσκα των διαβατηρίων και των πύργων, που εκθέτουν τη Δημοκρατία προς όφελος ημετέρων, συγγενών και φίλων.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως μέλος της επιτροπής Οικονομικών θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους, τους λειτουργούς της Βουλής και τους συνεργάτες μας, οι οποίοι εργάστηκαν άοκνα, για να είμαστε εδώ σήμερα.

Και βεβαίως, επειδή είμαστε στο κατώφλι του 2020, θέλω να ευχηθώ από καρδιάς σε όλους καλή χρονιά με υγεία, σε μια πατρίδα ελεύθερη και ειρηνική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο από τη Λεμεσό.

Έτσι είπατε να λέμε, δεν είναι;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έτσι είπαμε να λέμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τον λόγο, κύριε Δίπλαρε.

Συνεννοηθείτε με τη γραμματέα για τον χρόνο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έχουμε συνεννοηθεί, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Άκουγα πριν από λίγο τον συνάδελφο τον κ. Δαμιανού να μιλάει για τον πρόεδρο της παράταξης σε μια έκρηξη ειλικρίνειας και διερωτώμαι αν θα πρέπει το ΑΚΕΛ να μιλάει χρησιμοποιώντας αυτή τη λέξη, «έκρηξη». Γιατί εμένα, κύριε Δαμιανού, στο μυαλό μου, όταν ακούω τη λέξη «έκρηξη», ξέρετε τι μου θυμίζει; Δεκατρείς ανθρώπινες ζωές στο Μαρί που εν καιρώ ειρήνης, λόγω αδράνειάς σας, ανατινάχτηκαν μέσα σε ένα βράδυ, βυθίζοντας στο πένθος αυτόν τον τόπο. Γι' αυτό καλό θα ήταν το ΑΚΕΛ να αποφεύγει τουλάχιστον αυτή τη λέξη. Διερωτώμαι, κύριε Δαμιανού, δεν έχετε κουραστεί από το πρωί μέχρι το βράδυ σε δύο προεκλογικές εκστρατείες, προεδρικές εκστρατείες, όχι μια, δύο, τα ίδια επιχειρήματα, τα οποία δοκιμάστηκαν, απέτυχαν, δεν έπεισαν τους πολίτες; Και μάλιστα τη δεύτερη φορά ο Πρόεδρος Αναστασιάδης επανεκλέχθηκε με ένα ποσοστό 56%, 57%, αν δεν απατώμαι. Άλλοι ήταν που έπαιρναν τις προαγωγές στην αστυνομία τη μία πίσω από την άλλη και κάποιοι άλλοι κατήγγελλαν. Άλλοι ήταν που είχαν προσφύγει στο δικαστήριο, αστυνομικοί που έχασαν προαγωγές κατά εκατοντάδες. Άρα, γι' αυτό, κύριε Δαμιανού, και εδώ παίρνετε απροβίβαστο. Ανακλήσεις διαβατηρίων. Μα, εξ όσων γνωρίζω, ανάμεσα στις 26 υπάρχουν δύο ή τρεις που δόθηκαν επί δικής σας διακυβέρνησης, εν γνώσει σας ότι σε αυτούς που τις δίνετε κατηγορούνταν για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, €2 δις σας παρακαλώ! Τουλάχιστον εμείς τους έχουμε ανακαλέσει τα διαβατήρια. Επειδή το ξεχνάτε, γι' αυτό σας το θυμίζω. Σε πρόσωπα που κατηγορούνταν για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος!

Σας έχω ακούσει με πολλή υπομονή, αγαπητοί συνάδελφοι της Αριστεράς, δεν έχω διακόψει κανέναν, άλλωστε αυτός είναι ο σκοπός σας, να διακόπτετε τους συνομιλητές σας. Θα με ακούσετε και εσείς με πολλή υπομονή.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Το 2019 είναι το πέμπτο στη σειρά έτος θετικής ανάπτυξης της οικονομίας μας. Ιδιαίτερα θετική εξέλιξη αποτελεί η δραστική μείωση της ανεργίας, που έχει περιοριστεί περίπου στο 7% του εργατικού δυναμικού κατά το 2019 και προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω στο 6% το 2020. Δεν ευημερούν μόνο οι αριθμοί, κύριοι της Αριστεράς, αλλά βελτιώνεται και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών και αυτό αποδεικνύεται και μέσα από τη μείωση του ποσοστού φτώχειας στην Κύπρο, το οποίο μειώθηκε στο 23% σήμερα από 29% το 2013.

Το ότι η οικονομία έχει σταθεροποιηθεί και η εμπιστοσύνη έχει αποκατασταθεί είναι γεγονός το οποίο μόνο κάποιοι εξ αριστερών δε βλέπουν. Όχι όλοι, κάποιοι το αντιλαμβάνονται, απλά δεν μπορούν να το πουν δημόσια. Λυπάμαι, αλλά δεν μπορούμε να τους βοηθήσουμε να το αντιληφθούν, δεν μπορούν να αποδεχθούν την αλήθεια και τους κατανοούμε πλήρως.

Τρεις οίκοι αξιολόγησης κατατάσσουν ήδη την Κύπρο σε επενδυτική βαθμίδα και αυτό αποτελεί απόδειξη ακριβώς της επαναφοράς της εμπιστοσύνης στην οικονομία μας. Η Κυπριακή Δημοκρατία από το 2013 πέτυχε αναβάθμιση της πιστοληπτικής της αξιολόγησης μέχρι και εννέα βαθμίδες. Κάποιοι, θυμάστε... Είχαν κατατάξει την οικονομία μας στην κατηγορία «σκουπίδια». Όσο και αυτό να σας ενοχλεί. Θυμάστε, έτσι;

Έχουμε ξοφλήσει το ρωσικό δάνειο το 2019 -που και πάλι αυτό εσείς μας το φορτώσατε- και το πρώτο τρίμηνο του 2020 η Κύπρος θα ξοφλήσει και το δάνειο από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Και αυτό το προσπερνάτε. Μας κατηγορούσατε πως θέλουμε να ξεπουλήσουμε τους ημικρατικούς οργανισμούς. Το ότι ακόμη και αυτοί οι οργανισμοί σήμερα παρουσιάζουν πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, όπως η κυβέρνηση, το κάνετε γαργάρα. Δεν υπάρχει!

«Το όπλο των πολιτικών είναι η λήθη των λαών». Φαντάζομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς, γνωρίζετε ποιος το έχει πει έτσι; Ο Σοβιετικός σας ηγέτης, ο δικτάτορας, ο Ιωσήφ Στάλιν. Σας βολεύει να ξεχάσει ο κυπριακός λαός την πενταετή διακυβέρνησή σας. Αυτός είναι ο στόχος σας, η λήθη του λαού. Δυστυχώς όμως για σας, ο λαός σας έχει ζήσει στο πετσί του. Σας βιώσαμε πέντε ολόκληρα χρόνια.

Τα λέω αυτά, κύριοι συνάδελφοι, για να τονίσω πως, εάν επικρατήσουν ξανά στον τόπο μας είτε ακραίες εθνικιστικές προσεγγίσεις είτε λαϊκισμός στη διαχείριση της οικονομίας ή των εσωτερικών ζητημάτων, θα ξαναζήσουμε νέες εθνικές τραγωδίες ή θα ξαναβρεθούμε στην κατάσταση που βρεθήκαμε το 2013, μπροστά στην οικονομική χρεοκοπία.

Να θυμίσω πως εμείς προχωρήσαμε στη δεκατετράμηνη θητεία, όταν πάλι μας έλεγαν κάποιοι πως «δε γίνεται, δεν μπορούμε». Το είπαμε και το κάναμε πράξη. Προσλήφθηκαν επίσης πέραν των 3 000 ΣΥΟΠ με διαφανείς διαδικασίες και αξιοκρατία, το ίδιο και στο αστυνομικό σώμα, αφήνοντας πίσω μας κακές πρακτικές του παρελθόντος. Και δεν ήταν όλες αυτές οι χιλιάδες των προσλήψεων, κύριε Κυπριανού, μπλε, όπως είπατε χθες στην ομιλία σας.

Προχωρήσαμε στη μεταρρύθμιση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, επαναφέροντας τη χαμένη αξιοπρέπεια στα πρόσωπα των συμπολιτών μας, όταν οι κύριοι της Αριστεράς έστελναν κατά χιλιάδες σε ουρές τους πολίτες στα κοινωνικά παντοπωλεία, αναζητώντας λίγο γάλα και ένα ψωμί.

Να θυμηθούμε και λίγο πού έφθασε η ανεργία, όταν μας παραδίδατε την εξουσία; Σχεδόν στο 16%! Πόσες χιλιάδες νέους στείλατε στο εξωτερικό, αναζητώντας εργασία; Θυμάστε, έτσι;

Γι' αυτό, φίλοι συνάδελφοι της Αριστεράς, με όλο τον σεβασμό, «Τοις φρονίμοις ολίγα».

Επί δικής μας διακυβέρνησης γίνεται η προσπάθεια να ρυθμιστεί ο κατώτατος μισθός και θα το καταφέρουμε. Άλλοι ήταν που κουτσούρευαν ακόμη και την ΑΤΑ. Φαντάζομαι και αυτό το θυμάστε.

Μεταρρύθμιση του Γενικού Συστήματος Υγείας: Κορυφαία μεταρρύθμιση. Δεν τη χαρίζουμε στην Αριστερά, γιατί είναι μια φιλελεύθερη μεταρρύθμιση. Γιατί ο καθένας έχει την επιλογή του γιατρού της προτίμησής του. Δώσαμε σε όλους τους πολίτες, πέραν του δικαιώματος δωρεάν πρόσβασης στα δημόσια νοσηλευτήρια, να έχουν την επιλογή του καλύτερου γιατρού, είτε αυτός είναι στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Αυτή δεν είναι μια Αριστερή πολιτική, είναι μια φιλελεύθερη κοινωνικά πολιτική.

Μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης: Δικαιοσύνη που καθυστερεί, συμφωνούμε, δεν είναι δικαιοσύνη. Ο λόγος είναι απλός. Διότι είναι τόση μεγάλη η καθυστέρηση στην εκδίκαση των υποθέσεων που προτιμούν οι διάδικοι, έστω και στη ζημιά τους, να κάνουν εξώδικες διευθετήσεις 5 με 10 χρόνων. Άρα, επείγει η μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης και θέλουμε να πιστεύουμε ότι τουλάχιστον αυτή τη μεταρρύθμιση θα τη στηρίξετε.

Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης: Το κοινωνικό όφελος είναι να γίνει η μεταρρύθμιση αυτή, είναι ένα πρώτο βήμα, αλλά είναι ένα σημαντικό βήμα. Θέλουμε την τοπική αυτοδιοίκηση σε δεύτερο στάδιο να έχει και την ευθύνη της κοινωνικής πολιτικής. Εμείς θα στηρίξουμε αυτή τη μεταρρύθμιση, αλλά δε θα μείνουμε εκεί.

Για τις αυξήσεις στον κρατικό προϋπολογισμό που αφορούν την κοινωνική πολιτική μίλησε και έδωσε ψήφο εμπιστοσύνης ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, απαριθμώντας μία προς μία όλες αυτές τις αυξήσεις, τις παραχωρήσεις για τον κοινωνικό ιστό, γι' αυτό και δε θα αναφερθώ σε αυτές τις επιτυχίες.

Φίλε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτάσσουμε την αναγκαιότητα αυτή η πολιτεία να δώσει τα εχέγγυα στους νέους ανθρώπους, σε αυτά τα δύνατα μυαλά του τόπου, να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση. Να διαπρέψουν. Αυτό είναι το μεγάλο όραμα για τους νέους ανθρώπους μας και από έναν νέο άνθρωπο. Αυτό που μένει για τις επόμενες γενιές δεν είναι μια πρόσκαιρη και σωστή διαχείριση της καθημερινότητας. Αυτό που έχει αξία σε έναν τόπο είναι πως μέσα από ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις βελτιώνεις την ποιότητα ζωής και τις προοπτικές των νέων γενιών.

Μόνο ένα αποκούμπι υπάρχει στον κυπριακό λαό, για να στηριχθεί, και δεν είναι άλλο από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, που καταφέρνει να πετυχαίνει συγκλίσεις και εδώ στη Βουλή για το καλό του τόπου. Με τα λάθη και τις παραλείψεις μας, που όμως δεν έβλαψαν τον τόπο, δεν τον οδήγησαν στην καταστροφή και την οικονομική εξαθλίωση, όπως στο πρόσφατο παρελθόν, θυμάστε τότε, της δίκαιης λύσης, της δίκαιης τάχα κοινωνίας. Κάποιοι ήταν το σύνθημα. Όποτε αυτός ο τόπος σκουντούφλησε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν εκεί, για να βάλει πλάτες, πάντα με πολιτικό κόστος, για να ανορθώσει την κυπριακή οικονομία, αλλά και να ξαναφέρει παράθυρο ελπίδας για την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στη γη των πατέρων του και με τη σωφροσύνη στη διαχείριση του Κυπριακού.

Στο Κυπριακό στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις τις προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη να σπάσει το αδιέξοδο που προκαλεί η Τουρκία και να επαναρχίσουν οι συνομιλίες. Γνωρίζουμε τις δυσκολίες, αλλά δε θα πάσουμε να αγωνιζόμαστε για την πολυπόθητη λύση στο κυπριακό μας πρόβλημα. Μαθήματα πατριωτισμού αυτή η παράταξη που υπηρετώ δε δέχεται από κανέναν. Πόσο μάλλον από εσάς.

Είμαστε πραγματιστές και φανατικοί υπέρμαχοι της σχολής του πατριωτικού ρεαλισμού, όπως επισήμανε και χθες στην ομιλία του ο πρόεδρος της παράταξής μας.

Μας είπε χθες βράδυ ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ πως το γεγονός ότι οι όροι αναφοράς δεν έγινε εφικτό να συμφωνηθούν είναι ανησυχητικό. Δε μας είπατε όμως, κύριε Κυπριανού, και ποιος ευθύνεται για τη μη συνομολόγηση των όρων αναφοράς. Πάλι ο πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης; Ούτε και μας είπατε πως το γεγονός για την τυχόν επανέναρξη των συνομιλιών μετά τις «εκλογές» στην τουρκοκυπριακή κοινότητα ότι είναι επίσης ευθύνη της Τουρκίας, εκτός και αν πιστεύετε ότι και γι' αυτό ευθύνεται πάλι ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και, επειδή ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ υπόσχεται σήμερα ότι την κρίσιμη ώρα για το Κυπριακό το ΑΚΕΛ θα αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, ελπίζουμε ότι αυτή η υπόσχεση δε θα είναι όπως ήταν η απόφαση τότε του 2004, όταν, προκειμένου να τσιμεντώσετε το «ναι», είπατε «όχι». Θυμάστε εκείνο το βράδυ της Μεγάλης Παρασκευής, αν δεν απατώμαι.

Ούτε όπως ήταν η «υπεύθυνη» στάση του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ για το Κραν Μοντανά, όπου, ενώ εκθειάζε τις πρωτοβουλίες του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας να καταθέσει, γραπτώς σας παρακαλώ, τις προτάσεις του επί του πλαισίου του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, στη συνέχεια, υιοθετώντας άλλο καθ' υπαγόρευση αφήγημα, τον κατηγορούσε ως υπαίτιο της κατάρρευσης των συνομιλιών. Ακόμα και πριν από λίγο το έχουμε ακούσει αυτό.

Ένα άλλο ερώτημα που τίθεται στο ΑΚΕΛ είναι, αφού στην ουσία ενοχοποιεί την ελληνοκυπριακή πλευρά για τη μη λύση του Κυπριακού, γιατί το ίδιο το ΑΚΕΛ δεν αξιοποίησε την περίοδο της διακυβέρνησής του με συνομιλητή τον σύντροφό του τότε, τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, για να λύσει το Κυπριακό; Και αφήστε, κύριε Δαμιανού, τις πτόκες στους διαδρόμους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Τουλάχιστον, για πρώτη φορά εμείς συνομιλούμε με την Τουρκία. Τουλάχιστον, για πρώτη φορά Πρόεδρος Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν παρακάθεται σε διαπραγματεύσεις, έχει απέναντί του την ίδια την Τουρκία. Ποτέ στο παρελθόν δεν το είχαμε αυτό.

Επιπρόσθετα, θέλουμε να ρωτήσουμε το ΑΚΕΛ κατά πόσο η προτεραιότητα που έχει θέσει για απομάκρυνση του Προέδρου Αναστασιάδη από την εξουσία το παρεμποδίζει να βλέπει τις συνεχείς απειλές και παραβιάσεις των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας από την ίδια την Τουρκία, τις προθέσεις της Αγκυρας να αλλάξει το καθεστώς της περικλειστής πόλης της Αμμοχώστου μας και ακόμα την προσπάθεια αλλαγής της βάσης λύσης από την ψευδοκυβέρνηση με την ενθάρρυνση της Αγκυρας, καλώντας την ίδια ώρα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να πείσει για τις καλές του προθέσεις σε ό,τι αφορά την εξεύρεση μόνιμης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης του Κυπριακού.

Πότε επιτέλους αλήθεια, το ΑΚΕΛ θα κατανοήσει πως με την απόδοση ευθυνών στην ελληνοκυπριακή πλευρά το μόνο που επιτυγχάνει είναι την αποενοχοποίηση της Τουρκίας με τις επεκτατικές βλέψεις;

Έχουμε υποχρέωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αποτρέψουμε την οριστική διχοτόμηση στον τόπο μέσα από τη σωφροσύνη, μέσα από τη σύνεση και τον πατριωτικό ρεαλισμό, όπως έχουμε διδαχθεί από τον πατριάρχη της παράταξής μας αείμνηστο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκο Κληρίδη. Σε αυτόν τον δρόμο βαδίζουμε και αυτόν θα ακολουθήσουμε.

Σας ευχαριστώ. Καλές γιορτές και καλά Χριστούγεννα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Άγγελος Βότσης, έχει τον λόγο.

Κύριε Βότση, το βήμα είναι δικό σας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οργανωθήκατε με τον χρόνο εκεί, συμφωνήσατε;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα προσπαθήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω ότι το ΑΚΕΛ έχει εξοικονομήσει 19 λεπτά και ο Δημοκρατικός Συναγερμός 50 λεπτά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το ΔΗΚΟ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μηδέν.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι και μηδέν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να επικαλεστούμε... Θα δώσω και δύο λεπτά της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου από εμένα, λόγω του συντάγματος που επικαλείται ο κ. Κουλιάς!

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Βότσης, αν του επιτρέψουμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω αντίστροφα την ομιλία μου φέτος. Θα ξεκινήσω από το Κυπριακό, εφόσον και η έκθεση για την οικονομία της επιτροπής με καλύπτει σχεδόν απόλυτα, γιατί θέλω να απευθυνθώ στον κυπριακό λαό, ο οποίος μας παρακολουθεί με αγωνία, με αγανάκτηση, γιατί μετά από 45 χρόνια κατοχής του τόπου μας δεν

καταφέραμε να μονιάσουμε. Δεν καταφέραμε να ξεριζώσουμε από την πατρίδα μας τον Τούρκο κατακτητή. Γιατί για 45 χρόνια βιώθη ότι κάπου συνηθίσαμε την κατοχή. Συνηθίσαμε ο τόπος μας να είναι υπό κατοχή και κάπου να βολευόμαστε. Επειδή εγώ είμαι από αυτούς που δε βολεύονται με την κατοχή, θέλω ακριβώς να μιλήσω στον κυπριακό λαό σήμερα, εκμεταλλευόμενος αυτή τη στιγμή την πολύ σημαντική για το κοινοβούλιο, για να πω στον κόσμο που μας βλέπει ότι πρέπει να μη συγχύζεται από τις πολιτικές του ηγεσίες, πρέπει να μείνει σταθερός στον μόνο τρόπο που θα καταφέρει, με τον μόνο τρόπο που θα καταφέρουμε να κάμουμε το σύνθημα -με το οποίο εγώ τουλάχιστον μεγάλωσα- «τα σύνορά μας είναι στην Κερύνεια» πραγματικότητα.

Και εγώ λέω ότι ουδέν κακόν αμιγές καλού. Αυτή η συζήτηση περί δύο κρατών συνομοσπονδίας είχε ένα καλό. Μας έκανε όλους ή τουλάχιστον τα τρία, τέσσερα μεγάλα κόμματα να βγούμε ανοιχτά και να πούμε ότι κανένας μας δε θα αποδεχτεί τη διχοτόμηση, κανένας μας δε θα αποδεχτεί τη συνομοσπονδία, κανένας μας δε θα αποδεχτεί τα δύο κράτη. Τούτων λεχθέντων, προσπαθώ να σκεφτώ και να σκεφτεί μαζί μας και ο κυπριακός λαός που μας βλέπει σήμερα με ποιον τρόπο άραγε μπορούμε να κάμουμε τα σύνορά μας στην Κερύνεια. Εγώ ο μόνος τρόπος που βλέπω -και το λέω καθαρά στον κυπριακό λαό που μας βλέπει σήμερα- είναι μέσω της λύσης της διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας, με τέτοιο περιεχόμενο που να μπορεί να μας στείλει την Ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία και να έχουμε τον έλεγχο της Κερύνειας. Και είναι ο μόνος τρόπος. Σε όσους αντιπάσσουν στη διζωνική... Η δικαιοδική ομοσπονδία, που, παρένθεση βεβαίως, έχει τα προβλήματά της και βεβαίως πρέπει στις διαπραγματεύσεις, αν κάποτε ξεκινήσουν, να καταφέρουμε να την κάνουμε όσο το δυνατόν πιο λειτουργική και βεβαίως η ομοσπονδία δεν είναι από μόνη της που θα κριθεί, θα κριθεί σαν ευρύτερο πακέτο. Ένα πακέτο που λέει διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία με τα τρία singles, όπως λέγονται, να εφαρμόζονται, η μία ιθαγένεια, η μία διεθνής προσωπικότητα και η μία κυριαρχία και ταυτόχρονα να εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες της Κύπρου. Χωρίς εγγυήσεις, χωρίς επεμβατικά δικαιώματα, χωρίς στρατεύματα ξένα, κατοχής. Αυτά είναι που πρέπει να παλέψουμε, για να μπορέσουμε, ναι, με μια διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία να έχουμε πραγματικά τα σύνορα της μετεξελισσόμενης Κυπριακής Δημοκρατίας στην Κερύνεια. Και να μην είναι η Κερύνεια, όπως είναι σήμερα, ξέφραγο αμπέλι του κάθε παράνομου μετανάστη που τον στέλνουν απ' εδώ οι κατοχικές δυνάμεις, για να μας δημιουργήσουν ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα.

Ναι, με αυτόν τον τρόπο και πρέπει ο κόσμος να καταλάβει ότι, αν στοχοπροσηλωθούμε όλοι και αν βάλουμε όλοι τις δυνάμεις στο ίδιο χαράκωμα και στο ίδιο στρατόπεδο, ίσως να έχουμε ελπίδα. Ακούγοντας ο κόσμος τη μια πλευρά έναντι της άλλης να αντιπάσσει είτε στη μια μορφή είτε στην άλλη μορφή λύσης, το μόνο που καταφέρνουμε είναι να συγχύσουμε τον κόσμο και, όταν αύριο κληθεί -εάν και εφόσον κληθεί- να ψηφίσει μια λύση, θα ξαναπει όχι και τότε θα είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να μας συμβεί.

Έχω πει ότι ο στόχος είναι να ενημερώσουμε τον κόσμο, για να είναι έτοιμος, εάν και εφόσον, έχω πει προηγουμένως, μπορούμε σε διάλογο. Με ποιον; Με την Τουρκία, η οποία παραβιάζει συνεχώς όχι μόνο την ΑΟΖ μας, αλλά για σαράντα πέντε χρόνια καταπατά τον τόπο μας. Και πρέπει λοιπόν να καταφέρουμε με αυτούς, όσο δύσκολο και να είναι, να συνεργαστούμε και να βρούμε μια λύση. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να καταγγέλλουμε συνεχώς την Τουρκία για τις παραβιάσεις της, αυτό δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να βρούμε τρόπους η Τουρκία επιτέλους για όλα αυτά που κάνει, είτε και από την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε και από τη διεθνή κοινότητα, όσο δύσκολο και να είναι, να βρει μπροστά της τοίχους. Και στην ενταξιακή της πορεία, αλλά ευρύτερα στις στοχεύσεις που έχει να κάνει στον διεθνή χώρο. Αυτά λοιπόν για την ομοσπονδία και το Κυπριακό και ελπίζω την επόμενη χρονιά που θα κάνουμε τη συζήτηση του προϋπολογισμού να μπορούμε να πούμε ότι είμαστε κοντά, μετά από 45 χρόνια, στη λύση του Κυπριακού, γιατί το άλλο σενάριο, να μείνουμε όπως είμαστε, όχι μόνο δε μας αφήνει να μείνουμε ήσυχοι, συνεχίζει να έχει την Κύπρο υπό κατοχή. Το άλλο σενάριο, το να μείνουμε όπως είμαστε, συνεχίζει να έχει τους πρόσφυγες πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα και να έχουν περάσει ήδη δύο και τρεις γενιές και δεν ξέρω αύριο ή σε δέκα χρόνια ποιος θα θέλει να επιστρέψει στην πατρίδα του. Άρα, το να μείνουμε όπως είμαστε είναι μία μορφή δυστυχώς διχοτόμησης, χωρίς την έγκρισή μας μεν, αλλά χωρίς να μπορούμε να ελέγχουμε το κατεχόμενο τμήμα της πατρίδας μας.

Στον προϋπολογισμό να πω τα γνωστά ότι -τα έχουμε πει προηγουμένως- συνεχίζεται ευτυχώς η ανάπτυξη, παρά την κρίση η οποία βεβαίως οφειλόταν στο ότι δεν λαμβάνονταν έγκαιρες αποφάσεις από την τότε κυβέρνηση, στις κακές πρακτικές των τραπεζών και του συστήματος του τραπεζικού και στο αναποτελεσματικό εποπτικό σύστημα. Οι τρεις αιτίες που έφεραν τον κόσμο εδώ που τον έφεραν. Εμείς τι κάναμε ως Δημοκρατικό Κόμμα; Προσπαθήσαμε να κλείσουμε βρύτσες και, ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς, αντί να κάνουμε και εμείς την απλή κριτική και να φωνάζουμε, βοηθήσαμε τον τόπο να πάει μπροστά και τώρα, ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς -έχουν αναφερθεί από τον Πανίκο και από τον Μαρίνο προηγουμένως και από τους άλλους συναδέλφους- και τα μέτρα τα οποία υιοθέτησε η κυβέρνηση μετά από τις δικές μας εισηγήσεις, για να βελτιώσει το κοινωνικό κομμάτι. Γιατί, ναι, εγώ είμαι από αυτούς που λένε ότι ευημερούν οι αριθμοί, είναι πραγματικότητα. Και η οικονομία πάει πολύ καλύτερα. Είναι πραγματικότητα. Την ίδια ώρα θέλουμε αυτή την πραγματικότητα να τη ζήσει και ο πολίτης στο πετσί του. Δεν τη ζει ακόμα στο πετσί του. Γι' αυτό πρέπει να ενισχύσουμε τις κοινωνικές μας πολιτικές, για να μπορέσει και ο απλός πολίτης να νιώσει ότι αυτό το κράτος, τώρα που βγαίνει από την κρίση, κάνει ό,τι χρειάζεται και για τον πολίτη.

Είπε ο Υπουργός Οικονομικών τους τρεις πυλώνες. Συνετή δημοσιονομική πολιτική, σωστό, υγιές τραπεζικό τομέας, σωστό, δομικές μεταρρυθμίσεις. Ας πάμε να δούμε τα δημοσιονομικά. Έχω πει προηγουμένως ότι εμείς παίρνουμε τις αποφάσεις και ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς και αυτό μας δίνει τη

δυνατότητα και την ικανότητα να εμβολιάζουμε τους προϋπολογισμούς και το έχουμε κάνει, γι' αυτό τους ψηφίζουμε.

Να υπενθυμίσω ένα από τα μέτρα που έχουμε λάβει, στο οποίο δίνω τεράστια σημασία, γιατί είναι σε αυτά τα μέτρα που λέμε ότι πρέπει, μέσα από αυτά τα μέτρα, τις συνέπειες της κρίσης να τις αντιμετωπίσουμε. Είναι το Ταμείο Αλληλεγγύης. Κάναμε μάχη στο Ταμείο Αλληλεγγύης, για να γίνουν τα πρώτα €25 εκατομ., €30 εκατομ. και για να γίνουν τα €20 εκατομ. που μπήκαν φέτος €40 εκατομ. Με δική μας εισήγηση -που προς τιμήν της κυβέρνησης και του Υπουργού Οικονομικών- έγιναν αποδεκτά. Είναι ένα ταμείο που ελπίζουμε σε κάποιο βάθος χρόνου, όχι αύριο, αλλά σύντομα ελπίζω, να έχει τέτοια κονδύλια με τα οποία να μπορέσει να αρχίσει να δίδει τα πρώτα χρήματα υπό τη μορφή αλληλεγγύης σε αυτούς που τα χρήματά τους έσωσαν την κυπριακή οικονομία.

Έχω πει ότι θέλουμε να πάμε στη βάση του κόσμου, να νιώσουμε τα προβλήματα και λέω ότι σε μια άλλη συνέπεια της κρίσης, που ήταν η ανεργία, ναι, είναι πολύ καλύτεροι οι αριθμοί. Όμως σημειώστε την υποαπασχόληση, σημειώστε τους χαμηλούς μισθούς, που πρέπει να βρεθεί τρόπος, όπως ξεκίνησε ο δημόσιος τομέας σιγά σιγά να επαναβρίσκει τους αρχικούς μισθούς, και ο ιδιωτικός τομέας να αρχίσει να βρίσκει και αυτός τα πόδια του σε επίπεδο μισθών, γιατί γνωρίζετε όλοι τι γίνεται με τους μισθούς και θα έρθω εδώ στο αγαπημένο θέμα των ωραρίων των γενικών καταστημάτων. Ένα παιχνίδι της κυβέρνησης με τους τρεις, τέσσερις μεγαλο-μεγαλο-επιχειρηματίες, το οποίο συνεχίζει ακόμη και θα το συνεχίζουν, φαντάζομαι, μέχρι να τελειώσει η θητεία τους. Εμείς ως επιτροπή Εργασίας της Βουλής κάναμε μία προσπάθεια να δώσουμε πίσω το περιβόητο διάταγμα στην υπουργό, η οποία έλεγε ότι «μου πήραν το διάταγμα και δεν μπορώ να λύσω το πρόβλημα». Πήραμε και γνωμάτευση πριν λίγες μέρες από τη Νομική Υπηρεσία ότι μπορούμε να το κάνουμε, θα της το δώσουμε πίσω το διάταγμα, για να τους δούμε αυτή τη χρονιά πώς θα επιλύσουν το πρόβλημα, το οποίο έχει καταστρέψει -τα είπε ο Παύλος προηγουμένως ο Μυλωνάς- τη δομή της κυπριακής οικογένειας. Αυτή η Κυριακή δεν είναι τόσο αθώα όσο κάποιοι μπορεί να τη λένε. Και δεν έχει μόνο οικονομικά στοιχεία πίσω της, έχει τεράστια κοινωνικά στοιχεία τα οποία καταρρακώνονται, γιατί πρέπει να στείλουμε τον κόσμο με φθηνά εργατικά χέρια σε τρεις, τέσσερις, πέντε -ούτε πέντε δεν είναι- φίλους μας μεγαλοεπιχειρηματίες.

Ιδιωτικοποιήσεις. Τα είπαμε, τα ξαναλέμε. Δεν πρόκειται να αποδεχτούμε ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών οι οποίοι από μόνοι τους και μπορούν να επιβιώσουν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον και δε χρειάζονται ούτε είναι υπό τη μορφή του μονοπωλίου, όπως είναι η Cyta. Άρα, ξεχάστε τη Cyta! Την είπε ο υπουργός στην ομιλία του, το διάβασα. Είναι όνειρο απατηλό πλέον, όμως ταυτόχρονα λέμε και στους εργαζόμενους και στην ηγεσία της Cyta και των άλλων ημικρατικών οργανισμών ότι θα πρέπει να πάρουν όσα μέτρα χρειάζονται, για να μπορέσουν να προχωρήσουν σωστά με εκσυγχρονιστικούς τρόπους και να καταφέρουν να σταθούν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Φέτος δε μιλήσαμε πολλοί -μας άκουσα όλους με προσοχή- για την τιμωρία των ενόχων. Άρχισε να κουράζεται -το είπες, στρατηγέ μου, αλλά δεν το είπαμε όλοι με την ίδια έμφαση που το είπαμε πέρσι και πρόπερσι- άρχισε να κουράζεται και ο βουλευτής και ο κόσμος. Γιατί; Γιατί έγινε πλέον κοροϊδία και το θέμα των ειδικών επιτροπών και το θέμα του να αναλάβει κάποιος τις ευθύνες. Και το έχω πει πολλές φορές: Οι ευθύνες οι πολιτικές αναλαμβάνονται. Ουδμία έχει αναληφθεί. Οι άλλες ευθύνες πρέπει να κριθούν από τα δικαστήρια. Δυστυχώς, έχουν περάσει έξι χρόνια τώρα από την κρίση και κανένα δεν έχουμε δει να τιμωρείται γι' αυτό το έγκλημα το οποίο έχει γίνει και δεν ξέρω σε πόσα χρόνια θα μιλάτε όσοι θα είστε εδώ για τα ίδια αυτά θέματα.

Τραπεζικός τομέας. Μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Το μεγάλο πρόβλημα. Μας το λένε όλοι οι οίκοι. Εδώ είναι που πρέπει να δούμε ότι μειώνονται μεν, αλλά δεν εξαφανίζονται δε. Και πρέπει οι τράπεζες να γίνουν πιο ευέλικτες. Και, ναι, αναφέρομαι στο «Εστία», που το είπαν κάποιοι φίλοι προηγουμένως. Το «Εστία», που φαίνεται να πλησιάζει τις 2 000 και πιστεύω θα τις ξεπεράσει, είναι μια διέξοδος για πολύ κόσμο. Και μπορεί να γίνεται η κριτική, που κάνουν όλοι κριτική, να μη συγχύζουμε τον κόσμο που μπορεί να μπει στο «Εστία» και να τον απωθούμε να μπει με όσα λέμε μεταξύ μας. Είναι μία πολύ δυνατή διέξοδος, για να προστατευτεί η πρώτη κατοικία. Και θεωρώ και το ξανακάνω και από αυτό εδώ το βήμα, ενθαρρύνω τον κόσμο που μπορεί να ενταχθεί στο «Εστία» να το κάνει.

Λοιπόν, η Βουλή ψήφισε μια νομοθεσία, πρόταση νόμου δικιά μας και άλλων, για τις εκποιήσεις. Έχει γίνει Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο. Εδώ είναι που περιμένω από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας... Αναφέρθηκε προηγουμένως, μας είπε ότι Οκτώβρη, Νιόβρη θα είναι έτοιμος, έχει δεσμευτεί ενώπιον της επιτροπής ότι θα φέρει την πρότασή του σε συνεργασία, μιλώντας και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ελπίζω, εντός του χρόνου. Έχουν μείνει κάποιες μέρες, για να δούμε με ποιο τρόπο θα δώσουμε ακόμη κάποια εργαλεία στον κόσμο, για να μην είναι έρμαιο των τραπεζών, όπως δυστυχώς εξελίχθηκε μετά τις αποφάσεις κάποιων δικαστών όπως κρίνουν τη νομοθεσία που είχαμε ψηφίσει.

Καταχρηστικές ρήτρες. Τις περιμένουμε να ξεκινήσουν. Η πρώτη υπόθεση για τράπεζα. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στην επιτροπή Οικονομικών απολογήθηκε για την καθυστέρηση και δεσμεύτηκε ότι ξεκινά εντός των ημερών, είχε πει. Έχουν περάσει κάποιες μέρες. Θα το ελέγξουμε αν ξεκίνησε η πρώτη υπόθεση που θα πάει δικαστήριο, για να κριθεί η καταχρηστική ρήτρα εις βάρος τραπεζών, όπως έχει αποφασιστεί με απόφαση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή.

Και πάω στις μεταρρυθμίσεις. Σας άκουσα όλους να μιλάτε για το ΓΕΣΥ. Λοιπόν, για το ΓΕΣΥ υπάρχουν δύο προσεγγίσεις: των κακοθελητών -και υπάρχουν δυστυχώς φοβάμαι και εντός της αιθούσης- αυτών που δε χώνεψαν ακόμα ότι έγινε το ΓΕΣΥ, που δε χώνεψαν ότι κάποια συμφέροντα έχουν μείνει έξω, γιατί το ΓΕΣΥ προχωρά, και των καλοθελητών, που είναι η συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων που έχουν μιλήσει. Για τους καλοθελητές το ΓΕΣΥ πρέπει και μπορούμε να το βελτιώσουμε. Υπάρχουν αδυναμίες, ιδιαίτερα όσον αφορά την αυτονόμηση τώρα των δημοσίων νοσοκομείων, τα οποία δεν πρέπει να μείνουν στο έρμαιο του οποιουδήποτε, όμως το ΓΕΣΥ έχει ξεκινήσει με πολύ λιγότερα προβλήματα από ό,τι και ο πιο απαισιόδοξος υπολόγιζε. Και πρέπει να το στηρίξουμε ιδιαίτερα στη δεύτερη φάση, που είναι και η ουσιαστική φάση, που μπαίνουν μέσα όσοι θα έχουν τη δευτεροβάθμια περίθαλψη. Όσον αφορά τους κακόπιστους, να πω ότι δε θα τους περάσει να τουμπάρουν το ΓΕΣΥ. Και θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια σχόλια που είχαν γίνει, για να αλλάξουμε τώρα τους γενικούς ιατρούς και να αλλάξουμε συμφωνίες. Αυτά είναι αυτά που θα δημιουργήσουν τα σοβαρά προβλήματα στο ΓΕΣΥ. Όταν αλλάξεις τον πυρήνα του ΓΕΣΥ, θα δημιουργήσεις τα προβλήματα.

Τα του τομέα εμπορίου, βιομηχανίας κ.λπ. τα καταθέτω, δεν προλαβαίνω να τα συζητήσω.

Όπως και κάθε χρόνο, τελειώνω δηλώνοντας για άλλη μια φορά ότι προσωπικά θα είμαι πάντοτε παρών στον αγώνα που διεξάγει ο λαός μας για απελευθέρωση και επιστροφή στη δική μας τη γη, στα σπίτια μας, στις εκκλησίες μας, στους τάφους των γονιών και των προγόνων μας.

Καλές γιορτές και καλή λευτεριά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές, καλή λευτεριά!

Να έρθει ο κ. Στεφάνου.

Κύριε Στεφάνου, έχετε τον λόγο.

Να οργανωθούμε, να συγχρονιστούμε εδώ, ξέρετε. Και μετά μένει ο τελευταίος ομιλητής, ο κ. Κουλλά.

Κύριε Κουλλά, να μας πείτε και εσείς τον χρόνο, όταν εννά έρτει η ώρα.

Έχετε τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Καλησπέρα σε όλες και όλους!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρακαλώ, την προσοχή σας, ξέρω ότι είσαστε και είμαστε όλοι κουρασμένοι. Τελειώνουμε.

Θα ήθελα να ξεκινήσω με μια τοποθέτηση. Εάν για μένα το δικαστήριο αποφαινόταν ότι οι δηλώσεις μου είναι ψευδείς, αναληθείς, εντελώς ατεκμηρίωτες και εσφαλμένες, θα ήμουν πολύ πιο προσεκτικός και ταπεινός στην κριτική που κάνω σε άλλους. Και αυτό πάει στον κ. Δίπλαρο.

Δεν πείσαμε κανέναν για ό,τι λέμε στο Κυπριακό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Δίπλαρος θα ήθελε να κάμει μια παρέμβαση. Του επιτρέπετε τώρα ή στο τέλος; Όπως νομίζετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όποτε θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δίπλαρε;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Στεφάνου συνεχίζει να ψεύδεται.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Γνωρίζει πολύ καλά ποια είναι η αλήθεια, γνωρίζει πολύ καλά πώς έγινε η όλη διαδικασία και, κάθε άλλο, δεν υπήρξε αυτό το οποίο λέει. Συνεχίζουν με την προπαγάνδα να πιστεύουν ότι ο κυπριακός λαός θα τους ακούσει. Τους αφήνουμε στον κατήφορο που έχουν ξεκινήσει!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, εκτός του χρόνου μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...να πω ότι ο κ. Δίπλωρος είχε κατηγορήσει την οικογένεια Χριστόφια για αθέμιτο πλουτισμό. Και η οικογένεια Χριστόφια είχε προσφύγει στο δικαστήριο για αυτά που έλεγε από τηλεοράσεως και το δικαστήριο απεφάνθη, είπε ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλωρο)

Να απευθυνθείτε στον δικαστή που σας εκαταδίκασε! Ότι αυτά που είπατε είναι ψευδή, αναληθή, εντελώς ατεκμηρίωτα και εσφαλμένα. Εδώ έχουμε μία απόφαση του δικαστηρίου.

Λοιπόν, συνεχίζω με τον χρόνο μου, αντιλαμβάνομαι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έτσι όπως την ερμηνεύει ο κ. Στεφάνου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Νομίζω ότι δεν πρέπει να δώσουμε έκταση περαιτέρω. Μπορεί να γίνει και συζήτηση στην τηλεόραση περί αυτού.

Ο κ. Στεφάνου να συνεχίσει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εγώ θα ήμουν πιο προσεκτικός, αν είχα τέτοια απόφαση του δικαστηρίου εις βάρος μου.

Δεν πείσαμε κανέναν για ό,τι λέμε στο Κυπριακό. Θέλω να πω κάτι. Δεν έχει σημασία εάν πείθουμε εμείς ως ΑΚΕΛ, αν πείθει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αν πείθει το ΔΗΚΟ ή οποιοδήποτε άλλο κόμμα στο εσωτερικό για το Κυπριακό. Μας κρίνει ο λαός. Σημασία έχει όμως τι καταγράφει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών στις εκθέσεις του και στις αποφάσεις του. Και πώς μας αξιολογεί ο διεθνής οργανισμός; Θέλετε να πούμε πώς αξιολογεί ο διεθνής οργανισμός όλους τους εμπλεκόμενους στο Κυπριακό; Και για το Κραν Μοντανά και για μετά; Έν' γραμμένα σε εκθέσεις! Εάν διαβάζουμε τις εκθέσεις. Επαινεί δυστυχώς την Τουρκία για την όλη παρουσία της στο Κραν Μοντανά και ρίχνει την ευθύνη στις δύο πλευρές, που έχασαν ιστορική ευκαιρία, λέει ο γενικός γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ούτε ο Άντρος Κυπριανού ούτε ο Αβέρωφ Νεοφύτου ούτε ο Νικόλας Παπαδόπουλος, ο γενικός γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών!

Και ταυτόχρονα γράφει ο γενικός γραμματέας «ξέρετε, δε μας πείθετε ότι έχετε την πολιτική βούληση, για να αναλάβω μια νέα πρωτοβουλία, για να επαναρχίσω τις διαπραγματεύσεις». Ο γενικός γραμματέας μάς το λέει. Όσοι δε γνωρίζετε τη διαδικασία πρέπει να ξέρετε ότι η γενική γραμματεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών απευθύνεται στα εμπλεκόμενα μέρη, για να κάμουν σχόλια στις εκθέσεις και στα ψηφίσματα, πριν να τα εκδώσουν. Γιατί δεν απευθύνθηκε ο Νίκος Αναστασιάδης στον γενικό γραμματέα και να του πει «κύριε γενικέ, ισοπεδώνετε και εσείς τα πράγματα όπως τα ισοπεδώνει το ΑΚΕΛ»; Προφανώς, γιατί ξέρατε τι απάντηση θα παίρνατε από τον γενικό γραμματέα. Άρα, μαγκιά είναι να απευθύνεσαι εκεί που διαμορφώνονται οι αποφάσεις και όχι να κάνουμε πολιτική εσωτερικής κατανάλωσης! Βέβαια, δεν αμφιβάλλω ότι κάποια στιγμή, με τον τρόπο που αντιμετωπίζετε το Κυπριακό, αγαπητοί κυβερνώντες, ότι κάποια στιγμή μπορεί να πάτε και στον γενικό γραμματέα και να του πείτε «ισοπεδώνετε τα πάντα, κύριε γενικέ γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών»!

«Αμάν, το ΑΚΕΛ θέλει να εγκριθεί ψήφισμα, για να κάνει η Βουλή εξωτερική πολιτική!»! Να υπενθυμίσω ποιο ήταν το ψήφισμα. Για να καταδικάσουμε ενέργειες που δικαιολογούν, που παραβιάζουν ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και συγκεκριμένα για ενέργειες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής που παραβιάζουν ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τον εποικισμό τον παράνομο των κατεχομένων παλαιστινιακών εδαφών. Τοποθετηθείτε! Αν είσατε εναντίον, καταψηφίστε το ψήφισμα τζιαι ύστερα να βγείτε και να καταγγείλετε την Τουρκία που παραβιάζει τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και θα σας πουν «μπράβο, είσατε αξιόπιστοι!»! Ένα μέτρο και ένα σταθμό! Αλλά μη μας λέτε κιόλας ότι θέλουμε να κάμουμε εξωτερική πολιτική.

Με πρωτοβουλία του Δημοκρατικού Συναγερμού το 2011 απαιτούσαν μέσα από ψήφισμα της Βουλής η τότε κυβέρνηση να υποβάλει αίτηση ένταξης στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, αυτό το νατοϊκό πρόγραμμα. Και

εμείς ασφαλώς στο NATO δε θέλουμε να μπορούμε ούτε σε νατοϊκά προγράμματα. Να μπείτε εσείς! Αλλά δεν κάνετε αίτηση, γιατί φοβάστε και τις συνέπειες και τις παρενέργειες. Τζάμπα μαγκιές!

Είμαστε αρνητικοί και υποκινούμε την αντίδραση! Υποκινούμε τα υπόλοιπα κόμματα, υποκινούμε τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, μαζί και τη ΣΕΚ, τις οργανώσεις των εκπαιδευτικών, που πρόσκεινται και στον ΔΗΣΥ, παρακινούμε τους πάντες και πειθουμε τους πάντες, για να βγουν στους δρόμους! Μπράβο μας! Μαγκιά μας! Κάντε το και εσείς! Δεν σας περνά βέβαια από το μυαλό ότι οι αντιδράσεις που σημειώνονται από την κοινωνία υποκινούνται από τη δική σας την πολιτική την αντιλαϊκή. Δικό σας παιδί είναι οι αντιδράσεις, της πολιτικής σας, αλλά δεν μπορείτε να το φανταστείτε. Μέσα στον αυταρχισμό και τον εσιθελισμό σας δεν μπορείτε να αντιληφθείτε ότι οι πολιτικές που απευθύνονται σε κόσμο έχουν αποτελέσματα και τα αποτελέσματα των δικών σας των πολιτικών ξεσηκώνουν τον κόσμο.

Και την ίδια ώρα, επειδή δε δέχεστε την κριτική και θέλετε να κάμνετε μόνο κριτική, κατασκευάζετε και θέσεις των πολιτικών σας αντιπάλων και της αντιπολίτευσης, για να κάνετε κριτική σε ανύπαρκτες θέσεις. Δικαίωμά σας. Θα μας κρίνει όλους ο λαός. Εμποδίσαμε τη μεταρρύθμιση στη δημόσια υπηρεσία, λέχθηκε. Μα, η μνήμη πραγματικά έν' κοντή! Τα νομοσχέδια που έφερε η κυβέρνηση για τη δημόσια υπηρεσία, πλην ενός που ψηφίστηκε ομόφωνα, καταψηφίστηκαν από όλους εκτός από τον Συναγερμό. Ε, αντί στο μυαλό των κυβερνώντων να πάει το λογικό -τι στο καλό έγινε με τα νομοσχέδια και δεν τα ενέκρινε κανένας;- φταίει το ΑΚΕΛ, γιατί δεν πέρασε η λεγόμενη «μεταρρύθμιση για τη δημόσια υπηρεσία», γιατί κάθε άλλο παρά μεταρρύθμιση ήταν. Αλήθεια, γιατί συμπεριφέρεται έτσι η κυβέρνηση; Γιατί αντιδρά και φορτώνει τα πάντα στο ΑΚΕΛ; Σάμπως και δεν υπάρχουν άλλα κόμματα που επίσης είναι εναντίον. Γιατί δεν μπορείτε να αντιληφθείτε, δεν μπορείτε να κατανοήσετε και θέλετε να αποκρύψετε ότι έχετε απομείνει μόνοι σας. Εσείς είσατε μόνοι σας, όχι το ΑΚΕΛ! Είσατε σε πολιτική μοναξιά και σε αντιπαράθεση με το μεγάλο μέρος της κοινωνίας.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έν' μόνοι μας που εκλεγήκαμε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Μόνοι σας είσατε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Βλέπουμε τα πάντα μαύρα; Όχι, δε βλέπουμε τα πάντα μαύρα!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κατάμαυρα που τα βλέπετε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Αν θέλετε, μπορούμε να κάμουμε τζιαι σύγκριση της δικής σας της αντιπολιτευτικής πολιτικής τζιαι της δικής μας. Εμείς είμαστε ανοιχτοί στις συγκρίσεις. Εμείς δε λέμε ότι ο Νίκος Αναστασιάδης φταίει για όλα όπως λέγεται και λέγετε ακόμα και εσείς, ότι για όλα φταίει ο Χριστόφιας σε τούτο τον τόπο! Έτσι εκάμνετε τότε πολιτική. Ε, όχι να βγείτε και από πάνω τώρα! Εμείς λέμε την πραγματικότητα, που είναι μαύρη για τους πολλούς. Δεν αρέσει όμως αυτό στους κυβερνώντες. Ό,τι λέει η αντιπολίτευση είναι προπαγάνδα, ενώ ό,τι λέει η κυβέρνηση είναι η αλήθεια. Τι είναι; Η αλήθεια; Μα, οι κυβερνώντες έχουν αποδείξει πολλές φορές ότι έχουν πάρει διαζύγιο εδώ και καιρό από την αλήθεια. Έχετε εθιστεί στο ψέμα. Είσατε εθισμένοι στο ψέμα!

Και επειδή όντως χρειάζεται κάποια πράγματα να τα υπενθυμίζουμε, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω αυτή την επιστολή με την υπογραφή του Νίκου Αναστασιάδη. Την υπογραφή! Τη θυμάστε; Ήταν λίγο πριν από τις εκλογές του 2013. Θέλετε να σας πω τι έλεγε; «Η δική μας θέση είναι ξεκάθαρη. Τασσόμαστε ξεκάθαρα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, Cyta, ΑΗΚ, Αρχή Λιμένων». Απ' αυτό το βήμα, προχθές, ο νέος Υπουργός Οικονομικών είπε ότι θα επιμένουμε στην ιδιωτικοποίηση. Ο Υπουργός Οικονομικών ο προηγούμενος έφυγε και λέει «με πίκρα το λέω ότι δεν επέτυχα την ιδιωτικοποίηση». Να μη βάζετε τις υπογραφές σας και να διατείνεστε ότι λέτε την αλήθεια, γιατί θα χάσουν και την αξία οι υπογραφές σας.

Είπατε ότι το 2015 θα πουλάμε το φυσικό μας το αέριο! Δικός σας ο υπουργός, της δικής σας κυβέρνησης, «αρχές του 2015 θα ξεκινήσουμε να πουλάμε το φυσικό μας το αέριο». Ξέρετε ότι ακόμα το μοναδικό επιβεβαιωμένο κοιτάσμα που υπάρχει στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι αυτό που βρέθηκε το 2011 και επιβεβαιώθηκε το 2012. Δεν είναι της κυβέρνησης Χριστόφια!

Αποκλείστηκε το κούρεμα καταθέσεων, απορρίφθηκαν παράλογες απαιτήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Και επειδή μιλούμε για καταστροφή της οικονομίας -και όντως η οικονομία είχε πάρα πολλά προβλήματα και δομικά και άλλα- θα ήθελα να σας υπενθυμίσω δυο πράγματα. Πρώτον, ότι ο Νίκος Αναστασιάδης στο βασικό διακύβευμα των εκλογών του 2013 εκλέγηκε με τη δέσμευση, όχι απλώς με την υπόσχεση, ότι «εγώ ο Νίκος Αναστασιάδης εν πρόκειται ποτέ να αποδεχθώ μνημόνιο που θα περιέχει οποιαδήποτε πρόνοια για κούρεμα καταθέσεων, γιατί το κούρεμα καταθέσεων αποτελεί καταστροφή της οικονομίας». Θα ήθελα επίσης να σας υπενθυμίσω και τι είπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που εσείς θα έπρεπε να το έχετε και ως θέσφατο, αφού είσατε ευρωλάγνοι, ό,τι πει η Ευρωπαϊκή Ένωση τρέχουν τα σάλια σας. 17 του

Απρίλη του 2013, όταν κλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Ευρωκοινοβούλιο να λογοδοτήσει για το απαράδεκτο κούρεμα καταθέσεων που επιβλήθηκε σε βάρος της Κύπρου, τι είπε ο Όλι Ρεν, τότε επίτροπος για τα οικονομικά; Και σας διαβεβαιώ ότι ο Όλι Ρεν ανήκει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα και όχι στην ομάδα της αριστεράς. Ότι αυτό που οδήγησε στην κρίση της κυπριακής οικονομίας είναι η κρίση στο τραπεζικό σύστημα και η πλημμυρική εποπτεία του κεντρικού τραπεζίτη και όχι τα δημοσιονομικά.

Βέβαια, για σας είναι βολικό να φορτώνετε ούλλα τα προβλήματα στους προηγούμενους, για να κάνετε τα δικά σας. Και, ειρήσθω εν παρόδω, είναι η αναφορά του Αβέρωφ Νεοφύτου για το δημόσιο χρέος, γιατί μας φορτώνετε και το δημόσιο χρέος. Tweet είναι του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. «Το τέλος του 2012 το δημόσιο χρέος ήταν 80% του ΑΕΠ». Ο Αβέρωφ το λέει αυτό, έτσι; Μεν τον διαψεύσετε. Τέλος του 2018 είμαστε στο 102,5% του ΑΕΠ, έχουμε την ακύρωση των δημοσιονομικών μέτρων, εύχομαι να κατανοούμε όλοι τη σοβαρότητα της κατάστασης, και μιλά για αιτήματα που έχουν διάφορες επαγγελματικές ομάδες. Και το 102,5% βγήκε ακόμα και με τη στατιστική διόρθωση που έγινε, που κατέβασε το δημόσιο χρέος προς τα κάτω. Ήταν πιο υψηλό. Και φροντίσατε να το ανεβάσετε με το ξεπούλημα του συνεργατισμού, που αύξησε το δημόσιο χρέος και φορτώσατε €2,5 δις εγγύηση στην Ελληνική Τράπεζα, που δώσατε πεσκέσι τον συνεργατισμό, εάν έχει ζημιές απ' αυτή τη συμφωνία. Και ύστερα λέτε ότι κάνατε και καλή συμφωνία. Να το πείτε στους συνταξιούχους που στοιβάζονται καθημερινά σε διάφορα υποκαταστήματα του πρώην συνεργατισμού και χρειάζεται να διανύουν αποστάσεις χιλιομέτρων, για να εξυπηρετηθούν, για το τι συμβαίνει με τον συνεργατισμό. Καθώς επίσης να τους θυμίζετε και τι είπε και ο τέως πλέον Υπουργός Οικονομικών εδώ στη Βουλή, όταν τον φέραμε για το θέμα των υποκαταστημάτων, που είπε ευθαρσώς «αν ήταν στο δικό μου χέρι, θα έκλεινα και άλλα υποκαταστήματα»!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Και ότι η κρίση θα μας άφηνε αλώβητους!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Είπε χτες ο Αβέρωφ Νεοφύτου ότι λαϊκίζει και έχει χάσει το μέτρο η αντιπολίτευση, διχάζει με τον τοξικό της λόγο, «ενώ εμείς», λέει ο Αβέρωφ Νεοφύτου, «κρατούμε ήπιο τόνο». Δεν αφήσαμε ποτέ και για κανέναν υπονοούμενα για τον πατριωτισμό του. Θα μπορούσα να παραθέσω πολλά πράγματα που είπατε σήμερα εδώ, για τα υπονοούμενα και τις ευθείες κατηγορίες εναντίον μας αναφορικά με τον πατριωτισμό μας, παρότι εμάς δε μας αγγίζουν. Θα ήθελα όμως να πω το εξής και παρά το γεγονός ότι τα ελληνικά μου είναι λίγα. Δεν μπορώ να καταλάβω τι ήθελε να πει ο Πρόεδρος, ότι το ΑΚΕΛ πρέπει να συναισθανθεί ότι εκπροσωπεί και τους Ελληνοκύπριους. Εσείς που ξέρετε καλά ελληνικά ερμηνεύσετέ το. Ή δεν μπορώ να καταλάβω τι σημαίνει, όταν ο ΔΗΣΥ με ανακοινώσεις του σε διάφορες αποχρώσεις λέει ότι το ΑΚΕΛ βάζει το κόμμα πάνω από την πατρίδα, δίνει απλόχερα πεδίο στην Τουρκία, για να δικαιολογήσει την εισβολή της στην ΑΟΖ.

Θέλω να πω το εξής: Εμείς τον πατριωτισμό κανενός δεν αμφισβητούμε. Αυτοί που αμφισβητούν τον πατριωτισμό άλλων είναι γιατί νιώθουν ανασφάλεια με τον δικό τους τον πατριωτισμό. Αλλά την ίδια ώρα δε δεχόμαστε από κανέναν να μειώνει τον πατριωτισμό μας και ξέρετε γιατί; Γιατί, όταν ακελιστές μαζί με άλλους δημοκράτες ήταν μες στο Προεδρικό, μες στην Αρχιεπισκοπή, στο «Εφτάπατο» και στον Άη Γιάννη, κάποιοι ήταν απ' έξω και προσπαθούσαν να βάλουν φωτιά στο Προεδρικό και στην Αρχιεπισκοπή. Και τους ξέρετε καλά. Όταν ακελιστές εκρύβονταν, για να σωθούν από τους πραξικοπηματίες, ή ήταν στις φυλακές, κάποιοι, καλά γνωστοί στην κυβερνητική παράταξη, ήταν και στο κυβερνητικό σχήμα της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Και όταν ακελιστές έβγαιναν από τα κελιά με τις φανέλες και τα σχισμένα παντελόνια, για να πάνε με άλλους πατριώτες στον Πενταδάκτυλο να σώσουν την Κύπρο, γιατί τους Τούρκους τους έφερε η ΕΟΚΑ Β' και η χούντα των Αθηνών, κάποιοι άλλοι υπερπατριώτες, που αμφισβητούσαν τον πατριωτισμό άλλων, επήαν εις το Τρόδος τζιαι έψηναν σούβλες! Και δεν επιτρέπουμε σε κανέναν να αμαυρώνει τη μνήμη της θυσίας των παιδιών μας!

Και εν πάση περιπτώσει, το ΑΚΕΛ ποτέ κανένα Πρόεδρο δεν κατάγγειλε στην Ευρώπη και στο εξωτερικό. Αυτό είναι αποκλειστικότητα του ΔΗΣΥ και του Νίκου Αναστασιάδη! Μας θυμίσατε το 2004. Να το θυμηθούμε! Για το οποίο λέτε ότι είναι και σεβαστή η ετυμηγορία του λαού μας και είναι σεβαστή. Όταν δίναμε τη μάχη να αντιμετωπίσουμε την επίθεση που μας έκαμε η διεθνής κοινότητα για την ετυμηγορία του κυπριακού λαού, ο Νίκος Αναστασιάδης και ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατάγγελλαν τον τότε Πρόεδρο, τον Τάσσο Παπαδόπουλο, για αυτά που έκανε κατά την άποψή τους στην Κύπρο. Ε, χρειάζεται και λίγη προσοχή γι' αυτά που λέμε, για να μη θυμίζουμε πράγματα τα οποία δεν είναι καθόλου ευχάριστα.

Είναι καλά λοιπόν το κυβερνητικό κόμμα να μην προκαλεί. Μίλησε για τοξικό λόγο της αντιπολίτευσης. Διερωτώμαι, ο χαρακτηρισμός για τα «μηδενικά», που μας αποκάλεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σε ποιο είδος λόγου ανήκει; Σ' αυτόν του σεβασμού του μεγαλύτερου κόμματος της αντιπολίτευσης; Σε αυτό το κόμμα, που ανάμεσα στις βρισιές και στους χαρακτηρισμούς το καλείτε να ενωθούμε, για να αντιμετωπίσουμε τους στόχους; Εμάς τα «μηδενικά» τι θα μας κάμετε; Και στο κάτω κάτω η κριτική των «μηδενικών» γιατί σας ενοχλεί; Αφού έ'ν' μηδενικά, άρα δεν τους ακούει κανένας!

«Με εξαίρεση τα ενοίκια, δεν υπάρχει ακρίβεια στην Κύπρο». Αυτό ισχυρίζεται το κυβερνών κόμμα. Δε θεωρώ ότι το κυβερνών κόμμα σκόπιμα παραπλανά. Όχι! Ούτε και η δήλωση του Αβέρωφ Νεοφύτου ότι στην Κύπρο δεν υπάρχουν εργαζόμενοι των €500 και €600. Δεκέμβρη του 2018 όσοι θέλετε να το εύρετε. Εν παραπλανούν σκόπιμα· παραπλανούν άθελα. Γιατί οι κυβερνώντες έντζιε ζουν στον πραγματικό κόσμο. Έν' εις τη δική τους την εικονική πραγματικότητα που ζουν! Αυτή την εικονική πραγματικότητα στον κόσμο των ψηλών

πύργων, των Maserati, της spectacular ανάπτυξης, των λουστρίνι παπουτσιών και της μπριγιαντίνης στα μαλλιά που διαφημίζουμε και στο διαδίκτυο, αυτός είναι ο δικός σας κόσμος! Ε, πώς θα νιώθετε την αγωνία του καλουπιή, όντως, που ενίοτε τον θυμάται ο Αβέρωφ Νεοφύτου, άμα έχουμε εκλογές, και του μεροκαμαθικάρη, που δε βγάζει τον μήνα, για να αγοράσει τα βασικά για την οικογένεια; Που αγωνιά για το πώς θα πληρώσει τα δάνειά του, που αγωνιά για το πώς θα σπουδάσει τα κοπελλούδκια του!

Θέλω να πω επίσης κάτι. Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα με το κέρδος και το επιχειρείν. Κάθε άλλο. Και το επιχειρείν θέλουμε να έχουμε, γερή οικονομία και υγιές τραπεζικό σύστημα και ασφαλώς κανένας δεν μπορεί να κάνει επιχειρείν και να μην έχει κέρδος. Εμείς έχουμε πρόβλημα με την αρπαχτή, με το πλιάτσικο, με τη διαφθορά. Είναι αυτά που αβγατίζουν σήμερα με τις πολιτικές που ακολουθείτε. Βέβαια, θα πρέπει να πούμε ότι για τη διαφθορά ο Πρόεδρος λέει ότι εντζίε έσιε διαφθορά. Μόνο στην Κύπρο κάμνετε θέμα, στην Ευρώπη και αλλού δε μιλούν για αυτό το πράγμα! Είναι καλά κάποια στιγμή οι συνεργάτες του Προέδρου στο Προεδρικό -που έσιε πολλούς, εχάσαμε τον λοαρκασμό πόσους έχουμε σήμερα στο Προεδρικό- να τον ενημερώσουν για το τι λέγεται διεθνώς, για το τι γράφεται διεθνώς, για το τι παίζει πρωτοσέλιδα διεθνώς σε σχέση με τη διαφθορά στην Κύπρο.

Και μιας και μιλούμε για διαφθορά, θέλω να παρατηρήσω το εξής: Είμαι βέβαιος ότι θα θυμάστε πως στους διορισμούς των Υπουργικών Συμβουλίων γινόταν και μία επικοινωνιακή φιάστα, για να υπογράψουν οι υπουργοί του Νίκου Αναστασιάδη και οι συνεργάτες τη Χάρτα Δεοντολογίας. Την τελευταία φορά εκοπήκαν ούλλα. Ε, πώς θα βάλει ο Νίκος Αναστασιάδης να υπογράψει τη Χάρτα Δεοντολογίας, όταν λέει μέσα η Χάρτα Δεοντολογίας ότι δε δεχόμαστε δώρα που είναι αξίας πάνω από €150; Έχω την εντύπωση ότι το ταξίδι αναψυχής στις Σεύχελλες με ιδιωτικό τζετ οικογενειακώς δεν πρέπει να στοιχίζει €150. Στα €149 και κάτι ψιλά είναι και γι' αυτό ο Πρόεδρος δε νιώθει την ανάγκη να κάμει αυτό που γράφει επίσης η Χάρτα Δεοντολογίας, ότι θέλουμε διαφάνεια. Και ρωτούμε ξανά τον Πρόεδρο: Πρόεδρε, πήγες ή όχι με ιδιωτικό αεροσκάφος του Σαουδάραβα φίλου σου και την οικογένεια στις Σεύχελλες; Και μη μας απαντήσετε ότι γίνεται έρευνα γι' αυτό. Η έρευνα δεν είναι γι' αυτό που γίνεται· η έρευνα γίνεται για τα υπηρεσιακά ταξίδια, όχι για το ταξίδι στις Σεύχελλες. Λοιπόν, Πρόεδρε και φίλοι του κυβερνώντος κόμματος, θέλετε να είσαστε εντάξει με αυτά που λέτε προεκλογικά στον κόσμο και να πείθετε και μετέπειτα; Εφαρμόστε αυτά τα οποία λέτε, εφαρμόστε τη Χάρτα Δεοντολογίας!

Διάβαζα προχτές για ποιο λόγο ο Νετανιάχου κατηγορείται από τον Γενικό Εισαγγελέα. Για τα δώρα που τον κατηγορούν έβκαλα το συμπέρασμα ότι ο Νετανιάχου μπροστά σας έν' φιλικατζιής! Όμως σε άλλες χώρες υπάρχουν κανόνες, υπάρχουν δεοντολογίες, υπάρχουν νόμοι, υπάρχει η πολιτική ηθική. Στον δικό μας τόπο τούτες τις ημέρες, επί δικών σας ημερών εξέλιπε. Ε, δε φταίμε εμείς γι' αυτό!

Θέλω να κλείσω με το εξής: Το ΑΚΕΛ ποτέ δεν τοποθετείται σε ένα θέμα υπέρ ή κατά ανάλογα με το πού βρίσκεται. Έχουμε αποδείξει και ως αντιπολίτευση ότι, ναι, εκεί που συμφωνούμε, συμφωνούμε. Όπως για παράδειγμα με το ΓΕΣΥ, που εμείς σας τραβήξαμε σ' αυτό, είτε για το θέμα της ετοιμότητάς μας να συζητήσουμε για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, για τα υφυπουργεία και μια σειρά από άλλα πράγματα. Ακόμα και για το Κυπριακό, για το οποίο μέχρι πρόσφατα ο Αναστασιάδης μάς έλεγε ότι είμαστε «πατριώτες». Αλλά δεν μπορεί με την επίκληση της ενότητας ή την αστήριχτη κατηγορία και τον ισχυρισμό ότι τάχα μου ισοπεδώνουμε τα πάντα να περιμένει ότι θα σιωπήσουμε. Η δημοκρατία θέλει και αντίλογο! Και αυτοί που είναι στην κυβέρνηση πρέπει να έχουν και τη δύναμη να αντέχουν την κριτική και να έχουν ανοιχτά τα αφτιά, γιατί δεν έχετε ανοιχτά τα αφτιά ούτε στην αντιπολίτευση ούτε στην κοινωνία.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει τελειώσει ο χρόνος.

Θέλω, πριν κλείσω, να ευχαριστήσω ειδικά τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, την Τασούλα, τον Κωνσταντίνο, τον Αντώνη, τη Σταυρούλα. Θερμές ευχαριστίες για την πολλή και εξαιρετική δουλειά που έχουν κάμει. Την κάμνουν κάθε χρόνο. Αυτή τη φορά έχει αυξηθεί αυτή η δουλειά, γιατί είχαμε και τους προϋπολογισμούς των ημικρατικών οργανισμών. Από καρδιάς και εκ μέρους του ΑΚΕΛ θέλω να τους ευχαριστήσω για αυτή τη δουλειά. Θέλω να ευχαριστήσω επίσης και να αναγνωρίσω τη σκληρή δουλειά που έχει γίνει από όλους στην επιτροπή Οικονομικών. Και μέσα από τις διαφωνίες μας και μέσα από τις συμφωνίες μας νομίζω ότι το κλίμα ήταν πάρα πολύ καλό και πολύ εποικοδομητικό.

Θα κλείσω με τις ευχές. Καλές γιορτές σε όλους! Εύχομαι στον νέο χρόνο να βρεθούμε όλοι με ομόνοια στην κορυφή!

(Γέλια)

Εννοώ στην κορυφή της αγάπης και της ευτυχίας και της υγείας. Να 'στε καλά όλοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά έχει τον λόγο.

Έχετε τον λόγο, κύριε Κουλλά.

Συνεννοηθείτε για τους χρόνους.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εγώ δεν εκατάλαβα, επειδή εν καταλάβω 'πού ποδοσφαιρικά, δεν εκατάλαβα απολύτως αν έχει σχέση με ποδόσφαιρο τούτο που είπε. Άκουσα «για να 'μαστε ενωμένοι».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α, εκατάλαβα; Εμισοκατάλαβα!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αν περιμένουμε την Ομόνοια να βγει στην κορυφή, για να προκόψουμε, δεν ξέρω τι ελπίδες μπορεί να έχουμε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Στέφανο Στεφάνου)

Βεβαίως με την Ανόρθωση, με τον ΓΣΕ, με την Αμμόχωστο και με οτιδήποτε άλλο μπορεί έτσι να μας ανορθώσει πραγματικά ως κράτος, ως πολίτες!

Πραγματικά, είναι η πρόθεσή μας να χρησιμοποιούμε ήπιους τόνους, αλλά με αυτή την ισοπεδωτική, διαστρεβλωτική, μηδενιστική κριτική δεν μπορεί παρά να δώσουμε και τις κατάλληλες απαντήσεις, γιατί στην οικονομία, αγαπητοί συνάδελφοι, και στην κοινωνική πολιτική και στα κοινωνικά θέματα αισθανόμαστε έντονα, δε δεχόμαστε μύγα στο σπαθί μας, δε δεχόμαστε μαθήματα απ' αυτούς που διέλυσαν την κυπριακή οικονομία για το τι έπρεπε και τι πρέπει να κάνουν. Είναι εξοργιστικό να δεχόμαστε τέτοια μαθήματα, πραγματικά!

Άκουσα, με αξίωσε ο Θεός να ακούσω τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ να λέει ότι επί των ημερών μας επικρατεί χάος. Χάος παραλάβαμε εμείς, αγαπητοί συνάδελφοι, το 2013, συντρίμια παραλάβαμε εμείς το 2013 και δε θα το ξεχάσουμε ποτέ. Και οι πολίτες για δεκαετίες ακόμα, πιστεύω, στο μέλλον θα θυμούνται πως μια φορά που εκλέγηκε γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ στην εξουσία μάς οδήγησε εκεί που μας οδήγησε, στα σκουπίδια! Σκουπίδια η οικονομία αλλά το κυριότερο σκουπίδια η αξιοπρέπεια των συμπολιτών μας. Τη συντρίψατε! Παραλάβαμε ελλείμματα, μια χώρα υπό χρεοκοπία, υπό διάλυση, ένα τραπέζικό σύστημα υπό διάλυση, ανεργία η οποία αυξανόταν συνεχώς, κοινωνικά παντοπωλεία. Χιλιάδες συμπολίτες μας με σκυμμένο το κεφάλι περίμεναν να βραδιάσει, για να πάνε στις ουρές, για να πάρουν τρόφιμα. Πραγματικά απίστευτα πράγματα που ζήσαμε στην Κύπρο το 2013. Και από το '12 και από το '11 ενδεχομένως. Καλπάζουσες ανισότητες, όχι γιατί η πλούσιοι έγιναν πλουσιότεροι, γιατί και αυτούς τους κουρέψαμε, αλλά γιατί οι φτωχοί έγιναν πάμφτωχοι. Και αυτοί που έπαιρναν έναν μισθό, δεν τους έμεινε τίποτε! Αβεβαιότητα για το αύριο.

Και τι έχουμε μπροστά μας σήμερα; Δυναμική ανάπτυξη για έκτη συνεχόμενη χρονιά προβλέπει ο προϋπολογισμός. Και, επειδή υπάρχει και ένα μεσοπρόθεσμο πλαίσιο που δεν το αναφέρουμε, και για τα άλλα δύο επόμενα έτη. Ανάπτυξη η οποία είναι υπερδιπλάσια από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και με την επιβράδυνση, που θα έλεγα ότι είναι ένας στόχος πολιτικής, να συγκρατήσουμε και τον ρυθμό ανάπτυξης σε φυσιολογικά επίπεδα, κοντά στον δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης, την ικανότητα δηλαδή της οικονομίας. Πλεόνασμα για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, χαμηλά επιτόκια, τα χαμηλότερα επιτόκια που υπήρξαν ποτέ στην ιστορία της Κύπρου, για να δανείζεται ο κόσμος, με το κράτος να έχει μια άνετη πρόσβαση στις αγορές, να αναχρηματοδοτεί το χρέος, γιατί νέα δανεικά δε χρειαζόμαστε, αλλά να το αναχρηματοδοτεί με χαμηλά επιτόκια και πιο μακροπρόθεσμα. Για πρώτη φορά το 2019 καταφέραμε να εκδώσουμε δεκαπενταετές και τριακονταετές ομόλογο. Σε όλη την υπόλοιπη ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν εκδώσαμε ομόλογο πάνω από δέκα χρόνια.

Μια τεράστια αύξηση της απασχόλησης όλ' αυτά τα χρόνια, μείωση της ανεργίας αλλά το κυριότερο μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και της υλικής στέρσης. Αυτά ζούμε τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο χωρίς πληθωρισμό. Ναι, δεν υπάρχει πληθωρισμός, ήταν αρνητικός και φέτος θα είναι σχεδόν μηδέν. Πώς να το κάνουμε δηλαδή; Δεν υπάρχει ακρίβεια.

Αλήθεια, αυτό τον συνδυασμό μείωσης της ανεργίας, μείωσης του χρέους, χαμηλά επιτόκια, ανάπτυξη χωρίς πληθωρισμό το είχαμε ποτέ ξανά για μια συνεχόμενη πενταετία; Να το φάξετε! Και λίγη εκτίμηση, νομίζω, σ' αυτόν που παρέλαβε το χάος και έφερε τα πράγματα εδώ που είναι σήμερα, στον Χάρη Γεωργιάδη, δε θα έβλαπτε καθόλου!

Εμείς, αγαπητοί συνάδελφοι, που μας κατηγορείτε κιόλας, δεν κάναμε αποκοπές, δε βάλαμε φορολογίες. Παραδεχόμαστε όμως ότι ψηφίσαμε αυτά που έφερε η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ σε δύσκολες συνθήκες, για να επιβιώσει το κράτος, και έκτοτε αγωνιζόμαστε να ξαναφέρουμε την ελπίδα, να διευρύνουμε την ευημερία, να μειώσουμε την ανεργία και ούτω καθεξής με διάφορα μέτρα, με φοροαπαλλαγές για παράδειγμα. Και ο προϋπολογισμός του 2020 έχει ενσωματώσει δύο νέες φοροαπαλλαγές, την αύξηση της φοροαπαλλαγής για δαπάνες για ασφάλειες ζωής και ταμεία προνοίας από το ένα έκτο στο ένα πέμπτο και ένα νομοσχέδιο που ακόμα δεν ψηφίσαμε για μείωση των τελών χαρτοσήμου, που και αυτό μια φορολογία είναι που στρεβλώνει τις συναλλαγές και που, ναι, θα προκύψει μια απελευθέρωση κάποιων εκατομμυρίων στην πραγματική οικονομία.

Εμείς με τη δήθεν νεοφιλελεύθερη πολιτική, την κοινωνικά ανάληκτη πολιτική, με τις αντιλαϊκές πολιτικές καταφέραμε βήμα βήμα και οργανωμένα να μειώσουμε από το 2019, από την αρχή, κατά έξι σεντ τα καύσιμα, που αναφέρεται ο κ. Κώστα. Και να μην ακούω παιδαριώδη επιχειρήματα ότι χάθηκε. Όσα είναι τα καύσιμα κάθε μέρα που διαβάζετε να προσθέτετε έξι σεντ.

Αυξήσαμε το επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου. Και τώρα, ναι, κατ' απαίτηση του ΔΗΚΟ, που είναι και δική μας απαίτηση, θα το ξαναυξήσουμε. Θεσπίσαμε για πρώτη φορά από το 1960 τη σύνταξη χηρείας στους άντρες, όπως θεσπίστηκε, με τις διαμαρτυρίες του ΑΚΕΛ, αλλά το ερώτημα είναι τι έκαναν όλοι οι προηγούμενοι, γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, κυβέρνησαν όλοι πλέον. Αυτά τα μαθήματα από καθέδρας, που μας έκανε το ΑΚΕΛ για χρόνια, δεν μπορεί πλέον να τα ξανακάνει, και γι' αυτό αισθανόμαστε και τόσο έντονα.

Επαναφέραμε το επίδομα ορεινών περιοχών, που κόπηκε επί διακυβερνήσεως ΑΚΕΛ-Χριστόφια, και τώρα θα το αυξήσουμε. Δώσαμε επίδομα σε 15 000 στρατιώτες που έκαναν περισσότερη θητεία το 1974. Ενισχύσαμε την προσφυγική-στεγαστική πολιτική, αυξάνοντας κατά 50% το επίδομα, από €20.000 σε €30.000, για χιλιάδες νέους εκτοπισθέντες. Θεσπίσαμε δύο νέα στεγαστικά σχέδια για τις ακριτικές περιοχές και για τις ορεινές περιοχές για όλους τους νέους που κατοικούν ή θέλουν να κατοικήσουν εκεί. Αυξήσαμε κατά 30% τα επιδόματα φροντίδας και διακίνησης αναπήρων το '19. Αυξήσαμε κατά 50% το επίδομα ενοικίου στους λήπτες του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε χιλιάδες λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Καταργήσαμε τη φορολογία στην αγορά οχημάτων, για να μπορεί ο κόσμος να αγοράσει οχήματα.

Έτσι στηρίζουμε τη μεσαία τάξη, με φοροαπαλλαγές. Έτσι στηρίζουμε τους συνεπείς, αυτούς που αγωνίζονται πραγματικά να τα καταφέρουν, τις επαγγελματικές ομάδες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις -και αυτές θα αγοράσουν αυτοκίνητο κάποια στιγμή- για να μπορέσουν να επιβιώσουν, να παραγάγουν, να πληρώσουν φορολογίες, για να μπορούμε να τα διανέμουμε και στη συνέχεια. Και πέρσι και φέτος στηρίξαμε και από τον ΚΟΑ, κυρία Κουκουμά, και όμως και με έκτακτη χορηγία από το Υπουργείο Οικονομικών όλα τα προσφυγικά αθλητικά σωματεία. Δεν ξέρω εσείς τι κάνατε τότε. Πρόσφατα έχουμε το σχέδιο υποβοήθησης των εκτοπισθέντων, για να αποπληρώσουν τα δάνεια, αυτούς που δεν μπορούν, στον Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών. Δίνουμε κάθε χρόνο χαμηλότοκα €40 εκατομ. φοιτητικά δάνεια σε εκτοπισθέντες. Αυξήσαμε την επιδότηση κατά 1% στους δανειολήπτες στεγαστικών δανείων των εκτοπισθέντων.

Και το πιο σημαντικό, το '19 θεσπίσαμε το Γενικό Σύστημα Υγείας, που είναι ένα κοινωνικό μέτρο. Να μας πείτε γιατί δεν το κάνατε εσείς! Να μας πείτε, να μας απαντήσετε, όχι μόνο να είσαστε το πνεύμα της αντιλογίας. Το ΓΕΣΥ, ένα κοινωνικό μέτρο, θεσπίστηκε επί μιας δεξιάς, κατά τα άλλα κοινωνικά ανάληκτης κυβέρνησης. Και, ναι, θέλει διορθώσεις, θέλει ελέγχους. Αυτά που ακούστηκαν και από πολιτικούς αρχηγούς είναι ολόσωστα. Και, αν θέλουμε να υπάρχει αυτή η κοινωνική κατάκτηση, θα πρέπει να είναι και οικονομικά βιώσιμη ταυτόχρονα.

Αλλά και πολλά πιο πριν αυτή η κυβέρνηση που κατηγορείτε, που μας λέτε όλα αυτά με μια μονοκονδυλιά ότι είναι πολιτικές για τους λίγους. Μετρημένα και στοχευμένα, βήμα βήμα κάναμε το σχέδιο για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, που ήταν ό,τι καλύτερο κάναμε για τον ιδιωτικό τομέα να επιβιώσει μέσα στην κρίση και για χιλιάδες συμπολίτες μας να μην πάνε στο δικαστήριο και στη φυλακή. Δώσαμε φορολογικά κίνητρα. Τα παρατείνουμε πρόσφατα. Οι αναδιρθώσεις. Καταργήσαμε τον φόρο ακίνητης περιουσίας, που τον πλήρωναν όχι 200, που άκουσα, 274 000 νοικοκυριά. Αυτοί που είχαν πρόβλημα ήταν αυτοί που έπρεπε να πληρώνουν €300 και €400 τέλος του χρόνου και δεν τα είχαν. Επαναφέραμε το επίδομα πολύτεκνης μάνας σε 15 000 πολύτεκνες μάνες, που τότε αποκόπηκε; Καταργήσαμε την έκτακτη εισφορά, που τότε επιβλήθηκε σε 150 000 εργαζόμενους του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα;

Θεσπίσαμε ακόμη και πρωτοποριακά μέτρα. Το σχέδιο «Προίκα του Μωρού» για ζευγάρια που αποκτούν τέκνα και υπόκεινται σε μια υλική στέρηση. Όλα αυτά όχι από τις δήθεν φιλολαϊκές πολιτικές, που τελικά ήταν οι πιο αντιλαϊκές, γιατί ήταν οι φτωχοί που πλήρωσαν την κρίση, από εμάς. Ακόμη και το ότι θεσπίσαμε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, αγαπητοί συνάδελφοι. Τότε το έπαιρναν 40 000 οικογένειες. Σήμερα είναι 22 000. Επιτυχία το ότι εργάζονται. Αλλά ο κ. Φακοντής για παράδειγμα λέει «μειώθηκαν οι κοινωνικές δαπάνες». Ε, μα, θα κλαίμε, επειδή οι λήπτες του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος βρήκαν δουλειά και δε χρειάζονται επιδόματα;

Μειώσαμε τη στρατιωτική θητεία, που λέω ότι είναι και ένα κοινωνικό μέτρο, και προσλάβαμε 3 000 νέους. Και, για να απαντήσω στον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, μας είπε δυο αριθμούς, ότι αυξήθηκαν οι δημόσιοι υπάλληλοι κατά 300 άτομα. Ε, πρέπει να αφαιρέσει τους 3 300 ΣΥΟΠ, γιατί αυτοί προσλήφθηκαν, για να γίνει μια σημαντική, σπουδαία μεταρρύθμιση για όλους τους νέους της Κύπρου, που λέω ότι είναι και κοινωνικό μέτρο. Ποιοί είχαν πρόβλημα να παίρνουν τα παιδιά τους συνέχεια στα στρατόπεδα, κάθε μέρα σχεδόν;

Διορθώσαμε εισοδηματικά κριτήρια για τρίτεκνους και πολύτεκνους, για χιλιάδες οικογένειες και για τη φοιτητική χορηγία και για το επίδομα τέκνου. Θεσπίσαμε, νομίζω, από το 2015, για πρώτη φορά -για πρώτη φορά!- επίδομα διακίνησης σε νεφροπαθείς και αιμοκαθαρόμενους. Θεσπίσαμε, έστω και για δύο εβδομάδες, για πρώτη φορά από το '60, την άδεια πατρότητας. Και, ναι, θα συμφωνήσω και με τον κ. Βότση ότι βάλουμε και τις βάσεις με το Ταμείο Αλληλεγγύης, για να δώσουμε και σε αυτούς, γιατί πρέπει.

Όλες αυτές είναι οι νεοφιλελεύθερες αντιλαϊκές πολιτικές. Αλλά αυτές που οδήγησαν τον κόσμο στη φτώχεια και στην ανέχεια ήταν φιλολαϊκές.

Ποιοι επωφελούνται από την ανάπτυξη; Πρώτ' απ' όλα, αγαπητοί συνάδελφοι, εργάζονται 72 000 κόσμος περισσότεροι σήμερα, απ' ό,τι πριν έξι χρόνια. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Είναι όλο το εργατικό δυναμικό της Λάρνακας και της επαρχίας Αμμοχώστου μαζί. Να φαντάζεστε από το Ζύγι μέχρι τη Δερύνεια να μην υπάρχει ούτε ένα γραφείο ανοικτό ούτε μια επιχείρηση ούτε ένα εστιατόριο ούτε ένα μπαράκι ούτε ένα δικηγορικό γραφείο ούτε τίποτα. Νέκρα, όλα σκοτεινά. Αυτό να φαντάζεστε. Χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν επιβιώσει, ναι, με όλα αυτά τα μέτρα και βλέπουν προκοπή και αναπτύσσονται. Αλλά και μέσα από την ανάπτυξη ρόλος είναι, ναι, του κράτους μέσα από τα αυξημένα έσοδα να αναδιανέμει σωστά, να κάμει στοχευμένη κοινωνική πολιτική, για να ευνοηθούν όλοι οι συμπολίτες μας. Και λίγο ή πολύ έχουν όλοι ευνοηθεί από την ανάπτυξη. Αλλά θέλουμε περισσότερα. Βεβαίως θέλουμε περισσότερα.

Και υπάρχει και ένας άλλος μύθος, ότι τα πλεονάσματα, λέει, είναι από κουτσούρεμα κοινωνικών δαπανών. Μα, δεν καταλαβαίνετε τι ψηφίζουμε εδώ και έξι χρόνια; Είναι ο έκτος προϋπολογισμός που προβλέπει αύξηση δαπανών και ίσως αυτό πρέπει να μας ανησυχεί. Από το '15 μέχρι και το '20 και το '21 και το '22, το μεσοπρόθεσμο πλαίσιο, λέει «αύξηση δαπανών». Είναι τα έσοδα που αυξήθηκαν ακόμα περισσότερο και δημιουργήθηκαν τα πλεονάσματα. Ε, πώς να το κάνουμε; Αφού αυτό είναι. Μέσα από τα φορολογικά κίνητρα, μέσα από τα πολεοδομικά κίνητρα, μέσα από τις αναπτυξιακές πολιτικές, από την εργοδότηση τόσων χιλιάδων εργαζομένων που ήταν προηγουμένως στην ανεργία αυξήθηκαν τα έσοδα του κράτους κατά μεγαλύτερο ποσοστό.

Παραμένουν ακόμα προβλήματα, αγαπητοί συνάδελφοι. Εμείς δε λέμε ούτε είπαμε ότι τα διορθώσαμε όλα. Παραδεχόμεθα ότι υπάρχει ετεροαπασχόληση, επειδή υπάρχει και υπερπληθυσμός πτυχιούχων βεβαίως μέσα από λανθασμένες πολιτικές για την εκπαίδευση για δεκαετίες. Υπάρχει μερική απασχόληση. Αλλά μην ακούω ότι η μερική απασχόληση αυξάνεται. Αφού μειώνεται! Το 11% των εργαζομένων σήμερα είναι με μερική απασχόληση και σχεδόν 89% με πλήρη απασχόληση. Ε, ήταν περισσότερο τα προηγούμενα χρόνια. Και απ' αυτό το 11% που είναι μερική απασχόληση -πολύ σωστά με θυμίζει και ο κ. Μαυρίδης- περίπου οι μισοί θέλουν να εργάζονται με μερική απασχόληση. Οι άλλοι μισοί συμφωνούμε όμως ότι θέλουν πλήρη απασχόληση και θέλουμε να το διασφαλίσουμε.

Υπάρχουν προβλήματα και χαμηλοί μισθοί στον ιδιωτικό τομέα και για τη στέγαση, θα συμφωνήσω. Και για τα ενοίκια, που ποτέ δεν είπε ο Χάρης Γεωργιάδης αυτό που είπε ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, ότι φταίνε τα νέα ζευγάρια. Όλοι αυτοί οι λόγοι που ανέφερε ο κ. Κυπριανού για το ότι η Κύπρος έγινε κέντρο υγείας, κέντρο εκπαίδευσης... Η Λευκωσία είναι αυτή τη στιγμή μια φοιτητούπολη. Περίπου 30 000 φοιτητές ζουν στη Λευκωσία. Είναι μια πόλη εντός μιας μεγαλύτερης πόλης. Ε, ασφαλώς θα ανέβουν και τα ενοίκια. Και, ναι, ήταν πρόβλημα προσφοράς περισσότερο. Γι' αυτό έπρεπε να δώσουμε και πολεοδομικά κίνητρα. Ήταν πρόβλημα προσφοράς. Δεν έκτισαν μέσα στην κρίση. Να σας θυμίσω ότι τότε μας λέγατε «όπου πάμε, βλέπουμε πινακίδες "πωλείται", "ενοικιάζεται", έκλεισαν τα πάντα». Ε, σήμερα, δεν υπάρχει αυτό το φαινόμενο. Έχουν ενοικιαστεί όλα, έχουν αγοραστεί όλα, υπάρχει έλλειψη. Πρέπει να δώσουμε κίνητρα ακριβώς να κτιστούν καινούριες κατοικίες. Και, αν προσέξετε τις άδειες οικοδομής για οικιστικές μονάδες, ναι, είναι αυξημένες εδώ και δύο χρόνια, αλλά θα χρειαστεί κάποιος χρόνος, για να παρωσιαστεί αυτό το φαινόμενο.

Εμείς δεν είπαμε ότι σε επτά χρόνια θα λύσουμε όλα τα προβλήματα. Δεν ξέρω αν είχατε τόσο μεγάλες προσδοκίες για μας. Να σας θυμίσω τι λέγατε τότε. Τότε λέγατε «θα μας βάλετε σε έναν κύκλο ύφεσης, φαύλο κύκλο ύφεσης, ελλειμμάτων, αύξησης της ανεργίας, δε θα βγούμε ποτέ από πάνω». Να σας πω τι έλεγε τότε και ο περισσότερος κόσμος -και μη μου πείτε ότι δεν το ακούσατε- ότι ούτε ύστερα 'που είκοσι χρόνια εν θα έβρουμε τα πόδια μας. Ήταν βάσιμες ανησυχίες, δεν ήταν τίποτα δεδομένο. Είναι η σωστή δουλειά, είναι η εργατικότητα των συμπατριωτών μας βεβαίως που πάλεψαν μέσα σε ένα σωστό πλαίσιο πολιτικών, για να βγούμε από πάνω.

Παραμένουν ακόμα προκλήσεις και προβλήματα. Το δημόσιο χρέος για παράδειγμα, ναι, είναι ψηλό. Αλλά κοιτάζτε την προοπτική που διανοίγεται μπροστά μας, να αναχρηματοδοτήσουμε αυτό το δημόσιο χρέος σε ορίζοντα τριάντα ετών, ένα χρέος των €20 δις. Αν το διασπείρουμε σε τριάντα χρόνια, δε θα έχουμε λήξεις ομολόγων με πάνω από €1 δις τον χρόνο. Αυτή είναι μια τεράστια προοπτική κυρίως για τους νέους και τις νέες γενιές και δεν πρέπει να χάσουμε αυτή την ευκαιρία. Ήταν ψηλό βέβαια το ιδιωτικό χρέος. Μειώθηκε. Έχουμε συνολικά δάνεια €45 δις και μας λένε ότι είμαστε υπερχρεωμένοι. Ξέρετε πόσα ήταν το 2012; €72 δις. Δηλαδή τότε τι ήμασταν;

Οι τράπεζες για μας ίσον καταθέτες, δεν είναι κτίρια, είναι οι καταθέτες. Και έπρεπε εμείς εδώ στην Κύπρο να το μάθουμε καλύτερα από όλους. Και, αν λαμβάνουμε μέτρα οχύρωσης του τραπεζικού συστήματος, είναι ακριβώς γιατί δε θέλουμε ποτέ ξανά καταθέτης να χάσει ούτε ένα ευρώ, γιατί οι καταθέτες είναι αυτοί που δε φταίνε ποτέ σε τίποτα.

Και εις όσον αφορά την Ισλανδία, αγαπητέ μου κύριε Κουλία, άφησαν τις τράπεζες να πτωχεύσουν, γιατί οι καταθέτες ήταν ξένοι, όλοι ξένοι.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ήταν όλοι ξένοι. Σε μας στον συνεργατισμό ιδίως ήταν όλοι Κύπριοι και συνεπώς τα μέτρα που πήραμε ήταν, για να διασώσουμε τους καταθέτες. Και το δε κούρεμα είναι οι μαγκιές της Βουλής που οδήγησαν στο να χαθούν ολόκληρες περιουσίες! Η πρόταση του Προέδρου ήταν για μια μικρή εφάπαξ αποκοπή, να μην το ξεχνάτε. Εκείνες οι μαγκιές μάς στοίχισαν, στοίχισαν σε χιλιάδες συμπολίτες μας. Και θα τους το λέμε συνέχεια

και θα τους το θυμίζουμε, επιτέλους για να επικρατεί η σύνεση και η λογική. Και αν τότε δεν ήμαστε εμείς... Ακούγαμε και προτάσεις για τη λίρα, που καθυστερήσαμε κίολας να πάμε στο μνημόνιο και φέραμε εκείνα που φέραμε, τη μεγάλη καταστροφή.

Για τον συνεργατισμό. Αλήθεια, εμείς είπαμε ήταν μια πολιτικά δύσκολη απόφαση, αλλά ότι υπήρχαν πλεονεκτήματα. Και δεν πέρασαν δύο μήνες σ' αυτό που λέγαμε και μας αναβάθμισαν όλοι. Οι οίκοι αξιολόγησης, οι αυστηροί κριτές δηλαδή, είδαν πως αυτό που έγινε στο τέλος, αφού δεν σωζόταν η κατάσταση, δεν ήταν το πρόβλημα· ήταν η λύση σε ένα μεγάλο πρόβλημα για την οικονομία. Τα λέγαμε από τότε. Αλλά και τότε διαλύθηκε ο συνεργατισμός; Με την κρατικοποίησή του. Συνεργατισμός σημαίνει αλληλεγγύη μεταξύ των μελών. Υπήρχαν μέλη το 2013, όταν κρατικοποιήθηκε; Και ποια ήταν η απαίτηση; Και γιατί μας έβαλαν ουσιαστικά να κάνουμε το κλείσιμο; Γιατί δεν κατάφεραν -αυτή είναι η κατηγορία του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού- γιατί δεν κατάφερε ο συνεργατισμός, ο ούτω καλούμενος «συνεργατισμός», που παρανόμως χρησιμοποιούσε το όνομα, δεν κατάφερε να γίνει μια συγγνή εμπορική τράπεζα; Αυτό είναι που δεν κατάφερε να κάνει και μας είπαν «μηδενίζουμε». Και όλοι όσοι έλεγαν...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Κύριε Κουλία, είναι ο χρόνος μου τώρα και θα τα ακούσετε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Έγινε υπερπροσπάθεια, κύριε Κουλία, αλλά υπήρχαν και αυτοί που έλεγαν να γίνει κούρεμα δανείων...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, κύριε Κουλία, μεν διακόπτετε, διότι βάλλετε μου ιδέες για το τι να γίνει τα επόμενα λεπτά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Είναι και αυτοί που υπόσχονταν κούρεμα δανείων. Είναι και αυτοί που έλεγαν του κόσμου «φύγετε τις καταθέσεις σας, γιατί είναι επικίνδυνο».

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ! Πήγαμε καλά, πολύ καλά ως τώρα. Τα τελευταία πέντε λεπτά εν νομίζω να υπάρχει λόγος να οξύνουμε τα...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αυτά ήταν τα δεδομένα, αγαπητοί συνάδελφοι.

Χαίρομαι πραγματικά που τα σημερινά διλήμματα είναι ποιος είπε πρώτος μια εισήγηση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ!

Χαίρομαι, λέω, πραγματικά που τα σημερινά διλήμματα είναι ποιος είπε πρώτος μια εισήγηση, αν θα ικανοποιήσουμε κάποιες επιπρόσθετες δαπάνες του Δημοκρατικού Κόμματος, που το κάναμε και με μεγάλη ευχαρίστηση, ποια φορολογία θα μειωθεί, όχι τα καύσιμα, να μειώσουμε κάποιο άλλο, όχι αυτό, εκείνο, «μα, δεν έπρεπε να πάμε και αναδρομικά σε αυτές τις δαπάνες;». Χαίρομαι πραγματικά που αυτά είναι τα διλήμματα που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Και θα σας αφήσουμε εσάς να τα σκέφτεστε, να έχετε τον ευχάριστο πονοκέφαλο για το τι θα αυξήσουμε ή ποια φορολογία θα μειώσουμε και εμείς θα κάνουμε τη δύσκολη δουλειά να υπάρχει ανάπτυξη, να υπάρχουν τα χρήματα, για να προχωρήσουμε, ναι, μπροστά. Αλλά πάντοτε με σύνεση και μετρημένα.

Θέλω επίσης να πω τι είναι αυτός ο δείκτης διαφθοράς. Είναι ένας δείκτης αντίληψης -και να δείτε πώς μετριέται- για τη διαφθορά. Δηλαδή -ακούστε με προσεκτικά- το σκάνδαλο, το ευφυέστατο σκάνδαλο της Δρομολαξιάς δε μέτρησε όταν έγινε, γιατί δεν το ήξερε κανένας. Όταν βγήκε στην επιφάνεια το '14, μέτρησε. Άρα, είναι τα σκάνδαλα τα χρονίζοντα και με τα συμβούλια αποχετεύσεως και πολλά άλλα που βγήκαν στην επιφάνεια επί διακυβερνήσεως Νίκου Αναστασιάδη που αύξησαν εκείνο τον δείκτη. Να δείτε πώς μετριέται και μετά θα ξανασυζητήσουμε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Είναι τοπ ανέκδοτο τούτο!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Θα το δεις, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Υποτιμάτε τη νοημοσύνη μας!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ε, πώς γίνεται; Τα σκάνδαλα δηλαδή, πριν βγουν στην επιφάνεια, τα ξέρει η Παγκόσμια Τράπεζα και τα μετρά; Πώς γίνεται;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Το σχέδιο πολιτογράφησης, αγαπητοί συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κάντε υπομονή, ακούστε κάποιες αλήθειες επιτέλους!

Το σχέδιο πολιτογράφησης ήταν κάτι που βοήθησε. Όλοι λένε ένα κατά τα άλλα καλό εργαλείο, ένα κατά τα άλλα σωστό επενδυτικό πρόγραμμα. Ναι, παραδεχόμαστε ότι έγιναν κάποια λάθη. Υπήρχε βιασύνη, ναι, στους επενδυτές. Στους τρεις μήνες ήταν διακηρυγμένος στόχος του προγράμματος, το διαφημίζαμε ότι θα βγει υπηκοότητα. Έγιναν λάθη. Αυτό τι σημαίνει; Πρέπει να αφήνονται τώρα υπόνοιες πως όποιος ασχολείται με αυτό το σχέδιο είναι απατεώνας; Μα, είναι χιλιάδες αυτοί που απασχολούνται. Είναι επίσης δυνατό να λέμε πως στις 4 500, διότι αφήνονται αυτά τα υπονοούμενα, των επενδυτών ήταν όλοι οι απατεώνες του κόσμου και τους φέραμε στην Κύπρο για μερικές, ελάχιστες περιπτώσεις που λανθασμένα δόθηκαν; Και πρέπει να αφαιρεθεί η υπηκοότητα, ναι, για να θωρακίσουμε το πρόγραμμα. Αλλά ούτως ή άλλως για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος είναι τώρα που κατηγορείται η χώρα μας; Αν κάτι πρέπει να μας λυπεί είναι ότι με τα αυστηρά μέτρα που λήφθηκαν στο τραπεζικό σύστημα, όπου έκλεισαν χιλιάδες εταιρείες-κέλυφος, είναι κρίμα που λίγες περιπτώσεις χάλασαν αυτή την εικόνα και θα πρέπει αυτή την αξιοπιστία που κτίσαμε, της χώρας, να την επαναφέρουμε.

Αυτό που είπε ο Διοικητής, το Δημοσιονομικό Συμβούλιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά, αν αντέχεις, έτσι λίγόν μια παρένθεση, επειδή εκατάλαβα έν' τριάντα λεπτά τζαι έχω μια εκδήλωση να πάω, ο γρηαιότερος είναι ο κ. Κουλίας. Να 'ρτει πάνω;

(Γέλια)

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν έχω κανένα πρόβλημα με τον αγαπητό μου συνάδελφο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Με τις ιδιωτικοποιήσεις θα έλεγα ότι περίπου είναι μια περί όνου σκιάς συζήτηση.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με τις ιδιωτικοποιήσεις θα έλεγα ότι περίπου είναι μια περί όνου σκιάς συζήτηση τελικά, γιατί βλέπω... Που λέτε ότι για το χρηματιστήριο δε μας πειράζει, για τις κυβερνητικές κατοικίες στο Τρόδος δε μας πειράζει, για το λιμάνι Λάρνακας είμαστε υπέρμαχοι να ιδιωτικοποιηθεί, ε, και τι μένει; Εμείς λέμε για Αρχή Ηλεκτρισμού. Έχει αφαιρεθεί από εκείνη τη λίστα εδώ και δυο-τρία χρόνια και μένει η Cyta να κάνουμε όλο αυτό τον καυγά. Δε λέμε να ιδιωτικοποιηθεί, εμείς λέμε για μια μερική αποκρατικοποίηση, γιατί θεωρούμε ότι είναι προς όφελος να μπει ένας μεγάλος στρατηγικός επενδυτής με μειωηφικό πακέτο. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, και αυτό θα φύγει από την εικόνα, όταν θα καταψηφίσετε το νομοσχέδιο. Αλλά αυτό έμεινε, η μερική αποκρατικοποίηση της Cyta, δεν έχει τίποτε άλλο. Απλά το διευκρινίζω να το ξέρουμε όλοι.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω τώρα να απευθυνθώ και στους συμπολίτες μου και να τους πω πως δεν πρέπει να αποδέχονται να τους χαϊδεύουν τα αυτιά, πως δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις, πως κάποιοι τους έταξαν δίκαιη κοινωνία και

προκάλεσαν τις μεγαλύτερες αδικίες και τις μεγαλύτερες ανισότητες. Εμείς έχουμε σοβαρότητα, μεθοδικότητα, έχουμε σχέδιο. Βάλαμε γερές βάσεις και μπορούμε να πετύχουμε ακόμα περισσότερα για όλους τους συμπολίτες μας. Η βελτίωση στην καθημερινότητα που είδαν όλοι τα τελευταία χρόνια υποσχόμαστε ότι μπορεί, έχουμε τις δυνατότητες, να συνεχιστεί άλλη τόση τα επόμενα χρόνια. Μπορούμε να πετύχουμε πολλά και θέλουμε, ναι, ένα καλύτερο κράτος με λιγότερη γραφειοκρατία. Και θα το πετύχουμε με τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, που ουσιαστικά σημαίνει αποκέντρωση εξουσιών, με τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, για να αντιμετωπίσουμε -όχι να τα επικαλείστε- να αντιμετωπίσουμε και φαινόμενα αναξιοκρατίας, με τη μεταρρύθμιση στον τομέα της δικαιοσύνης, με τον επενδυτικό νόμο, με την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και με το Υφυπουργείο Καινοτομίας και Ψηφιακού Μετασχηματισμού, που όλοι κοπτόμαστε για τις δαπάνες στην έρευνα, που να σας πω ότι αυξήθηκαν, αυξήθηκαν αυτά τα χρόνια πολύ περισσότερο από το '12 και προηγούμενως. Θέλουμε να διευρύνουμε την ευημερία. Δεν είμαστε ευχαριστημένοι.

Θέλουμε να βελτιώσουμε την καθημερινότητα των πολιτών με νέες αναπτυξιακές πολιτικές, με νέα κοινωνικά μέτρα, με νέες επενδύσεις σε υποδομές του κράτους, των δήμων και ούτω καθεξής, με τη λήψη πολλών νέων θεσμικά κοινωνικών μέτρων, όπως κάναμε και με τη γεωργία, κύριε Καυκαλιά, που θεσπίσαμε το σχέδιο για τη διαχείριση των ζημιών, όπως κάναμε με τη σύνταξη χηρείας, όπως κάνουμε με πάρα πολλά πράγματα, αλλά με σταθερά και σίγουρα βήματα.

Αλλά θέλω και να πω ότι και η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής είναι ένα όραμα για μας. Και, ναι, πρέπει να θεσπισθεί το σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων και να διευρυνθεί και τα ηλεκτρικά οχήματα και οι υποδομές φόρτισης και για τα αποχετευτικά και για όλα, για τα ενιαία συστήματα διαχείρισης, γιατί εμείς κλείσαμε και τους σκουβαλότοπους, ήθελα να πω στον κ. Περδίκη. Θα ζήσουμε σ' ένα καλύτερο περιβάλλον, θα ζήσουμε σε μια καλύτερη Κύπρο, εάν δεν κάνουμε νέους πειραματισμούς.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, αγαπητοί συνάδελφοι.

Θέλω να ευχαριστήσω και εγώ με τη σειρά μου όλους τους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών, θέλω να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μας, τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, ακόμη και τους συνεργάτες μας στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών, που πράγματι υπερβάλλουν και αυτοί εαυτόν.

Και να κλείσω με ευχές για καλές γιορτές, αλλά με τη μεγαλύτερη ευχή το 2020 να είναι το έτος της απελευθέρωσης και επανένωσης της πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι αύριο, μετά από ομόφωνη απόφαση και εισήγηση από την επιτροπή Εσωτερικών, θα γίνει μια ολιγόλεπτη συνεδρία, μετά από την ψήφιση των προϋπολογισμών μάλλον, για νομοθετική εργασία. Μια μικρή, σύντομη.

Εδώ τελειώσαμε για σήμερα. Συνεχίζουμε αύριο, στις 3.00 μ.μ.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για αύριο Τετάρτη, 11 Δεκεμβρίου 2019, στις 3.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.200-2019).

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

(Ωρα λήξης: 8.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κωνσταντίνου Κώστας

Γεωργίου Γεώργιος

Κωνσταντίνου Ξένια

Δημητρίου Αννίτα

Μαυρίδης Μάριος

Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδου Σάβια
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σοφοκλέους Μιχάλης
Κάρουλλας Γιώργος	Σταύρου Ελένη
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος
Μυλωνάς Παύλος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Μυριάνθους Ηλίας

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Γιωργάλλας Μιχάλης	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Ξένια Κωνσταντίνου, Ανδρέας Πασιουρτίδης, Χρίστος Ορφανίδης, Ευανθία Σάββα, Μιχάλης Σοφοκλέους, Νίκος Κέττηρος, Σάβια Ορφανίδου, Χριστάκης Τζιοβάνης, Μαριέλλα Αριστείδου, Κώστας Κώστα, Γεώργιος Παπαδόπουλος, Γιώργος Κάρουλλας, Αντρέας Καυκαλιάς, Αννίτα Δημητρίου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης, Αδάμος Αδάμου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Πρόεδρος, Γιώργος Γεωργίου, Γιώργος Περδίκης, Κωστάκης Κωνσταντίνου, Αντρέας Φακοντής, Μάριος Μαυρίδης, Μαρίνος Μουσιούττας, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Ελένη Σταύρου, Παύλος Μυλωνάς, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Δημήτρης Δημητρίου, Γεώργιος Προκοπίου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Ελένη Μαύρου, Ζαχαρίας Κουλίας, Ανδρέας Κυπριανού, Άντρος Κυπριανού, Πανίκος Λεωνίδου, Γεώργιος Γεωργίου, Άριστος Δαμιανού, Ευθύμιος Δίπλαρος, Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Ονούφριος Κουλλά) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμος του 2019».

Τιμή: €3,50